

EGYETEMES REGÉNYTÁR
V. ÉVFOLYAM. I. KÖTET

A HEGYSÉG TÜNDÉRE

REGÉNY

IRTA
BENICZKYNÉ BAJZA LENKE

BUDAPEST, 1890.
KIADJA SINGER ÉS WOLFNER KÖNYVKERESKEDÉSE.

A mű elektronikus változatára a Nevezd meg! - Így add tovább! 4.0 Nemzetközi (CC BY-SA 4.0) Creative Commons licenc feltételei érvényesek. További információk: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.hu>

Elektronikus változat:
Budapest : Magyar Elektronikus Könyvtárért Egyesület, 2015
Készült az Internet Szolgáltatók Tanácsa támogatásával.
Készítette az Országos Széchényi Könyvtár E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya
ISBN 978-615-5433-49-8 (online)
MEK-14213

ELSŐ RÉSZ

ELSŐ FEJEZET.

Olaszország egy igen szegényes falujában, hol nem terem más, mint narancs, citrom, vad lencse és ibolya, november havában nagy vásárt szoktak tartani, melyre összegyűl a köztávolsági négy-öt helység lakossága, s megvásárolják a téli gúnyákat, a messziről odaszállított élelmiszereket, mert nekik nincs egyebük birkánál és halnál. Az erdőségekben barangoló állatok vadászatát idegenek bérlik, s a pompás vadat elviszik messze vidékre; ők maguk, a bent szülöttek, soha, vagy csak orvvadászat révén juthatnak olykor, nagy ritkán egy-egy vadhoz.

Sansovinónak hívják a szegényes kis helységet. Egyedüli jövedelme a népnek az a pénz, mit a narancs- és citromból bevesznek. Február havában van a narancs- és citromszüret, s ugyanakkor el is adják a termést az oda érkezett hajósoknak. Egész éven át abból fedezik aztán csekély kiadásait, abból szerzik be a téli ruhát, mi ugyan nem sokban különbözik a nyári foszlányoktól, de hát nincs is itt melegebb ruhára szükség.

A milyen terméketlen és mostoha Sansovinóban a föld, éppen oly gyönyörű, bájos a természet, éppen oly enyhe az éghajlat. A nap nem szünik meg melegíteni, az ég mosolyogni, a myrtus virulni, az ibolya illatozni. De mind ebből azok, a kik ott születtek, semmit sem vesznek észre, rájuk nézve mindez nem is lehetne másként, s egy-egy jó ebédért odaadnák a természet összes szépségét.

Az őszi hónapok utolsó idejében az erdők aranyvörös színt váltanak, s a tenger moraja hangosabbá lesz. Ez Sansovinóban az ősz jele. A gesztenye-erdők lehullatják gyümölcsseit, a nap rövidebb lesz, a favágók kopogása hallhatóbbá válik a megritkult levelű erdőkben, a hegyek erősebb visszhangot adnak, s Sansovinó népe ettől az időtől, ezektől a változásoktól számítja a tél közeledtét.

A távozó nyár utolsó szakasza a vásár. Ez nagy, rendkívüli esemény náluk. Ilyenkor messzebb vidékről is érkeznek kereskedők hozzájuk Corsika és Kapraja szigeteiről, s az együgyű nép évről-évre megbámulja őket vörös, arannyal varrott mellényük-, sárgabőr nadrágjuk- és zöld harisnyájukért. Megbámulja a velük hozott szöveteket is, de venni belőle alig tud közülök valaki. Alig birnak a legszükségesebb beszerzésére elegendő pénzzel, s a kereskedők semmit sem tudnak tarka-barka szöveikből értékesíteni.

Az 187* év ősze rendkívül enyhe volt. A nap mintha nem birt volna meghidegülni Sansovinó vidéke iránt. Sütött és tündöklött egész erejével és fényével, s a novemberi vásár nem emlékeztetett arra, hogy vége a nyárnak.

Az egész Sansovinó két hosszú sor szegényes házból állott, s legdíszesebb helye a vásártér volt, tágas korcsmájával, melynek ajtaja fölött zöld olajág volt téve keresztbe, s hosszú vasrúdon kisdéd fa hordó függött ki a ház eresze alól, jeléül annak, hogy az ivó-teremben bort lehet kapni.

E korcsma előtt volt a vásár napján összegyűlve Sansovinó lakossága, itt állottak a csend és rend fentartására iderendelt karabinierik. A fabódék és sátrak már szép rendben voltak felállítva a vásártéren; az asszonyok és leányok csapatosan hullámoztak fel és alá a sátrak előtt, hangos beszélgetésben, s kiki szeretne venni, ha - pénze volna. Élénken bámultak meg minden újdonságot, mit a kereskedők elébök tettek.

Egyszerre nagy csődülés támadt a tér egyik végében, az országúton. A karabinieriket figyelmessé tette a csődülés, oda siettek, s bámulva láttak egy magas növésű, karcsú, hajlékony termetű, körülbelül tizennégy éves leányt, ki idegenszerű arczával s hófehér bőrével feltűnően különbözött a sansovinóaktól. Tartása komoly, büszke, semmit fel nem vevő volt. Szemeit szomorúan jártatta körül a sokaságon, mely mohó kíváncsisággal vette körül s kérdezte kiléte felől.

- Ki vagy? - kérde tőle az egyik karabinieri.

A leány fejével intett, hogy nem érti.

- Honnét jössz? - kérde a másik, megragadva az idegen kezét, melyet az dühvel rántott el tőle.

- Az erdőben fogtuk, - mondá előlépve egy legény, kinek öltözéke mutatá, hogy a hegyek közt élő favágók közé tartozik, kik egész éven át az erdőkben laknak.

- Kivel jött? - kérde a karabinieri.

- Egyedül barangolt; midőn meglátott minket, kik a vásárra siettünk, futni kezdett, de hosszú, lobogó haja megakadt a bokrokban s mi elfogtuk és ide hoztuk.

Mind több és több ember gyülekezett a csodálatos látvány hírére és bámulatára.

Az idegen leány komor, fenyegető tekintettel állt egy nagy csomó ember között, hosszú fekete haja kuszáltan omlott mezítelen vállaira, s a szakadozott, durva vászon szoknyára, mely testének alsó részét fődte, de bársony simaságú lábait és tündöklő bőrét látni engedte.

- Egész állat! - mondá a tömegből egy asszony.

- Beszélni sem tud - jegyzé meg egy másik.

- Ugy ül ott, mintha király leánya volna, kit megsértettek.

- Vigyázzunk, mert reánk ront és megharap!

Ilyen megjegyzésekkel vizsgálták a leányt, ki végre megunva mindezt, tombolni kezdett, s karjaival a levegőbe hadonázva, kiabált.

- Miféle nyelven beszél? - kérde egyik a másiktól.

- Nem nyelv az, nem beszéd az, hanem pusztán szó! Mindig ugyanazt ismétli.

- Ithaka, Ithaka! - kiabálá a leány s haragjában villámokat szóró istennőhöz hasonlított.

Egy öreg zsidó közeledett hozzá.

- Ithaka - mondá gondolkodva. - Egy kis szigetnek a neve ez, az ioniai tengerben, talán oda való, ott nevedett s nem beszéli a mi nyelvünket.

- Mit tegyünk vele? - kérde társától a karabinieri.

- Nem bocsáthatjuk vissza az erdőbe, - válaszolt a kérdező. - Kisérjük be a hatósághoz.

E perczen egy öreg asszony tört elő a sokaságból. Ránczos arcát, sárga fejkendőjét mindenki jól ismeré. Sansovinó lakosa volt évek óta, de nem ott született. Spanyolországból jött egyedül, özvegyen, szegényen. Otthon eltemetett mindenkit, a kit szeretett.

- Adjátok őt nekem! - kiáltá. - Nekem senkim sincs. Gyermekemmé fogadom. Megtanítom beszélni... Adjátok nekem ezt a gyermeket.

Az idegen leány ösztönszerűleg érzé, hogy e lényben jó indulat nyilvánul iránta, s pár ugrással az anyóka mellett termett.

A karabinierik tanácsot tartottak együtt, s miután kellemesebbnek és kényelmesebbnek tartották Sansovinóban maradni és mulatni a vásáros néppel, az öreg nő karjaiba lökték a leányt.

- Tartsd meg, de vigyázz reá, szemmel kövesd tetteit, öreg Leticzia, - mondták, - mert egy hajnalon arra ébred Sansovinó lakossága, hogy ez a vadmacska megfojtott, vagy elvágta a torkodat jótettedért.

- Jer, - szólt neki Leticzia, szeliden megfogva kezét s intett, hogy kövesse. A leány alázatosan engedelmeskedett, lassú léptekkel ment utána, a jelenlévők nagy bámulatára, a míg mindketten el nem tűntek a Hekata hegy mögött, melynek csúcsait tündöklő sugarak aranyozták meg. A lenyugvó nap hosszú meleg csókkal vált meg a földtől, s lehanyatlott a tenger habjaiba...

MÁSODIK FEJEZET.

Tarcilla Leticzia a helység legutolsó házikójában lakott, a Hekata hegy oldalában.

Némán, szó nélkül érkeztek haza, mert nem tudtak együtt beszélni, s az öreg anyóka még nevét sem kérdezhette meg védenczének, úgy tett tehát, mint az ebekkel szoktak: nevet adott neki, még pedig azt, a mit a leány kiabált. Ithakának szólítá őt, s az csakhamar elérte és megtanulta, hogy az Ithaka névre kell hallgatnia.

Szelid, csendes, szóvalan és engedelmes volt. Mindazt megtanulta és elvégezte, mire az öreg anyóka integetések által tanítá. Ügyes, könnyű felfogású, tanulékony volt, csak kissé lassú. Gondolkozva, csendesen tett mindent. Álmodozó arczczal, s olyan tartással hordta a fát, csinálta a tüzet, mintha bibor uszályt húzott volna maga után. Figyelt az erdő hangjára, kísérté a felhők változásait, kifeküdt a legégetőbb napra, arczát, keblét a sugarak elébe tárva, s ilyenkor Leticzia bármint kiabálta is nevét, nem mozdult, mintha nem is hallotta volna; az öreg asszony ilyenkor fölébe hajolva, meggyőződött, hogy úgy hever hátán a puha fűben, mint egy darab fa, s vak és süket minden iránt...

Ilyenkor nem unszolta őt dologra, hagyta álmodozni, pihenni. Rövid idő múlva kedvence lett, s érzé, hogy már nem tudná őt nélkülözni.

Leticzia igen szegény asszony volt, legszegényebb a Hekata hegységben, Sansovinóban. Fonással és halászattal kereste kenyerét, s egész vagyona rozzant kis házikójából s egy halászbárkából állt, melyen két evezőre volt hely. Ez utóbbi meglehetősen értéket képviselt háztartásában, mert ezen bevezethetett a hullámok közé s ott vethet ki hálóját, a hol legtöbb halat remélt találni.

A halakat azután elhordá a faluba s a hegységbe, becserélve kenyérért, kevés lisztért. Olykor tojást és zöldséget is kapott értük. Így tengeté terhére vált életét, minden este könyörögve a Madonna képe előtt, hogy a következő hajnal pirulása reá mint halottra vesse bibor fényét. De, úgy látszott, elfelejtkeztek róla ott fönt, hol a földön élők sorsának lámpái égnek. Az ő mécsese pislogott tovább és tovább, s most mióta Ithaka vele volt, nem is gondolt többé a halálra.

Neki soha sem volt gyermeke, legalább Sansovinóban sohasem beszélt erről, s most egészen új, érdekes volt neki az anyai szerep.

Kényeztette, dédelgette kedvenczét, tanította beszélni, ki eleinte csak egyes szavakat utánzott, de egy év lefolyásán, már könnyen, folyékonyan tudtak együtt mindarról társalogni, a mi Leticzia szerény életmódjához szükséges volt.

Ithaka szenvedélyesen ragaszkodott az öreg asszonyhoz. Soha senkivel szóba sem állt, napjait egészen Leticziának szentelé. Megtanult fonni, főzni, takarítani, fát hordott az erdőből. A fát

persze lopta, de ő azt nem tudta, hogy lopást követ el. Midőn egyszer meg akarták fogni az erdőkerülők, eldobta fáját s egy közel álló fára mászott fel, bámulatos ügyességgel futkosva annak ágain, mint egy mókus, vagy majom, s mindaddig le nem jött, míg meg nem unták lejövetelére várni, s mindenki el nem távozott a fa tövétől.

Hazaérkezve, elpanaszolta Leticziának kalandját, s megkérdezte, miért akarták őt megfogni.

Az öreg nő megmagyarázta neki.

- A fa és az erdő nem a mienk, - mondá, - s ha hozunk abból haza, a mi lehullott, másét veszszük el, a kinek nincs reá szüksége, s azért teszszük, mert szegények vagyunk.

E magyarázat után a leányt nem lehetett rávenni, hogy fát hozzon haza.

Senki sem tanítá a helyes és helytelenre, de ösztöne megmondá neki, hogy helytelenséget cselekszik, a midőn fát lop.

Sansovinó helységét nagy érdeklődésben tartá a leány fejlődése, és az öreg Leticziának sohasem volt annyi látogatója, mint mióta Ithakát magához fogadta.

Azelőtt elkerülték őt, mint a nagyvilágban elkerülik az olyan embert, kinek semmi hasznát sem vehetik, sőt esetleg még szívességet is kell annak tenni. Így van ez mindenütt a földön. Sansovinó kis világa ugyanabban a szokásokban, gyengeségekben s hibákban szenvedett, mint szenved az emberiség mindenütt. Elkerülték Leticziát, mert szegényebb volt még a többiekénél is, de most, hogy a fiatal, csodálatosan hozzá került leány nála volt, búcsújárást tartottak házához. E látogatásoknak azonban nem sok eredménye volt.

Ithaka már kezdett beszélni, de kérdezősködéseikre nem adott választ. Hoztak neki narancsot, szilvát, édes gyökereket, mit az olasz gyermekek szeretnek, de ő nem fogadott el soha semmit tőlük. Néma, szótalan, tartózkodó volt, s ha megpillantá, hogy idegenek jönnek, legtöbbször kiosont az erdőbe, barangolt a fák és bokrok között, a miért az öreg Leticzia haragudott reá, mert mint az olaszok, kik között élt, kapzsi, haszonleső volt ő is, és szerette az Ithakának hozott ajándékokat, melyeket vendégei, nem találván hon a leányt, ismét visszavittek, s őt nem részesítették azokból.

Megszidni azonban soha sem merte. Először azért nem, mert volt a leány egyéniségében valami különös. Büszkeség, szilajság, majdnem vadság, a mi félelmet gerjesztett iránta; másodszor meg rettegett, ha arra gondolt, hogy e leány megszökhetnék tőle és ismét egyedül maradna. Oly könnyű lett volna Ithakának a szökés. Valószínűleg az erdőségekben nőtt fel, ismerte a fák és bokrok rejtekhelyeinek minden zegét-zugát. És ha kissé tovább maradt a rendesnél, Leticzia reszketett, hogy nem jön többé vissza. De mindig visszajött.

Csodálatosan ragaszkodott az öreg asszonyhoz. Valami ösztönszerű hála kötötte hozzá, s ha egyébként nem tért volna vissza a szegényes kunyhóba Leticziához, a *bárka* hozzákötötte volna. Lelke, szíve vonzalma e halászbárkához volt kötve, mert azon bemehetett messze-messze a tengerbe, s ez volt eleme, mulatsága, élvezete, hányattatni a hullámok által, dobáltatni a tenger árjainak zúgásában.

HARMADIK FEJEZET

Az idő múlt, s Ithaka fejlődött, okosodott és szépült. Bámulatosan szép volt, ezt még a semmihez sem értő Sansovinó népe is észrevette. Valami csodálatos vad, megrendítő volt a szépsége, de elragadott mindenkit, a ki látta, s ő maga nem tudott erről semmit. Leticzia házikójában nem volt tükör, s Ithaka sohasem látta magát másutt, mint legfeljebb a tenger sima tükrében...

Egy napon köteltánczosok érkeztek e vidékre. Jerichóba, a közeli városba akartak menni s pihenőt tartottak Sansovinóban. Elszegényedett, félig elpusztult nép. Éheztek, fáztak, de vezetőjük egy ügyes, ravasz savoyai olasz volt, ki jobb napokat látott. Más híresebb, előkelőbb trüppök élén állt valamikor, de nyereszkedő természete és csalásra való hajlamai miatt mindenki elhagyta őt, míg végre a legaljasabb társaságot czipelte faluról-falura, vásárról-vásárra, csak hogy élhessen, s hogy szenvedélyének bármily áron, bármily társulattal eleget tehessen. Borús napon érkezett a helységbe, hová a hatóság nem akarta bebocsátani.

A karabinierikkel gyűlt meg a baja, kik útját állták.

- Nem akarunk mulatságot tartani, - mondá mentegetődzve signor Orlandó, - csak pihenőt tartani a nagy piacon, a Jekorcsma előtt, azután megyünk tovább Jerichóba... Engedjétek meg, hogy ma éjszakára itt maradjunk.

A karabinierik tanácskozást tartottak s végre, e rövid pihenőt nem találván veszedelmesnek, megengedték, hogy bevonuljanak Sansovinóba és letelepedjenek a korcsma előtt.

Itt költötte el a társaság szegényes vacsoráját. Ide állították három kocsiból álló felszereléseiket. Sovány gebéiket kifogták, s aludni készültek a csillagos takaró: a nagy, tágas égboltozat alatt, mely sok csavargónak a takarója. De az odagyűlt bámuló nép beszélni akart velök. Tudni akarták, honnét jöttek, hová mennek, miféle mutatóványokkal mulattatják a közönséget stb. s nem hagyták őket nyugodni, míg csak éjfél nem ütött a templom tornyának órája.

Ekkor széteszlottak, és a társaság álmra hajtá fejét, csak signor Orlandó maradt ébren. Egy kövön ült, két tenyerébe hajtva fejét. Gondolkozott: mi módon, hogyan és miként szerezhetne pénzt, hogy még egyszer régi nagyságára emelkedhetnék vissza, a honnét az élet kegyetlen mostohasága letaszította?

A hold oly fényesen sütött, a mily fényesen csak a tenger mellett szokott sütni.

Valami csendes nesz zavarta meg elmélkedésében s feltekintett.

Csodálatosan szép alak állt előtte Azt hitte, álmodik, hogy esze bomladozni kezd, mert még soha képzeletében sem látott ilyen női lényt, mint most e szegény faluban, e csendes éjben.

- Ki vagy? - kérdé tőle halk hangon, hogy el ne riaszsza.

A leány nem felelt.

- Az ég lakója nem vagy. Szemed tüzes, leomló hajad illata kábító. Tartásod királyi, ajkad duzzad az egészségtől és pirosságtól. Ki vagy? Honnét jössz?...

- Ithaka - felelé dallamszerű hangon a leány, semmit sem értvén Orlandó fellengzéséből, azután megfordult, lassú léptekkel haladván Leticzia kunyhója felé. Orlandó felugrott helyéről s bizonyos távoból követte őt.

Majdnem egyszerre érkeztek Leticzia házához ki egy kövön ült kunyhója előtt; a holdat nézte s várta Ithaka hazajöttét.

A leány háta mögött sötét árny tünt föl.

Orlandó volt.

Ithaka nem vette észre, bement a házba, míg az öreg Leticzia bámulva szemlélte az idegent.

- Ki vagy te? - kérdé az öreg asszonytól Orlandó, mint a hogy kevés idő előtt kérdezte a leánytól.

- Tarcilla Leticzia; az «öreg Leticzia», mint a hogy Sansovinóban neveznek, - felelt a kérdett, - és te, signor... ki vagy te, ki engem nem ismerve, felkerestél házam előtt?

- Leányodat követtem, kinél soha sem láttam szebbet életemben.

- Ithakát?

- Ithakának hívják? Csodálatos név... Miért kereszteltétek annak?

- Nem keresztelte meg azt senki. Ma sem tudom, keresztény-e, pogány-e. Lehet zsidó vagy mohamedánus: az erdőben nevelkedett, s én a múlt esztendei vásáron találtam.

- Felfogadtad őt, öreg anyóka!

- Fel, mert nem volt gyermekem, s őt használhatom. Több érőt dolgozik, mint amennyit megeszik.

- Mi a szándékod vele?

- Semmi. Itt marad nálam, a míg élek, és ha meghalok, talán visszamegy az erdőbe.

Orlando pár pillanatig gondolkozott.

- Én jobb tanácsot adhatnék neked.

- Tanácsot? Minek signor, nincs arra szükségem.

- Szeretnél gazdag lenni?

Leticzia szemei kapzsi fényben csillogtak.

- Ki ne szeretné a pénzt, csak hogy némely ember sohasem juthat hozzá!

- Én gazdaggá teszek, ha a tanácsomra hallgatsz.

- Te?! - kiáltott föl gúnyosan az öreg asszony, végig pillantván a csavargó rongyos ruháján.

- Nem a magam zsebéből... Ne gondold, hogy ámítani akarlak. Hallgasd meg jól, a mit mondok s határozz.

- Ül le ide e szikla hajlására, - szólt röviden Leticzia.

Orlando engedelmeskedett.

- Tudod, ki vagyok én? - kérde macskaszemeit az öreg asszonyra szegezve.

- Ma látlak először.

- Jól van. Nem is szükséges, hogy ismerj. Majd elmondom, ki vagyok. Ma komédiások érkeztek Sansovinóba... tudod?

- Nem. Nem törődöm velök.

- Én vagyok a vezetőjük.

Leticzia vállat vont. Nem érdekelte.

- Holnap Jerichóba megyünk, hol egy nagy lovartársulat van. Ehhez csatlakozom én a társulattal. Figyelj ide. Ama társulat igazgatója százezer liránál többet költ művészeire és lovaira.

- Nos, aztán?

- Add el neki Ithakát, ő sok pénzt fog neked érte adni.

Leticzia figyelni kezdett.

- Mi célra venné meg? - kérde kételkedve.

- Czirkusza számára. Kiképezi lovárnőnek vagy kötél tánccsoszónőnek, s neked sok pénzt ad érte.

A vén kapzsi olasz nő habozott.

- Mennyi lehetne az az összeg? - kérdé égő, sóvár tekintettel.
  - Nem tudom előre meghatározni. A direktornak látni kellene a leányt. Sok, nagyobb összeg, mint a mekkorát Sansovinóban valaki valaha látott.
  - Bizonytalanra nem mozdulok ki falumból, talán nem is bírnám megtenni azt az utat Jerichóig... Jőjjön ide embered, ha látni kívánja a leányt.
  - Ő ugyanazt mondhatja, mint te. A ki pénzt akar szerezni, az fáradjon érte; a kinek eladni valója van, árulja.
  - No hát maradjon abba...
  - Eldobtad magadtól a szerencsét, anyóka, pedig az a rozzant viskó nemsokára összedől fejed fölött.
  - Eltart addig, a míg élek.
  - Ki tudja? Azután mehetsz a sziklák alá, mert befogadni ilyen szegényen senki sem fog, s egy szép napon Ithaka megszökik tőled. Az ilyen szép leány mindig akad olyanra, a ki elcsalja.
- Ez nyomatékos állítás volt, Leticzia maga is félt ettől. Pár pillanatig hallgatott.
- Kérdés még az is, signor...
  - Orlandó a nevem, - mondá az olasz.
  - Signor Orlandó, hogyha én hajlandó volnék is Ithakától megválni, akarna-e ő menni, kényszeríteni pedig nem lehet. A hatóság is beleavatkozhatnék, s a karabinierik elvonnák tőlem.
  - Ne félj attól. Ha a leány meglátja azt a nagy fényt, csillogást, el lesz ragadtatva s nem kívánczik ide vissza.
  - Ki tudja? Neki az erdő s a tenger mindene.
  - Mert még nem látott mást. Adjanak csak reá csillogó aranyos ruhát, lovat alája, hallja meg egyszer a tetszés tapsait, megvetőleg fog mostani rongyaira tekinteni, téged pedig azonnal elfelejt.
- Leticzia gúnyosan mosolygott.
- És neked, signor Orlandó... mi hasznod lesz neked mindebből?
- Az olasz látta, hogy Leticzia nem olyan ostoba, mint helyzetéből ítélve hitte, s hogy tisztában van az ő rábeszélésének indító okával.
- Jutalmat kapok érte, hogy Ithakát fölfedeztem, és ha létrejön az alku...
  - Így már értelek. Pénzhez óhajtsz jutni kevés fáradsággal. Jól van, én nem akarlak megkárosítani, hozd ide azt az embert, akkor majd beszélünk együtt.
  - Nekem három kocsim van, hajnalban indulunk, egyikre felülhetsz Ithakával együtt.
  - És ha ő nem akarna menni?
  - Nem volna Éva leánya, ha nem szeretné a változatosságot.
  - És hogy jövök vissza?
  - Kocsin, nagy összeg pénzzel a zsebedben.
  - Jó, - mondá Leticzia kevés gondolkodás után. - Erre visz az út a Hekata hegység alatt. Állj meg itt kocsiddal, s ha Ithakát reá tudom venni, hogy jőjjön, felülünk reá és megyünk veled. De ha

megcsalsz, signor Orlandó, ha biztatásod alatt valami cselszövény lappang, akkor Ithakával megfojthatlak, ott és akkor, a midőn nem is gondolnád.

Orlandó nevetett.

- Úgy beszélsz róla, mint valami tigrisről szokás.

- Tigris ő, vagy inkább az erdők nőstény oroszlánjához hasonlít. Bátor, erős, merész, nem fél veszélytől, ügyes és rettenthetetlen s könnyen végezne azzal, a ki bántja.

- Jó, jó, Leticzia asszony. Ő is csak nő, mint a többi. Kora hajnalban itt leszek, legyetek készen az indulásra.

- Isten velünk; - viszonzá Leticzia mogorván s signor Orlandó visszatért alvó társaságához, a korcsma előtti térre, elfoglalván előbbi helyét, számítgatá, hogy mennyi hasznot hajt neki ez a véletlen és nagy meglepéssel várta a hajnal jövetelét.

Az utas távozásakor Leticzia bekiáltott a házba: «Jer ide, Ithaka!» - mondá a lánynak, s midőn az megjelent a küszöbön, helyet csinált neki a szikla tövében, maga mellett.

Az éj leirhatatlan szép. A hold fényében tündököltek a hegység csúcsai. A tenger zúgása holdtöltekor mindig erősebb, s a habok zajos hánykódása tompa, soha nem szűnő morajjal tölté be az éji csöndet, közel és távol egyetlen levél sem mozdult a fákon. Ithaka a sziklára leülve, álmadozva tekintett körül.

Ő teljesen tudatlan volt, de a tudatlanság nem mindig egyértelmű az ostobasággal. Sohasem hallotta senkitől, hogy az ég és föld szép, hogy a vidék az est fényében elragadó, de ő ösztönszerűleg csodálta, órákig ült csendesen, némán, mozdulatlanul egy-egy csillagos éjen, álmadozó szemekkel kísérve a felhők változását, csillag-hullást s a sötétes, titokszerű sziklák alakzatát.

Beszélni már megtanult, de csak arra szorítkozott, a mire épen szüksége volt. Soha sem kérdezett semmit.

Most is leült az öreg anyóka mellé, de nem kérdezte, mit akar vele, miért hívta őt magához.

- Holnap kocsira ülünk és elmegyünk innét, - kezdé Leticzia s reá szögezte szemét, látni akarván a leány arczának változását e hírre.

Ithaka vonásai mozdulatlanul maradtak.

- A városba megyünk, melynek neve Jerichó. Ültél már kocsin?

- Nem.

- Sok szépet fogsz ott látni. Embert, állatot. Zenét hallasz... tudod mi az?

- Nem.

- Majd megismered, így nem magyarázhatom meg. Bámulni fogsz.

- Mikor jövünk vissza?

- A mikor kívánczol. Tőled függ. Én csak a te kedvedért megyek.

- Maradjunk itt, ne menjünk sehová.

- Te nagyon különös leány vagy, Ithaka, nagyon tudatlan. Szükséges, hogy ismerj és láss valamit a tengeren, az erdőn s a Hekata hegységen kívül.

- Minek?

- Mert így olyan vagy, mint az állat, pedig csak olyan embernek születted, mint én vagy más.

Ithaka hallgatott, valószínűleg nem érté ezt a különbséget. Felállt s a tengerpart felé indult.

- Hová, mégy? - kérde Leticzia.
- A bárkára ülök. Hányattatom magam a haboktól, s nézem a holdvilágot.
- Azt itt is látod.
- Koráll-halászháló van a tengeren, megnézem, találtak-e valamit.
- Jobb, ha lefekszel... korán indulunk.
- Nem vagyok álmos. Majd alszom a bárka fenekén, - kiáltott vissza s eltűnt a lejtőn Leticzia szemei előtt, ki nyugtalanul tekintett utána.
- Ha elszöknék tőlem, - suttogá. - Megfosztana attól a sok pénztől, a mivel signor Orlandó biztatott... Nem, nem, ő visszatér, hisz nem ellenkezett, s arról, hogy örökre elhagyja ezt a tájat, nem is álmodik...

NEGYEDIK FEJEZET.

Balzsamos levegőt hozott a hajnal, midőn Ithaka a tengerről visszatért s csodálkozva látta Orlandó kocsiját a ház előtt állani.

- Siess, - kiáltá Leticzia már messziről, míg Orlandó gyönyörködve nézte a közeledő alakot, melynél, újra azt gondolá, még sohasem látott szebbet, pompásabbat, csak a híres Galériák antik szobrai között.

Ithaka gyorsítá lépteit, hosszú haja messze leomlott vállaira, betakarta csipőit s alább foszlányos ruháját, sötét fátyolhoz hasonlítva, teljesen elborította karjait.

- Megyünk, - mondá Leticzia. - Tűzd fel gyorsan hajadat, vedd rád ünneplő-ruhád, a városban nem járhatsz így, mint a hegységben.

A leány engedelmeskedett s nemsokára kocsin ültek, ő és Leticzia, míg Orlandó a kocsi mellett ballagott, hogy kevesebb terhe legyen a gebének, mely így is csak tántorgó lépésben haladt.

Ithaka némán ült egy vászonba kötött batyún s mint rendesen, álmodozásba merült. Leticzia olvasóját tartá kezében s ajkainak mozgása mutatá, hogy egymásután morzsolja le szokott imádságait.

A leányt untatni kezdé a lassú haladás.

- Jobb szeretnék gyalog menni, - szólt sötétkomor kifejezésű szemeit Leticziára szegezve. Hangja kérő és alázatos volt.

- Örülj, hogy kocsin ülhetsz, ez a szerencse még sohasem történt te veled... Imádkozzál, mint én, így múlik az idő.

- Nem tudok.

- Eleget tanítottalak. Kezdd el az Ave Máriát és mondd utánam.

- Nem teszem, - válaszolt Ithaka s percz alatt kiugrott a kocsiból, melynek rongyos, piszkos sátora félig elrejté előle az eget s csak kihajolva láthatá a vidéket.

Orlandó mellette termett.

- Mit kívánsz, leányom?

- A magam lábán akarok járni. Alig bir húzni ez a szegény ló, miért kínozd?

- Arra való, hogy húzzon, mit tegyek vele egyebet?
- Üsd agyon inkább, semhogy kínozod.
- Majd ha Jerichóba érünk, jobb dolga lesz neki, pihenhet.
- Miért megyünk oda?
- Azt majd meglátod ott. Szép város, tetszeni fog neked.
- A tenger mellett van?
- Nem egészen, de nincs messze onnét.
- Akkor jól van. Én a tenger mellett akarok élni.

Orlandó vizsgálódva nézett a leányra. Oly határozottan beszélt, arcza oly komoly, meggondolt, eszes kifejezésű volt, hogy bármily egyszerűen hangzott is a mit mondott, mindig volt jelentősége szavának.

- Ha ez a tudatlan gyermek egyszer igazán öntudatra ébred, nagyon boldog, vagy szörnyen boldogtalan lesz, - gondolá és nem mozdult mellőle.

Jerichó mintegy két órányira feküdt Sansovinótól s az út gyönyörű tájakon vezetett keresztül. Olaj-, citrom- és narancsfák illatai balzsamozták a levegőt, s minél messzebb távoztak a hegységből, annál nyiltabb, bájosabb és termékenyebb lett a vidék. Ithaka el volt ragadtatva a még sohasem látott szépségektől.

Könnyű lábai lebegni látszottak a térdig érő fűben, el-elfutott a kocsi közeléből, majd visszatért Orlandó mellé, aztán behatolt a nedves sásba a tenger partjain, hol üdébb volt a levegő, kavicsokat gyűjtve kötényébe, futott a lepkék után. Orlandó nem birta levenni róla szemeit.

Így érkeztek Jerichóba, mely várost az egykori Ázsiában fekvő város nevére keresztelték, sőt építkezései is hasonlítottak azéhoz, csakis a Jordán vize hiányzott közeléből. Még rózsái is voltak, mint egykor amannak, s a levegő rózsaillel volt tele.

Megérkezve a város kapujához, a hatósággal ugyanaz a nehézség adta magát elő, mint Sansovinóban.

Nem akarták Orlandó kocsijait beereszteni a kapun. Két, előbb odaérkezett kocsija, a társaság, már várt urára és mesterére.

Orlandó előmutatta iratait, engedélyét a társaság mutatványainak megtartására s megnevezé a Jerichóban időző czirkusz-tulajdonost, kihez csatlakozni szándékozik.

Erre az igazolásra megnyílt előtte a város kapuja s Ithakát felerőltetve a kocsira, Leticzia mellé, csöndesen, majdnem észrevétlenül vonultak be Jerichóba.

A legolcsóbb s legszegényesebb fogadóban szálltak meg.

Orlandó mindenkiről gondoskodott, de legfőképpen Leticzia- és Ithakáról, külön szobát adatott nekik, azután futott a czirkusz igazgatójához, bejelentve a különös leányt, kit czirkusza számára hozott, s kinek nagy jövőt jósolt, ha signor Dobsiádó idomítás alá veszi őt.

Majdnem minden olasz rendkívüli előadó tehetség s e tekintetben Orlandó nem tartozott az utolsók közé. Fellengzően írta le Ithaka szépségét, csodálatos egyéniségét, vadságát, mely bájjal párosul, eredetiségét, mely csodálatos varázst gyakorol az emberre.

- Gyerünk tehát, lássuk a «csodálatos» leányt, - szólott signor Dobsiádó, ki túlzottnak vette Orlandó dicséretét.

De signor Dobsiádó úgy találta, hogy ez egyszer Orlandó nem túlzott, nem nagyított. El volt ragadtatva Ithaka szépségétől.

Néhány kérdést intézett a leányhoz s elbájolták annak gyermekes, egyszerű feleletei. A legpompásabban fejlődött test- s a leggyermekdedebb lélek állt előtte.

- És ez a gyermek kapható? - kérde Orlandótól.

- Azért jött vele ez a vén asszony. Meg kell kötni vele az alkut.

Dobsiádó megtudakozta Leticziától a feltételeket, ki tudatlanságában és szegénységében aránylag keveset kért tőle. Nem ismerve a pénz értékét, azt hitte, egész jó alkut csinál s megcsinálták a vásárt, mint az állatnál, vagy portékánál szokás.

Ithaka Dobsiádó tulajdona lett.

- Magadhoz kell őt édesgetned, különben nem bírsz vele, - mondá az öreg anyóka. - Én majd észrevétlenül eltűnök, de előbb valami módon el kell kápráztatnunk.

- Ez nem nehéz, - válaszolt signor Dobsiádó. - Ma este eljöttök az előadásra, s ha vége lesz, együtt vacsorálunk.

Ugy tettek, a hogy Dobsiádó mondta. Ithakát elvezették a czirkusz egy félreeső helyére Leticziával, a honnét nézte a fényes, idegizgató előadást, de őt nem látta a közönségből senki. El volt ámulva attól, a mit látott.

Az ezer és ezer gázláng, a gyönyörű paripák, tomboló zene, virágeső, kiabálás, lárma, tetszés-zaj, az aranyos, lebegő szoknyák, ugrándozó lovarnók és sok egyéb, mi más nagy városokban mind igen fogyatékos, talán nevetséges és izetlen lett volna, de Jerichóban s Ithaka szemeiben rendkívüli, csodálatosan szép és bámulatra méltónak látszott.

- Szeretnéd ezt minden este látni? - kérde Leticzia, bátorítólag nevetve reá.

- Nemcsak látni, de szeretném mindezt magam megtenni, - szólt a leány és fölvillogtak szemei.

- Nos, gyermekem, azt megteheted.

- Lovagolhatok? - kérde Ithaka, helyéből fölugorva, mintha azonnal a lóra akarná magát vetni, mely mutatványképpen éppen a köröndben száguldozott.

- A mennyit akarsz. De nem most, előbb tanulnod kell, hogy e sok ember előtt esténként megjelenhess.

- Kitől? Csak nem te tőled, anyókám? - kérde gúnyosan a leány, kiben már kezdettek az emberi s különösen a női tulajdonságok munkálkodni.

- Nem. Itt fogsz maradni s egy úr mindenre megpróbál tanítani, a mire csak képes lehetsz.

Ithaka csak félig érté e szavak jelentőségét, de visszaült helyére, szemével, szájával egyaránt bámulva a mutatványokat; és midőn vége volt az előadásnak, még mindig nem akart mozdulni helyéről.

Teljesen el volt bűvölve. Majdnem szédelegve ment Leticzia után, s midőn Orlandó hozzájuk lépett, megijedt Ithaka halványságától.

- Mi lelt? - kérde megragadva kezét, mely reszketett, - beteg vagy?

- Nem.

- Sohasem láttalak így az idő alatt, hogy ismerlek, - folytatá Orlandó.

- El van ragadtatva az előadástól, - mondá Leticzia, - azonnal lóra akart ülni.

Az olasz kezeit dörzsölte örömeiben.

- Azt nemsokára megteheted.

Ithaka szeme felvillant ez ígéretre.

- Volt egyszer lovam, - mondá kurtán, daczosan, - de elvették tőlem.

Orlandó és Leticzia meglepetve néztek reá.

- Volt lovad? Hol és mikor? Álmodol talán.

- Nem! - kiáltott fel Ithaka szokott rövid feleletével.

- Nem álmodol, nem képzelődöl, bizonyos vagy ebben?

A leány megrázta fejét, azután büszkén vállat vont s elfordult tőlük, mintha méltóságán alól állana velök többet beszélni. A szegényes korcsmába értek.

Nemsokára hangos kocsirobogás verte fel a félreeső utca csöndjét.

A czirkuszigazgató, Dobsiádó, érkezett meg.

Orlandó elmondá a hatást, mely számításuk felett jó volt. Ismétlé előtte Ithaka szavait, a mi hihetetlennek látszott, de könnyű volt azok igazságáról meggyőződni: csak lóra kellett ültetni a leányt, s rögtön tudhatták, tud-e valóban nyargalni.

Az öreg Leticzia a következő nap reggelén már vissza akart térni falujába, s csak nagy nehezen határozta el magát, hogy a lovaglási próbánál még jelen legyen.

Másnap délfelé Orlandó, Leticzia és Ithaka a lovagló-iskolába mentek.

Dobsiádó lovat vezetettetett elő, s Ithakát a nyeregbe emelte, ki minden ellenkezés nélkül, sőt a legnagyobb örömmel szökött fel a lóra, kezébe kapta a kantárt s a legnagyobb gyakorlottsággal, sőt ügyességgel indítá meg a lovat.

Tehát igazat mondott.

Dobsiádó és Orlandó gyakorlott szeme azonnal látta, hogy a leány rendszeresen sohasem tanulhatott lovagolni, de egyszersmind azt is észrevették, hogy a nyargalásban gyakorlott, s hogy nagy tehetsége van e művészet eltanulására és ha hozzászámították rendkívüli szépségét, csodálatos egyéniségét: a legfényesebb eredményt várhatták tőle, s így semmi nehézség sem merült fel arra nézve, hogy Leticziának az ígért és kialkudott összeget kifizessék és az könnyű szívvel hagyja el Jerichót és fogadott leányát.

Tudtára adták Ithakának, hogy ő ott marad, Leticzia pedig távozik.

A leány nyugodtan hallá ezt, legkisebb ellenvetést sem tett.

- Hova mégy? - kérdé az öreg nőtől, midőn az búcsúzóra megölelé őt.

- Haza, Sansovinóba, a honnét jöttünk, - válaszolt Leticzia.

- Köszönts a bárkát, meg a hegységet, - mondá Ithaka, miközben a lovát simogatta.

- Nem kívánsz velem jönni? - kérdé Leticzia, kit boszantani látszott ez a közöny.

- Nem, én itt maradok.

- Éljd boldogúl, ha nem látnálak többet.

- Meg fogsz halni? - kérdé Ithaka.

- Isten mentsen attól; miért kérde ezt? Meghalni senki sem kíván.

Ithaka gondolkodva szemlélte a vén asszonyt, aztán hidegen elfordult s a ló nyakára nyugtatá fejét.

Leticzia keserű szívvel hagyta el őt. Fájt neki, hogy legkisebb ragaszkodással sem volt iránta ez a gyermek, kit ő - most érezte csak - oly nagyon szeretett...

ÖTÖDIK FEJEZET.

Ithakára most új élet következett.

Átadták őt a czirkusz-társulat egyik öreg nőtagjának, s majdnem egész nap lovon ült. A magas iskolára tanították.

Rövid idő leforgásán rendkívüli előmenetelt tett.

Mindenki előtt titokban tartották létezését. Mint kész árúczikkal akart az ügyes, ravasz Dobsiádó vele előállni, addig nem mutatta senkinek s ha sikerült vele Jerichóban hatást előidézni, vinni akarta tovább nagy városokba, híres czirkuszokhoz, és minél több pénzt szerezni vele.

Ithaka természetesen minderről semmit sem tudott, lelke csodálatosan gyermekes, fejletlen volt még mindig, bár azok között, hová most sorsa veté, bámulatosan fejlődött minden tekintetben, különösen testileg. Pár hónap alatt tökéletesen fejlett leány lett, nem az a nehézkes, ügyetlen, a ki volt az erdőben, a tenger mellett, Leticzia kunyhójában, hanem magas, karcsú, hajlékony, tökéletes formákkal, megragadó szép arczczal... Olyan leány, a ki a férfiak szívére kevésbé hat, de eszüket teljesen elrabolja.

- Te vad madár, - mondták neki nem egyszer társai a czirkuszban, - honnét kerültél te az emberek közé... A vihar dobott a földre, a szélvész kavart föl a tenger mélyéből? Gyöngy lehettél egykor, most pedig tündér, vagy boszorkány vagy.

Ithaka keveset értett e beszédekből. Sem azt nem tudta, hogy szép, sem hogy mire van szánva, úgy vette önmagát s a jelent, a hogy volt, tanult, lovagolt, felöltözködött, úgy, a hogy kívánták, nem ellenkezett soha, engedelmes és hallgatag volt, nem bántott senkit és mégis vadnak tartották, s nem igen mert volna vele senki összezőrdülni.

Sem étellel, sem itallal, sem ruhával nem törődött, közönyös volt majdnem minden iránt s ezért bámulatra gerjeszté az egész társulatot.

Csodálatos egyénisége mindenkire fölényt gyakorolt, még maga Dobsiádó is másként bánt vele, mint a többiekkel. Majdnem kényeztette s oly figyelmes volt iránta, hogy lassanként azt kezdték suttozni a társulat tagjai, az összes személyzet, hogy főnökük beleszeretett a «vad-leányba».

Ha ez nem is volt igaz, de mindaz megtörtént Dobsiádó részéről Ithaka iránt, a mi e gyanúra okot adhatott. Nemcsak hogy a lovaglás magas iskolájában saját maga képezte őt, hanem francia nevelőnőt hozatott számára Párisból és neveltette és taníttatta mindarra, a mi műveltté tehette őt s bár Ithakánál a tanulás igen nehezen és lassan ment, sohasem veszítette el türelmét vele szemben s kárpótlást nyert abban a szenvedélyes örömben, melylyel a lovaglási gyakorlatokat űzte s a miben bámulatos haladást tanúsított.

Dobsiádónak mindenesetre nagy tervei voltak vele. Vagyonhoz remélt általa jutni. A Jerichóban tartandó előadások száma nemsokára végét érte, s a téli évadra Párisba akart menni a Hyppodromba, hol czirkuszának legjobb tagjait szerződtette az ott állandóan működő társulathoz. Dobsiádó fiatal ember volt s már is szép vagyonra tett szert. Tüzes vérű, lelkesülő természetű, telve reményekkel, s meg volt győződve, hogy Ithakával nagy eredményhez jut, azért nem is értesíté előre létezéséről a Hyppodrom társaságának tulajdonosát. Ugy akart vele oda érkezni, mint a bomba, mely váratlanul üt le... Előre örült mind annak, a mi Ithakával történni fog, csak egyben volt bizonyos, hogy soha semmiféle nagy összegért el nem válik tőle.

Csakugyan szerelem volt-e ez, vagy pusztán érdek?

Talán ő maga sem tudta volna megmondani. Szerette volna tudni a leány multját, mielőtt az Leticziához került, de még nem kérdezősködött arról nála.

Egy hűvös őszi estén előadás után Dobsiádó haza kísérte Ithakát a czirkuszból nevelőnőjével együtt, s bement velök theát inni és értesíteni a leányt, hogy nemsokára elhagyják Jerichót.

Ithaka megtartá azt a régi szokását, hogy mindenkit tegezett, a kivel beszélt. Előtte nem volt rang, cím, különbség az emberekben, s ez a modor különös eredetiséget, érdekességet kölcsönzött neki.

A nevelőnő gyakran megpróbálta világias modorra, társadalmi formákra oktatni, de nem sokra ment; Dobsiádó pedig kikötötte, hogy növendékét nem szabad szorongatni vagy terhelni semmivel.

Ez este Ithaka szokatlanul rosszkedvűnek látszott.

- Mi bajod? - kérdé tőle Dobsiádó. - Szomorú vagy és levert, bántott valaki?

- Szeretnék este lovagolni az emberek előtt, - viszonzá nyiltszívűen a leány.

- Itt nem, majd Párisban, ott lesz a te helyed, hol virágokban fogsz fürödni.

Ithaka nem felelt. Ő sohasem mondott ellent. Komoly, mély tűzű szemeit az ablakon át az őszi tájképre függesztve állt; társa, nemes arcának csak körvonalait láthatá. Termete magas, nyulánk lett, s lassú, ügyetlen mozdulatait elvesztette. Külseje klasszikus volt, emlékeztetett a galeriák női szobraira, tartása büszke, királyi, nyugodt; mozdulatai harmónikusak, fesztelenek, de tekintetében volt valami esdeklő, alázatos addig, míg meleg vére hevesebben nem kezdett dolgozni ereiben... Akkor percz alatt vad, bárdolatlan tudott lenni.

- Miért akarsz fellépni Jerichóban? - kérdé Dobsiádó, midőn látta, hogy Ithaka nem felel.

- Mindazoknál jobban ülök a lovon, kik itt mutatják magukat, s nekem nem engeded, hogy előttük lóra üljek.

- Majd Párisban.

Ithaka türelmetlenül vont a fel vállát.

- Itt vagy ott, - mondá komoran, - de minél előbb.

- A jövő héten indulunk.

Ithaka reá függeszté szemeit.

- Egy kérésem volna hozzád, uram, - mondá kérő, alázatos hangon. - Szeretném az öreg Leticziát látni, mielőtt messze távozom e vidékről.

- Az nem lehet! - felelt ijedten Dobsiádó.

A leány büszkén emelte föl fejét.

- Miért? - kérdé elfojtott hangon.

- Mert én nem akarom s nem engedhetem. Leticziával semmi dolgod többé. Ne gondolj reá.

Ithaka mormogott valamit fogai között, azután leült a szoba legtávolabbi részébe s kezeibe hajtá fejét. Ezalatt behozták a theát s a nevelőnő kitöltögeté három csészébe.

- Jer, Ithaka, igyál, - mondá neki nyájasan, - mire az gépiesen fölkel, hozzájuk ült s egy hajtásra leönté a theát.

Azután szó nélkül fölkel, a mellékszobába ment és bezárta maga után az ajtót.

- Haragszik, - mondá nevetve Dobsiádó.

- Nem jó őt ingerelni, - jegyzé meg a nevelőnő.

Dobsiádó vette kalapját és távozott, hazáig azon töprenkedve, ne engedje-e meg Ithakának, hogy Sansovinóba menjen, mely végre is csak két órányi távolban feküdt.

Nem szeretném őt elkedvetleníteni, - gondola s elhatározta, hogy ő maga kíséri el őt a napokban lóháton Sansovinóba.

De erre nem volt szükség.

Midőn a czirkusz-igazgató távozott, a nevelőnő pedig lefeküdt, Ithaka csendesen kinyitá az ablakot, mely földszinti szobájából az udvarra nyílt, s kimászott azon. - Kétes borús fény, szürke világítás boríta a vidéket.

Keveset törődött vele. Az ebek ösztönével indult el az udvarból kivezető úton a fehéres világító folt után, mely az ég keleti részén mutatkozott.

- Arra kell lenni Sansovinónak, - mondá komoran tekintve körül a kopasz hegyekre s ment a fehéres úton, ki a városból, mely már aludt, le a tenger mellé, mely - meg volt győződve - elvezeti őt Leticziához.

Lassan haladt. A kétes világosság, az ünnepélyes csend jól hatottak kedélyére, sem tétovázást, sem félelmet nem érzett. Elhatározta, hogy visszamegy Sansovinóba, még egyszer látni Leticziát és ment. A mit ő megtenni akart, abban nem lehetett korlátozni.

Jerichó magasan feküdt s lejtős úton kellett a tengerpartra lehaladni. Ment bátran, bár nem siető léptekkel, élvezte az éjt, az egyedülletet, a tenger oly sokáig nélkülözött zúgását. Arra nem gondolt, hogy fiatal s hogy szép, azt sohasem tudta, sőt nem is bírta a szépség, vagy rúttság fogalmával. Nem ismerte amannak értékét, nem tapasztalta ennek hátrányait.

A tenger szele, közelléte, lármája jó kedvre hangolta. Egyik kőről a másikra szökdösve haladt. A sötét myrtus-csoportok a távolban gyászos alakoknak látszottak... Ő nem félt tőlük, nem is tudta, hogy félni kell valamitől.

Bátor és erős volt, s ha távolról egy-egy mozgó alakot pillantott meg, tudta, hogy az állat vagy pásztor, éles szeme percz alatt kivette a különbséget s haladt nyugodtan tovább.

Két órai haladás után harangszót hallott...

- A sansovinói harang zúgása! - mondá örvendve. - Nincs messze a falu, amott van a Hekata-hegység.

Mindenre ráismert apródonkint. A természettel aprójára ismerős volt. Minden füre-fára, kavicsra, sziklára emlékezett. Feje fölött szürke-ezüstös csapat röpült el, nagy gólya-csapat, mely a keletről délfelé vonult, kezeivel integetett nekik. Köszönté őket.

- Én jövök, ti mentek! - kiáltott utánuk nevetve s a kavicsok pattogtak lábai alatt, haját és ruháját messze lobogtatá a tenger szele s a hullámokat magasra torlaszolta. Mindez örömet okozott Ithakának. Ünnepi menet volt egész útja, jó kedvvel, fáradtság nélkül érkezett Leticzia kunyhójához, hol az öreg anyókat az ajtó melletti sziklán ülve találta. Szó nélkül mellé ült, mintha csak a hegyekről jönne, hová fél óra előtt távozott tőle.

- Ithaka! - kiáltá Leticzia, megismerve őt. - Honnét jössz, hol veszed itt magad?

- Párisba kell mennem, - viszonzá természetes egyszerűséggel a leány. - Az messze van innét, kíváncsalak még egyszer látni.

Leticzia meghatva nézett reá.

- Szeretsz engemet, Ithaka? - kérdé elfogultan.

Ithaka vállat vont, mintha nem értené, mit kérdeznek tőle.

- Kivántalak látni, - mondá mély, komoly hangján.

Hogy mennyi érzést fejezett ki e néhány szó, azt ő maga sem tudta.

Némán ültek egymás mellett.

- Sok szomorúságom volt, mióta elmentél, - kezdé az öreg nő egy idő múlva.

- Nem volt mit enned?

- El akarják venni a házamat.

- Van a faluban elég más ház, a hol lakhatsz.

- De itt töltém élttem jobb részét és itt akarok meghalni, - mondá izgatottan Leticzia.

- Ne menj el innét, ha kedves e hely neked.

- A hatóság megvette a hegységnek ezt a részét s nekem pénzt hoztak érte, hogy adjam oda kunyhómat.

- Te szereted a pénzt.

- Honnét tudod? - kérdé gyanakodva pillantva rá az öreg asszony.

- Láttam, midőn signor Orlandó pénzt adott kezébe, arczod nagyon csúnya volt, félelmesen örültél.

Leticzia redős arczát sötét pír borítá, a mint arra gondolt, miféle díj volt az, a miről Ithaka beszél... Az ő saját ára. Mert a jó és rossz ösztönszerű érzése a tudatlanokban is megvan, s ha észszel nem bírják is tetteiket megbírálni, egy belső szózat ítéletét nem távolíthatják el maguktól. Így volt az öreg olasz nő is. Kellemetlenül érinték őt a leány szavai.

- A pénzt mindenki szereti, - mondá komoran.

- Minek a pénz?

- Jól élhetünk, ha van, jól öltözhetünk, nem kell dolgoznunk, vagy gyalog fáradnunk, míg ha nincs, halálra kínozzuk magunkat, s elveszünk, mint az ebek.

- Most van pénzed és mégis elveszik házadat.

- Mert nincs elég. És az veszi el, a kinek több van, mint nekem.

- Ki az?

- Fragóni Fulvió herczeg, ki a hatóságot bizta meg, hogy kergesse el innét a szegény népet, hová ő nagy gyárat fog építtetni.

- Nem tudom, mit beszélsz, anyókám, azt sem tudom, ki az a Fulvió herczeg, de ellenséged ő neked s így nekem is az... Elmegyek hozzá és megölöm, - mondá komor, baljóslatú tekintettel Ithaka.

- Isten mentsen ettől, leányom. Kérni lehet őt, de ölni nem szabad, akkor magadat ölnéd meg.

- Ki büntetne engem?

- A karabinierik azonnal elfognának, bebörtönöznének és soha többé nem látnád a napvilágot.

- A szép napot, mely nemsokára feljön, - szólt Ithaka s körültekintett a szürkülő égboltozaton. - Azt nagyon sajnálnám. Tehát kérni fogom őt, hogy ne vegye el kunyhódat. Hol találhatom meg?

- A hegység túlsó felében, Jónában. Ott lakik ő egy nagy várkastélyban, talán nem is bocsátanak hozzá.

Ithaka felkelt helyéről.

- Megyek, - mondá határozottan.

- Hajnal előtt nem eresztelek. Akkor elkísérlek az oda vezető úton, egyedül nem találnál el, Ithaka leányom.

- Ne hívj engem Ithakának - mondá kérő hangon, - Ithának hívtak ott... a városban. Ezt a nevet szeretem.

- A hogy kívánod, Itha. De hol van signor Dobsiádó, miért eresztett vissza hozzám?

- Nem eresztett. Elszöktem.

Leticzia rémülve ugrott fel helyéről.

- Elszöktél? Ezt rosszul tetted, signor Dobsiádó azonnal itt lesz és visszavisz Jerichóba.

- Nem megyek.

- A karabinierikkel vitet vissza.

- Akaratom ellenére?

- Te az övé vagy.

- A hegységbe, az erdőbe megyek, ott nem talál meg senki, s a ki közeledik, megölöm. - Egy hosszú, éles kést húzott elő fűzője alól.

Leticzia betakará szemeit.

- Én azt hittem, jó dolgod van, szeretsz a lovak és az emberek között.

- Szerettem a lovat, a melyet adtak, de jobban szeretlek téged, ha így nevezik azt, a mi itt belől hozzád vonz. - Az öreg nő elfordítá fejét, visszaült helyére; soha nem ismert meghatottságot érzett ez egyszerű szavakra.

- Ha így van, el kell magadat rejteni, mert napfölkeltével bizonyosan érted jönnek s elvisznek vissza.

Ithaka elhagyta helyét. Nagyon halvány volt, arczán sötét, fájdalmas kifejezés ült.

- Vissza nem megyek *hozzá*, - mondá majdnem borzadályllyal, s az öreg Leticzia többet sejtett e vonakodásából, mint azt maga Itha tudta, vagy értette volna.

- Menjünk a herceghez, - mondá a leány. - Vezess a hegységen át vezető útra, aztán térj vissza ide s ha signor Dobsiádó jön a karabinierikkel...

- Azt fogom mondani, hogy nem láttalak.

- De az nem igaz.

- Különben megkeresnek és visszavisznek.

- Ha egyszer a sziklák között leszek, vagy az erdőségben, nem találnak többé reám.

- Majd mondok valamit. A nap fölkelőben van, indulhatunk. Egyél egy narancsot, vagy igyál a kecske tejéből.

Pár perczre bementek a házikóba s Ithaka pár korty tejet ivott s egy aranyhajú narancsot vett kezébe.

- Menjünk, - mondá. - Siessünk, nehogy itt érjenek.

Leticzia bezárta ajtaját és elindultak.

HATODIK FEJEZET.

A Hekata-hegység déli részén emelkedett egy széles, magas, pompás épület, melynek góth stílű ablakaiból a tengerre lehetett látni.

A tornyokon zászlók lengtek, jelölve annak, hogy a tulajdonos ez időben a kastélyban mulat; a vidéken lakó nép naponként látta urát aranyos bárkájában kirándulást tenni a tengeren, vagy hallá a vadász-sípot, mely a kastélyban időző vendégek zerge-vadászatát jelenté. A távolból látták a fiatal Fragóni Fulvió herceget barátaitól környezve, zöld vadászruhában, tollas kalappal, egyik szikláról a másikra ugrálva, üldözve a fölvert zergét.

Azon a napon, midőn az öreg Leticzia megmutatá a kastélyba vezető utat Ithakának, Fulvió herceg nem ment vadászni.

Előtte való nap megrándult a lába, s ez a kellemetlen körülmény tartotta otthon. Az olajfákkal díszített plateaura nagy nehezen felsántított, a kastélyt környező magas sziklacsúcsok egyikére leült s onnét szemlélte az aranyos felhőkbe burkolt nap fölkelését, a tengeren közeledő hajókat s a magasban csoportonként érkező madarakat, melyek hidegebb tartományokból érkeztek a meleg Hekata-hegységbe.

Minél fényesebb lett a vidék, annál messzebb lehetett látni a környéken. Fulvió éles szeme egy közeledő alakot vett észre a kastély kapujához vezető szikla-úton, mely lassú lépésben haladt, koronként megállt s figyelmesen, hosszasan nézett szét a rózsabiborban ragyogó tájon.

Különös alak volt, felkelté az ifjú Fulvió figyelmét.

Egyszerre eltűnt az út fordulatánál, de ez eltűnésből tudta, hogy be kellett neki lépni a kapu nagy, széles ívezete alá, s nemsokára a nyílt plateaun lesz, hol ismét megláthatja őt.

Feszülten várta megjelenését és előre hajlott fővel leste, mikor tűnik elő a kapu sötét árnyékából.

És nem sokáig kellett várakoznia.

Itha gyors léptekkel közeledett kitűzött célja felé. Szürkületkor indult el Leticziával s a nap biborfényben sütött, midőn megérkezett a hercegi palotába, melynek nagysága, fénye, címerei, zászlói legkevésbé sem zavarták őt, sőt nem is hatottak rá... Az udvarra érve körütekintett, nem tudván, merre vegye és folytassa most útját.

Fulvió rossz lába daczára fölemelkedett s intett neki le a szikláról, hogy közeledjék.

Itha észrevéve őt, azonnal engedett a hívásnak. Fölmászott hozzá, szembe állt vele, nyugodtan, némán, szó vagy legkisebb zavar nélkül, az ifjú pedig elfelejté megszólítani őt a - bámulattól.

Soha még álmában sem látott hozzá hasonló alakot, emberi lényt, asszony képében.

Fehér pamut ruhájában, kurta szoknyája csak bokáig ért; tündöklő sárgás-barna bőrével, leomló bronzszínű hajával, sötétkék szemével, minővel egykor az árkáiai nimfák bírhattak, elragadta őt, gyönyörteljes érzést keltett benne.

Itha komoly, kérdő szemekkel állt előtte. Az, hogy fiatal, ismeretlen férfival áll szemben, nem zavarta; nagyon tudatlan és nagyon ártatlan volt, nem tett rá több hatást e találkozás, mintha a sziklán egy zergét, a felhők között egy madarat, a hullámokon egy sirályt látott volna.

- Ki vagy te? - kérdé tőle izgatottan Fulvió, mint már oly gyakran intézték hozzá e kérdést.

- Itha! A Hekata-hegységből jövök. Fragóni Fulvió herceget keresem. Megmondhatnád, hol találhatom meg?

- Az én vagyok, a kit keressz, - felelt az ifjú, kinél sohasem teljesedett be jobban az állítás, hogy a görögök szépsége tovább él az olaszokban.
  - Úgy nem kell tovább fáradnom, - folytatá Itha, mialatt égő ajkaira futó mosoly lopódzott, csodálatos ellentétet képezve arcának klasszikus komolyságával. - Elmondom, a miért jöttem.
  - Szólj, mit kívánsz? - kérdé elragadtatva az ifjú.
  - Ismered az öreg Leticziát?
  - Nem. Sohasem hallottam róla.
  - Mindegy, segíthetsz rajta ismeretlenül is, ha akarsz. El akarják venni a házat, a rendeletre s kiűzni őt, mint az ürgét; vedd vissza parancsodat, hagyd meghalni abban a házban, a hol él s a honnét nem bír távozni.
  - Kiről és miről beszélsz? - kérdé bámulva Fulvió, mind jobban megbűvölve a hangtól, a modortól és a soha nem látott bájak gazdagságától.
  - Az öreg Leticziáról jöttem beszélni neked. Kérni nem tudok.
  - Anyád ő neked?
  - Nem!
  - Miért vetted hát ajkaidra az ő ügyét?
  - Mert nincs neki senkije rajtam kívül s ő maga nem mert jönni, talán nem is birt volna ide felmászni.
  - Ez nagyon nemes tett tőled, de még mindig nem tudom, mit akarsz.
  - Hogy hagyják meg Leticziának házat.
  - Ki akarja tőle elvenni?
  - Te magad.
- Fulvió elmosolyodott.
- Talán hivatalnokaim, vagy a törvény nevében a hatóság... Meg fogom tudni s ha lehetséges, örömmel teljesítem kívánságodat.
  - Imádkozni fog érted. Azt mondta, adjam ezt tudtadra, - szólt a leány s megfordult és menni készült.
  - Hová mégy? - kérdé Fulvió ijedten.
  - Sansovinóba.
  - Ott lakol?
  - Ma hajnal óta ott.
  - És azelőtt?
  - Jerichóban voltam.
  - Mit csináltál ott, sohasem láttalak.
  - Lovagolni tanultam. Signor Dobsiádó Párisba akart vinni, de megszöktem tőle.
  - Az ő lánya vagy?
  - Sem az övé, sem Leticziáé.
  - De hát ki vagy?

- Azelőtt Ithakának hívtak, most Itha a nevem. Ezt jobban szeretem.

Fulvió sohasem tapasztalt izgatottságot érzett, elveszté ítélő tehetségét, nem tudta kitalálni, kivel áll szemben. - Itha újra megindult.

- Maradj! - kiáltá halálos félelemben Fulvió, hogy elveszíté őt szemei elől. - Maradj és beszélj nekem multadról, életedről. Ki vagy, honnét jöttél, hová mégy. Ül ide a plateau szélére, e sziklacsúcsra, mellém.

- Sietnem kell, Leticzia vár reám.

- Mikor mégy Párisba signor Dobsiádóval?

- Soha! Gyűlölöm azt az embert, s ha megtalál és magával akar vinni, megölöm őt vagy magamat.

- Ő bizonynyal szerelmes beléd.

- Nem tudom.

- Sohasem mondta?

- Nem.

Fulvió gondolkozott.

- Ha itt maradsz, ide nem mer jönni s nem talál reád.

- Az meglehet, de Leticziának meg kell vinnem a hírt.

- Megizenem neki mástól.

Itha körültekintett.

- Nagyon fényes itt a nap, - mondá egyszerűen, - szívesebben nézem világosságát, mint alulról.

Fulvió nem érté, mit akar mondani s Ithaka maga sem tudta, mit értett e szavak alatt, ösztön-szerűleg jöttek azok ajkaira. A fiatal herczeg kétségbe volt esve, midőn újra megindulni látta, s ő sérült lábával nem követhette.

Minden köszöntés vagy további szó nélkül fordult meg s a plateauról leszállva, az udvar felé lépdelt, oly egyszerűen, csendesen és mégis királyi tartással, mint hajdan Ilion és Thessália leányai tehették.

- Megállj! - kiáltá utána esdeklő hangon még egyszer Fulvió, karjait kitérve, de Itha ment tovább, visszatekintett egy pillanatra, visszamosolygott az őt marasztó ifjúra, de nem állt meg, nem tért vissza.

Fulviónak magával vitte az esztét és szívét, örülként tombolt dühében, fájdalmában, hogy nem követhette, de elhatározta, hogy nem megy le Jóna fölé a nap, nem éri el herczegi címerét az alkony utolsó sugara, mielőtt ő Ithát újra nem látja.

Mindaddig követte szemével, a meddig csak el nem rejté fehér ruháját, csodálatosan szép haját előle a kapu sötét ívezete; ekkor hosszasan fújt nyakán függő sítjába, mire szolgák futottak elő, s ő fogatni parancsolt kis kocsijába, melyen a sziklás úton járni szokott, s melyen utólrni remélte a «hegység tündéré»-t, ki magával vitte nyugalmaát.

HETEDIK FEJEZET.

Ithaka lesütött fejjel, gondolkozva haladt lefelé az úton, a tengerpartnak tartva, hol sötét myrtus-bokrok árnyékában hagyta Leticziát, ki megígérte hogy várni fog reá. Majdnem futva ért le a magas lejtőn, midőn az öreg asszonyt megpillantá, ki már türelmetlen volt elmaradása miatt.

- Hátha nem is jön vissza, - mondogatá magában, mert az olasz mind gyanakvó. - Fragóni Fulvió fiatal ember, Ithaka pedig szép leány, könnyen megértik egymást.

Most, hogy megpillantá, majdnem felkiáltott örömeiben.

- Láttad őt? - kérde tőle, már messziről elébe kiáltva.

- Beszéltem vele.

- Mit mondott a kunyhóról? Könyörögtél neki érettem?

- Nem tudok kérni, - mondá Ithaka büszkén. - Elmondtam, a mit izentél és ő meg fogja tenni.

- Megígérte?

- Meg fogja tenni, - mondá a leány türelmetlenül s mintha kifáradt volna, ledobta magát a myrtusok árnyékába.

- Te jó leány vagy, Ithaka, - mondá szelidebb hangon az öreg nő, megsimogatva vállaira hulló haját.

Ithaka nem felelt, az égboltozatot nézte. A tündöklő nap teljes fényével árasztá atlasz bőrére sugarait, mely tiszta volt, mint a patyolat, egyetlen folt sem látszott rajta.

- Nem féltél a herceggel beszélni? - kérde Leticzia az öreg asszonyok kíváncsiságával, ki szeretett volna tőle a párbeszédből valamit megtudni. Ithaka csodálkozva emelé reá szeméit.

- Félni? - kérde fölemelve fejét. - Mitől? Miért?

- Nos, mert te csak szegény pórleány vagy, ő pedig nagy úr, majdnem a leggazdagabb ura Olaszországnak.

Ithaka nem felelt, nem érté, mit jelent mindaz, a mit az öreg nő beszélt, de nem is volt kíváncsi reá.

- Menjünk, - mondá Leticzia elhagyva helyét, midőn látta, hogy nem kap választ.

A leány nem mozdult, feje fölé emelve karjait, nagyon jól érezte magát a füben, hanyatt feküdve. Leticzia nem törődött vele, megindult s botorkálva haladt lefelé a lejtőn.

Ithaka kissé fölemelte fejét s nevetve nézett utána.

- Ha a karabinierik jönnek, vagy signor Dobsiádó, mondja, hogy nem látott! - kiáltá utána vidáman.

Leticzia dohogva ment tovább. - Majd eljössz, ha megéhezel, - mondá bosszúsan, egyedül hagyva őt, kit úgy látszott engedetlenné tett a jerichói tartózkodás és vidámabbá, mint volt azelőtt, a mi sehogy sem illett egyéniségéhez.

Midőn leért a lejtőről s háta mögött maradt a hegység, rémülten látott a Jerichó felől vezető úton csillogó fegyvereket és több emberből álló csapatot Sansovinó felé közeledni, kik az út csavarodásával nem a faluba tartottak, hanem az ő kunyhójának irányába, mely a sziklák között a tenger közelében feküdt.

Ezek vagy házamból akarnak kidobni, - gondolá, - vagy Ithakáért jönnek. - Egyik olyan rossz, mint a másik.

De már nem volt mit tenni, nem fordulhatott vissza, annál is inkább, mert a fegyveres csapat észrevette a teljesen üres, elhagyatott úton közeledtét.

Ekkor már dél felé járt az idő, s az őszi nap sárgás fénynyel árasztá el a szürke sziklákat Sansovinó körül, sugarai tündököltek a karabinierik fegyverein; megpillantván az öreg Leticziát, ellenséges zúgás hangzott fel köztük, azzal fogadták a hozzájuk érkező öreg asszonyt:

- Hol van Ithaka? - kérde Orlandó, ki a csapatot vezeté.

- Nem tudom, nem láttam őt, mióta Jerichóban hagytam, neked kell, signor Orlandó, tudni róla.

- Hazudsz, - mondá durván Orlandó, kinek arcza sárgult a haragtól. - Add vissza nekünk, különben erővel viszzük el; ezek a hatóság emberei. Vagy téged hurczolnak börtönbe.

- Esküszöm, hogy...

- Hallgass! Hol van a leány?

És egészen a kunyhóhoz érve, Orlandó berúgta annak ajtaját, az öreg Leticzia feljajdult, házán ez embertelen rombolást látva.

- Keresd őt, ha tetszik, - felelt dühvel, s leült a kunyhó előtti kőre.

Orlandó leugrott lováról, befutott a házba, de még nagyobb haraggal érkezett vissza.

Ithaka nem volt sehol.

- Hová tetted őt? - kérde, megrúgva az öreg asszonyt.

- Nem láttam.

Orlandó türelmének vége volt. Dobsiádó csalónak nevezte őt, midőn észrevették Ithaka szökését, s neki minden áron le kellett mosni magáról a szégyent. Ököfbe szorította kezét, és Leticzia fejére ütött, úgy hogy az elszédülve omlott a földre. A karabinierik egyike, kiket a hatóság Orlandó mellé adott, abban a hitben, hogy a megszökött, saját leánya, óvást tett ez eljárás ellen.

- Minket melléd adott a hatóság, signor Orlandó, hogy keressük veled a leányt, de ily tettlegességre sem mi, sem te nem vagy felhatalmazva, s nekünk nem szabad ezt megengednünk.

A félig elalélt nőhöz siettek, s felsegíték előbbi helyére. Leticzia fuldokolt az ijedségtől és fájdalomtól.

- Verjen meg az Isten! - kiáltá Orlandónak az olaszok szokásos átkozódásához folyamodva tehetetlenségében. - Isten fizesse vissza, a mit elkövettél rajtam.

E közben Sansovinóból gyülekezni kezdett Leticzia kunyhójához a nép, szidalmakkal illetve a hatóságot.

- Ithaka nincs itt! - kiálták. - Senki sem látta mióta elment. Ez igazságtalanság, törvény ellenes dolog, - kiabálták minden felől, s oly fenyegető állást kezdtek Orlandó- és kísérelőivel szemben elfoglalni, hogy azok jónak látták békítőleg lépni közbe.

- Ha nincs itt a leány, menjünk, - mondá az egyik karabinieri. - Megtaláljuk az erdőben vagy a hegységben, a hol bújdosik; menjünk, signor Orlandó.

- Nem, Ithakának itt kell lenni, ő itt van elbújva, mondá konokul Orlandó, s még egyszer befutott a kunyhába.

E közben az asszonyok, kik Sansovinóból oda gyűltek, Leticzia arcát törülgették, melyen vékony vérsugár kígyózott alá. Orlandó sebet ütött fején, a vér csendesen szivárgott ki belőle.

Hangos lárma, veszekedés zaja hallatszott a nép és katonák között, a vér láttára. Éktelen kiabálás volt hallható a különben is gyűlölt karabinierik ellen, midőn egyszerre mindenki elhallgatott, s a szikláról levezető útra nézett, hol egy leány közeledett futva feléjük, kinek láttára elbámultak, megdöbbentek, midőn megismerték. - Ithaka volt.

- Ő az! - kiálta diadalmasan Orlandó, - ugyan e perczen rohanva ki a házból. Itt vagy tehát! Fogjátok és kötözzétek meg. Gyalog, lánczon kísérünk vissza Jerichóba.

A nép megnémulva, megrémülve hallá e parancsot. Ithaka pedig emelt fővel, nyugodtan, fejedelmi tartással állt közöttük. Ajkai összeszorítva, szeme villámokat szórt, kezében éles kés volt, melyet a hozzá közeledni akaróknak szegezett.

- Próbálja meg, a kinek bátorsága van hozzám nyúlni. Jertek... meglássuk ki meri Ithakát érinteni.

Egy perczig leszögezve, megnémulva álltak a karabinierik, a nép tetszés- és örömjajjal fogadta e szavakat: A bátorság mindig lelkesít!

- Ej, mit tétováztok! - kiáltá dühvel Orlandó, s félre lökve maga előtt pár embert, Ithakához futott, meg akarta ragadni karját, de az a majom gyorsaságával félre ugrott, s kését Orlandó vállába döfte.

Rémült zúgás hallatszott minden felé, s Orlandó ijedségtől vagy haragtól elszédülve tántorodott meg.

E perczen a hegységről éles trombita hangja hangzott fel a lejtős sziklaktól környezett úton, és Fragóni Fulvió herczeg fogata tünt föl a magasban, két fullajtártól kísérve két felől a kocsi mellett, kik azért használták sípjukat az út fordulatanál, hogy a netalán szembe jövő kocsik kitérjenek jó előre, s ne kelljen a herczeg fogatával - velök összeakadva - várakozni.

- Fragóni herczeg, - mondák egypáran. Orlandó megzavarodott. Fragóni Fulvió herczeg igen nagy úr volt e vidéken, s a szegény nép bár kegyes urat látott Fragóniban, címének fénye, s vagyonának nagyságos hatalmától félelmet érzett.

- A herczeg, a herczeg jön, - suttogák fölfelé tekintve a szikla útra, honnét még jó hosszú idő kellett, hogy lejusson a herczeg, s Orlandó ezt az időt akarta felhasználni.

- Előre! - kiálta a karabinieriknek. - Fogjátok és kötözzétek meg. Sietnünk kell, a herczeg ne lássa e botrányos harczot. Gyorsan, előre!

Senki sem mozdult, az ő izgatottságát pedig növelte a fájdalom, mit karjában és vállában érzett.

Ithaka ekkor pillantotta meg Leticziát, ki félig ájultan hevert a paraszt asszonyok karjai között.

Rémülten futott hozzá.

- Mi lelt anyókám? - kérdé oly meleg, szeretetteljes hangon, a mire senki sem hitte volna képesnek, ki kevéssel az előtt oly vadnak látta.

- Orlandó megütötte, - mondá a mellette álló asszonyok egyike.

Ithaka átölelte Leticziát, s míg ajka a fájdalomtól reszketett, sötét tündöklő szeme villámokat szórt Orlandó felé.

- Akarsz jönni velünk vagy nem? - riadt rá durván Orlandó. - Nincs vesztegetni való időnk.

- Nem! - kiáltott daczczal, kihívón Ithaka. - Menj innét katonáiddal... Megöltétek ezt a szegény öreg asszonyt.

- Arra való volt! - mondá nevetve Orlandó, bosszantani akarva a leányt. Tehetetlen volt dühében, mert sem a karabinierik, sem a nép nem teljesíté parancsait.

Fragóni herczeg trombitásai mind közelebb hangoztaták fúvószereiket; a hegység sziklaútjának fordulatánál újra feltűnt fogata, mire a karabinierik kissé visszavonulni kezdtek.

Orlandó látta, hogy a hatalmas úr megérkezte előtt már lehetetlen Ithakát elvinnie, félelmet érzett arra a gondolatra, ha az megpillantja a leányt, kinél szebbet, búbajosabbat még valószínűleg sohasem látott.

- Vigyük a házba, - mondá Ithaka, - karjaiba fogva Leticzia tehetetlen testét. Nehányan segítettek neki, de e perczben az öreg asszony magához tért.

- Nyomorékká tett az a sátán! - kiálta rikácsoló hangon, Orlandóra mutatva. - Nem birom a fejem, kezem béna lett, lábaim megmerevedtek.

- A hogy érdemléd, vén csaló, ki először eladtad a leányt, s midőn nálad volt a pénz, visszacsaltad! - kiáltá Orlandó.

- Eladta? - kiálták csodálkozva a körülállók.

- Eladtál pénzért? - kiáltott fel fájdalmasan Ithaka. - Engem, a ki leányod voltam?

- Ne hidd, - mondá nyögve Leticzia. - Ő vett rá, hogy Jerichóba vigyelek.

- Nem fizettük ki Ithaka árát?

Leticzia felelni akart, de e perczben a népcsoport hullámsani kezdett. A herczeg fogata keresztül robogott a nagy kőhídon, mely nagy mélység fölött volt építve. Mindenki arra nézett és Leticzia is ijedten elhallgatott.

A fullajtárok helyet csináltak a nép között, s a herczeg fogata a ház elé kanyarodva, megállt. Mély csend és várakozás uralkodott a tömegben.

- Mi czélból gyülekeztetek itt össze? - kérdé Fragóni Fulvió, körülnézve rajtok. - Miért vannak itt a karabinierik?

Orlandó előlépett a tömegből.

- Kegyelmes úr, - kezdé kalapját leemelve.

- Ki vagy te? Ismerni akarlak, mielőtt felelnél.

- Nevem Orlandó Manuello, kegyelmes úr. Czirkusz-igazgatója vagyok egy vándorló csapatnak, mely most Jerichóban időz, s koronként részt vesz signor Dobsiádó előadásában.

Fragóni herczeg észrevehető megdöbbenéssel pillantott Ithakára, sejteni kezdé az összefüggést.

- Ha Jerichóban van társaságod, mi hozott téged ide? - kérdé nyugtalan hangon.

- Kellemetlen ügy, - felelé oly hangon, hogy a távolabb álló karabinierik nem hallhatták szavait.

- Ez a vén asszony - folytatá Leticziára mutatva - eladta nekem ezt a leányt, azután visszacsalta s most nem akar Ithaka velem jönni.

- Eladta? - kérdé szép ívezetű szemöldökeit összevonva a fiatal Fragóni. - Miféle beszéd ez? Eladta... Hogyan lehet emberi lényt egyszerűen eladni, minek, mily czélból?

- Hogy a czirkuszban kiképeztessék s a társaság tagjaihoz tartozzék.

- A te megegyezésseddel történt ez? - kérdé a herczeg Ithakához fordulva.

- Nem megyek signor Orlandóval, - mondá daczosan a leány, nem fogva fel tisztán a hozzá intézett kérdést. - Megütötte Leticzia anyót s nekem megrázta karomat.

- És te megszúrtál engem! - kiáltá dühvel Orlandó, - ezért becsukatlak.

Ithaka büszkén végignézett rajta s gyönyörű, telt, vérpiros ajkain gúnyos mosoly futott végig. A herczeg megbűvölve tekintett reá.

- Te nem akarsz vele menni? - kérdé Ithakától.

A leány megrázta fejét, sötét bronz színben játszó haja teljesen elborítá vállait, egész alakja kinyúlt, fölegyenesegett s oly határozott ellenszegülést mutatott, a mi a herczeget teljesen megnyugtató látszott.

- Én megvettem őt, s le is fizettem árát, - mondá Orlandó.

- Mit adtál érte?

Orlandó megnevezte az összeget.

- Nem igaz! - nyögte Leticzia. - Éppen felét kaptam annak, a mit mond.

A herczeg kezével intett, hogy hallgassanak.

Mély csend lett, mindenki feszülten várta: hová és miként dől el a dolog.

- Még egyszer annyit fogsz kapni, signor Orlandó, a mennyit fizettél Ithakáért, de a leányt nem viszed magaddal.

Ithaka magán kívül az örömtől kiáltott föl, míg Orlandó tombolt volna dühében, ha a herczeggel szemben tombolni mert volna.

Összeszedte minden bátorságát, legyőzte dühét s halásápadtan, de nyugodtan mondá:

- Nem fogadhatom el ez ajánlatot, kegyelmes herczeg, mert a leány többé nem az enyém hanem signor Dobsiádóé, kinek átengedtem őt, s ki engem, ha vissza nem viszem őt, becsukat, mint csalót.

- Ne tarts semmitől, signor Orlandó. Egy sor tőlem a hatósághoz s világos lesz minden; ezt a sor írást meg fogod kapni.

- Nem tehetem, herczeg, valóban lehetetlen, - mondá Orlandó és kétségbeesésében sírva fakadt.

- Kisérjétek be Jerichóba ezt az urat, ki veszedelmes csaló s leánykereskedő, - mondá a herczeg bosszusan. - Az én nevemben csukassátok el, egy óra múlva tudósítást kaptok tőlem a városban, addig jól őrizzétek. Előre mehettek vele.

Orlandó semmivé volt téve. A nép hangos kaczagása kísérte.

- Kegyelem, herczeg! - kiáltá térdre esve Fragóni előtt.

- Jerichóban megtudod további sorsodat, - válaszolt Fragóni s a karabinierik közre fogván Orlandót, akart vagy nem, mennie kellett velök.

Ithaka napfényes mosolylyal sietett a herczeghez. Ösztönszerűleg érzé, hogy meg kell hálálnia ennek jóságát s megragadva kaputja szélét, ajkaihoz nyomta.

A fiatal Fragóni Fulvió el volt szédülve Ithaka érintésétől...

NYOLCZADIK FEJEZET.

Orlandó elvitele után a nép széledni kezdett.

Ithaka Leticziához sietett, s pár asszony segítségével bevitték őt a házba és ágyba fektették. A vérzés és izgatottságtól a legmagasb fokú kimerültségben szenvedett.

Fragóni herczeg szeretett volna vele beszélni, elmondadni magának, miben áll és mennyiben igaz az Orlandó által előadott adás-vevés Ithakára nézve. De a kunyhóból kijövő paraszt-asszonyok azt mondták neki, hogy csak félig van magánál s talán meg sem éri az éjszakát, aztán fejcsóválva távoztak és a herczeg magányosan maradt a szegényes kunyhó előtt.

- Ez hát az a ház, mely miatt Ithaka nálam volt könyörögni, - gondolá, szórakozva hordván rajta végig szeméit. Kastélyában a kutyaól sokkal jobb karban, sőt pompás épület volt e rozzant házhoz képest. Itt lakik ez a fejedelmi szépségű leány, kinek nincs párja bájakban e földön, de kinek nem szabad e kunyhóban maradni. Palotákba, biborba, bársonyba való ő... Virágokon kell neki járni, a föld pora nem méltó, hogy érintse lábával, a nap sugara, a csillagok fénye kevés az ő fejére koronának.

- Meg kell nyugtatnom a kunyhó miatt, - fűzé gondolatait tovább. - Addig, míg ez a vén asszony él, ne érintse senki e házat, ámbár nem érdemli meg jószágomat. Ithaka árúba bocsátása miatt szigorú büntetést érdemelne.

Gondolkodva ült kis kocsijában, cselédsége hátrább vonult a sziklák mögé s ő nem tudott megválni Ithaka közellététől. Maga sem tudta mire vár még. A leány el volt foglalva a beteggel s ő nem is akarta ma már tovább terhelni. És mégis várt, ha lába nem lett volna megsérülve, kiszállt volna kocsijából s talán leült volna várakozni a kunyhó előtti kőre.

A fényes tájképre függeszté tekintetét.

A nap már rég meghaladta a delet s melege szűnni kezdett. A tengerről üde, zamatos szellő érkezett és a sziklák útjánál kikelt rozmarin- és vadrózsa-bokrok erős illatot árasztának. Itt-ott fogoly madár röppent fel párosával, de némán szállt tova a levegőnek minden szárnyasa. Az éneklés ideje már elmúlt s hangjukat, szerelmöket csak a kikelet hozhatta vissza. A magas sziklák tetején egy-egy karcsú őz vagy zerge tűnt föl, fényes szemével letekintve a völgybe, hol a herczeg fogata állt; ő maga elmerülve várta a tündérszép leányt, kitől ő is mint már annyian tettek, azt szeretete volna megkérdezni: ki vagy, honnét jöttél, miféle nemzetből való vagy, mely országban van hazád?

De Ithaka nem jött s ő a házba nem mehetett utána.

Indulót fújni parancsolt a fullajtároknak. Groomja fölugrott a kis fogat hátulsó ülésére s ő kezébe véve a gyeplőt, lassan, vontatva, rossz kedvvel fordult meg a sziklás úton s keresztül robogva a mélység fölötti hídon, felkanyarodott a hegység útjára, mely a völgyből föl kastélyába vezetett, de a fordulónál még egyszer visszapillantott a szegényes kunyhóra, ha nem láthatná-e még egyszer Ithakát?

Nem látott senkit.

A leány minderről nem sejtve semmit, az öreg Leticzia ágyánál ült, kezébe hajtva fejét, karjait térdeire támasztá.

Az öreg asszony majdnem önkivületi állapotban volt a fejére kapott ütéstől.

Csendben teltek az órák. Néma volt minden kívül és belül, a halál fekete szárnyait terjeszté ki a kunyhó fölött, de Ithaka mind erről nem tudott semmit, álmodozva várta Leticzia magához tértét, fogalma sem volt a halálról, a megsemmisülésről. Megtanult beszélni, de minden más irányban tudatlan volt.

A nap lassan leáldozott, sötét lett a vidék a sziklák ijesztő alakokat öltének magas mozdulatlanságukban s a levegő oly sűrű és ködös lett, mintha kívülről a kisdud ablakok előtt fekete fátyolt bocsátottak volna le.

Ithaka fölkel a helyéről s meggyújtja a pislogó mécsest, melynek sötétes világánál szokta Leticziával tölteni az estéket, mielőtt Jerichóba ment.

Az öreg asszony megmozdult ágyában.

- Ithaka, - nyögé gyenge hangon.

- Itt vagyok, anyóka.

- Adj vizet! Meg kell hálnom szomjúságomban.

A leány körülnézett. Ekkor jutott eszébe, hogy még ma sem ő, sem az öreg asszony nem ettek semmit, kivéve reggel a kecske tejéből, mely estére még nem volt megfejtve, s nem tudta, mit adjon a betegnek. Sem vizet, sem tejet nem látott a kunyhóban.

- Elszaladok a forráshoz vízért, - szólt Ithaka s a korsót kezébe kapta.

- Ne menj! - kiáltá ijedt hangon az öreg asszony. - Mire visszajössz, meghalok s nincs bátorságom egyedül lenni.

- Meghalni? Mi az, anyóka? - kérdé kíváncsian Ithaka.

- A földbe temettetni, sohasem látni napvilágot s elválni örökre azoktól, a kiket szeretünk.

- Ez nagyon szomorú, de ha nem akarsz, anyókám, úgy-e nem fogsz meghalni? - kérdé reményteljes arczczal Ithaka.

- Nem kérdezik azt tőlünk, leányom, - nyögé a beteg, kemény ágyán vergődve. - Ha utolsó óránk üt, mennünk kell... hallgass reám!

Ithaka az ágy mellé térdelt, megfogta az öreg barna, a munkától durva kezét s figyelt.

- Én nem vagyok olyan szegény, mint látszom, - dadogá, nagy nehézséggel ejtven ki szavait. - Van egy kis pénzem és halálom után az a tied lesz.

Ithaka hallgatott. Semmi hatást sem tett reá ez a vallomás, nem ismerte a pénz értékét.

- A kincs, melyet neked hagyok, a szoba harmadik gerendájának sarkában van elrejtve, - folytatá Leticzia. - Amott a kemencze fölött. Ne mutogasd senkinek, mert elveszik tőled s te éhen halhatsz. Csak annyit végy belőle magadhoz, a mennyire egyszerre szükséged van.

Ithaka hallgatott.

- Az összeg, a melyet a gerenda sarkában találsz egy harisnyába kötve, az az összeg, melyet Orlandótól kaptam, midőn ő téged a cirkusz számára átvett tőlem. Elég sok pénz, hogy sokáig megélhess belőle. Dolgozzál, fonj és szőjj, megtanítottalak arra s munkád keresményével együtt megélhatsz a nélkül, hogy koplalnod kellene.

- De az a pénz, a mit Orlandó adott nem a tied, anyóka, - szólt a leány, ki most először kezdé érteni a dolgot.

Leticzia szemének kialvó fénye haragban lobbant föl e szavakra.

- Mit beszélsz, együgyü gyermek?

- Azt a pénzt vissza kell adnunk neki.

- Megbolondultál?

- Én majd elviszem utána, visszaadom neki. Minek az nekünk, anyókám? Eltartlak én vízzel és gyökerekkel s a kecske is bőven tejel most.

Leticzia kétségbe volt esve.

- Ne merd azt tenni... megtiltom, - mondá dadogva, karját kinyújtva, mintha vissza akarná Ithakát tartani szándékától, de már nem volt arra ideje. Szemei előtt sötét lett a világ s élet nélkül dőlt szalmavánkosára.

Kiszenvedett. - Ithaka rémulten nézett reá.

Nem tudta, mi történik körülötte.

Szólongatni kezdte a halottat, ki nem felelt; némán, mereven, élet nélkül hevert előtte s ő nem birt fogalmával annak, a mi az öreg nővel, egyedüli hozzátartozójával e földön, történt.

Csak azt érezte, hogy egyedül maradt s hogy az, a ki előtte fekszik, nem tud sem róla, sem magáról többé semmit.

Különös félelem és izgatottság lepte meg, a mit azelőtt még sohasem érzett. Vágyat érzett tudni azt a titkot, a mi őt körülvette, a mi élettársnőjét az ágyhoz szögezte. Tudni akarta nagy tudatlanságában azt, a mit eddig még a legnagyobb bölcsek sem tudtak kitalálni.

Végig tapogatta Leticzia testét. Ösztöne mondá meg neki, hogy itt mindennek vége, hogy az öreg nőt elveszíté, de hogy mi történjék ezentúl vele, arról fogalma sem volt.

Lassan fölegyenesedett görnyedt helyzetéből. Szíve hangosan dobogott az izgatottságtól, de veleszületett rettenthetlen bátorsága, mely a veszély nem ismeréséből eredt, visszatartá attól, hogy ki ne fusson az éjbe s ott ne hagyja a halottat, ki nem felelt többé hívására, kérdéseire.

Leült a pislogó mécses mellé s ott tölté hallgatva az éjet.

Elhangzott hozzá a tenger egyhangú moraja, a szél meg-megzörgeté a kis ablak üvegét, olykor egy éji bogár ütközött hozzá s ilyenkor Ithaka összerезzent, - nem a félelemtől, hanem az egyedüllét tudatától. Aztán csendes lett minden s így látta megérkezni a hajnalt.

A halott közelléte, a hosszú egyedüllét s a csodálatos titokszerűség, mely őt körülvette, önkéntelen elmélkedésre készítet. Mit fog most csinálni Leticzia nélkül?

Ez a kérdés kínozá őt.

Nem tudott rá feleletet találni. Legjobban szeretett volna ő is lefeküdni a hideg halott mellé, sejtven, hogy arra nézve már vége mindennek.

A sziklák fölött kelő nap arany sugarakat küldött be hozzá s elhagyva helyét, kiment a kunyhó elébe. Minden csendes, nyugodt s elhagyatott volt s ő nem tudva mást kezdeni, kiment a zöld gallyakból rakott istállóba, mely sziklaüregből állt s megfejte a kecskét. Jól esett neki egy élő lényt tudni közelében.

A friss tejét ajkaihoz érinté, de nem volt képes egyetlen kortyot sem lenyelni.

- Menj, - mondá szeretettel a kecskének s kieresztette legelni a sziklák aljában kinőtt fűre. - Menj, de jőjj vissza, most már csak ketten leszünk, ne hagyj el!

Dél felé az asszonyok jöttek meglátogatni a beteg Leticziát. Midőn látták, hogy meghalt, szemrehányást tettek Ithakának, hogy nem tudósította őket, vagy a papot Sansovinóban s futottak a helységbe vissza, hogy gondoskodjanak a temetésről.

- Maradt az öregnek pénze? - kérdék a leánytól.

- Tudjátok, hogy nem volt mit ennie, - válaszolt kitérőleg.

- Igaz, - mondták azok s nem volt mit tenni, eltemették őt a helység költségén, de árverésre tüzték ki a házát: majd kitelik abból a temetési költség!

Ithaka rémülten hallá, hogy másé lesz a ház és hogy vele mi történik, azzal senki sem törődött.

A temetés után senki sem gondolt többé vele s ő egyedül tudva magát, felmászott a kemencze tetejére és kivette a Leticzia által megjelölt pénzt.

- Ez signor Orlandóé, - szólt magában, meg sem tekintve a pénzt. Kezében tartva a fekete, félig rongyos harisnyát, bezárta a házat, a zárban hagyta a kulcsot s elindult Jerichóba, hogy visszaadja a pénzt Orlandónak.

Már kétszer tette meg odáig az utat.

Először az öreg Leticziával félig-meddig kocsin. Azután egyedül gyalog. Most már ismerte jól, nem kellett kérdezősködni, tudakozódni, ment oly gyorsan, a mint csak lábai vitték... Azok pedig gyorsak, aczélosak, ruganyosak voltak; sietése madár röpkéséhez hasonlított. Sietve haladt le a keskeny szikla-úton a tengerpartra. Csodálatosan meleg nap volt az évszakhoz képest, s a nap vöröses foltként látszott függni az égen, a levegő pedig hófehér volt, mint a tej, gyakori tünet e vidéken, a mely már sok gondolkodásra adott okot a természettudósoknak és még sem tudták eredetét kitalálni.

Ithaka kedvtelve szemlélte a különös világítást, szemei mintha mindent egyszerre akartak volna látni, oly tágra nyíltak; élvezettel szívta be az üde, zamatos tengeri levegőt, meg-megállt haladása közben. Ha a tenger közelében volt, akkor nem gondolt semmire, annak közellété teljesen igénybe vette figyelmét.

Már majdnem fele úton volt, midőn Sansovinó és Jerichó között a hegység lassanként tűnedezni kezdett háta mögött, az út meg szélesedett, bájos árnyékos olajfák szegélyezték az ösvényt, mely félre kanyarodott a tenger mellől s a citrom-, narancs- és olajfák erdejébe vezetett.

Sóhajtván vetett még egy pillantást a hullámozó tenger habjaira, melyektől pár órára meg kellett válnia, azután ment tovább.

Mintegy ezer lépésnyire tőle elegáns fogat tűnt szemébe. Négy nagy, erős ló vont a fogatot, csillogó szerszámban, egyenruhás cselédség ült a bakon s midőn egészen közel volt, látta, hogy a nyitott kocs belsejét két hölgy foglalja el, terebélyes napernyőt tartván a nap heve ellen. A hölgyek megpillantva őt, bámulva nézték a különös vándort, ki e magányos, elhagyatott vidéken egyedül haladt, az út porában, csodálatos szépségében, különös ruhájában, majdnem földig érő hajával, nagy, tündöklő, csodálkozó szemeivel...

E nem mindennapi látvány megragadta a kocsiban ülőket s megállították a fogatot.

- Hová mégy? ki vagy? - kérdeék a leánytól, ki alig pár lépésnyire volt a kocsitól.

Ezt a kérdést már annyira megszokta, - a ki látta, mind azt kérdezte tőle, - s ő most is kész volt a felelettel, mint mindig, de nevének megmondásán túl majdnem sohasem bocsátkozott többé szóba s most is halkan, komoran felelé:

- Ithaka! - Azután tovább akart menni.

- Maradj egy perczig, - kérte az ifjabbik hölgy.

Ithaka megállt.

- Hová mégy?

- Jerichóba.

- Minek? Kihez? Mi célból?

- Signor Orlandóhoz.
- Ki az a signor Orlandó.
- Nem tudom.
- És mégis hozzá mégy?
- Pénzt viszek neki, a mi az övé. Vissza kell neki adnom.
- Te visesz pénzt valakinek... Ily egyedül, e magányos vidéken? Nem félsz így egyedül?
- Nem tudom, mi az!

A hölgyek összenéztek. Azt hitték, bárgyúval van dolguk.

- Nem tudod, mi az a félelem?
- Nem! - felelt Itha s fejét félre fordítván tőlük, sietett tovább.

Még utána kiáltottak, de ő vissza sem tekintett s pár perc múlva már csak az út porát látták, mit siető menése vert fel maga után.

A hölgyek az egész úton róla beszéltek.

Jónára mentek Fragóni Fulvió herczeghez. Az egyik nővére volt, a másik annak leánya s fiatal rokonukat akarták meglátogatni, kiről azt hallák, hogy megsértvén lábát a vadászon, nem mehet ki a szobából.

A kastélyba érkezve, csodálkozva látták nála a több tagból álló vadásztársaságot s örvendve tapasztalták, hogy Fulvió herczeg sokkal jobban van, mint gondolták és sérülése nagyon jelentéktelen.

KILENCZEDIK FEJEZET.

Peruggia grófnő közel negyven éves volt, midőn másodszor férjhez ment, öccse, Fulvió tanácsának ellenére s szerencsétlen volt új házasságában. Férje, Peruggia Oktávió, egyike volt a legkönnyelműbb férfiakkal.

Alig hat éves házasság után majdnem mindig távol éltek egymástól a házastársak s a grófnő első házasságából származott leányával együtt legtöbb idejét utazással töltte.

Télen a Rivierán időzött, nyáron hűvösebb légmérsékletű országokban; alig tudta, merre és hol jár férje, ki szintén nem sokat törődött nejével és mostoha leányával, de ha együtt voltak, a legudvariasabb férj és apa volt s a legkellemesebb társ és barát, a kit csak képzelhettek maguknak.

Szellemdús, eszes, művelt ember volt, csak hogy rendkívül könnyelmű. Nejét, azt hitték, vagyonáért vette el, bár akkor még úgy látszott, hogy szereti, de mert maga szegény volt és nagy igényű, s nagyon kedvelte a pénzt, e hiedelemnek tápot nyújtott. Jóllehet a férji kötelességnek és hűségnek nem igen felelt meg, mégis neje pénzéből bőven költött, a mi sűrű viszálykodásra adott közöttük okot.

Ez a viszony nagyon kellemetlenül hatott Selikára, a grófnő leányára, ki szerette anyját, bár nem volt ellensége mostoha atyjának sem, ki rokonszenves volt neki; éppen ezért örömmel fogadta anyjának ama tervét, hogy őt összeházasítván nagybátyjával, a fiatal Fulvió herczeggel, állandó lakását az anya is Jónára teszi át, s így válás nélkül, mintegy szép szerével szabadul meg

Peruggia gróftól és zaklatásaitól, akkor nem lesz többé közös háztartásuk, mely különben úgy is csak névleg létezett, mert hónapokig nem látták egymást.

Most, midőn a két hölgy meghallotta Fulvió herczeg lábsérülését, siettek őt meglátogatni.

- Ez a legalkalmasabb és legkedvezőbb alkalom, megszerettetni vele magadat, - mondá az anya leányának. - Fulvió egy helyhez van kötve, nem mozdulhat, te ápolod őt, gyöngéden, szeretettel. Megismerteted vele, mily kedves otthont tudnál számára teremteni s a többi magától jön majd...

Selika igazat adott anyjának s alig várta, hogy kijelölt vőlegényénél és nagybátyjánál lehessen, kinél érdekesebb férfit keveset lehetett látni még a szép Olaszországban is, hol még mindig gyakoribb a szerelmi legendák hőse, mint más országokban.

Midőn megérkeztek, Fulviót sokkal jobban találták, mint remélték a kapott tudósítás után. A herczeg lába kitörött, ezt sürgönyözte nekik az udvarmester s ők egy föntjáró, bár sántikáló, viruló külsejű ifjút találtak, kinek esze ágában sem volt ágyban feküdni és bájos unokahugával ápoltatni magát.

Ez nem volt Peruggia grófnő tetszésére, de gyorsan megvigasztalódott a csalódás fölött, abban a tudatban, hogy a kastély hemzseg a férfi-vendégtől, kik vadászatra gyűltek Jónára s leánya okvetlen nagyon jól fog mulatni ott időzésök alatt.

Fulvió a plateau-ról nézte a kastély udvarára berobogó fogatot.

Azonnal fölismerte a Peruggia-egyenruhát a cselédségen s ha a kocsiban ülők látták volna arczkifejezését, nem nagyon örvendettek volna, mert az minden inkább volt, mint örömteljes, vagy kellemes hatást mutató.

De Fragóni Fulvió egyike volt az olasz előkelő családok legneveltebb ifjú emberének és teljesen tudott uralkodni magán.

Elhagyta helyét a plateau napsütötte részén, hol a fényes sugarakban sütkérezett s botjára támaszkodva, lesétált a lépcsők aljára az üveges veranda tárt ajtajához s nyájas előzékenységgel és udvarias mosolylyal fogadta vendégeit.

- Miért fárasztod szegény lábadat? - kiáltott felé már messziről nővére. - Itthon vagyunk, nem kívánjuk a hivatalos fogadtatást, tudjuk, hogy szenvedő vagy...

Fulvió kezét fogott velök s karját nyujtva Peruggia grófnőnek, a nagy terembe vezeté, melynek mozaik falai a régi Itáliára emlékeztettek, midőn egy-egy pompás terem elkészítése a művész egész hosszú életében tartott s melynek magas kupoláján «ordító Istenek» kergették egymást Vulkán és Jupiter czivódtak a mythologia szőlőért s Bachus nevetett ki a haragoszöld levelek közül.

A nők lerakták kalapjaikat és Selika alig várhatta, hogy Fulviónak elbeszélje úti kalandjukat «a csodálatos leánynyal», kinek szépsége mindkettőjüket bámulatra ragadta.

A fiatal herczeg figyelni kezdett.

- Hogy hívták, hol találkoztatok vele? - kérdé elfojtott lélekzettel és látható izgatottsággal.

- A Hekata-hegység torkolatánál.

- Hova ment? - kérdé helyéről felugorva s észrevehetően elhalványodva Fulvió.

- Azt mondá, Jerichóba, valami pénzt visz vissza valakinek.

Fulvió nem felelt. Futott ki a teremből, a hogy csak megsérült lába bírta.

- Kantározzák föl rögtön Makkabárt! (ez volt a leggyorsabb lova az istállóban) - kiáltá az előszobában állongó szolgának s ő maga is futott le a lépcsőkön.

A két hölgy egyedül maradvá, összenézett. A lehető legkellemetlenebb hatás alatt voltak Fulvió csodálatos és illetlen viselete miatt, de hogy mi lehetett annak az oka, a fölött nem lehettek kétségben.

- Miért is beszélted el ezt a történetet! - kiáltá Peruggia grófnő leányának.

- Nem is sejtém, mi lehet történetemnek következménye, - felelt Selika. - De hát mit érdekli Fulviót az a parasztleány...

- Úgy látszik, ismeri, talán elragadta csodálatos szépsége s most fél, hogy elhagyja e vidéket.

- Igaz, Fulvió szépen fest. Bizonyosan le akarja őt festeni, - mondá Selika.

- Bizonyosan, - válaszolt önkéntelen gúnnyal s nem minden keserűség nélkül a boszús grófnő.

Fulvió herczeg ezalatt a hátulsó udvarba, az istállókhöz ért, hol már erősen kantározták Makkabárt, a gyors paripát, de ő türelmetlenségében minden perczet órának érzett.

Az öreg udvarmester, hallván hírét a tervezett kirándulásnak, fiatal ura után sietett.

- Herczegséged megrontja javuló félben lévő lábát, - mondá aggodalmasan. - Ne menjen, én kocsira ülök s elvégzem, a mi végett távozni akar.

- Nem bízhatom azt senkire, - válaszolt türelmetlenül Fulvió, de fájdalmában majdnem felkiáltott, midőn a nyeregbe veté magát.

Mind avval nem törődve, elszáguldott s megeresztett kantárral nyargalt Jerichó felé.

A cselédség fejcsóválva nézett utána.

- Vajjon mi lelte, hová siet? - szólt csodálkozva az ősz udvarmester, ki fiatal urát majdnem születése óta ismerte és szerette.

A kemény út, a kavics, itt-ott kiálló szikla- és ösvény-csavarodások nem zavarták Fulviót száguldásában.

Meg volt győződve, hogy Ithaka visszamegy a czirkusz-társasághoz, nem tudva mit kezdeni a magányos, elhagyatott házban.

Leticzia halála hírét megvitték neki, de ő nem akarta a leányt első fájdalmában zavarni.

Ez volt az oka, hogy pár nap óta nem látta, de szüntelenül gondolt reá.

Még nem volt tisztában a fölött, mily céljai vannak vele, de halálosan megbűvölte őt, úgy érzé, nem birna nála nélkül lenni.

Végre kiért a Hekata-hegység szoros útjáról, s a Jerichó határában terülő virágos mezők között volt, hol nyílt lett szeme előtt a láthatár, de egyszersmind néma és üres is. Ithakának nyomát sem látta. - Őrült ijedelmet érzett.

- Ha egyszer Dobsiádó körme közé kerül, akkor nem fogom többé látni, - gondolá elkeseredve s gyorsabb ügetésre serkentve a nemes vérű paripát. Nemsokára beért Jerichó városába, hol a piacon álló nagy czirkusz-épület előtt Ithakát találta, ki akkor érkezett a városba, a hol megtudta, hogy Orlandót ideiglenesen szabad lábra helyezték.

Fulvió herczeg mellette termett.

- Ithaka! - mondá oly hangon, mitől a leány ösztönszerűleg összerezzent.

- A herczeg, - suttogá Ithaka megismerve őt.

- Állj meg itt, Ithaka, ne lépd át annak az épületnek a küszöbét, mely ha bezárul utánad, veszve vagy.

A leány csodálkozva nézett reá, de Fulvió észrevette, hogy sokkal jobban érdekelte őt a nemes Makkabár, mint ő maga.

- Signor Orlandót keresem, - mondá a ló fejéhez lépve Ithaka és bársony kezével megsimogatta annak szőrét.

- Mi dolgod vele? - kérdé majdnem ingerülten Fulvió.

- Pénzt hoztam neki.

- Miféle pénzt? - kérdé csodálkozva a herczeg.

- A mit ő Leticziának fizetett értem, s mit az nekem hagyott, hogy legyen miből élnem.

- Ez a pénz tehát a tied.

- Nem. Orlandóé, s visszahoztam neki.

- Hagyd a pénzt, - mondá a herczeg. - Jőjj velem haza, nem szabad Orlandóval találkoznod.

A leány fülét sérteni látszott ez a parancsoló hang.

Hátra vetette nemes szabású fejét, leomló haja ragyogó hullámokat mutatott e mozdulat által.

- Te nem parancsolsz nekem, - mondá hidegen.

- Nem, Ithaka, csak kérlek... Te nem tudod, mily veszély környez téged. Hallgass reám.

Az olvadékony, kérő, bensőségteljes hang nem téveszté el hatását.

- Kinek adjam a pénzt? - kérdé bizonytalanul tartván kezében a félig rongyos harisnyát.

- Tartsd meg, én Orlandónak tízszer ennyit fizetek helyette.

- Nem tudok vele mit csinálni.

- Tedd el és jer vissza Sansovinóba, ha nem vagy fáradt.

- Sohasem fáradok el, - felelt lenézően a leány.

- Ugy csendes lépésben megyünk haza, ha lábam nem fájna, gyalog mennék veled, így ha fáradt lész, lovamra veszek.

- Mondtam, hogy nem vagyok fáradt, - ismétlé ingerülten Itha. - Mit törődöl velem. Miért gátolsz abban, a mit tenni akarok?

A fényes napsugarakon keresztül tekintett az előtte álló szép férfias alakra, szeme tündöklött a belső felindulástól, haja a reá hulló fénytől.

Fulvió herczeg félve szemlélé, mint a madarat szoktuk, melynek minden perczen elröppetésétől félünk.

- Mert szeretlek, - mondá, halkán, lehajolva hozzá.

- Miért?... Hisz én sohasem tettem neked semmi jót.

- Mert oly szép vagy, a minő nincs több emberi lény e földön, s olyannak alkotott a természet, minőt évszázadokon keresztül nem fog többé alkotni.

Ithát hidegen hagyta ez a mondás. Nem érté.

- Bocsáss, - mondá türelmét vesztve, s be akart menni a czirkusz kapuján.

- Ha belépsz oda, nem fogod többé Leticzia házát látni, visszafordulok s lebontatom az utolsó kövig.

Ez a fenyegetés megzavarta Ithakát.

Elrejté a pénzt fehér pamut-tunikájába s megfordult:

- Menjünk!

Fulvió örömtelt felkiáltással fordítá meg lovát.

Megindultak egymás mellett a hegység felé.

Jerichó nagyon üres, csendes, kis város volt, kevés ember járt az utcákon, s alig látta valaki a herceget és Ithakát, egymás mellett ballagva ki a rétekre, honnét a virágos ösvény be a sziklaútra vezetett. Eleinte nem beszéltek, néma hallgatás vette őket körül.

A nap haladásuk közben égetőbb lett.

- Mikor temették el Leticzia anyót? - kérde a herceg, csak hogy hangját hallja társnőjének, mely hasonlított az erdők mélabús fuvallatához.

- Háromszor ment le azóta a nap.

- Most egész egyedül vagy a házban?

- A kecskével s Leticzia macskájával.

- Nem volna kedved elmenni e vidékről?

- Hova?

- Nagy városokba, a hol sok újat látnál, a miről fogalmad sincsen.

- Nem tudom elhagyni a hegységet.

- Pedig nem régen vagy itt, azt mondják, rövid ideje, hogy Leticzia fölfogadott. Hol voltál azelőtt?

- Nem tudom.

- Nem emlékezel a múltra, ki nevelt, ki hozott a sansovinói vásárra?

- Magas fák között, a tenger partján, virágok erdejében nevedtem s csak a madarakkal és a rengeteg vadjaival tudtam beszélni.

- És embert nem láttál soha?

- Egyet! Nagyon öreg volt.

- Az nevelt?

- Nála laktam. Jó volt irántam.

- Hogy hívták?

- Nem tudom, elfelejtettem, vagy nem is tudtam soha.

Fulvió mind nagyobb érdeklődéssel szemlélte őt s a csodálatos feleletek a legnagyobb érdeket gerjeszték benne.

Nem emlékezett, hogy valaha így jól mulatott volna életében.

- Nem akarsz lovamra ülni? - kérde tőle. - Nem tikkaszt a nap forrósága?

- Ha te leszállsz róla, - viszonzá Itha nyílt szívűen.

- De én nem tudok menni, megrántottam a lábam. Van hely itt kettőnk számára is.

- Gyalog megyek, - mondá Ithaka majdnem komoran.

Fulvió ajkába harapott.

A nap mind forróbb lett s az ősz reggelének hűvösségét fölemészték az égető sugarak. A réten apró madarak röpködtek ide s tova lankadt csiripeléssel, s a fűben gyíkok tarka serege iramodott egymás után, olykor keresztül sikamolva Ithaka barna, mezitelen, ragyogó bőrű lábán.

Fulvió nem vette le róla szemeit. Ittas örült volt az elragadtatástól.

Lassan beértek a hegyek közé.

- Meddig jöss velem? - kérdé hirtelen megállva Ithaka s reá függeszté szemeit.

- Házadig kísérlek.

A leány önkéntelen felvonta vállát, mintha terhére volna ez a kíséret.

- Nem szereted, ha veled megyek? - kérdé majdnem szomorúan Fulvió.

- Sajnálom, hogy utánam jöttél, s nem adhattam át a pénzt signor Orlandónak.

- Ő neked ellenséged, Ithaka. Ő az oka, hogy Leticzia meghalt, mert megütötte.

- Igaz! - mondá villogó szemekkel a leány.

- Ezért, ha valaki feladná, a hatóság elé idéznék.

- A karabinierik megbüntetnék?

- Becsuknák és neked pénzt kellene adnia, s ezért nem szükséges, hogy te adj neki Leticzia hátrahagyott örökségéből, a mi a tied.

- De nekem nem kell. Nem tudok vele mit csinálni.

- Czipőt és ruhát kell vened rajta, élned belőle.

- Én csak gyökereket eszem, s a kecske tejét iszom; czipőre nincs szükségem, ruhám pedig van.

- Ez a rongy, mi maholnap leszakad rólad? - mondá lenézően pillantva végig rajta Fulvió. - Lányok nem szoktak így öltözködni.

- Nekem jó ez. Nem kívánok mást.

Fragóni herczeg kétségbeesést kezdett érezni e makacsság fölött.

A Hekata torkolatánál voltak.

- Mindjárt itthon vagyunk, - mondá Ithakához fordulva, kinek meglassult léptei mutatták, hogy a meleg leverőleg hatott reá. - Igérd meg, hogy nem mégy többé Leticzia gyilkosához.

- Igérem! - mondá készségesen a leány.

- Itt elválunk. Menj haza, holnap eljövök hozzád, a déli órákban várj reám.

Ithaka némán intett fejével.

- Nem haragszol reám? - kérdé Fulvió majdnem kérve tőle.

- Nem bántottál, miért haragudnám?

- Isten veled! - kiáltá az ifjú és gyorsan elszáguldott, a legégetőbb szenvedélyt vive magával Ithaka iránt szívében.

A leány megállt s egy ideig utána nézett. Bizonytalan érzés derengett bensejében. Nagyon egyedül érezte magát. Valami érthetetlen elbátortalanodás vett rajta erőt, mit eddig sohasem tapasztalt.

Sóhaj hagyta el ajkát, azután megfordult és gyorsan sietett Leticzia háza felé a magas szikla tövében.

TIZEDIK FEJEZET.

Kibukkanva az ösvény torkolatánál, nagy meglepetésére a kunyhó ajtaját tárva találta s előtte egy pipázó paraszt állt, ki nevetve látta őt jönni.

- Azt hittük, örökre elhagytad a vidéket, Ithaka, - mondá már messziről neki Juliánó.

- Jerichóban voltam.

- Jó lesz, ha ismét visszafordulsz, mert itt nincs többé helyed. Ma vettem meg e kunyhót a helység előljáróitól, kik eltemettették az öreg anyókat s pénzökért eladták ezt a kunyhót.

- De ez a ház most az enyém volt, - kiálta fel fájdalmasan Ithaka.

- Ki adta neked?

- Leticzia anyó.

- Van róla írásod?

- Minek az. Ő mondta, hogy halála után az enyém lesz a ház, a kecske és a macska.

A paraszt nagyot nevetett.

- A kecske már messze van innét, Valeri Sanctis vette meg, el is vitte. A macskát, azt megtart-hatod.

Ithaka szemében könnyek jelentek meg e borzasztó hírre.

- Szabad volt ezt nektek tenni? - kérde halkán, elfojtott zokogással, fájdalmasan.

- Miért ne? Ez a ház a helységé lett Leticzia halálával s annak adták el, a ki megvette.

Ithaka leült a ház előtti sziklára, s kezeibe temette arcát.

- Ma itt maradhatsz, - mondá enyhébben a paraszt, látva nagy fájdalmát. - Holnap mehetsz, a honnét jöttél, midőn a Sansovinó őszi vásárjára hoztak.

Ithaka nem hallgatott reá.

Soha nem érzett keserűség vett rajta erőt s e nagy csalódás és kétségbeesés találékonynya tette.

- Én megveszem tőled e házat, - mondá élénken kapva föl fejét. - Van pénzem s ezért visszaadhatod nekem ez a házat.

- Hol a pénz? - kérde kapzsi, mohó kifejezéssel az olasz.

- Itt! - mondá elővéve a harisnyát Ithaka.

- Add ide.

- Visszaadod a házat?

- Ha elég a pénz, a mit kínálsz érte, igen.

- Itt van, számítsd meg.

A paraszt elvette a harisnyát, előszedte belőle tartalmát s csodálkozva látta az összeget.

- Hol vetted ezt a sok pénzt? - kérde gyanakodva tőle.

- Az enyém!

- Ki adta?

Ithaka nem felelt.

- Loptad... nemde a városban raboltál meg valakit érte? Valld meg.

Ithaka felugrott helyéből s büszkén hátravetette fejét.

- Ne mondd ezt még egyszer, mert megöllek! - kiáltá magán kívül.

- Gyere a helység-házához, ott majd beszélünk róla! - mondá a paraszt s megragadta a leány karját, de az percz alatt kirántotta kezét s mint a hiúz hozzátapadva, torkon ragadva, fojtogatni kezdé.

A paraszt torka szakadtából kiabált:

- Segítség!... Megöl ez a boszorkány!

Hasztalan volt minden. A paraszt sovány, gyenge, munkában elcsenevészedett öreg, a leány aczélimokkal birva, a földre taszítá s mellére vetette magát és gégéjét összeszorítva tartá.

- Meghalok! - fuldoklá Juliánó, aztán csendes lett, elhallgatott, elájult.

Ithaka azt hitte, meghalt, mert éppen úgy feküdt előtte, mint Leticzia, kiről azt mondták neki, hogy nem ébred fel többé.

Borzadást érzett. Homályos sejtelve volt tettének rosszaságáról a paraszt kezéből kicsikart harisnyát ledobta mellé a földre, s futni kezdett le a tengerpartra, keresve Leticzia bárkáját, melyen a víz tükrére akart menni, s elúszni a végtelennek látszó láthatár széléig, hol képzelete szerint már csak felhők voltak s nem bántotta őt tetteért senki...

A bárka már nem volt ott. Azt is elrabolták tőle. Halálos ijedtséget érzett, s most először tudta, mi a félelem.

Szomorúan fordult vissza a tenger partjáról a hegység felé. Járása elveszté ruganyosságát, majdnem tántorogva ment, s mélyen behatolt a sziklák közé az erdők sűrűjébe.

Mialatt Ithakával a főntebb irt dolgok történtek, Fulvió herczeg hazaérkezett s bár sérült lábában fájdalmat érzett, elég könnyűséggel ugrott le lováról és ment föl a lépcsőkön a nagy terembe, hol nővérét és unokahugát hagyta.

A hölgyek észrevehető hidegen fogadták, bár ekkorra már nagy társaság gyűlt a terembe; a vadászatról hazaérkezett férfiak, kik előtt nem akarták neheztelésüket elárulni.

Egyike a társaság legjelentékenyebb tagjainak Ossimó Róbert gróf volt, az olasz parlament híres tagja. Nem fiatal már, de rendkívül érdekes ember, kinek nemcsak nagy sikerei voltak a politikai téren, hanem hírével növelte az a körülmény is, hogy nejét, Comtessa Olympiát, Olaszország legszebb asszonyának tartották s azt rebesgették róla, hogy imádói közé koronás főket is számít...

Ossimó Róbert visszatérve a vadászatról, örömmel üdvözlé a nőket. Mint mondá, nők nélkül mindig nagyon szomorú a ház, azok adják meg a társaság poézisét, s ha tudta volna, hogy a grófnét itt találja, nejét is magával hozta volna.

- Hisz azt még mindig lehet, kedves Róbert, - mondá Fulvió belépve a terembe s meghallván az utolsó szavakat. - Olympia grófnő nagyon könnyen határozza el magát az utazásra, egy levél tőled s fogadok, hogy két nap alatt itt leend.

Ossimó gróf hátra tekintett a belépő háziúrra s úgy vette észre, hogy e szavakon némi erőltettség látszott; inkább udvariasak voltak, mint őszinték.

A többiek is ezt a megjegyzést tették, természetesen csak magukban s különösen Peruggia grófné.

Ossimó Róbert kissé féltékeny volt. Nem szeretett nejétől sokáig távol lenni, kit Florenczben hagyott s bár kételkedett Fulvió őszinteségén, felhasználta az alkalmat és kezeit hálásan összetéve mondá:

- Ha nem kellemetlen neked Olympia idejövetele, még ma tudatom vele szíves meghívásodat.

Fulvió némán hajtá meg magát e tervvel való egyetértésének jeléül, azután nővéréhez fordult:

- Bocsánatot kell tőletek kérnem előbbi gyors eltávozásomért, de annyira érdekel engem ama csodálatos leány sorsa, hogy biztosat kívántam róla tudni.

- És azért lábad javulását kockáztattad, - viszonzá feltűnő hidegen a grófné.

- Vannak dolgok, a miket nem lehet halasztanunk, - mondá gyorsan Fulvió, azután barátaihoz fordulva, a vadászat eredményéről tudakozódott, jeléül, hogy nem kívánja folytatni e tárgyat.

De most Selika vette fel az elejtett fonalat.

- Miféle név az az Ithaka, sohasem hallottam, hogy valakit így hívtak volna.

Ossimó gróf hozzá fordult:

- Nem nőnév az, comtessa, hanem egy sziget, mely a tengerparton fekszik s hasonló nevű kisded város a Neion-hegy tövében, a Korakapetra szikla árnyékában, mely Homer által lett megörökítve.

- Homer által? - kérdé csudálkozva Selika.

- Ő azt állítja énekeiben, hogy az Ithaka szigetén született Odysseus, s hogy ott volt annak hazája.

- De hát hogy jön e névhez ama pórleány? - kérdé Peruggia grófnő.

- Miféle pórleány?

- Kérdezze csak Fulviót, - mondá hamis mosolylyal Selika, nagybátyja szép arczára pillantva. - Ő több felvilágosítást adhatna.

Fulviónak igen kellemetlen volt ez a tárgy.

- Egy leányról van szó, - mondá hideg tartózkodással, - kinél szebbet még soha senki sem látott.

- És azt Ithakának hívják?

- Az a neve.

- Olasz?

- Nem e vidékről való, de olaszul beszél.

- Paraszt leány?

- Nem lehetne őt egyetlen rendhez sem számítani, s ha pusztán a «hegység tündérének» nevezzük, legméltóbb és helyesebb nevet adunk neki.

- Hogyan vetődött ide, ha nem e vidékre való? - kérde a társaság egyik fiatal tagja, míg a többiek is mind nagy érdekléssel hallgatták e társalgást.

- Azt senki sem tudja. Egy napon a Sansovinóban tartott rendes őszi vásáron találták őt egyedül ögyelegve, különös és viseltes ruhában; beszélni nem tudott, de nagy szépsége bámulatot gerjesztett még a tudatlan s szépsészeti érzékkel nem bíró paraszt népben is, és egy öreg paraszt asszony felfogadta.

- És te hol ismerkedtél meg vele? - kérde Ossimó Fulviótól, ki elmondá, bár nem a legszívesebben, ismeretségének részleteit.

A jelenlévők különös hatás alatt hallgattak.

- Mi nőmmel több ideig laktunk Ithakán, - mondá egy kis idő múlva Ossimó gróf. - Olympiát nagyon érdeklék az ottani korinthusi épületek, sőt le is festett közülök néhányat s e miatt hosszasan időzött a szigeten, míg én, ki a parlament megnyitásán jelen akartam lenni, kénytelen voltam elutazni.

Senki sem felelt, senki sem tett megjegyzést. Olympia grófné valahol hosszabb ideig való tartózkodását mindig összekötötte a hír valamely kis pikáns kalanddal, s így legjobb volt e tárgyat a férjfel nem folytatni.

- Olympia most már egészen jól van? - kérde Selika.

- Egészen jól talán sohasem lesz többé, - mondá sóhajtva Ossimó. - Egyetlen gyermekünk halála majdnem összetörte őt.

- Szegény Olympia! - mondá részvéttel Peruggia grófné, bár nem egészen adott hitelt, ismerve Ossimó grófné egyéniségét, ez állításnak.

Az este kellemesen mult el. Selika zongorázott és énekelt azzal az édes olasz hanglejtéssel, mely a legcsekélyebb terjedelmű hangnál is hat és gyűjt; valóban mindenki el volt ragadtatva tőle, csak Fulvio ült gondolkodva, álmodozva távolabb egy ablakmélyedésben... Ithakára gondolt, kit a kisdud rozzant fedelű kunyhóban képzelte fáradtan ülni barátságos tűz mellett, majd pompás teremben, gyémántokkal fején, nyakán, virágoktól, bámulóktól környezve látta, majd ismét más-más költői helyzetben, a mely nagy szépségéhez méltó lehetett volna. De azt, hogy mi történt vele elválásuk óta, nem is álmodta, s ha sejtene, hogy az üldözött vadként kóborol a hegységben, míg ő pompás termében róla álmodozik, s gyémántokkal, virágokkal és csipkében képzele magá elé: bizonyynal nem látta volna őt helyén senki, még háziúri kötelességeit sem tartotta volna meg, hanem ment, futott, száguldott, röptelt volna védelmére, segítségére, s a kastélyba hozta volna őt, a mi úgy is vágyainak netovábbja volt, de mihez - a leány természetes ösztönéből eredő ellentállási hajlamát tekintve - legalább a közel jövőben nem sok reménysége lehetett.

Selika éppen Arditiótól énekelt egy szép románczot, midőn az ebédet jelezték, és a társaság a legjobb étvágygyal sietett az ebédlőbe a háziúr után, ki karján vezette nővérét az asztalhoz s vele szemben helyet foglalt. Mindenki leült s az ebéd ideje alatt a legderültebb hangulat uralkodott a társaságban.

Tíz óra elmúlt, midőn a dohányzó szobába mentek.

A meleg nap után kellemes, sőt majdnem hűvös est borult a vidékre, s az ablakok tárva lévén, mélabúsan tekintett be a hold, regényes körrajzokban tüntetvén fel a gyönyörű tájat, a Hekata-hegység magas sziklacsúcsait, távolabb pedig a sima tükrű, hullámtalan tengert, mely e csendes holdvilágos estén szunnyadni látszott...

Selika nagybátyja mellett foglalt helyet.

- Nem lesz terhedre Olympia jövedele? - kérde tőle halkán, hogy Ossimó gróf, ki anyjával beszélt, meg ne hallja.

- Legkevésbé sem, ő kellemes társnőtök lesz, én pedig, ha lábam meggyógyul, a vadászaton töltöm legtöbb időmet, - válaszolt tartózkodva Fulvió.

Selika arcán csalódás látszott.

«Ebből nem lesz házasság, a mint mama reméli», gondola szomorúan, mert nagybátyja igazán megnyerő, érdekes férfi volt, s ő mindig nagy vonzalommal viseltetett iránta. Azonban Fulvió lába a szokatlan erős mozgás következtében az éj folyamán rosszabbul lett, megdagadt és nem hagyhatta el az ágyat. Ez eltűrhetetlen csapás volt reá nézve, a mihez még az is járult, hogy Jerdán, az ősz komornyik oly híreket és ujságokat beszélt neki Sansovinóból, mik izgatottságát a legnagyobb mértékben fokozták.

- Az éjjel, vagy inkább tegnap alkonyatkor majdnem gyilkosság történt a hegység torkolatánál, - mondá Jerdán, midőn reggel urához belépett s theáját bevitte.

- Hol, merre, miféle gyilkosság? - kérde feszülten Fulvió, mert Ithaka a hegység torkolatánál lakott.

- Az öreg Leticzia kunyhója előtt.

- Mit beszél Jerdán, kit akartak megölni?

- Van ott egy fiatal csodálatos leány, a kit a boldogult Leticzia anyó felfogadott, s ki utána örökölte volna a házat, ha el nem adták volna azt; Juliánónak hívják, a ki tegnap árverésen megvette, a leányt kiutasítá onnét, a min ez annyira dühbe jött, hogy rárohant az öreg Juliánóra s majdnem megfojtotta. Csak nagynehezen jött magához és félholtan vánszorgott be a helységbe.

- A kunyhó a leányé volt! - kiáltá nagy haragra lobbanva a herczeg. - Ki merte azt eladni?

- A helység előljárói, kik eltemették az öreg Leticziát.

Fulvió majdnem felordított dühében. Összeszorítá ajkait, hogy felindulását titkolhassa Jerdán előtt.

- Menjen azonnal a helyszínére, - szólt olyan hangon, a hogy sohasem szokott öreg komornyikjával beszélni, - és tudjon meg mindent.

- Ott voltam uram, ma korán reggel. A kunyhó bezárva, sehol egy élő lélek, a leány elfutott a világba, vagy a tengerbe ölte magát attól való félelmében, hogy becsukják.

A fiatal herczeg irtózatos lelkiharcot küzdött e hírekre, nem tudta mit tegyen.

- Ruháimat, Jerdán, gyorsan, - kiáltá végre, - fogjanak, álljon elő kocsim!

- De kegyelmes herczeg...

- Gyorsan, gyorsan, mennem kell. Ha az a leány elvesz, kiirtatom az egész falut.

A komornyik kifutott, fogatni parancsolt, az után öltöztetni kezdé urát.

Fulvió magánkivül volt az izgatottságtól.

- Kérje ide nevemben Ossimó grófot, - mondá, midőn a kimenetelre készen volt.

- A gróf már elhagyta a kastélyt a vadásztársasággal.

A herczeg dühös szitkot morzsolt szét fogai között.

- Ma minden ellenem van, - mondá leverten s aztán Jerdán karjára támaszkodva, levánszorgott a kocsihoz.

- A hegység torkolatához, - mondá a kocsisnak, - a vén Leticzia kunyhójához!

A fogat robogva repült ki az udvarból. Peruggia grófné és leánya az ablak függönyei mögül nézték.

- Már ismét távozik beteg lábával! - kiáltá a grófné haraggal, - a helyett, hogy ágyban maradna.

- Bizonyára a gyönyörű Ithakához megy, - jegyezte meg keserű gúnnyal Selika. - Ide hiába jöttünk, mama!

- Az ilyen érdek nem zárja ki a rangjához való házasságot.

- Köszönöm. Más érdekek szívében nem kellene Fulvió férjemül. Büszkébb vagyok, mint hogy ily szerepre vállalkozzam... Bátran elmehetünk Jónáról. Nagybátyámnak nincs szüksége ápolásra, különösen az *én* ápolásomra!

TIZENEGYEDIK FEJEZET.

Ithaka a szabad ég alatt tölté az éjet.

Mihelyt első ijedelmé és felindulása lecsillapult, visszatért akaratereje és bátorsága. - Az eleinte futáshoz hasonló haladás lassúbbá, rendes menetűvé vált. A szép, üde estalkonyon élvezettel szívá be az erős hegyi levegőt s mind beljebb és beljebb hatolt a magas sziklák közé.

Annyira a természet gyermeke volt, hogy igazán jól csak a szabad ég alatt érezte magát. A fáradtság, a mit Jerichóból visszatérte után némileg érzett, teljesen elmúlt a lelki izgatottság következtében, s talán mindaddig ment volna, a meddig öntudatlanul össze nem rogy s még akkor sem tudta volna, hogy a kimerültség vett rajta erőt.

Élvezettel látta a letűnő napsugarak búcsúját, apródonkint eltűnedezni a magas hegyek csúcsáról s gyönyörködött a fehéres párában, a mely felszivárgott a földből s kékes fényvel árasztotta el a tájat, míg a távolabbi rész mind sötétebb színt öltött, mígnem lassankint egy nagy tömeggé változva, minden összeolvadt szemei előtt.

Ekkor jött fel a hold.

Az a holdfény, mit Fulvió az ablak közelében ülve, kényelmes, pompás virágillattal telt terméből látott, neki is világított a sziklák között, s míg annak csupán élvezetet adott, neki hasznos is volt, mert megmutatta a járatlan ösvényt, a veszélyes helyeket, hol egy félrelépés magában hordja a halált.

Koronként sűrű túske bokrokra talált, mik gátként tűntek elő útjában s összezavarodásuk által mozdulatlan falat képeztek a keskeny sziklaúton. Ezeken keresztül vágta magát késével, melyet szüntelen magával hordott, s ilyenkor a nyesés alatt számtalan madár röppent föl szárnycsattogással, megriadva a háborító kéztől, mely őket éji nyugalmaikban zavará.

Mindez nem zavarta őt, ment tovább. Végre felérkezett a sziklacsúcsra, hol már tudta, hogy nem fogják keresni s ott leült és pihenni akart.

Éhséget és nagy szomjúságot érzett.

- Csak egy csepp tejet ihatnám, - gondolá, mert ajka száraz, nyelve nehéz volt. De hasztalan kívánság, minden üres, néma volt körülötte s ő kezeibe hajtva fejét, lassankint elaludt.

Hogy meddig tartott ez az álom, fogalma sem volt róla, mert nagy trombita-harsogásra, kutyacsaholásra és emberek lármájára ébredt fel s midőn szemeit fölnyitá, embercsoporttól látta magát körülvéve, kik bámulva néztek reá.

Ijedten ugrott föl helyéből s első perczen a karabinieriket vélte látni, de azok sem Valeró Juliánó, sem a többi sansovinói parasztokhoz nem hasonlítottak, hanem egészen másforma alakok voltak.

Lesütött szemmel, zavarodottan állt előttük, nem tudva, mit akarnak azok tőle.

Ossimó Róbert állt legközelebb hozzá.

- Ki vagy? - kérde ő is megbűvölve a leány szépségétől, mint már annyian és annyiszor kérdezték tőle, s ő mint rendesen, most is hasonló felelettel válaszolt, kurtán, büszkén, tartózkodva mondván ki nevét:

- Ithaka!

Ossimó grófnak rögtön eszébe juttatá az a név az előző esti társalgást.

- Te vagy Ithaka? - kérde bámulva, elragadtatva szemlélve a leány szépségét. - És itt töltöd az éjt, e helyen, egyedül?

- Nem félttem, - mondá szelidebben Ithaka, mert jól esett neki az előtte álló férfi nyájas hangja, önkéntelen kiérzé a szánalmat kérdéséből és kissé gyengének is érezte magát. Nagyon éhes volt.

- Hogy jutottál ide? - kérde az úri vadászok egyike, közelebb lépve hozzá.

- Az esti szellő kisért s a hold fénye vezetett, - mondá egyszerűen és szomorúan.

Mindnyájan elbájolva tekintének reá.

- Jer velem, - folytatá Ossimó. - Jer a jónai kastélyba, a herczeg beszélt rólad tegnap, ő szívesen ad neked menedéket.

- A herczeg? - kérde felvillanó pillantással Ithaka. - Fulvió herczeg...

- Ó! Ismered?

- Hozzá szerettem volna tegnap este menni, de nem mertem a nyílt úton haladni, félttem, hogy a karabinierik utánam jönnek.

- Mi rosszat tettél?

- Megfojtottam egy embert, - felelt a legnagyobb nyugodtsággal.

Mindnyájan azt hitték, hogy Ithaka meg van örülve.

- Akarsz követni minket Jónára? - kérde Ossimó, gyöngéden megfogva karját.

- Szívesen mennék, - mondá Ithaka, - de nem bírok, mert nagyon éhes vagyok.

Valami oly megható egyszerűség volt e pár szóban, hogy a jelenlévők megmozdulni érzék szívöket és csodálkozva tekintettek egymásra. Semmi panasz, semmi kérelem, csupán a valóság megmondása... Ezt fejezték ki Ithaka szavai.

A társaság egyik tagja intett egy távolabb álló vadásznak s az előlépett.

- Gyorsan enni és inni valót, - mondák neki s az percz alatt kipattantotta az étel- és italszekrény zárát, melyben a legjobb reggeli-készlet tünt elő.

- Ime, - mondá Ossimó gróf, egy pohárkát megtöltve a legfinomabb cognaccal. - Igyál ebből, Ithaka, erőd visszatér tőle s haza tudsz jönni mi velünk.

A leány készséggel engedelmeskedett. Lehajtá a neki nyújtott pohár tartalmát, azután sóvár pillantást vetett az ételekre.

Abból is adtak neki egy keveset, nehogy nagy éhsége után több megártson neki.

Alázatos és engedelmes volt, mint mindig, ha nem ingerelték.

- Most indulhatunk, - mondá Ossimó. - Támaszkodjál reám, én vezetek.

Erre nagy szüksége volt Ithakának, mert ijedve vette észre, hogy lábai tántorognak s alig bírja társát lassú haladásában követni.

A többiek nem győzték szépségét bámulni s az egész úton nem vették le róla szemöket és halk suttogással tettek megjegyzéseket, észrevételeket róla, el nem tudván gondolni, ki lehet ez a csodálatos lény, kit ily különös körülmények között találtak.

- Nem lehet más, mint a «hegység tündére» - mondá az egyik.

- Valamely titkos királyleány, - folytatá nevetve a másik.

- Fejtartása, járása legalább erre vall, - jegyzé meg a harmadik s így folytaták egészen a hegyaljáig, hol kocsik várakoztak rájuk, s hol a többiek elváltak Ossimó gróftól és védenczétől, nem akarván a vadászatot félben hagyni és így csak Ossimó és Ithaka ültek fel a fogatok egyikére, hogy Jónára hajtassanak.

A völgyből ismét fölfelé haladtak az átelleni meredek lejtőn, mely a Fragóni-kastélyhoz vezetett. Jobbra Sansovinó feküdt, balra a tengerre nyílt kilátás, melynek megpillantásakor Ithaka szemében újra felgyulladt a rendes tűz, mit a kimerültség eloltott azokban, arczát sötét pirosság önté el az elragadtatástól, midőn kedvenczét, a tengert, egész szépségében megpillantá.

Mellette ülő társa figyelemmel kísérte gyönyörű arcának változó kifejezését.

- Mi okozott ily örömet neked, Ithaka? - kérdé tőle, látván vonásain a gyönyörteljes kifejezést.

- A tenger! - viszonzá gyorsan s elragadtatással. - Elrabolták bárkámat, min halászni szoktam, s azt hittem, sohasem fogom látni többé a hullámokat.

- Tied volt a bárka... ki vette el?

- Rossz emberek. Elvették a házat, a kecskét és a macskát, pedig Leticzia anyó mindezt nekem hagyta, midőn meghalt.

- Mindent vissza fogsz kapni. Fulvió herczeg visszaadja azokat neked.

A herczeg nevére most másodszor látta Ossimó gróf a leány arcát elváltozni.

- Bizonynal szereti őt, - gondolá, vonásait vizsgálván, - más nem okozhatja nála e zavart és vonásainak különös kifejezését.

Nemsokára a hegytetőn voltak s a fogat a kastély elébe hajtattott, hol a komornyik fogadta őket.

- Hol van a herczeg? - kérdé Ossimó gróf Jerdántól.

- Kevés idő előtt hagyta el a kastélyt, Sansovinóba ment.

- Elment... Hisz ma reggel ágyában meg sem tudott mozdulni.

- Halaszthatatlan oka volt a menetelre, - mondá Jerdán, vizsgálódó tekintetét Ithakára függesztve.

- Adjon egy szobát e leánynak, Jerdán, jó ágyat, a hol pihenhet s ha ura visszatér, jelentse neki azonnal, hogy Ithaka a kastélyban van.

E szavak után lesegíté Ossimó a leányt a kocsiról, kin újra erőt vett kimerültsége, szó nélkül, ingadozva követte a komornyikot s egy pillantást sem vetve az általa még soha nem látott pompára, ment a számára fölnyitott szobába.

- Ki ez a leány? - kérdé Jerdán Ossimó gróftól.

- Azt majd megtudja urától, - felelt mosolyogva a kérdező s magára hagyván Ithakát, ki-kí más úton távozott ajtajától.

Mintegy másfél óra múlva Fulvió herczeg visszaérkezett a kastélyba. Ossimó a plateaun várta őt, honnét már messziről látta az úton fölfelé haladó fogatot.

Elébe ment s a fordulatnál megállítá őt.

- Ithakát keresed? - kérdé tőle.

- És nem találtam, - válaszolt kétségbeesett arcczal Fulvió.

- Nyugodj meg. Ő a kastélyban van, pihen, elszállásoltam egy csendes szobában. A hegyekről hoztam ide, hol az éjszakát tölté.

- Itt van! - kiáltá kitörő örömmel az ifjú.

Ossimó elmondá neki a találkozást Ithakával, annak kimerültségét, készségét a jövetelre s nem mulasztá el kétértelmű mosolylyal hozzátenni, hogy a hányszor a leány a Fulvió nevet hallá, mindannyiszor elpirult.

- Csak hogy itt van, s ezt neked köszönöm, Róbert, - mondá, hálásan kezet nyujtva a grófnak. - Nem fogom soha ezt elfelejteni.

- Mi szándékod van e leánynyal? - kérdé Ossimó, társának örömteljes arcát vizsgálva.

- Még nem tudom. Azt hiszem, semmi más, mint, hogy élvezet látnom őt és bámulni szépségét.

Ossimó gróf fölugrott a kocsiba Fulvió mellé s a fogat lassú lépésben haladt be a kastély udvarára, a lépcsők elé.

Ossimó habozott azzal, a mit mondani akart.

- Tudod-e, Fulvió, hogy te itt veszélyes tűzzel játszol, - mondá végre, erőt véve habozásán.

- Miért?

- Mert ez a leány olyan szépség, a minőt életünkben még sohasem láttunk s megpillantása már lángra gyújtá vérünket, de azontúl semmi, csak veszélyes ellenség lehet.

Fulvió nem felelt. Elmerülve szemlélé az elmaradozó fákat, melyek az utat szegélyezék, a melyen haladtak.

- Az úri asszonyok, ha szerettük őket s meguntuk, halálos ellenségeinkké válhatnak, de legfeljebb nyelvökkel akarnak erkölcsileg megölni. Ez a leány, ha szerelmet gerjesztés benne, s elhagyod, *megöl*. Megöl minden gondolkozás nélkül, mert sem a vallásról, sem a jóról, vagy rosszról nincs fogalma, tettének horderejét nem ismeri, sőt meg sem tudja mérni. A szerelem és bosszú minden állatban megvan ösztönszerűleg s ez hasonlít az oroszlán anyához, melynek ha kölykeit bántják, vérengző fenevaddá válik és bosszút áll a hol és a mikor lehet.

A fogat a lépcsők elébe kanyarodott.

Jerdán várta ott urát az udvarmesterrel együtt, kik lesegíték, mert alig birt lábára lépni.

- Melyik szobát adta az idegen hölgynek, ki Ossimó gróffal érkezett? - kérdé Fulvió a komornyiktól.

- A kis sárga sarokszobát, - kegyelmes úr.

- Nyissák ki a keletre tekintő szobasort, díszíttessen föl mindent virággal bennök, fénynyel és napsugárral legyen elárasztva minden, ott fog lakni a kis sárga szoba tulajdonosa ezentúl s úgy tekintsék őt a kastélyban, mint az úrnőt, minden szava, minden szeszélye parancs legyen itt mindenki előtt. Tudassa ezt az egész személyzettel, mert ez a legszigorúbb akaratom.

A komornyik és az udvarmester meghajták magukat, Ossimó gróf megütközve, meglepetve tekintett Fulvióra, kinek ez volt felelete arra, a mit ő pár percz előtt figyelmeztetésül s a legjobb akarattal mondott neki.

TIZENKETTEDIK FEJEZET.

Némán mentek föl egymás mellett a nagy terembe, hol a hölgyeket találták.

- Holnap én is elmegyek önökkel vadászni, - mondá Selika Ossimónak. - Nagyon unom magam egész nap egyedül.

- Várja meg, comtesse, míg Olympia megérkezik, az csak pár napba kerül s ő mindig részt fog venni a vadászatokban, ez szenvedélye.

- Irtál már neki? - kérdé Fulvió helyet foglalva, csak hogy mondjon valamit.

- Még tegnap este, holnap a levél Florenczben lesz.

- Örülök jövetelének, - mondá Peruggia grófné, - a mult tél óta nem találkoztunk s neki megvan az a csodálatos tehetsége, hogy a legnagyobb egyhangúságba is életet képes önteni.

- A kastély nem lesz ezentúl oly egyhangú, - veté oda nevetve Ossimó.

- Minek következtében történnék ez a változás?

- Mert ma reggeltől kezdve olyan vendége van, ki mindnyájunkat érdekel.

A két hölgy csodálkozva nézett reá.

- Vendég... ki? Sem kocsit, sem semmiféle zajt nem hallottunk.

- Majd megtudjátok, - mondá Fulvió és lassú, vánszorgó lépésekkel eltávozott a teremből.

Selika Ossimóhoz futott.

- Mondja meg, kérem, ki az, a kinek ittlétéről Fulvió nem akart beszélni?

- Valóban megmondjam?

- Kérem, kérem...

- Nem ijednek nagyon meg?

- Csak nem a hegység «romboló szörnye» melyről a pór nép regél?

- Oh nem, grófnő. A «hegység tündére» inkább. A neve Ithaka.

- Az a kóborgó pórleány? - kérdé csalódva Selika.

- Itt a kastélyban? mi végre jött ide? - kérdé megvetően a grófné.

- Azt majd Fulvió mondja meg, - ismétlé nevetve Ossimó gróf, a herczeg mozdulatát utánozva s ő is elhagyta helyét.

- Sokkal komolyabb dolog ez, mint hogy nevezhetnénk fölötte, - mondá Peruggia grófné igen nyugtalanul.

- Badarság az egész, grófné. Fulvió egész életében szerette a különczködést, szépirodalmi érzéke igen ki van fejlődve s Ithaka valóban rendkívüli szépség.

- De hát mi célja e rendkívüli szépséggel? Ha szeretőjévé akarja tenni, várnia kellett volna, míg mi elhagytuk Jónát.

- Arról szó sincs. Ez a leány tudatlan, de ösztönszerűleg erkölcsös.

- Nevetséges! Erkölcsös az ilyen személy!

- Én csak rövid ideig láttam őt, de reám azt a hatást tette, hogy nem lehetne vele könnyen boldogulni.

Peruggia grófné nevetett. Nem minden keserűség nélkül hangzott ez a nevetés, mert ahhoz a tervhez, a mely miatt ő leányával ide jött, sehogy sem illett Ithaka Jónára való hozatala. Azután más tárgyra vitte a beszédet. Tekintettel leánya jelenlétére, nem volt alkalmas a jövő részleteibe és eshetőségeibe bocsátkozni, s a sikamlós tárgyat folytatni. A fiatal herceg ezalatt lázas nyugtalansággal várta, hogy Ithakával beszélhessen, vagy jobban mondva őt láthassa, mert ez volt rá nézve a legnagyobb gyönyör.

Elhagyva a nagy társalgó termet, a folyosó keleti része felé tartott, hol Jerdán már kinyitotta a dísztermeket, s a kertészek virágokkal érkezve fel az üvegházakból, munkához kezdtek.

Az ablakokat kitérték. A fényes napsugarak tündökölve vették birtokukba a terem minden részét, virágillat árasztott el mindent, és kábítóvá varázslá, a nyitott ablakok daczára is, a szobák levegőjét.

Fulvió kedvtelve tekintett körül, miután végig ment és újra visszatérve haladt át a pompás szobák során, és folytatta útját Ithaka tartózkodási helye felé.

Megállt a sárga szoba ajtajánál s halkán kopogtatott. Percz alatt felnyílt az belőlről és Ithaka állt az ajtóban, élénken tekintve a hercegre, ki talán sohasem látta őt oly szépnek, mint most a kiállt félelem után, hogy elveszíti.

- Mehetek haza? - kérde a leány. - Visszakapom Leticzia házát és a kecskét?

- Nem, Ithaka, - mondá beljebb tolva őt az ajtóból a szobába. - Nem térsz vissza oda többé, ezentúl itt fogsz lakni.

Ithaka szomorúan rázta meg fejét.

- Nem maradok itt, - felelt határozottan. - Beteg lennék e kastélyban s meghalnék, mint Leticzia. Szabad levegő, erdő, mező, tenger kell nekem, hogy élhessek, mint a madaraknak.

- Hová mennél? Nincs fedeled, mely megóvhatna a szélről, vihartól s nincs barátod rajtam kívül, ki gondoskodnék rólad.

Ithaka gondolkodva hordá rajta végig tekintetét.

- Ha olyan volnál, mint én és Leticzia volt, maradnék... Így nem teszem.

- Mi különbséget találsz köztem és magad között?

- Te nem vagy hajós, vagy pásztor, azt mondták nekem, nagy úr vagy. Visszaadhatod házamat, de nem tarthatsz magadnál.

- Házadat eladták másnak, azt nem veheti többé senki vissza, a kecskéről nem tudja senki, hogy hová lett, s ha Sansovinóban mutatnád magad, rögtön becsuknának azért, a mit Juliánón elkövettél.

- Meghalt?

- Nem, de az mindegy, mert meg akartad ölni, s ez is nagy büntetés alá esik. Miért bántottad?

- Mert azt mondta, hogy loptam a pénzt, - felelt büszkén Ithaka. - Én nem lopok.

- Honnét tudod, hogy a lopás helytelen és vétek?

- Egyszer Leticziának fát szedtem az erdőben, de midőn megtudtam, hogy az a fa nem az övé, hanem másé, sohasem tettem többet. Ő maga ment fát szedegetni azontúl. Nem jól tette.

- Honnét tudod, hogy nem szabad lopni? - ismétlé Fulvió.

Ithaka gondolkozva nézett reá, azután föl vonta szoborszerű vállait.

- Nem tudom, - mondá szomorúan. - Egyszer történt velem valami a lopásért... Akkor tudtam meg, egyszer... Már nem emlékezem hol és mikor.

- Mielőtt Leticziához jöttél?

Ithaka hallgatott, komor arccal nézett az előtte álló ifjúra, mintha haragudnék, hogy kérdéseivel kínozza. Vonásai, szeme pillantása mutatták, hogy küzd valami homályos emlékekkel, s ez terhére látszott lenni.

Fulvió nem kérdezősködött tovább.

- Itt maradsz, - mondá határozottan. - El kell itt rejtőzködnöd, mert a karabinierik nyomodban vannak.

- Meddig? - kérde majdnem borzadva a leány, mintha az a levegő a mi e más, szokatlan, ismeretlen világban körülvette, borzasztó és elviselhetetlen lett volna neki.

- A meddig elfelejtik azt, a mit tettél és Sansovinóban nem beszélnek többé róla.

- Hamar felednek az emberek?

Fulvió elmosolyodott.

- Vannak dolgok, a miket gyorsan feledünk, mások, a mit soha!

Ithaka az ablakhoz futott s kitért.

- A hegyek, a tenger, erdő, mező... - dadogá. - Mikor fogom őket látni, ha nem mehetek el innét!?...

- Meg fogod szokni az ittlétet, - válaszolt az ifjú, gyengéden megfogva kezét, de Ithaka összerázkódott érintésénél és elhúzódott tőle.

- Haragszol reám, borzadsz tőlem?

- Nem haragszom, hisz mindig jó voltál hozzám, Leticziát is védelmezted Orlandó ellen, de...

- Miért hallgatsz el?

- Más világból vagy, mint én... Csak legalább hajós volnál.

- Velem jönnél akkor a tengerre?

- Együtt eveznénk, együtt halásznánk, - mondá kitörve örömeiben e gondolatra Ithaka. - Nem kellene itt maradnom ebben a sárga szobában.

Fulvió hangosan elnevette magát.

- Nem fogsz e szobában maradni, - mondá nevetve. - Jer, elvezetlek máshová.

Ithaka készségesen követte. Azt hitte, kivezeti őt a szabadba, hegyei közé, a rétre és a tengerpartra s ment vele... a merre Fulvió akarta. A nagy aranyozott fehér ajtóhoz értek, melyen belől a legnagyobb pompa uralkodott, mely királynőket is meglepett volna.

Megnyitá előtte az ajtót.

Beléptek. Ithaka megállt a küszöbnél, piros ajkai megnyíltak a bámulattól, nem tudott szólni.

- Jer, - monda Fulvió; - itt fogsz lakni.

A leány nem mozdult. Kezét az ajtó kilincsére tette, mintegy védelmezni magát, ha Fulvió tovább akarná kényszeríteni.

Az ifjú a nagy terem egyik remek bútordarabjához sietett, a pompás zongorához, fölnyitá és játszani kezdett, egy édes olasz románcot, a minők behatolnak a szívbe.

Ithaka felé fordítá fejét, azután elereszté a kilincset, lassan közeledett a zongorához, s megállt közvetlen Fulvió mellett.

Az ifjú szíve repesett az örömtől. Végre volt valami, a mivel hatni birt a leányra. Felé sem tekintve játszott tovább.

Ithaka némán hallgatta. Sohasem hallott más zenét, mint a czirkusz sívító trombitáit, lármás dobját. Fulvió mester volt a zongorajátékban; Ithakának szívébe lopódzott a dal, a mit játszott, s a zene könyeket csalt szemébe.

Öntudatlanul közelebb hajolt Fulvióhoz s majdnem vállára támaszkodott. Szemeit a hangjegyekre függesztve, melyekből a herczeg játszott, figyelmesen vizsgálta azokat s szép kis formás kezét a billentyűkre téve, ösztönszerű vágyat érzett, ugyanoly hangokat hozni ki azokból.

- Milyen szép! - suttogá gyönyörrel. - Mily boldog vagy te, herczeg, hogy e hangokon tudsz beszélni. Mindennél szebb ez, mit mostanig hallottam. Szebb a madáréneknél, a tenger morajánál, a szellő dúdolásánál.

- Tetszik neked? - kérdé Fulvió, megragadva a leány kezét, ki e perczben levetkező rendes vadságát, lágyság vett rajta erőt, szemei könyesek lettek s elfeledte kezét kirántani a herczeg kezéből.

- Sohasem hallottam ilyen szépet.

- Tehát itt maradsz? Napról-napra hallhatod ezt a zenét. Akkor játszom neked, a mikor akarod... Jer, nézd meg a többi szobát is.

- Ne még. Ne menjünk. Minden idegen nekem e kastélyban. Mindentől félek, de ha e csodálatos hangokat hallom, akkor úgy tetszik, hogy egy oly helyen vagyok...

Gyorsan elhallgatott. Körültekintett, habozott, mintha a szavakat keresné, vagy emlékeiben kutatna, nem tudta folytatni, a mit mondani akart.

- Miért akadsz el, Ithaka? - kérdé a herczeg meglepetve e különös viseleten.

A leány újra körülnézett, megsimítá homlokát.

- Nos, nos, beszélj...

- Mindazt, a mi itt körülöttünk van, már láttam egykor... Hallottam e csodálatos hangokat. Voltam itt ebben a szobában... Vagy álmodtam, vagy Leticzia beszélt.

Fulvió csodálkozva hallgatta e szavakat.

Ithaka lassan gondolkozva fordult el a zongorától s a nyitott ajtóhoz közeledett, mely az erkélyre vezetett.

Kilépett oda, s bámulva állt meg.

Fulvió követte.

A remek szépségű park terült előttük zölden, virulóan, illatozva. A sötét árnyékú fenyők váltakoztak szépségben a tündöklő levelű nyárfákkal, a nap hosszú pásztákban sugárzott le a távoli hegyekről, s a friss tengeri szél enyelgve érkezett föl hozzájuk a völgyből.

Ithaka, mint az álomlátó, függeszté szemeit e látványra.

- Ott van a tenger, - mondá, karját kinyújtva. Onnét jön e szél, ott volt a bárka...

Arczát kezeibe temeté és zokogásban tört ki.

E könyek Fulviónak minden vérét halvány arczába kergeték.

- A bárkát visszakapod, - mondá csendesítőleg, - s a tengerre akkor mégy, a mikor akarsz.

Ez az ígéret felszárítja a leányka könyeit. - Visszafordult a látványtól s visszatért a terembe.

Jobbra és balra tárt ajtók, félrehúzott damaszok függönyök engedték látni a teremből nyíló pompás szobasort.

- Lépj be ide, - mondá nyájas, kérő hangon a herceg. - A te kedvedért lettek e szobák ma kinyitva. Meg kell tekintened... Jer!

Ithakát kevéssé érdekelte e látvány, de az ifjú nyájas, kellemes hangja, kérő pillantása hatott reá s lesütött fejjel követte őt a mellékterembe, melynek bútorzata és műkincsei egy nagy vagyont képviseltek.

A mellékteremnél kisebb, japáni izlésben volt bútorozva e szoba, s minden darabján és a berendezésen műértő szem és kéz volt észrevehető. A szekrények alacsonyok, elefántcsontból faragva, Yeddó munkásaira vallottak; a falak világos kék atlaszszal bevonva, melyen csodálatos özőnvi előtti állatok és növények rajzai kötötték le a szemet, a kupola egy nagy ránczos ernyőt képezett, hasonlóan kék atlaszból, s az ablak és ajtók függönyei gazdag ránczokban omolva alá, minden műértőt megleptek volna, de Ithakát érzéketlenül hagyták. Őt csak a természet szépsége tudta lelkesedésbe hozni, itt úgy látszott, csak egy volt reá hatással - a zene.

- Jer tovább! - mondá, nem vesztve el türelmét e közönyösséggel szemben Fulvió, s előre haladt az átellenes ajtó felé.

Ithaka követte. A japáni szobát követő teremben voltak. Ez XIII. Lajos izlése és korából való butorzatú szoba volt.

Falai heliotropszínű selyemmel bevonva, nemes csendes izlésben butorozva, Teniers festményeivel díszelgett. Az ablakok üvegei halvány rózsaszínűek voltak, mely szín rózsafénybe borított mindent. Az ezt követő volt a hálószoa, mely Pompadour grófnőhez is méltó lett volna, annyi bájjal, kecsesl volt berendezve. Ez volt az utolsó terem, ezen túl a komorna és cselédség szobái nyíltak. Ithaka körül nézett, azután a hercegre függeszté szemeit, de néma maradt.

Fulvió látta, hogy e pompa nem hatott reá.

- Itt fogsz lakni ezentúl, s más ruhákba öltözől. Ez a ruha nem méltó szépségedhez.

A leány gyönyörű arcza rémületet fejezett ki e szavakra.

- És a bárka? - kérdé gyermekes egyszerűséggel. - Megigérted, hogy visszaadod a bárkát, melyen a tenger hajjain ringattam magam.

E kérdésre nem válaszolt a herceg.

- Most visszamegyünk a nagy terembe a zongorához s játszani fogok addig, míg kívánod, addig, míg örömet okoz neked. Jer... jer... - szólt az ifjú, megragadva Ithaka kezét, ki hagyta magát vezetni, mint a fogoly, érezvén, hogy társa hatalmában van, s megigézve annak kelleme, szelidsége s azon szokatlan báj varázsa által, mi Fulvió egyéniségében rejlett.

TIZENHARMADIK FEJEZET.

Az egész társaság együtt ült a nagy teremben, fényes világításnál, élénk társalgásban, midőn Fulvió belépett vendégei közé, sürgönyt tartva kezében.

- A legkellemesebb hirt hozom a társaságnak, - fordult Ossimó grófhhoz. - Olympia grófnő pár óra múlva megérkezik.

- Ez pompás! - kiáltott fel örömmel Selika. - Legalább vadászhatunk. Nemde így ígérte nekem a grófné nevében Ossimó?

- Minden bizonynyal, grófnő, - viszonzá Ossimó Róbert, átvéve Fulviótól a nyujtott sürgönyt. - Ez most gyászában egyedüli szórakozása.

- A kocsi már el is ment az állomásra elébe, - folytató a herceg.

- Nem hittem volna, hogy Olympia annyira szívére vegye leánya halálát, - mondá Peruggia grófné oly kétértelmű hangon, hogy lehetetlen volt meghatározni, miből eredt ez a megjegyzés.

- Tudom, hogy nagyon szerette a gyermeket, de egészben véve ő oly tartózkodó minden érzelmének kimutatásában, hogy e nagy ragaszkodást senki sem sejtette volna nála.

Ossimó hallgatott. Mint látszék, kellemetlenül hatott reá e megjegyzés, melynek élet Fulvió sietett elvenni.

- A grófnénak jót fog tenni a falusi tartózkodás, - szólt Fulvió, szép szemének nyájas és biztató pillantásával.

- Remélem, - viszonzá halkán Ossimó.

- Ez a vidék csakis ilyenkor élvezhető, - folytató Fulvió. - Bár a hegység némileg enyhíti a nyári rekkenő hőség kiállhatatlanságát s némi üdeséget ad a tenger szele, de mind a mellett alig lehetne október kezdeténél előbb itt tartózkodni... Én legalább még sohasem tettem.

- Mert unod itt magad! - kiáltá nevetve Selika. - Jóna vidéke oly szép s oly bájosan fekszik e kastély, hogy én szívesen tölténém itt egész életemet.

Oly nagy melegséggel mondá e szavakat, hogy a társaság egyik másik tagja elmosolyodott, de Fulvió nem tartozott ezek közé s finom ívezetű szemöldökei önkéntelenül összehúzódtak egy perczre. E közben kocsizörgés verte föl a külső csöndet s Fulvió és Ossimó gróf elhagyták helyöket.

- Ez Olympia grófnő, - mondá a herceg s fogadására sietett.

Ossimó Róbert követte.

- Mama, szavai megsértették Ossimót, - mondá Selika.

- Hozzá van ő ily megjegyzésekhez szokva, - jegyzé meg az egyik vendég.

- De mindig kellemetlen lehet neki.

- Ő egyike a leggentlemanebb férfiaknak s a szó legigazibb értelmében gavallér.
- Kifogástalan!
- Nejéről nem lehetne ugyanezt mondani.
- Sokat beszél a világ, Olympia grófnőnek sok irigye van, mert nagyon szép.
- Régen nem találkoztam vele. Kíváncsi vagyok reá.
- Nem fog ő itt pár napnál tovább maradni. Unalmas lesz neki ez a falusi csend.
- Majd igyekszünk őt szórakoztatni...

Így folyt a társalgás a teremben lévő vendégek között Fulvió és Ossimó távozta után s csak abban a perczen hallgattak el, midőn a herceg újra belépett.

- Nos? - kérde Peruggia grófnő. - Hol van Olympia?
- Lakosztályába ment férjével. Átöltözik s azonnal jön. Igen örült, hogy viszontláthat téged és Selikát.

Meglehetős hosszú idő telt el, míg Olympia férje karján a terembe lépett, ebédhez átöltözködve. Oly megkapó volt még most is szépsége, hogy a társaság nem tudta elfojtani meglepetését.

Majdnem oly magas, mint Róbert gróf, arányos telt, harmonikusan deli termete impozáns volt a fekete bársonyszályos ruhában, melynek sötétségét csupán egy sor solitair enyhíté, melynek galambtojás nagyságú kövei megkápráztatták a szemet.

Sötétbarna bőre, ragyogó fekete szemei, görög szabású orra s dús, fekete haja rendkívüli szépséggé tévék őt még ma is, midőn már nélkülözte az ifjúságot. Modora megnyerő volt. Tekintete szellemi felsőbbbségről tanúskodott. Pillantása komoly, öntudatos s koronként vizsgálódó, fürkésző volt, mint minden oly emberé, kinek titkai vannak s minden perczen készen kell lenni, hogy azok ismeretét egyik-másik az arczról leolvashatja.

Ilyen volt Ossimó Olympia, ki férje karján a terembe lépett s kiről azt suttozták, hogy koronás fő hajolt meg lábai előtt...

- Mennyire hálás vagyok meghívásukért, - mondá Peruggia grófnőt megölelve, azután Selikát megcsókolva. Majd fejét könnyedén meghajtá a társaság üdvözlétére.
- És mi mennyire örülünk jövetelének! - kiáltá Selika föllelkessedve Olympia nyájasságától.

Peruggia grófnő helyeslőleg bólintott fejével, irigyen nézve Ossimó grófnő szépségét és hollóhaját. Ő vele egykorúnak tartá magát, de haja már meglehetősen szürke volt.

Olympia helyet foglalt egyik közel álló széken s azon az elragadó, halk, zeneszerű hangon kezdett beszélni, mely érdekli az embert, mozgásba hozza a szíveket s álmodozást idéz elő a kedélyben.

Elmondá a Florenczben történeteket ott tartózkodása alatt, a társaság legutolsó eseményeit, beszélt a színházról, zenéről, minden sportról, műkiállításról, szóval, egyes közbeszólásokat és rövid megjegyzéseket kivéve, ő tölté be az estét, az ő szava, előadása, történetei dominálták a társaságot, mindnyájan őt hallgatták, őt csodálták s nem egyszer és nem egynek jutott eszébe a jelenlevő urak közül, hogy Ossimó Olympia még *ma* is ellenállhatatlan.

Fulvió herceg egy nagy pálmafa árnyékában ült, mely sévresi porcellánban a terem közepén emelkedett s ágait messze kiterjeszté maga körül. Hátradőlve a hintaszéken, kezei ölében egymásba téve, tekintete az egyik nyitott ablakon függött, melyen hosszú pásztában kandikált be a hold. A tengerről érkező üde szellő nesztelenül suhant be rajta s kellemes frissességet hozott a hullámok árjából, mi a terem mesterségesen illatos levegőjébe éltető erőt és zamatot vegyített.

- Mi teszi oly álmodozóvá Fulvió herceget? - kérde Olympia, kinek figyelmét nem kerülte el a háziúrnak nem éppen udvarias viselete.

- A gyönyörű este, grófné! - válaszolt Fulvió. - Nézze csak, milyen szép a hegység fáinak tetején a hold.

- Különösen, ha még hozzáképzeltük a tündért, a «hegység tündérét», - jegyzé meg Ossimó nevetve.

- Fogadok, hogy egyetlen szót sem hallott társalgásunkból, - folytatá Olympia Fulvióhoz fordulva, ki kézzel és fejvel tiltakozott ez állítás ellen. - Nos, beszéljen most ön, mondja el, ki az a «hegység tündére», a ki szórakozottságát okozza?

- Biztosítom grófné...

- Róbert nem szokott valótlan-ságot állítani.

- Tréfált, ő maga sem hiszi, hogy a grófné jelenlétében másra gondolhatnánk.

- Kivéve a szép Ithakára!

Olympia leejtette legyezőjét s arcza halovány lett.

- It-ha-kára? - kérde majdnem reszkető hangon. - Miféle név ez, s ki az, a ki viseli?

- Egy tündérleány, - mondá Selika.

- Fulvió találta a hegyek között, s most itt tartja zár és lakat alatt a kastélyban.

Olympia szemei tágra nyíltak, arcza rémült kifejezést nyert, ajkai szorosan bezárultak.

Senki sem ügyelt rá, senki sem vette e változást észre, mindenki Fulvió arczán várta Ossimó s a többiek enyéltségének hatását.

- Igaz! - mondá a herceg. - Itt van ő, s itt is marad. Senki sem keresi, senki sem törődik vele. Mint egy istennő jelent meg e vidéken. Átszágulda a hegyeket, mint a nőstény oroszlán, beröpködté a tengerpartot, mint a sólyom. Bátor, merész, rettenthetetlen, és tündöklő, mint egy fényes csillag! Én hatalmamba kerítém s megőrzöm, mint a hajósok őrizik Dionys Istenüket, kit a tengeren járó bárkák védszentjének hisznek.

Mindnyájan csodálkozva néztek rá.

- Folytasd, - mondá nevetve Selika, - még sohasem hallottalak ily szépen beszélni.

- Nincs több mondani valóm! - válaszolt mosolyogva Fulvió. - Elmondtam, a mi szükséges volt Ithaka leírására.

Olympia némán összeszorított ajkakkal hallgatá, s midőn Fulvió elhallgatott, szólni akart, de perczekig egyetlen hang sem hagyta el ajkait.

Csodálatos némaság állt be a társaságban.

Mindenki Fulvió lelkesülten kiejtett szavainak hatása alatt állott.

- Hisz ez a leány valóságos Aphrodite, Heliodóra, Melpomene vagy Isten tudja miféle görög klasszikus nevet lehetne neki adni, - mondá végre erőltetett hangon, erőltetett mosollyal Olympia grófnő. - Kíváncsi vagyok látni s megismerni ezt a Melpomenét.

- Az alig történhetik meg, mert Fulvió elzárva tartja őt mindenki előtt, - mondá Peruggia grófné.

- Korántsem, de ő nem akar találkozni senkivel, s minden idegen látása zavarttá teszi, megrémíti, - mondá Fulvió.

- De ha oly bátor, merész, rettenthetetlen!

- A veszélylyel szemben. Az emberektől fél, s azt hiszem, multjáról ítélve, van és lehet is oka reá.

- Megfoghatatlan, honnét kerülhetett ide, - mondá Ossimó Róbert.

- Körülbelől ki lehetne azt találni, ha kissé gondolkozunk rajta, - jegyzé meg a herceg. - Nem lehet ő más, mint titkos szerelem gyermeke, s szüleinek érdekében állott eltenni láb alól. Megölni nem akarták, tehát állattá tévék. Hisz mindenki olvasta ama nürnbergi történetet a híres Hauser Gáspárról. Hasonló eset lehet Ithakával.

- Miért nem kérdezik meg tőle multját? - kérdezé feszülten Olympia.

- Nem emlékezik semmire, sőt beszélni sem tudott, midőn az öreg Leticzia felfogadta őt, s majdnem azt merném állítani, el sem mondaná történetét, ha az hatalmában volna is.

- Miért nem?

- Büszke és zárkózott, kevés beszédű, legjobban szeret hallgatni és álmodozni.

Olympia sötét kifejezésű arcza földerült e szavakra s vidámabb, nyugodtabb hangon kérdezé.

- És hol tartja őt bezárva Fulvió?

- Sehol bezárva, grófné. Ezt csak nővérem mondja enyelgésből. A kastély egyik keletre fekvő lakosztályában lakik ő. Egykori dajkám, az öreg Mája visel gondot reá.

- Szabad őt látni?

- Kiséret nélkül jöhet-mehet ő, bármikor láthatja a grófné, de az igazat megvallva, a hányszor kifut az erdőbe, vagy le a tengerpartra, mindig izgató félelem fog el: hogy visszatér-e még s nem távozott-e örökre innét?

- Miért eresztet egyedül? - kérdé Ossimó mosolyogva.

- A mi az embernek drága, azt gonddal őrizze, - folytatá a vendégifjak egyike.

- Nem akarom őt megszorítani. Szabadsághoz van szokva s legboldogabb, ha kénye-kedvére hagyják. Miért foszszam meg őt ez ártatlan örömtől?

Mindenki elhallgatott. Fulvió nagy melegséggel kiejtett szavai majdnem nevetségesek voltak a társaságnak s a hölgyek gúnyos és jelentőségteljes tekintetet váltottak.

E néma és legalkalmasabb perczben nyílt föl a nagy szárnyas ajtó, s a komornyik ünnepélyes hangon jelenté:

- Tálalva van!

TIZENNEGYEDIK FEJEZET.

A tengerparton egy gyönyörűen fölszerelt bárka állt, egészen a Leticzia egykori szegényes bárkájához hasonló, csakhogy ezen minden szép, új, erős, ragyogó volt, s midőn Ithaka Fulvió kíséretében lefutott a partra, arczán szokatlan öröm, elragadtatás, és lelkesültség látszott.

A nap aranyos sugarai alig terjedtek szét, a földön még minden harmatos volt az éji nedveségtől, midőn Ithaka magára kapván ruháit, kiosont szobájából s indult a tengerpartra szemlélni a habokat, a hullámok tornyosulását, hallani a sirályok kiabálását, heverni a fénytől ragyogó porondon, és sóhajtani elvesztett szabadsága után.

Meglepetve látta, hogy a kastély udvarán befogva áll a kis ponny-kocsi s a herczeg a gyeplőt kezében tartva várni látszott valakire.

- Jer! - kiáltá neki Fulvió, midőn megpillantá őt. - Vártalak, menjünk a tengerpartra, valamit mutatok neked, a minek örülni fogsz.

- Miért nem megyünk a magunk lábán? - kérde a kocsi mellett megállva Ithaka kedvetlenül.

- Mert nekem még mindig meg van sérülve a lábam, s nem tudnék veled lépést tartani, ki futásodban a zergéhez vagy hasonló.

- Menj te kocsin, én majd melletted futok.

Fulvió nevetett.

- Jó! - mondá, nem akarva neki kedvét szegni. - Menjünk, a hogy akarod.

Megindultak.

A ponnyk lépésben mentek s Ithaka nemsokára messze volt előttük. Repült előre, mint a rét fecskéje, s Fulvió gyönyörködve szemlélte őt. Hosszú haja lebomlott futásában s a nap sugarai tündöklő fényvel, arany porral hintették be. Karcsú termete ide-oda hajlott a fehér bő gyapotruha alatt, látni engedve erőteljes testének telt körvonalait, arcza kipirult a szembe jövő szélről. Olyan volt, mint egy perzsiai istennő, ki egyesíti magán a cédrusok karcsúságát s a rózsaligetek üdeségét, illatát.

Koronként visszatekintett s nevetve integetett társának kezeivel, hogy jöjjön gyorsabban utána.

A tengerpartra értek.

Ithaka megpillantá a fellobogózott bárkát s felsikoltott örömeiben.

- Ez a tiéd, - mondá neki Fulvió, mosolyogva szemlélvén örömét. - Neked készítettem az eltűnt vén rozzant bárka helyett, mehatsz-jöhatsz rajta, a mennyit és a hova akarsz.

Ithaka a bárkára nézett, azután Fulvióra. Szemeibe könnyek gyűltek az örömtől, elragadtatástól. Ajkai lezárultak az első sikoltás, a boldogság első kitörése után, de szenvedélyének nem tudva ellentállni, a herczeghez rohant, keblére veté magát s egy perczig önkívületben látszott lenni... De gyorsan magához térve, ijedten huzódott vissza. Futott a bárkához, beleugrott, műértő szemekkel megvizsgálta, ügyes, erőteljes kézzel úszóképessé tette, eltaszítá a parttól, s mielőtt Fulvió hozzá érkezhett volna, a bárka Ithakával együtt a tenger síma tükrén úszott tova.

A herczeg a legnagyobb rémületben látta őt távozni.

- Mikor jössz vissza? - kiáltott utána.

- Ha a nap a tengerbe merül! - felelte vissza a leány s vidám kacagását és szavait hangosan hozta az üde szellő Fulvióhoz, ki habozott, visszavárja-e a parton Ithakát, vagy haza menjen, vészre, viharra, vagy a vizek Istenére bízva őt, ki szívének oly drága volt, s ki csodálatos egyéniségével, tündéri szépségével az örületig izgatta fel idegeit, érzelmeit, agyát. A nap tengerbe merülése Ithaka különös beszédmodorában alkonyt jelentett. Addig nem várhatott ott, s meg volt győződve, hogy az a mondott időig nem fog visszatérni.

Sóhajtvá ballagott vissza fogatához, erősen bánva az egész bárka históriát... Még abban sem lehetett bizonyos: visszatér-e Ithaka valaha, nem éri-e veszély a tengeren, nem nyelik-e el gyönyörű testét a hullámok, vagy nem szökik-e meg a rá kényszerített fogságából, hiszen ő csak a szabadságot szerette...

Iszonyú kedélyállapotban érkezett haza.

Szemrehányásokat tett magának, hogy elbocsátá s rettegett, hogy elveszíti őt. Gyors ügetségben hajtott fel a sziklaúton s a kastély udvarára kanyarodva, nagy csodálkozására Olympia grófnőt látta a plateaun ülni, fehér csipke pongyolában cigarettel szájában élvezve a gyönyörű reggelt.

Megpillantva őt, Olympia élénken integetett neki, magához hívta a plateaura. Fulvió kedvetlenül engedelmeskedett.

- Ily korán már ébren, grófné? - kérde vele kezét szorítva.

- Mint cigarettéről láthatja, már reggeli után. És ön, Fulvió, honnét jön ily korán, a ponnyk jól megizzadtak.

- A tengerparton voltam.

- *Egyedül?*

- Most egyedül tértem vissza.

E szavakat önkéntelen sóhajtás követte.

- Hol hagyta társnőjét?

- Erre nem tudnék felelni. A tenger hullámain hagytam, egy bizonytalan jármű szeszélyére bízva s nem tudom: látom-e még valaha.

- Hogyan, mit mond? - kérde megdöbbenve Ossimóné s a cigaretté kihullt kezéből.

- Szóról-szóra így van. De miért érdekli kegyedet annyira ennek a leánynak a sorsa, kit sohasem látott?

- Csoda-e, ha érdekel? Hisz tegnap este annyi érdekeset hallottam róla, s ha elvesz, még csak meg se láthatom.

- Ha elvesz! - mondá izgatottságában felugorva Fulvió. - Nem, nem, ő vissza fog térni... Hova menne? Hisz nincs e földön rajtam kívül senkije.

- És ő ragaszkodik önhöz Fulvió?

- Talán... Nem tudom. De szemének pillantása olykor azt árulja el és ma...

- Nos, nos, miért akad el, történt valami, a mi ezt mutatja? - kérde mohó kíváncsisággal Olympia.

- Oly hálásnak látszott!... Igen, ő vissza fog térni, vissza kell térnie, különben felkutatnom érte a tenger mélységét vagy a föld egész területét.

- Mily szenvedélyes érdek, hogy ne mondjam vonzalom! - mondá a grófné gúnyos mosolylyal új cigarettére gyujtva, mit egy remek művű czímeres tárczából vett ki. - Bámulnom kell önt, Fulvió, kinél büszkébb embert, nagyobb arisztokratát nem ismerek.

- Hogy ezt megérthesse grófné, látnia kell Ithakát.

- A neve elég különös.

- Csodálatosabb nevénél egyénisége. Bárhol született és nevedett is ő, nem lehet más, mint koronás főnek a gyermeke.

- Hogy jön e gondolatra? - kérde dadogva és az ijedségtől halott halvány arczczal Olympia.

- Ilyen nő csak fejedelmi vérből származhatik.

- Olympia erősen küzdött izgatottsága ellen, mely társának csak azért nem tűnt fel, mert gondolataiba volt elmerülve.

- E pár szóval ön elmondja a leány egész történetét, - mondá Olympia, erős füstöt bocsátva ki szép ajkai közül, mely kékes gyűrűkben emelkedett fel a könnyű, átlátszó levegőben. - Valamely fejedelem titkos ivadékának tartja Ithakát?

- Meg vagyok győződve, hogy az.

Olympia fürkészve vizsgálá társa vonásait.

- Szabad egy őszinte kérdést intéznem önhöz?

Fulvió felemelte lecsüggesztett fejét s reá szögezte szemeit.

- Őszintén fog felelni?

- Ha tehetem.

- Mi czélja önnek Ithakával?

Fulvió meglepetve hallgatott.

- Czéлом? - kérde halkan vontatva. - Semmi célra sem gondoltam eddig. Csodáltam, s talán szerettem úgy, mint egy nagy festő remek alkotását csodálni szokták.

- Ennyi az egész? Nos, kedves Fulvió, bocsásson meg, de ezt nem hiszem.

A herczeg vállat vont.

- Mi czéлом lehetne?

- Akarja, hogy e fölött magyarázatokba bocsátkozzunk?

- Ismét csak azt felelhetem, hogy látnia kell ama leányt, s remélem, ez ma az alkonyat beálltával meg is történik, mert akkorra ígérte visszajövetelét, - mondá Fulvió s meghajtva magát, elhagyta a plateaut.

Ossimó grófné nyugtalanul nézett utána.

- Végkép megbolondult, - mondá hangosan erőltetett nevetéssel, de arcza sötét, komor, majdnem mogorva kifejezést öltött s tekintete oly baljóslatú volt, hogy félelmet gerjeszthetett volna, de ő tudta, hogy egyedül van s arcát és annak kifejezését nem láthatja senki.

Kevés ideig volt egyedül, de ez idő alatt a legkellemetlenebb gondolatokkal foglalkozott s alig vette észre, hogy férje közeledett hozzá a plateaura vezető úton fölfelé. Csak akkor pillantá meg, midőn az a lépcsők utolsó fokán állt meg s élvezettel tekintett körül a gyönyörű vidéken.

- Sohasem voltam itt még ősszel, - mondá nejéhez lépve Ossimó gróf, udvariasan kezét csókolva neki, - és nem képzeltem, hogy a Hekata hegység e hónapban ily szép legyen.

- Miért szebb most, mint máskor?

- Nyáron sűrű a levegő, míg most oly átlátszó, hogy a legtávolabbi partokat is pusztá szemmel kivehetjük, s ha körültekintek, az Ithaka szigeti tartózkodásunk jut eszembe...

- Én legkisebb hasonlatosságot sem találok.

- Van ide nem messze egy forrás, mely a hegy torkolatánál bugyog elő magas sziklafal tövében, ez egészen az Arethuse-forráshoz hasonlít, ama magas sziklák pedig mindig a Neion hegyet s a Korakapetra csúcsokat juttatják eszembe.

Olympia szórakozottan hallgatta, szemeit gépiesen irányítá a mutatott irányba, míg arczán tépelődés látszott.

Ossimónak feltűnt neje hallgatása, ki rendesen beszédes szokott lenni.

- Neked rossz kedved van, - mondá mellé ülve.
- Bosszant, hogy ide hívtál, - viszonzá kitörve, - Florenczben jól éreztem magam.
- Azt hittem, szórakoztatni fog a falusi élet.
- Egyhangú és unalmas. Peruggia grófné mindig ellenszenves volt nekem. Selika igénytelen gyermek, Fulvió pedig végkép megbolondult.
- Szerelmes.
- És kibe, egy útszélen fölszedett kóborló pórleányba, kit istennőhöz hasonlít s ábrándozik róla, mint egy mithologiai kiráyleányról, Amalthea és Mellissához hasonlítva őt.
- Te még nem láttad Ithakát?

- Nem, - viszonzá szárazan a grófné. - De képzelem, minő lehet. Ismerem az ilyféle olasz Esmeraldákat, kikért a férfiak rajonganak, kiknek az az egyedüli érdemük, hogy könnyen meghódolnak.

- Nos, hát csalódni fogsz-e hitedben, mert olyat, mint ez a leány, még *sohasem láttál*.

Olympia megütközve pillantott férjére, ki se könnyen lelkesülő természet nem volt, sem pedig soha olyat nem mondott, a mi nem úgy volt.

- Te is el vagy bűvölve általa.

- Legkevésbé sem, csak annyit állítok róla, a mennyi igaz, s erről - ha látod - magad is meg fogsz győződni.

- Csak már látnám! - kiáltott fel oly szenvedélyes kitöréssel Olympia, hogy férje meglepetve nézett reá.

- Azt hinné az ember, hogy szerelmes vagy Fulvióba s onnét ered ez a keserűség és türelmetlenség, - mondá nevetve a gróf, ki meg volt győződve, hogy neje sohasem szeretett rajta kívül senkit.

- Azt tudod, hogy ez nem áll, - viszonzá vállvonítva Olympia s örömmel tekintvén Selika elé, ki futva közelített a házasársak felé, és jövetelével véget szakított a társalgásnak, mely már kényessé kezdett válni.

Fulvió ez idő alatt lakosztályában időzött s a legnyugtalanabb és izgatottabb kedélyállapotban volt. Nem tudva az egyedüllétet kiállni, átment Ithaka szobáiba s az öreg Májával beszélt, kikérdezvén tőle Ithaka kedélyállapotát, mielőtt az a kastélyt elhagyni készült, miként tölté az éjet s az előtte való estét, mintegy megnyugvást és biztosítékot akarván magának szerezni a leány visszajövetelére nézve; kérdezte, vajjon jókedvűen és vidáman vált meg jelenlegi otthonától. Mája nem sok biztatót mondhatott neki. Izgatott és szórakozott volt az egész estén át, majdnem mindig a nyitott ablakoknál időzött. Nézte a felhők változását, a csillagok hullását, tündöklését, figyelt a tenger távolról jövő zúgására, gyakran sóhajtott, szóval nyugtalannak látszott, s Mája azt hitte, hogy az egész éjszaka le sem feküdt; bár ő nem volt a szobájában, s ezt csak abból sejtí, hogy az ágy érintetlenül volt reggel úgy, a hogy ő este megvetette.

Fulvió herczeg növekvő nyugtalansággal, végig hallgatva őt, átment Peruggia grófnéhez, kissé szórakozni remélvén a vele való társalgásban.

De ebben is csalódott.

A grófné anyai szíve el volt keseredve leánya miatt, ki oly méltó társa lehetett volna öccsének, a fiatal hercegnek, s a helyett, hogy az Selikával foglalkoznék, mint ő remélte, egy paraszt leányért ábrándozik, ki komolyabb hatást látszott tenni Fulvióra, semhogy azt muló szeszélynek lehetne tekinteni.

E keserűséget nem is birta fivére előtt eltitkolni, s éles megjegyzésekben önté ki haragját.

- Ma nem megy a társaság vadászni? - kérde Fulviótól.

- Úgy látszik egy része elment, de Ossimó és neje a plateauun ülnek.

- Tudod-e Fulvió, hogy te igen különösen viseled magad az elkényeztetett Olympia iránt.

- Azt hiszem, nem vétettem az udvariasság és haziúri kötelességeim iránt.

- Ő nem kötelességekhez van szokva.

- Én sohasem udvaroltam neki!

- Ő nincs ahhoz szokva, hogy előtte egy *más nő* szépségét magasztalják.

- Nem emlékezem, hogy ezt tettem volna, de ha történt is, kevés hatással lehet reá, mert eléggé meg van győződve saját bájairól, s én sohasem tartoztam bámulói közé.

- Nem tagadhatod, hogy még mindig gyönyörű.

- Elismerem!

- Gúnyból mondod ezt?

- Legkevésbé sem, de engem az olyan nők, mint Olympia, sohasem érdekeltek. Semmiben sem szeretek osztozni másokkal.

- Ez nagyon epés megjegyzés.

- Pedig nincs reá okom. Sem elutasított szerelmes nem vagyok, sem pedig készülőfélben lévő udvarló.

Peruggia grófné kétségbeesett fivére makacsságán, melynek eredetét ismerte.

- Végre is, mondá kitörve, - mi célod azzal a leánynyal?

- Miféle leánynyal?

- A kit nevetséges módon itt tartasz magadnál, bezárva, mint egy himes tollú madarat, kastélyod egyik legpompásabb osztályát adva neki lakóhelyül. Megbotránkoztatva vele nővéredet és ártatlan hugodat, ki okvetetlen találgatni fogja ama leány ittlétének okát.

- Felteszem róla, hogy úgy van nevelve, hogy semmi rosszat sem tehet fel Ithaka ittlétéről.

- Úgy látszik, e dologról nem lehet veled beszélni.

- Ily modorban nem! Hagyjuk abba, s ha óhajtod, hogy itt maradjak, akkor ne szólj többé róla.

- Én pedig tisztába kívánok e fölött jönni.

- Ugy megyek, - mondá Fulvió, - mert nem vagyok ma abban a kedélyhangulatban, hogy oly dolog fölött, a mi egyedül és *kizárólag* csak reám tartozik, magyarázatokba bocsátkozzam...

És ment. Egyedül hagyta boszankodó nővérét, ki odáig sem juthatott vele, hogy arról beszéljen, a miről tulajdonképpen akart: Selikáról, értésére kívánván adni, hogy az halálosan szerelmes bele.

(Vége az első résznek.)

MÁSODIK RÉSZ

TIZENÖTÖDIK FEJEZET.

Fehéres köd ereszkedett a tengerre s elvette a távoli kilátást.

Fulvió a parton állt és megfeszített erővel iparkodott a tenger távoli tükrén kivenni a várva-várt bárkát, mely Ithakát visszahozza.

Alkony volt, az ifjú herczegre nézve az ígélet alkonya.

Szíve hangosan dobogott a türelmetlenségtől és izgatottságtól, s hogy mit érzett belsejében, azt csak az tudhatja, ki valaha rettegve várt kedvesére.

A tenger alkonyatkor rendesen erős hullámokat ver, s bár apály volt, szokatlan magasnak látszott a víz tükre, melyen a bárkának érkeznie kellett egyetlen evező által vezetve, melyen női karok kormányoztak. De Fulvió tudta, hogy ezek a karok nem először vezetnek ily járművet s hogy Ithaka nem ijed meg semmi veszélytől.

Ez volt nagy nyugalanságában az egyedüli csillapító tudat.

Föl és alá járt a parton, a kavicsok szökdeltek lábai alatt; mély gondolatokba, tépelődésbe merülve, nem vette észre a közeledő alakot, mely a szikla-útról egyenesen és sietve feléje tartott.

Ossimó Olympia volt.

- A «hegység tündérét» várja Fulvió; nemde? - kérde mellette teremve félig gúnyos, félig nyugtalan hangon.

A herczeg láthatólag összerezzent e nem várt megszólításra.

- Őt! - felelt majdnem mogorván és elutasítólag. De mi hozza kegyedet ide grófné? Ilyen messze e szürkülő alkonyon, gyalog...

- A kíváncsiság, kedves barátom. Alig várom, hogy meglássam a csodalényt, kiről már annyi magasztalást hallottam. Tudja, hogy mindig kedveltem a szépet.

- Ezt a kastélyban is megtehetné volna.

- De én itt akartam, - mondá oly határozott bosszús és izgatott hangon a grófné, hogy Fulvió meglepetve nézett reá és nem felelt.

E perczben kissé föllebbent a fehéres köd, egy utolsó sugár csillám deríté föl a vidéket, és Fulvió sas szeme közeledő sötét pontot vett észre a láthatár végén, mely ég és föld között látszott lebegni.

- Amott jön! - kiálta elragadtatással, kinyujtván karját a közeledő pont felé. - Visszajött. Beváltá ígéletét...

Ossimó grófné ajkába harapott. Sötét szemeiben baljóslatú tűz lobbant föl, s olyan kifejezés, a milyen egykor Medea tekintetében lehetett.

Fulvió nem látott semmit a közeledő bárkán kívül, szíve, lelke tekintetébe gyült, s kezét ernyőként emelte szemei fölé, hogy tisztábban láthassa, a mi eleinte csak halvány reménységnek látszott.

Végre teljesen kivehető volt a lebegő zászló, mely vígan lengett a szélben s mely a kormányrúdra volt tűzve, és Ithaka alakja is felismerhető, a mint két felől az evezőt tartva szelte a habokat, melyek hintázva dobálták ide s tova a könnyű járművet.

- Megtartá szavát! - kiáltott fel még egyszer a herczeg, s lefutott a hullámok széléig, bokáig érő vízbe, a sűrű káka közé, karjait a közeledő felé nyujtva, s alig várhatva a perczet, midőn a bárka orrán függő lánczot megragadhatja s a parton megerősítheti.

Végre megérkezett az. A kisded jármű telve volt friss fűvel, vízi lencsével, kavicscsal, Ithaka fején myrtus levelekből font koszorú...

- Leszállt a nap! - mondá mély komoly hangján Ithaka a láthatárra mutatva, mialatt megragadta a herczeg feléje nyujtott kezét, s a partra ugrott.

- Vártalak! - szólt halk, az izgatottságtól és örömtől elfogult hangon Fulvió. - Aggódtam, hogy nem jössz vissza.

Ithaka egy pillantást vetett reá s nem felelt. Ez a pillantás meglepte, bámulatba ejté Olympiát, ki közel állt hozzájuk. Ilyen szemeket még sohasem látott, s ilyen tekintetről nem volt eddig fogalma.

Ithaka csak most vette őt észre. Végig tekintett rajta, azután érdek nélkül fordult vissza a tenger felé.

- Jer, - mondá Fulvió, gyönyörködve szemlélvén őt és myrtus-koszorúval díszített barna fűrteit, - nemsokára este lesz s a kastély messze van innét.

- Mit tesz az? Éjjel legüdébb a levegő, leghallhatóbb a tenger zúgása s fényesek a csillagok.

- Azt szobáid ablakaiból is láthatod. Jer Ithaka, siessünk.

Ossimó grófnéről teljesen elfelejtkezett.

Olympia pár perczig elmerülten szemlélte a leányt, azután hozzájuk lépett.

Épen indulni akartak a hegység felé.

- Várjanak egy perczig, Fulvió, - mondá elfogultság, harag, düh és keserüségtől reszkető hangon.

Fulvió csak most vette észre, hogy rajtok kívül még más is van közelökben.

- Bocsánat grófné...

- Látom, hogy elfelejtkezett rólam s féltem egyedül maradni. Együtt megyünk.

Ithaka reá szögezte szemeit.

Mindhárman megindultak a hegység felé.

- Ithakának hívnak? - kérdé Olympia a leánytól.

- Jerichóban Ithának neveztek.

- Jobban szereted úgy? - kérdé élénken Fulvió. - Ezentúl Ithának foglak hívni.

A leány könnyedén felvonta vállát.

- A mint akarod, - mondá egykedvűen.

- Ki nevezett el Ithakának? - kérdé tőle a grófné.

- Nem tudom.

- Úgy mondják, az öreg Leticzia, a ki a sansovinói vásáron felfogadta.

- Hol született? - kérdé lélegzetét visszafojtva Ossimóné.

- Egy szigeten.

A herczeg meglepetve nézett reá.

- Honnét tudod ezt? - kérdé tőle csodálkozva. - Ki mondta?

- Egy idegen, a kinek nagyon fehér arcza volt és fekete szeme. Jerichóban volt, de szicíliai.

E szavak után ott hagyta őket és futni kezdett föl a vad lencse és borostyán között, a hegy-oldalban.

- Mit mond ön hozzá, grófné? - kérdé a herczeg.

- Ember és állat egy személyben, - felelt gúnyosan a kérdett. - Ezt nem soká fogja itt tartani.

- Nem ereszttem el többé magamtól egyedül.

- Mi célja vele?

- Nem tudom, semmi. Örültem szerelmes vagyok szépségébe!

- Szeszély, képzelődés. Szerencsére gyorsan el fog múlni, mint a hogy jött. Szórakozni, mulatni nem lehet vele.

- Kisértse meg... csodálatos báj van a vele való társalgásban. Egészen más, mint a mit valaha hallottam.

- Teljesen tudatlan.

- Gyermekek, de sokat tanult már. Midőn Sansovinóban megtalálták, beszélni sem tudott.

- Nézze! - kiáltá fölfelé mutatva Olympia, - merre jár, a szikla csúcsokon, mint a zergék... most mindjárt lezuhan.

- Ne féltse őt, ügyes, mint a menyét, s bátor, merész, mint az oroszlán.

- Különös tulajdonságok leánynak.

Levelek zörgése szakítá őket félbe s Ithaka keresztül törtetve a sűrű bozóton, mellettök termett, és csendesen haladt Fulvió mellett, gondolkozva csüggesztve keblére fejét.

- Koszorúdat elvesztetted, - mondá a herczeg.

- Eldobtam.

- Pedig olyan szép volt.

- Meguntam.

- Ilyen gyorsan, hisz alig hogy fürteidre tetted, úgy látszik, szereted a változást.

- Nem változik-e mindennap az ég, a föld, vissza lehet-e hívni a felhőt, a mely elment, s megállítani a madarat röptében?

Olympia érdekléssel, csodálkozással tekintett reá, míg a herczeg mosolyogva gyönyörrel hallgatá.

- Hol tanulta e szavakat, e kifejezéseket? - kérdé a grófné Fulviótól.

- Az eszmék egyéniségében rejlenek s Jerichóban nevelőnőt tartottak mellette, ki megtanítá gondolatait szavakba foglalni.

Ithaka nem hallá e szavakat, elmerülve haladt mellettök.

Olympia nem vette le róla szemeit. Mindenkre ugyanazt a hatást tette. Vonzalmat gerjesztett és bámulatot maga iránt, a miről neki magának fogalma sem volt.

- Szóljon hozzá Fulvió, - sugta a grófné, - beszéljen vele. Hallani akarom hangját és szavait. Sohasem hallottam még ehhez hasonlót.

- Hol jártál a bárkán ma egész nap? - kérde Ithához fordulva a herceg.

A kértett reá emelé szemeit, melyek sötét kékségökben hasonlítottak az aczél színéhez s kifejezésökben csodálatos idegenszerű, majd vadság, majd szelidség váltakozott, mi majd vonzott, majd eltaszított magától. Csak ajkai körül volt egy mosoly, mely a legelzárkózottabb szívet is megnyerte.

- Nem tudom, hol voltam, - szólt álmodozva. - Feküdtem a bárka fenekén s Leticziát láttam a hullámokon.

- Nem tudod az öreg nőt elfeledni?

- Anyám volt! - felelt röviden, határozottan s majdnem elutasítólag a leány.

Olympia félrefordítá fejét.

- És mégis elhagytad, midőn Jerichóba mentél s ott maradtál.

- Ő vitt oda. Eladott signor Dobsiádónak, a kitől elszöktem.

- Nem szeretnél Jerichóban lenni?

- Szerettem lovagolni, a zenét és az előadásokat, de Párisba akart vinni Dobsiádó s nem akarta, hogy Leticzia anyótól elbúcsúzzam, tehát ott hagytam őt és a czirkuszt.

- Párisba? - kérde élénk csodálkozással Olympia. - Minek?

Itha végig nézett rajta s nem felelt.

- Miért nem felelsz a grófnénak? - kérde Fulvió.

- Nem ismerem, - felelt daczosan a leány. Olympia neheztelve nézett reá. Boszantá a leány fel sem vevő modora, de azt, hogy ördögi vagy istenien szép, - nem tagadhatta.

- Miért akarták Párisba vinni? - kérde Fulviótól.

- Az a vén paraszt asszony, a ki magához fogadta, eladta őt egy czirkusz-tulajdonosnak, s az Párisba akarta vinni, valószínűleg a Hippodromba, hol nagy lármát ütött volna szépségével.

- És ő megszökött tőle?

- Ott hagyta őt. Éjjel, gyalog hazajött Jerichóból, s ha tudná signor Dobsiádó, hogy nálam van, rég visszakövetelte volna. A mi bizonynyal be is fog következni.

- Hol tartózkodik Dobsiádó?

- Akkor Jerichóban volt, most nem tudom.

Olympia újra Ithakára függeszté szemeit s erősen tépelődni látszott...

Így értek haza a kastélyba.

A hold már feljött az égen. Az egyik oldalát a kastélynak fényesen megvilágítá, a másik árnyékban feküdt. A lépcsők előtt a homályban két férfi állt, kik meglátván a közeledőket, elő léptek s tiszteletteljesen köszönték a herceget.

- Fragóni herceg? - kérde az egyik, meghajtva magát.

- Az vagyok. Mit kíván?

E perczen élénk fölkiáltás hallatszott.

- Signor Dobsiádó! - kiáltá Ithaka s futott föl a lépcsőkön, mialatt a cirkusztulajdonos arcát az örömtől sötét pirosság borítá el és gyönyörrel nézett a repülő alak után.

Olympia Fulvió oldalánál maradt. Ezalatt az udvarmester is leérkezett a lépcsőkön.

- Megtiltám az uraknak, hogy itt várakozzanak, - mondá, de lehetetlen volt őket elküldeni.

- Beszélni kívánnak velem? - kérdé kellemetlen hatás alatt Fulvió.

- Leghatározottabb kérelmemet kívánom előadni, herczeg, arra nézve, mit követelni volna jogom.

- Ah! Beszéljen, csak arra kérem, röviden.

- Ithakát kérem vissza.

- Miféle címen?

- Jogaim vannak hozzá.

- Ki ruházta önre e jogokat?

- Szerződtettem őt czirkuszomhoz, s ő felbontva a szerződést, megszökött.

- Kezei között van a szerződés?

- Egy nyugtatvány csak, a mely ama pénzösszegekről szól, a mit Ithakáért nevelő anyjának, Tarcilla Leticziának lefizettem.

- Nos, ezt az összeget meg fogja kapni, signor Dobsiádó, Ithaka pedig itt marad, - mondá a herczeg s hátat fordítva neki, megindult a lépcsőkön fölfelé.

- De, kegyelmes úr, - kiáltá megbotránkozva e bánásmódon Dobsiádó.

Olympia gyorsan hozzálépett.

- Tartózkodjék a kastély közelében, ma este még beszélni kívánok önnel.

- Ithakáról?

- Róla. Meg fogja őt kapni, csak legyen csendesen és türelemmel.

Dobsiádó visszahúzódott a lépcsők árnyékába társához, ki Orlandó volt. Ossimó grófné fölsietett a lépcsőkön. Senki sem hallá e rövid szóváltást. Senki sem törődött többet a két idegennel.

TIZENHATODIK FEJEZET.

Ebéd ideje volt. Olympia szobáiba sietett, hogy gyorsan átöltözzék.

Arcza sötét, baljóslatú volt, mialatt öltözéket váltott s mélyen elmerülten látszott tűnődni valami fölött.

Barba, vöröshajú komornája, ismerte úrnője arcán ezt a kifejezést s figyelve leste annak minden változását.

Végre midőn készen volt, s a grófné még mindig nem szólt hozzá, alkalmoszerűnek látta megkérdezni tőle, ha parancsol-e még valamit.

Ossimó Olympia várni látszott e kérdést.

- A nagy lépcsők alján, jobbról az oszlopok árnyékában, várakozik két férfi, - mondá, - menjen le hozzájuk Barba, és kérdezze meg tőlök, melyiket hívják signor Dobsiádónak.

- Értem, asszonyom.

- A ki annak fogja magát nevezni, hívja ide hozzám, beszélni kívánok vele.

A komorna futott az ajtó felé.

- Megálljon! Ha valaki fel akarná tartóztatni jövetelében azt az urat, mondja, hogy én hivatom. Ekkor nem merik kiutasítani! - folytatá a grófné.

Barba eltűnt a függönyök között.

Olympia sóhajtva simítá meg feltűnően halvány arcát s föl és alá járt a szobában.

Néhány percz múlva a mellékteremben felhangzó léptek jelezték, hogy a kit várt, megérkezett.

- Sietett végezni vele.

Signor Dobsiádó feltűnő csinos ember volt. Külsejéről ítélve, művésznek lehetett volna tartani. Tartása öntudatos, tekintete elárulta a szellemet és ügyességet, a mivel az életen keresztül küzdötte magát.

Mélyen hajta meg magát, midőn a grófnét belépni látta, mit az futó, büszke főhajtással viszonzott.

- Ön Ithakáért jött? - kérdé minden bevezetés nélkül.

- Ugy van, asszonyom. Ő az én tulajdonom s vissza kell őt kapnom.

- Ez nehezen fog menni, ha a herczeg nem akarja. Ő ellene semmit sem tehet.

- A törvényhez folyamodom.

Ossimóné felkaczagott.

- A törvény! Fragóni herczeg ellen... Nálunk a törvényt csak a nép ellen alkalmazzák, a herczeg ki van az alól véve.

- Grófné... dadogá bámulva Dobsiádó.

- A törvény önnek nem használ semmit. Bizonyítványa, írott szerződése nincs. És kivel is volna, kinek lett volna joga Ithakát eladni? Az az öreg nő nem rendelkezhetett fölötte. Sem anyja, sem rokona nem volt Ithakának, s az a körülmény, hogy a leány másfél évig nála lakott, nem adott neki rendelkezési jogot fölötte. És különben is embert eladni egyáltalán tilos.

- De hát mit tegyek? Ide hivattatásomból gyanítom, hogy a grófnénak célja van velem. Mit tanácsol?

Olympia habozott. Körül tekintett, azután egészen közel lépett társához, halk, elfojtott hangon monda:

- El kell őt rabolnia önnek.

Az olasz meglepetve hökkent vissza.

- Elrabolni!... de hogyan? mi módon?

Olympia vállat vont.

- Az az ön dolga, signor Dobsiádó.

- De hisz ez lehetetlen, grófné. Ebből a várkastélyból leányt rabolni! Azután én nem is vagyok zsivány, s nekem jogom van ahhoz, a mit követelek.

- Így nincs mit beszélünk többé együtt.

Dobsiádó rémulten látta Ossimónét egy büszke főhajtással hátat fordítani.

- De hát lehetségesnek tartja azt, grófné, hogy Ithakát akarata ellenére elrabolhassuk?
  - Kétségkívül, különben nem hívtam volna önt ide.
  - Adjon hát tanácsot excellenza, hogyan lehetséges ez?
- Olympia visszatért az olaszhoz.
- Én segédkezet nyujtok önnek, egy feltétel alatt, - suttogá a grófné.
  - És az?
  - Ha megesküszik a boldogságos szűzre, hogy bármi történjék is, soha az én nevemet ki nem ejti.
  - Arra megesküszöm.
  - És még egyet, signor Dobsiádó. Ithakát csak feltételesen bocsátom az ön birtokába... Nemde, ő nagyon szép, s kegyed el van tőle ragadtatva?
  - Az örültségig szerelmes vagyok bele...
  - Ezt gondoltam arról a hévről és lelkesedésről, a mivel beszélt róla és reá tekintett. Kegyed nőtelen?
  - Az vagyok, grófné, s helyzetemben nem szándékozom megnősülni.
  - Én pedig éppen azt szabom feltételül.
  - Mit? Hogy megnősüljek?
  - Nőül vegye Ithakát. Ő nem lesz hozomány nélkül. Én gondoskodom hozományáról.
  - De grófnő! Mily különös gondolat!
  - Ön szerelmes bele, s ha törvényesen magához csatolja, akkor megvannak jogai fölötte. Czirkuszának gyöngye, királynője lesz. Oly vonzerőt fog gyakorolni a közönségre, a minőt senki más el nem érhet, s az a pénzösszeg, a mit vele kap, felülmúlja három-négy évi jövedelmét önnek.
- Dobsiádó csodálkozva nézett reá.
- De hát mit érdekli excellenzát e leány sorsa? Midőn Orlandó nekem Jerichóba hozta őt, azt mondá, senkije sincsen e világon, egy öreg szegény pórőnek fogadott gyermeke, s most...
  - Egy herczeg pártfogoltja, s én gondoskodom jövőjéről, - vágott türelmetlenül Dobsiádó szavába Olympia.
  - Ezt akartam mondani.
  - A herczeg érdeklődését, látva Ithakát, nem kell magyaráznom, én pedig elég gazdag vagyok arra, hogy egy ily szegény árva leányt kiházasítsak, ki ma még ártatlan, s ki e helyen veszélyben forog.
- Az olasz elismerőleg hajtá meg magát. Olympia grófnő e szavai minden ismerőse ajkára mosolyt csaltak volna, de Dobsiádó ma látva őt először, multjáról mit sem tudott.
- Nos, signor Dobsiádó, mire határozza magát? Szóljon gyorsan, mert ebédhez kell sietnem.
  - Gondolkozási időt kérek.
  - Határozzon most, vagy vége közöttünk mindennek.
  - De ily rögtön...
  - Van valamely szerelmi viszonya?

- Futó kalandok. Az nem tartóztatna...

- Igen, vagy nem? Beszéljen gyorsan.

- Nos, ha nem lehet másként, - igen!

- Adja ezt nekem írásban. Most menjen vissza, a honnét jött. Küldje el az ígéretet írásban, s mához egy hétre legyen a tengerparton, én ott fogom önnek Ithakát átadni.

- Milyen órában?

- Az alkonyat idejében... vagy várjon ott reám egész nap. Az időt pontosan nem határozhatom meg, de *okvetetlen* eljövök.

- Bocsánat, excellenza, de mi biztosít engem arról, hogy Ithakát megkapom?

Ossimó grófné gúnyosan végig nézett rajta.

- *Szavam!* - mondá hátat fordítva a megrémült czirkusz-igazgatónak, ki elhagyta a szobát.

Dobsiádó sietett le Orlandó barátjához, ki már várva-várta, miután a cselédség minden öt perczen megkérde tőle, hogy mire vár.

- Nos, nos? - tudakozá Dobsiádótól, midőn az hozzá érkezett.

- Menjünk. Utközben mindent elmondok, - válaszolt Dobsiádó, előre sietve s Orlandótól követve, elhagyták a Fragóni-kastélyt.

Olympia grófnő ez idő alatt megjelent a nagyteremben, hol már vártak reá, hogy ebédhez ülhessenek, s Fulvió herczeg azonnal karját nyújtá neki. Ossimó gróf Peruggia grófnét vezette, Selikának a vendégifjak egyike, Cabaldos marquis jutott asztaltársul.

Az ebéd vidám hangulatban kezdődött. Senki sem vette észre Olympia koronként elkomolyodó arcát, s Fulvió szórakozottságát. A többiek mulattak és élveztek, az egész napi fáradozás után.

- Szerencsés volt a vadászat? - kérde a háziúr vendégeitől, illendőnek tartván beleszólni a társalgásba.

- Redkívül szerencsés, - felelt Ossimó gróf, élvezettel hajtván föl xeresi borral telt poharát. - És te hol voltál ma délután? Gyalog láttunk sérült lábaddal a tengerpart felé sietni?...

- Ithakát vártam vissza, ki egész nap távol volt a tengeren.

Peruggia grófné arcza elborult s jelentőségteljes tekintetet váltott Selikával.

- És visszakerült? - kérde Ossimó.

- Az alkony első csillagával visszajött, - mondá fél gúny, fél páthoszsza Olympia.

- Láttad őt? - kérde Ossimó.

- Láttam és csodáltam.

- Bámulatos is ez a fél ember, fél állat, - jegyzé meg csípősen Peruggia grófné egy pillantással fivérére.

- Ezt nem lehet mondani, grófné! - kiáltott fel mosolyogva Ossimó, eltalálván az okot, mi ezt előidézte. - Ithaka nemcsak teljesen emberi lény, de bájos, elragadó nő.

- Ezt nem lehet tagadni, - szólt közbe Olympia grófnő erőltetett nyugalommal. - Külseje ember, de annál kevesebbet lehet mondani belsejéről. Esze fejletlen, mint a gyermeké, fogalmai nincsenek, tudatlan s ha jól ítélem meg rövid ismeretségünk után, makacs és vad, veszélyes hajlamokkal bír s egy szép napon ápolónőjét, az öreg Máját, elvágott gégével találják meg ágyában, ő maga pedig árkon-bokron túl lesz.

Fulvió rendesen szép halvány arcza lángolni kezdett.

- Én mindettől nem félek, grófné, s legjobban szeretném, ha nem beszélnének Ithakáról, - mondá hidegen.

- Miért? - kérdé hévvel Olympia. - Sőt nagyon érdekelne mindnyájunkat tudni, milyen ő, ha egyedül van önnel, Fulvió, s emlékezik-e valamely részletére multjának?

- A multról még sohasem beszéltem vele. Minek? Tudom, hogy volt egy sehonnai emberpár, mely gyermekével így bánt. Látom, hogy oly szép, a minő alakokat csak álom vagy nagy művészek képzelete alkothat, a többi közönyös előttem s inkább beszélek vele a jelenről, napról-napra észlelvén lelke, szelleme fejlődését.

- Miért nem vezeti be ide közénk?

- Először, mert nem jönne, vagy már itt lévén, nem sokáig maradna, másodszor nem akarom őt az önök mulatságának tárgyává tenni.

- Ez pedig nagyon elősegítené épen szellemi fejlődését, - folytatá makacsul Olympia, sehogy se akarva elejteni a beszéd tárgyát, bár látta, hogy a herczegnek ez határozottan kellemetlen.

- Meg akarom őt tartani eredetiségében, s nem kívánom a szalon-nyelvre és szokásokra megtanítani.

- Végre is mi célod vele? - kérdé kitörve s bosszankodását nem fojthatva el tovább Peruggia grófné.

Fulvió vallat vont.

- Semmi. Sohasem gondolkoztam még erről. Gyönyörködöm benne, mint egy délszaki virágban vagy klasszikus szoborban... Ez az egész, a mit róla mondhatok.

Ossimó látván a szóbeli harcz kellemetlen voltát, másra téríté a beszédet s a társaság férfi része segédkezet nyujtván neki ez igyekezetben, az ebéd végéig másról folyt a társalgás; elhagyva a pompás ebédlőt, a kastély déli részén fekvő verandára mentek kávézni, honnét gyönyörű kilátás nyílt a szabad tengerre, megvilágítva a fehérfényű holdvilágtól, míg a terem kitárt ajtaján a csillárok ezerfényű gyertyáinak világossága áramlott a társaságra.

Olympia cigarettre-re gyújtva, kihajolt az erkély vasrácszatán.

- Mondja csak, Fulvió, - kérdé a herczegre pillantva, - hová lett önnek pompás, aranyos bárkája, melyen azelőtt oly gyakran tettünk kirándulásokat, ha itt voltam?

- Megvan, de csak akkor lesz használva, ha vendégeim vannak, mert nekem egyedül igen nagy. Kívánja, hogy fölszereltessem?

- Örömet tennék rajta kirándulásokat, nemde Selika? Természetesen nem egész nap étlen és szomjan, mint az ön tündér leánya, de naponként pár órát alkonyatkor.

Már ismét Ithakánál volt a társalgás.

- Azonnal kiadom a rendeletet, - szólt Fulvió felugorva, s mintegy menekedni akarva ez új fordulat elől, az ajtó felé sietett.

- Miért nem csengetsz a komornyiknak? - kiáltott utána nővére.

- Jerdán már nem egészen megbízható, feledékeny, - kiáltott vissza a herczeg s pillanat alatt eltűnt a nehéz damaszk-függönyök sötét árnyékában.

- Ez valóságos örültség, - mondá keserű haraggal Peruggia grófné. - És mi lehet még a vége, hová vezethet?

Mindnyájan csudálkozva néztek reá.

- Kiről beszél grófné? - kérde Ossimó.

- Fulvióról, a ki most itt hagyott minket, hogy Ithakához mehessen.

- A bárka fölszerelésére ad ki rendeletet, - jegyzé meg Selika, röstelvén anyjának kitörését.

- Mit tudod te, Selika? Majd meglátják, meddig marad távol... Ez valóságos illetlenség, mire Fulviót sohasem hittem volna képesnek. Az ő finom lelkülete, gyengéd szíve s nemes gondolkozásmódja: mind, mind szenved e megfoghatatlan érzés miatt.

- Nem soká fog ez tartani, - mondá odavetve Olympia, lerázva cigarette-jéről a hamut.

- Félek, hogy nincs igazad; bár adná az ég, hogy jövendőlésed teljesülne! - sóhajtott a grófné.

- A leány el fog tűnni. Az ily vad madár nem maradhat soká az aranyos kalitkában, s elmegy és nem tér többé vissza.

Ez a föltevés, úgy látszott, az egész társaságban visszhangra talált, mert senki sem próbálta megcáfolni.

TIZENHETEDIK FEJEZET.

Peruggia grófné eltalálta fivérének szándékát, midőn az az első kínálkozó alkalmat megragadva, oly gyorsan elhagyta a társaságot.

Ellenállhatatlan vágy szállta meg újra látni Ithakát.

Az, hogy annyit beszéltek róla, csak fokozá érdeklődését iránta, s az a körülmény, hogy ebéd előtt oly gyorsan el kellett tőle válni, rossz kedvvel tölté el, csak alig birt uralkodni türelmetlenségén. Majdnem kiállhatatlan volt neki a vendégei között töltött idő.

A mint a nagy terem ajtaján kilépett, teljesen elfelejté a bárkára vonatkozó ígéretét. Sietett Ithaka lakosztálya felé.

Halkan benyitott az előszobába, hol zöld üveggel borított lámpa égett, homályos világot terjesztve maga körül. Senki sem volt benne, ki a terem ajtaját föltárhatta volna a herceg előtt.

Ment tovább. A következő terem egészen sötét és üres volt s ez megfoghatatlan volt Fulvió előtt, miután rendelete szerint azt minden este úgy kellett kivilágítani, mintha társaságot vártak volna.

Az ablakok nyitva voltak. Illatos levegő áramlott be rajtuk. A messze, távoli láthatáron látható volt a csendes tenger s a csillagok állása az égen éjfél mutatott.

Ha nem lett volna e szokatlan körülmény miatt nyugtalan, okvetetlen megáll a terem különböző fekvésű nyitott ablakainál, oly szép s oly változatos volt e látvány. Így csak a tengert szemlélte egy perczig ezüstös tükrével s az átelleni ablakon Sansovinó sötétes házai tüntek szemébe, csak itt-ott pislogván egy-egy halvány mécs a helység lakóinak ablakaiban. Azután ment tovább. A mellékszoba szinte sötét volt, az ajtók mind tárva nyitva. A következő terem Ithaka alvószobája volt, azon túl Mája lakása következett, az egyedüli hely, honnét Fulvió gyenge világosságot látott derengeni. Mindez érthetetlen, megfoghatatlan volt neki s nyugtalan szívvel haladt tovább.

A puha keleti szőnyeg elvette lépteinek zaját s észrevétlenül ért el Mája szobájának ajtajáig, honnét halk hangokat és csendes beszédet hallott.

Ithaka hangja volt.

A belső sötétség láthatatlanná tette Fulviót. Megállt az ajtóban s figyelmesen tekintett a szobába, hol az öreg Máját ágyában fekvé látta, s mellette egy széken Ithát, oly nyájas, szelid, enyhe kifejezéssel gyönyörű arczán, a minőt Fulvió még sohasem látott azon.

Elfojtott lélegzettel figyelt szavaira.

Mája megmozdult ágyában, Itha elhallgatott.

- Hol fáj, Mája? - kérdé rövid szünet után, részvétellel megfogva az öreg nő kezét, s hangja, mint a zengzetes fuvola, rezgett keresztül a szobán.

- Fáj az öregség, - viszonzá Mája keserűen, - nemsokára ott leszek, a hova Leticzia anyót vitték.

- Meghalsz?

- Mindnyájunknak meg kell halni.

Ithaka hallgatott; elborult szeme mutatá, hogy tünődik.

- Szívesen élnék még, - folytatá az öreg Mája. - Most szívesebben, mint eddig, mióta herczegem melléd rendelt felvigyázónak.

- Szeretsz? - kérdé hízalgő hangon Ithaka.

- Téged nem lehet nem szeretni.

- Leticzia is azt mondta, hogy szeret és mégis Jerichóban hagyott annál a borzasztó Dobsiádónál. Akkor még nem tudtam, mi a szeretet. Ma már tudom, sokat beszéltek nekem arról.

- Ki mondta el, hogy mi a szeretet?

- Talán csak a fáktól, füvektől, madaraktól tanultam. Jerichóban hallottam először róla, ott mindenki azt mondta, hogy szép vagyok s hogy szeret. Akkor még - folytatá sóhajtva - egyiket sem értettem, hogy mit jelent.

- És most? - kérdé Mája. A herczeg feszült kíváncsiságot vett észre hangján.

- Most láttam szép asszonyokat, mint ma is azt, a ki a herczeggel a tengerparton várakozott reám, s azt a másik kettőt, a kik e várkastélyban laknak. Mind nagyon szépek...

- És a szeretetet honnét ismered? Azt is itt tanultad?

Fulvió érdekléssel várta a feleletet.

Ithaka hallgatott.

- Kinek a gyermeke vagy te? - kérdé Mája, a herczeg nagy bosszúságára elejtve a beszéd tárgyát, miután Ithaka nem felelt.

- Nem tudom. Egy szigeten nevelkedtem s csak annak a nevét tudtam megmondani, midőn Leticziához jutottam. Ithaka volt az az egyetlen szó, a mit megtanultam azoktól, a kik a szigeten laktak.

- Honnan tudod, hogy sziget volt?

- Körül volt véve vízzel és Dobsiádó mondta, hogy Ithaka sziget.

- Nem emlékezel semmire gyermekkorodból?

Újra szünet állt be. Fulvió félve várta a feleletet. Attól tartott, hogy ismét megszakad a beszéd fonala.

Csalódott. Ithaka komor hangon válaszolt:

- Egy kegyetlen rút férfiról s egy szép asszonyra. Mindketten rosszul bántak velem.
- Ütöttek, vertek, koplaltattak?
- Nem. De azt szerették volna, hogy elvessek valahol, én pedig mindig visszamentem a rút férfihoz. Napokig barangoltam hegyeken, sziklákon, erdőkben és vizen, de visszatértem mindig s most már tudom, hogy szerettek volna megölni.
- Miért nem tették?
- Akkor nem tudtam, most már azt hiszem, féltek a karabinieriktől.

Fulvió nesztelenül lépett pár lépéssel közelebb; leirhatatlan vágyat érzett Ithakát jobban látni s a mit beszélt, az százszoros érdeklődéssel birt előtte.

- Hogy jutottál Sansovinóba?
- Nem tudom. Nem emlékezem, hogyan mentem el a szigetről. Hosszú utat jártunk be a rút férfival, végre Sansovinóban egyedül hagyott s a karabinierik akartak magukkal vinni.
- És azt a szép asszonyt sohasem láttad azóta?
- Soha. De emlékezem rá. Egyszer egész nap a tengeren voltam, egy bárkába gyöngyhalászok vettek magukhoz és egy sor korálgyönggyel ajándékoztak meg. Nagyon örültem neki. Haza vittem, de az a szép asszony elvette tőlem és midőn nem akarva engedni, megragadtam karját és megráztam, eltaszított, úgy hogy fejem erősen vérzett.
- Szegény Ithaka.
- Azután nem láttam oly gyakran őt, mint azelőtt. Mindig haraggal nézett rám. Egyszer sok idő múlva...
- Folytasd, miért hallgatsz el?
- Arra, a mit mondani akarok, nem egészen jól emlékezem... Gondolkoznom kell.
- Csak gondolkozzál.

Ismét szünet állt be. Mély csend volt a szobában. Fulvió visszatartotta lélegzetét.

- Egyszer, - folytatá azután gondolkozva a leány s hátradőlt a széken, melyről pár percre fölemelkedett, a beteghez egészen közel hajolva, - ismét eljött hozzánk a szép asszony, hosszú fekete ruhában. Én borzadtam tőle. Mikor engem meglátott, nagyon sírt, zokogott s nem nézett rám oly haraggal, mint azelőtt.
- Beszélt veled?
- Nem tudtam beszélni, csak az állatok-, madarak-, fák- és füvekkel, azok értették meg csupán, a mit nekik mondtam.
- Sokáig éltél a szigeten?
- Nem tudom, meddig. A napot sokszor láttam a tengerbe szállni és ismét fölkelni a hegyek csúcsán, mindig szabad ég alatt aludtam, a pásztorok lovain lovagoltam s a czirkuszban bámultak rajta, milyen jól ülök a lovon.
- Sohasem voltál beteg?
- Soha. Nem ismerek semmi olyat, a mi rám nézve rossz lett volna, sem, a mi jó. Nem féltem soha semmitől.

A herczeg önkéntelenül ismét pár lépést közeledett. Csodás varázst gyakorolt reá Itha hangja s elbeszélése. Szeretett volna egészen belépni, de félt, hogy az ő jelenléte elhallgattatja elbeszélésében.

- Elvittek Ithakáról, - kezdé egyszerre hallható lélekzettel.

- Hova?

- Nem tudom. Egy ilyen nagy kastélyba, mint ez itt. Nagy kert közepén állt. Az erdő közel volt, de bezártak egy szobába s én kiugrottam az ablakon és elszőktem a rengetegbe.

- Az állatok közé?

- Oda, ők jobbak voltak hozzám, mint azok, kik abba a levegőbe zártak, a mit kileheltem és ismét be kellett szívnom. Meg akartak ölni.

- Milyen gondolat!

Ithaka nem felelt, lehorgasztá fejét újra, és gondolkozni látszott.

- Mi történt veled azután? - kérdé Mája.

- Kóboroltam az erdőben és nagyon boldog voltam, gyökereket, erdei gyümölcsöt ettem. A földből viz bugyogott föl, abból ittam, de egyszer elaludtam a fűben s akkor megtaláltak, megfogtak, nem vittek vissza többé a nagy kastélyba, melynek tornyait messziről mindig láttam, hanem az erdőben egy kisded házba zártak s onnét hoztak el Sansovinóba.

- Emlékszel arra az emberre, a ki a vásárra hozott?

- Nem ismerném meg. Elfelejtettem. Csak azokra gondolok, a kik nagyon szépek vagy a kik jók voltak hozzám.

- A kiket szeretsz... És kik azok?

- Leticzia anyó és a...

- Miért akadozol, Dobsiádóra gondolsz?

- Nem, ő reá nem, borzadok tőle... hanem... közelebb hajolt Májához s halkán súgá: a herczegre, a ki nagyon szép.

Fulvió alig értheté szavait, oly halkán beszélt, de a hang melegsége szívéig hatott s a «herczeg» szó megmondá neki a mondat értelmét.

TIZENNYOLCZADIK FEJEZET.

Nem birt tovább uralkodni magán.

Kilépett a homályból s a beszélgetőket megriasztá.

Ithaka észrevehetőleg elsápadt a meglepetéstől. Mája gyorsan felült ágyában s zavarral mondá:

- Engedelmet kérek, herczegem, hogy így fogadom.

- Beteg vagy, Mája? Még sohasem láttalak ágyban... mondá a herczeg szórakozottan, Ithakára függesztve szemeit.

- Öreg vagyok és egész nap szédült a fejem, le kellett feküdnöm. De ha parancsolja...

- Maradj, - mondá Fulvió kegyes hangon. - És te, Itha, nem vagy elfáradva a hosszú séta és evezés után.

- Ne bántsát Máját, - mondá a leány kérő hangon s bájosan téve össze kezeit felelet helyett. - Engedd feküdni, beteg s ha meghalna, mint Leticzia anyó, nagyon boldogtalan volnék.

- Azt teszi Mája, a mit akar és te is, Itha. Ő feküdjék, ha jól esik neki, te pedig maradj vele, ha ez mulattat.

A leány hálás pillantást vetett reá.

Fulvió széket vett s leült, mi az öreg dajkát valóságos ijedségbe hozta.

- Kegyelmes úr! - kiáltá zavarral - leülni nálam, szegény szolgájánál...

- Nem ültem-e számtalanszor öledben, nem aludtam-e karjaid között?

- Az más, akkor kis gyermek volt, de most...

- Ne gondolj vele, - mondá mosolyogva Fulvió, - én jól érzem magam itt.

Lábait egymásra keresztbe tette, mintha hosszasan szándékoznék Májánál maradni.

- De mi közénk ülni, ide a cselédszobába, herczeg, gondolja meg...

Fulvió vállat vont, mialatt Itha csodálkozva nézte és hallgatta e párbeszédet.

- Másforma ember vagy te, mint mi? - kérdé komoly, kérdő tekintettel a herczegtől.

- Mi visz erre a gondolatra, Itha?

- Mája beszéde, ki nem akarja, hogy szobájában maradj.

Az öreg dajka megrémült e kérdésen.

- Milyen beszéd, Ithaka. Milyen merész kérdés! - mondá megrovóan.

- Hagyd őt beszélni, Mája! - mondá a herczeg, gyönyörködve szemlélvén a leányt. - Bájos ő e csodálatos tapasztalatlanságában.

Mája visszaesett vánkosára. A mitől félt s a mit gyanított, igazolva látta.

- Nem vagy velünk egyforma; - folytatá eszméjéhez ragaszkodva a leány. - Nem vagy pásztor, sem hajós, sem erdész... De hát mi vagy? Leticzia azt mondta, nagy úr vagy s azt teheted, a mit akarsz házával és a faluval, mikor kérni küldött hozzád egy reggel. Mondd meg, mi vagy?

Fulvió nevetett a leány aggodalmas arcának kifejezésén és szavain.

- Az, a mi te, Itha: ember, - mondá, nyájasan fogva meg a leány kezét, ki visszahúzódott tőle.

- Minden embert az Isten teremtett?

- Mindenkit. Állatot és embert. Az egyiket ily bájosnak, mint te vagy, a másikat rúttnak...

- Mint Dobsiádó! - kiáltá nevetve Itha.

Fulvió most először látta őt enyelgő hangon beszélni s vidáman elnevetni magát és kétszeresen szépnek találta.

- Te rúttnak találtad Dobsiádót? - kérdé tőle.

Itha hirtelen komoly lett.

- Ma itt volt, mit akart? - kérdé aggodalmat kifejező hangon.

- Téged követelt vissza.

- Nem, nem, én nem megyek többé Jerichóba, sem Párisba! - kiáltá izgatottan ugorva fel helyéből. - Jobb szeretem az erdőt, a hegyeket és a tengert. Nem akarok embereket látni.

- Itt óhajtasz maradni? - kérde Fulvió.

- Tied ez a nagy kastély, herczeg?

- Az.

- Kik azok a szép asszonyok, a kik itt laknak veled s a kik közül egy ma a tengerparton sétált és velünk jött a kastélyba?

- Ketten a nők közül rokonaim. A kit ma láttál, az Ossimó grófné.

- Ő is itt lakik?

- Csak vendég. Rövid időre jött.

Itha gondolkozva nézett a herczegre.

- Szereted őt? - kérde komoran.

- Mint mindenkit. De nem úgy, mint téged, Itha.

- Egyszer álmodtam erről az asszonyról. Akkor fekete ruha volt rajta, hosszú fátyol, s úgy nevezték excellenza... Régen volt!

Mája fölemelkedett vánkosáról, csodálkozva vizsgálá Itha arcát.

Olyan különös kifejezésű volt, hogy Fulvió rajta felejté szemeit.

- Csak álom volt? - kérde Ithától. - Bizonyos vagy benne, hogy csak az volt?

- Nem tudom, - mondá villámló szemekkel, komor hangon. - Meglehet, hogy egyszer már láttam őt, de nem ismerem meg.

Fulvió azt hitte, Ithaka félrebeszél. A fáradtság, izgatottság, szokatlan légkör és erőltető társalgás felizgatták őt. Arcza lángolt, ajkai reszkettek.

- Menj aludni, Itha, - mondá gyengéd, csillapító hangon neki. - Feküdj le, holnap korán reggel a tengerpartra megyünk s veled együtt a bárkába ülök. Többé nem hagylak egyedül menni.

- Velem jössz? - kérde Itha az öröm felvillanó ragyogásával arcán.

- A többiek a nagy bárkán mennek hat evezővel, mi pedig a tiéden, s egész nap a sík tengeren leszünk.

Ithaka elhagyta helyét. A boldog kilátás holnapra, engedelmessé tette.

- Jó éjt, Mája, - mondá mosolyogva, azután ment előre, Fulvió követte s a mellékszobában megállt.

- Ablakaid nyitva vannak, - mondá, - nem zárod be?

- Ne csukjuk ki a holdvilágot, - viszonzá Ithaka az ablakhoz sietve s körültekintett a csendes, méla vidéken. - Régen ismer ő engem, nézd, herczeg, mily mosolyogva tekint le reám a magasból.

Fulvió kitekintett. Nem a hold mosolygását nézte, hanem kihajolt, meggyőződést akarván szerezni, vajjon nem lehetne-e felmászni kívülről a szobába. Valami különös nyugtalanságot érzett. Nem attól tartott most, hogy a leány titkon elhagyhatná a kastélyt, hanem hogy elrabolhatnák s önkéntelenül Dobsiádóra gondolt. Láta, hogy az ablak alatt semmi oly tárgy nincs, a min fel lehetne kapaszkodni; az emelet igen magas s a sugár fák távol álltak az ablaktól arra, hogy azokon felkúszva, az ablakra lehetne szökni.

Megnyugodott.

- A levegő üde és enyhe, ha szereted a holdat, Itha, maradjon nyitva az ablak, - mondá hozzá fordulva, ki elmerülve állt háta mögött s a hegyek fehér fényben úszó ormait szemlélé s ez ajánlatra fejével intett.

- És most, jó éjszakát! - mondá a herczeg.

- Jó éjt! - viszonzá szórakozottan Itha, - holnap reggel a bárkában megyünk a tengerre.

- Megigértem s úgy lesz.

Fulvió e szavak után elhagyta a szobát.

Mája hallá távozó lépteit s az ajtó csukódását és valódi megkönnyebbülést érzett.

Ithakát nagyon megkedvelte s nem egyszer aggódott sorsán, jövőjén; ugyanaz a kérdés foglalkoztatta, a mi Peruggia grófnét: mi célja vele Fulvió herczegnek. Mi fog történni ezzel a védtelen, tapasztalatlan, tündér szépségű leánynyal?

Minden csendes lett.

A herczeg léptei elhangzottak. Itha az ablaknál maradt. Távolról a tenger zúgása hallatszott s az éjjeli szél zörgetve játszadozott a platánok leveleivel.

Az öreg Mája nem tudott aludni, köszvényes lábainak fájdalma elkergeté szeméről az álmot, hallotta a kastély tornyának óráját kongani. Egy, kettő... számítá egymásután s tudta, hogy a kastélyban ilyenkor az utolsó cseléd is lefeküdt, csak a bástyán hangzott még az örök fel és alá járása okozta kopogása.

Egyszerre halk nesz üt meg füleit.

Közeledő léptek csendes csoszogása. Mintha valaki selyemczipőkben suhant volna keresztül az előszobán s Itha ajtajának közelében állt volna meg.

Szíve hangosan dobogni kezdett a félelemtől. Maga sem tudta, mitől tartott. Felült ágyában, vánkósára támaszkodva hallgatá, mi fog történni. Bizonyos volt benne, hogy Itha szobájának ajtaja előtt megállt valaki s azt is tudta, hogy az nincs bezárva.

- Itha! - szólítá a leányt nagyon halkán, de az nem felelt. Álmadozva ült az ablaknál s Mája azt hitte, elaludt.

Majdnem reszketni kezdett a félelemtől. Rajtuk kettőjükön kívül senki sem volt a közelben, egy tehetetlen agg s egy tapasztalatlan, félelmet s veszélyt nem ismerő gyermekleány.

Egy ideig minden csendes maradt, nem hallatszott semmi.

Lecsendesülve feküdt vissza helyére.

Néhány percz múlt el s ekkor halk kopogtatást hallott és megzörrenését az ajtó zárjának, azután rögtön világosság terjedt szét a mellékszobában. Valaki Itha szobájába lépett és gyertyát hozott magával.

- Ithaka, - suttogá egy elfojtott hang. - Ithaka, alszol, felelj!

Ossimó grófné lépett a szobába.

Itha felé fordítá fejét. Nagy álmodozó szemeivel csodálkozva tekintett reá, azután felugrott. Tekintete Olympia nyakára, keblére esett, melyet átlátszó csipke-derék borított; még ugyanazon öltözkében volt, a melyet az ebédnél viselt, s a csipkederék fölött egy sor borsó nagyságú remek rózsza-korall díszíté a szoborszerű keblet és emelte az öltözké fényét.

- Ez az én gyöngyöm! - kiáltá hozzá ugorva Itha, megragadta azt és letépte. A korallszemek szanaszét gurultak. - Te voltál az, a ki megvertél és elvettél tőlem. Te csukattál be a szobába, te vetted el a szabad levegőt s a fák és füvek illatát tőlem. Rád ismerek, miért jöttél hozzám?

Úgy állt előtte, mint egy büntető istennő. Arczán égő meleg volt a barna bőr, tündöklő szeme, kibomlott vörös haja bámulatos széppé tévők. Kihivóan, büszkén egyenesedett föl vendége előtt, ki halálsápadt lett s önkéntelen hátrálni kezdett.

Mája a mellékszobában némán figyelt. Megmagyarázhatatlan volt előtte Itha viselete, érthetetlenek szavai, sőt azt sem tudta, kivel beszél, ki az, ki ily késő éjszaka kereste fel őt, s kit Itha ily módon, ily szemrehányó szavakkal fogadott.

- Csendesen! - mondá halkan, elfojtva, de parancsoló hangon a grófné, s most Mája megismerte hangját. Ismerte a grófnét legifjabb éveitől kezdve.

- Beszélni akarok veled.

Itha megvetően fordítá el fejét. Ösztönszerű volt minden mozdulata, soha sem tanítá őt arra senki és mégis annyit tudott kifejezni, a mennyi egy fejedelemnőnek becsületére vált volna. Némán adta meg Olympia kíváncsára a választ.

Nem akart róla semmit tudni.

De Ossimó grófné nem hagyta elriasztani magát.

A kezében levő arany gyertyatartót egy közel álló asztalra helyezte s egészen Ithához lépve, kérde:

- Ki van itt a mellékszobában?

- Mája! - viszonzá az és hangja e névre melegebb lett. - Az öreg Mája...

- Alszik? - tudakozá halkan a grófné.

- Nem tudom.

- Be kell csuknod az ajtót. Menj.

Ithaka nem mozdult.

Olympia maga ment hát és halkan becsukta Mája ajtaját nagy bosszúságára annak, ki ezentúl nem hallhatott semmit, de nem mert ellenszegülni Ossimó grófné akaratának.

Itha nyugodtan szemlélte társnője majdnem minden mozdulatát. Nem szegült ellen, de nem is törődött vele.

Visszatért az ablakhoz, leült elhagyott helyére, fejét karjára támasztá és nézte a fehér fényben úszó tájat.

Olympia követte őt. Széket vett, leült vele szemben s egészen közel hajolt hozzá, hogy az öreg Mája a mellékszobában ne hallja szavait.

- Látom, hogy emlékezel reám, hogy megismertél, - kezdé komor, szigorú hangon.

- A gyöngyről, - viszonzá Itha s végig pillantott a szőnyegen, hová lehullott a korall, mely nem érdekelte többé.

- Tudod, hogy nekem engedelmeskedned kell? - kérde a grófné.

- Ki vagy te?

- A ki rendelkezik fölötted s a kitől elraboltak. Azt kell tenned, a mit én parancsolok.

Itha nem felelt, nem is figyelt reá.

- El foglak innét vinni, - folytatá hévvel Olympia.
- Ha Leticzia kunyhóját visszaadod. A kecskét és a bárkát, úgy veled megyek.
- Ott szeretnél lakni?
- Csak ott, - viszonzá kipirult arczczal, vágyó szemekkel a leány.
- Nem köt ide semmi?
- Szeretem itt az öreg Máját, ki jobb hozzám, mint Leticzia anyó volt, de kit még sem tudok elfeledni.
- Ha Leticzia kunyhóját neked adom, elhagyod e kastélyt?
- Azonnal veled megyek, de csak oda.
- Semmi más nem tartóztat itt, mint Mája?
- Más? - kérdé csodálkozva Itha, fel nem fogva a grófné jelentőségteljes hangon kiejtett szavait.
- Nem szereted a herceget?

Itha megdöbbenve nézett reá. Összerezzen. Csak félig sejté e kérdés jelentőségét, de új és szokatlan volt előtte, a mit hallott. Nem érté, de hatással volt reá. Arcza lángpiros lett, ajkait összeszorítá.

- Szereted a herceget? - kérdé majdnem sziszegve a belső izgatottságtól Olympia.
- Nem tudom, - viszonzá bátortalanul a leány. - Nem tudom...
- Ő szeret téged s ez halálos veszély rád nézve, melytől meg kell szabadulnod. Távozni fogsz innét mielőbb.
- Hova? Leticzia kunyhójába?
- Lejöss velem a tengerpartra. A bárkába ülünk. A tenger keleti része felé evezünk, ott vár rád valaki, a kinek át foglak adni, s a kinél szabad léssz, mint a madár, s a ki jól fog bánni veled.
- Dobsiádó?

Ossimó grófné összerázkódott. Miféle ördög adta a leány ajkára ezt a nevet. Honnét tudta vagy sejté az ő legtitkosabb, legrejtettebb szándékát. Csupán ösztön, vagy sugallat lehetett ez, mert senki sem tudhatta azt, a mit ő négy szem között Dobsiádóval beszélt.

- Nem ő. Nem Dobsiádó! - mondá határozottan. - Nem ismerem őt, ki az, a kiről beszélsz?
- Hozzá nem megyek, mert gyűlölöm, sem Jerichóba, sem Párisba, - mondá határozottan Itha.
- Máshova még, a hol szeretni fogsz.

A leány kétkedve nézett reá.

- Miért jöttél ide, miért mutattad meg a gyöngyöt, a miről rád ismertem? Ma este a tengerparton nem ismertelek meg. Elfelejték mindent; Leticzia azt mondta, állat voltam, nem ember s átkozta azokat, a kik így bántak velem, a kik még beszélni sem tanítottak meg, s ez te voltál és az a másik...
- Csitt! - mondá Olympia halálsápadtan. - Hallgass és ne merd ezt senki előtt ismételni.
- Félsz, hogy a karabinierik bezárnak?
- Nem félek semmitől. Hatalmasabb vagyok, mint bárki ez országban. Egy szavamra eltűnsz a föld színéről, sötét börtönbe vetnek, hol a férgek kiássák szemedvilágát, ha nem engedelmeskedel nekem.

A leány önkéntelen összerázkódott s hátrább húzódott tőle.

- A herczeg hatalmasabb, mint te vagy, - mondá, önmagát vigasztalva e fenyegetéssel szemben.

- A herczeg nem tehet érted semmit, ha én megmondom: ki vagy! - mondá dühvel Ossimó grófné. - Ne bizzál benne, ne bizzál senkiben rajtam kívül; tedd, a mit mondok s jó dolgod lesz.

Itha kezeibe rejté arczát.

- Min gondolkozol?

- Várom a hajnalt. Ha reggel lesz, eljön a herczeg, s megkérdezem tőle, mit tegyek.

Olympia türelmének vége volt.

Ő, a ki soha kérni, csak parancsolni tudott, most hasztalannak látta minden rábeszélését e tapasztalatlan leánynyal szemben, ki megtagadta neki az engedelmességet s kinél látta, hogy csak erőszakkal lehet valamit elérni. Még egy utolsó próbához folyamodott, tudva, hogy az erőszak mily veszélylyel lehet reá nézve összekötve.

- Emlékszel azon magas, erőteljes férfira, a kit gyermekkorodban gyakran láttál velem?

- Nem, - viszonzá Itha elfordulva.

- Lehetetlen. Valld meg, hogy emlékezel.

A leány nem felelt.

- Hosszú fekete köpenybe volt burkolva fején háromszögű kalapot hordott. Erős, férfias és szép volt... Gondolkozzál.

- Gyülölöm őt és téged! - mondá Itha kitörve. - Menj... Álmos vagyok, mindjárt itt lesz a hajnal.

- Hallgass reám.

- Ott van a hegyek csúcsán a reggeli szürkület, minden ébredni kezd, - folytatá Ithaka rá sem hallgatva s elhagyta helyét és úgy, a hogy volt, fehér függönyös ágyára dobta magát, lehúnyta szemeit, jeléül, hogy aludni akar.

Olympia fölvette a gyertyát s távozni akart, de az ágy előtt elhaladva, nem állhatta meg, hogy Ithára ne pillantson.

Megbűvölve állt meg a remek kép előtt. Nem tudta legyőzni csodálatát. Sohasem látott ily elragadó szépséget... Eszébe jutott egy másik ily fiatal arcz, ilyen erőteljes, szoborszerű, kifogástalan termet, mely éppen oly viruló volt, s most a kriptá sötéttségében enyészik és örületes kétségbeesést érzett.

- Kegyetlen sors! - suttogá lázas izgatottságban. - Még csak helyre hozni sem engedi a vétket. De én lerombolom az akadályokat s győzni fogok!

Még egy hosszú pillantást vetve a hosszú pillákkal árnyékolt, harmatos fényben tündökölni látszó viruló arczra és szoborszerű termetre, csendes, nesztelen léptekkel hagyta el a szobát, halkan téve be az ajtót, nehogy nyikorgása fölverje az öreg Máját.

Az pedig az egész idő alatt a kulcslyukon tartá fülét s a párbeszédnek legnagyobb részét hallani vélte azon egyes szavakból, mik eljutottak hozzá az ajtón keresztül, bár összefüggést és értelmet nem talált bennük, de mindamellet elhatározta, hogy azokat a herczeggel közölni fogja s Ithát kikérdezi a párbeszéd értelme felől, ki neki soha sem említé, hogy Ossimó grófnét ismeri, vagy valaha találkozott vele.

TIZENKILENCEDIK FEJEZET

Még alig virradt, midőn Fulvió Ithaka ajtaján kopogtatott, hogy a tengeri kirándulásra hívja őt, de választ nem kapván, a kilincsre tette kezét, mely ugyanazon pillanatban belülről megzörrent, az ajtó felnyílt s Mája állt előtte.

- Hol van Ithaka? - kérde a herczeg.

- Alig szürkült s már elhagyta az ágyat, melyben alig feküdt egy órát; azt mondta, a tengerpartra megy s ott vár herczegségedre.

- Azt mondd, Mája, alig feküdt le egy órára? - kérde Fulvió.

- Vendége volt, a ki késő éjjelig maradt nála s nem hagyta aludni.

- Vendége Ithakának... ki volt az?

- Ossimó grófné.

- Olympia? - kérde bámulva a herczeg. - Mit akart?

- Csak egyes szavakat hallék a párbeszédből, mert az ajtót a grófné betette, de fontos ok vezette ide. Hangja fenyegető volt, s Ithakát rá akarta venni valamire.

- És ő nem volt arra hajlandó? - kérde észrevehető izgatottsággal a herczeg.

- Úgy látszik, nem akart szavára hajlani, azután az ágyra dobta magát s a grófné ekkor távozott.

Fulvió már alig hallá az utolsó szavakat. Nagy izgatottságban rohant el, kocsija már az udvaron várta s ő kezébe kapva a gyeplőt, gyors ügetésben rohant ki a bástya hídján át a lejtős sziklaútra.

Ezerféle különböző eszme kergeté egymást agyában. Találgatta Olympia látogatásának okát, de képzelete semmi valószínűséget sem birt kitalálni, a mi megmagyarázhatta volna Ossimó grófné Ithakánál tett látogatását. A legfölbundultabb kedélyállapotban érkezett a tengerpartra.

Maga sem tudta, mitől félt, mi okozta nyugtalanságát, de láthatatlan, ismeretlen veszélytől tartott, s ha őszinte akart lenni, Olympiát sok mindenre képesnek tartá.

Kiérve az útról, a tengerparton volt, hová a nap első sugarai önték szét arany fényöket, a sárgás homok csillogott az éji dagály áramlatától, míg most az apály idejében teljesen csendes volt minden. A végtelennek látszó Oczeán sima tükörnek látszott.

Fulvió mindezt nem látva, a bárka kikötő helyére irányzá feszült figyelmét. Attól tartott, hogy annak hült helyét találja, s hogy Ithaka már maga úszik az Oceánon.

Megkönnyebbülve sóhajtott föl, midőn a bárka árboczát megpillantá, vidáman lengő zászlájával s a következő pillanatban Ithakát, ki zöld fűvön ült, mit ő maga hordott, felhalmozva a bárkába; várni látszott, bár az egyik evező már kezében volt indulásra készen.

Fulvió a groomnak dobva a gyeplőt, percz alatt nála termett s a bárkába ugrott.

Itha mosolyogva szemlélte jövetelét, szemében pillanatra meleg fény lobbant fel, azután szó vagy köszöntés nélkül ügyes kézzel akasztá ki a bárkát tartó lánczot kapcsából s ellökte azt a parttól, még mielőtt Fulvió helyet foglalhatott volna.

Alig száz lépésre tőlük tündöklött a nagy, tágas, aranyozott bárka, készen a kastélyban lévő társaság számára, melyen evezősök ültek a Fragóni herczegi egyenruhában: fölállva üdvözlék urukat, kiről azt hitték, velök megy s bámulva látták, hogy a másik bárkán tova indul.

- Várjatok! - kiáltá nekik Fulvió s a szél elvitte hozzájuk hangját. - Peruggia grófné fog veletek menni, én előre indulok, kövessetek az adott irányban.

Azok hurrah-t kiáltanak a rendelet vételére s urok elindulására, azután visszaültek helyeikre s hosszasan kísérték szemeikkel a tovairamló kisedet bárkát, melyet Ithaka biztos kézzel, erőteljes karral taszított tova a csillogó habokon, a meleg napsugárban és zamatos szélben.

- Jó reggelt, Itha! - köszönté a herczeg szembeülve vele s kezébe vette a másik evezőt.

A leány némán intett fejével. Csak átható pillantása mondott köszönetet az üdvözlétért, bele volt süppedve a fűbe, melynek üde illata megtölté a bárkát, csak deréktől látszott ki fölfelé, keble, nyaka, feje és dúsan leomló haja... Fulviónak a gránátvirág jutott eszébe, vagy egy ifjú Minerva, vagy a pompás paradicsom-madár... Minden, minden, ember, állat és virág között, a mit e földön valaha legszebbet látott.

- Miért nem vártál meg? - kérdé tőle, feszülten várva feleletét az éjszaka történeteiről.

- Sokáig nem jöttél, a nap már keresztül tört a szürkületen.

- Mája azt mondja, keveset aludtál.

- Keveset, - válaszolt komoran a leány.

- Vendéged volt, ki majdnem hajnalig maradt nálad.

Ithaka nem felelt.

- Ossimó grófné.

Ithaka a felhőket nézte.

- Ismerted őt már azelőtt?

A leány fejével intett, azután elfordult s a távoli láthatárra mutatott.

- Zivatar lesz ma, - mondá, a felhőkre függesztve szemeit. - A sirályok nagyon alatt röpködnek.

Fulvió látta, hogy nem akar az éjszaka történeteiről beszélni s ez a legnagyobb nyugtalanságba hozta.

- A zivatar még messze van, - mondá komoran, Itha zárkózottsága miatt bosszankodva. - Addig visszatérhetünk a kastélyba.

Itha hevesen dobta le a bárka fenekére az evezőt.

- Nem térek vissza többé, - mondá határozottan.

- Nem térsz vissza, elhagyod Jónát?

- Nem szívhatom azt a levegőt, a mit az a fekete hajú asszony... Ő ott van s én elmegyek.

- Ki az, a kiről beszélsz, Itha? - kérdé elhalványodva Fulvió. - Ossimó grófné?

- Nem tudom, mi a neve.

- A ki az éjjel nálad volt?

- Ő! Nem akarom többé látni. Borzadok tőle, mint Dobsiádó és Orlandótól.

- Ő el fogja hagyni a kastélyt, - válaszolt csillapítólag a herczeg.

- Nem megyek vissza. Nappal a tengeren, éjjel a hegységben fogok lakni. Nem akarom többé őt látni.

- Mit vétett neked?

- Nem tudom, de ő is azt akarja, a mit én, hogy hagyjam el a kastélyt.

- Olympia? - kiáltott fel meglepetve Fulvió.

- Az a neve?

- Ismered őt és nevét nem tudod?

- Sohasem mondta meg s én nem kérdeztem.

- De hát honnét ismered? Ő sohasem volt Jerichóban, sem Sansovinóban, te pedig nem láthattad másutt.

- Egy szigeten, - felelt a lány, fogait haragjában összeszorítva.

- Hol, merre, mikor?

- Elvette tőlem vörös gyöngyömet és eltaszított. Azután nagy erdőségben láttam, egy hosszú fekete köpönyegbe burkolt férfival, ki magasabb és vastagabb volt, mint te. Mindketten sokáig néztek reám. Nem értém, mit beszéltek rólam. Azt hiszem, meg akartak ölni, de nem mert senki hozzám nyulni s az, a ki a vásárra hozott Leticziához, szeretett.

- Az a nő, a kiről beszélsz, Ossimó grófné volt? - kérde bámulva Fulvió.

- Az éjszakai asszony.

- A ki nálad volt?

- Ő.

- De hisz tegnap már láttad amott a parton s nem mutattál iránta haragot?

- Nem ismertem meg, csak midőn a gyöngyöt láttam.

- Hol van a gyöngy?

- Ott hever a szőnyegen, letéptem nyakáról és széjjel szórtam.

Fulvió egy szót sem értett ez elbeszélésből.

- Vissza fogsz jönni, - mondá kérve. - Én veled vagyok s nem érhet semmi, ne félj.

- Nem ismerem, mi az a miről beszélsz, - mondá büszkén a leány, s előhuzta kebléből rövid nyelű éles kését. - De őt nem akarom többé látni.

- Jó, - mondá rövid gondolkozás után, Fulvió. - Elviszlek a hegységbe valakihez, a ki, gondodat viseli s míg Olympia Jónán lesz, nem fogsz oda visszatérni.

Itha láthatólag megnyugodott ez ígéretre. Fölemelte az evezőt s vígan, kedvvel szeldeste vele a vizet. A bárka könnyedén iramlott tova a síma felszínen.

Érthetetlen, megfoghatatlan volt a hercegnek, a mit Ithától hallott s nem tudott megnyugodni rajta.

Gondolatokba merült és sokáig nem beszéltek együtt. Itha a felhőket s a tenger habjait nézte és koronkint kitárta karját, egy-egy átsuhanó sirály után, míg Fulvió bámuló és vágyó tekintettel szemlélte. Ő, az elkényeztetett világfi, kinek megjelenése elég volt, hogy Itália bármelyik palotája tárt kapukkal fogadja, kis iskolás fiúként ült helyén, néma ajkakkal, bámuló szemekkel, mintha a Louvre Venus szobra előtt ülne csodálva a természet remekét, megnémulva az elragadtatástól.

Csak gitár kellett volna kezébe, hogy troubadour legyen s hogy szerelmi dallamokat énekeljen.

Ezalatt a kastély vendégei szinte a tengerpartra gyülekeztek s Selika nagy öröme ott találták a ragyogó bárkát, lengő zászlókkal, útra készen várakozó legénységével.

Ossimó gróf tudakozódott Fulvió herczeg holléte felől, mielőtt a kastélyból elindultak s Jerdán komornyiktól azt nyerte válaszul, hogy ura már hajnalban eltávozott a kastélyból s valószínűleg a tengerparton várja őket.

Ez a hír némi reményt adott a nőknek arra, hogy a herczeg velök megy a kirándulásra, kiket leirhatatlanul boszantott Fulvió viselete; kivéve Selikát, komor hangulatban ültek a fogatokra és haladtak a tengerpart felé, hol a herczeget nem találták.

Az evezősök egyike hallván, hogy urokról beszélnek s találgatják a hollétét, közbe szólt.

- A herczeg a másik bárkára szállt, - mondá kalaplevéve. - Alig kelt föl a nap, midőn a bárka elindult.

- Egyedül? - kérdé hévvel Ossimó grófné.

- Nem exellenza, a herczeg nem volt egyedül.

- Egy leánynyal ment el, nemde?

- Egy fiatal nőszemélylyel, ki már előbb ide érkezett, füvet és kagylókat hordott a bárkába, azután várni látszott, a míg a herczeg eljött s együtt mentek kelet felé.

Olympia ajkába harapott, a férfiak nem fojthattak vissza egy kétes mosolyt, Peruggia grófné halvány lett a haragtól, csak Selika élvezte egész teljességében a kirándulás gyönyörét.

Az egész úton Fulvióról és Ithakáról beszéltek.

Peruggia grófné örültnek mondá fivérét. Olympia csak udvariatlannak vendégei iránt, Selika mentegeté nagybátyját s az urak okosan elhallgatták, mit gondolnak a dolog felől.

A nap mind a mellett kellemesen mult el. Az olaszok bármily kedélyállapotban is, nem állhatnak ellent annak, a mi szép, legyen az természet vagy művészet s kiérve a sík tengerre, elragadtatva tekintének körül és feledve az induláskor érzett csalódást, a hölgyek is átadták magukat a gyönyörű vidék csodálatának s élvezetének. A nap lemenőben volt, midőn visszatérve partra szálltak s nagy csodálkozásukra a kisedet bárkát már ott találták üresen. A fogatok kocsisai mondták, hogy a herczeg már a kastélyba ment. Mindnyájan a fogatokra ültek. Jónára érkezve, Fulvió fogadta őket, ki szokatlan vidám hangulatban látszott lenni, legkevésbé sem zavarta őt meg Olympia fürkésző tekintete és nővére komor, megróvó pillantása.

Alig pár pillanat előtt érhetett a kastélyba, mert a ponnyk akkor léptettek csak a hátulsó udvarok felé, mi mutatta, hogy a herczeg lépést jöhetett fel a hegyre s alig hagyta el kocsiját.

Néhány rövid szó váltása után a társaság szobáiba sietett, átöltözködni az ebédhez.

Hét óra rég elmúlt, midőn a nagyterembe gyülekeztek, honnét Fulvió Olympiát az ebédlőbe vezetve, a többiek párosával követték.

A herczeg különösen vidám és szelleműs volt ez este, egészen a régi rendes Fragóni Fulvió, ki előkelő ifjú olaszok szokása szerint életét utazás és szerelmi kalandok között osztá meg s híres volt az asszonyoknál szerencséjéről és ellenállhatatlanságáról.

A legszigorúbb nevelésben részesült egy jézsuita nevelő oldalán s midőn felszabadult, árva létére független, nagy vagyonának birtokosa lett, s százszorosan akarta az élet örömeit élvezni; beledobta magát a nagy városok árjába, tettei, szerelmi kalandjai közbeszéd tárgyául szolgáltak az olasz társaságban. Majd Róma, Florencz, Milánó volt tartózkodási helye, majd otthon Jónán élt pár hónapig egy-egy szerelmi kaland gyorsan elrepülő napjainak. Olykor a külföld varázsa tartá fogva, máskor a vadászat fáradságos örömeit választá szórakozásul, szóval nem ismert határt, nem tartott szünetet az élvezetekben, s mert egyénisége vonzó, kedves, a nőket megigéző bájakkal volt felruházva, a világ mindent megbocsátott neki, és nem egy előkelő, a leg-

nagyobb családokból származott leány, örömmel bízta volna jövőjét a szép Fulvióra, ki ugyancsak kétes biztosítékot nyújtott a házasság élet boldogságáról.

Ez este a régi Fulvió volt, kit csodálatos érdeklődése Ithaka iránt végkép ki látszott venni sórából egy időre.

Mindnyájan észrevették e változást s mindnyájan csodálkoztak rajta.

Olympiát nyugtalanítja ez a változás, s elhatározta, hogy kifürkészi annak okát.

- Nagyon meg voltunk lepetve ma reggel, Fulvió, - kezdé zöld poharában xeresi borának aranyszínét nézegetve, - midőn a bárka legénységétől azt hallottuk, hogy Ithakával előre ment; azt hittük, velünk teszi meg a kirándulást.

- Már akkor megigérted neki, hogy vele megyek.

- Azt hiszem, - mondá nagyon hidegen Peruggia grófné, - az ilyen ígéret nem kötelező.

- Szerintem minden ígéret kötelező, - válaszolt Fulvió.

- Attól függ, kinek adjuk azt.

- Bárkinek adjuk is, szavunk mindig a mienk marad, s annak megszegése reánk háramlik.

- Egyenlő rangú és műveltségű egyének között.

- Szűnjék meg haragod Ithaka iránt, - szólt mosolyogva Fulvió nővérének. - Ithaka nincs többé a kastélyban és nem is tér ide vissza.

Olympia tányérjára ejté kését, s a sévresi porcellán összetörött.

Mindnyájan meglepetve néztek reá. Arcza halálsápadt volt, ajka reszketett.

Nem bírta uralkodni magán.

- Ithaka, - dadogá, de a következő szó elhalt ajkain, csak szeme tapadt kérdően, feszülten Fulvióra.

Az inas gyorsan kicserélte a törött tányért, mialatt Ossimó nyugtalanul tekintett nejére, összeránczolt szemöldöke mutatá, mennyire kellemetlen neki e jelenet.

Peruggia grófné nem kevésbé volt meglepetve Olympiánál.

- Hova tetted őt? - kérde csodálkozva fivérétől. - Vele ment ma reggel a tengerre.

- Elment és nem tért vissza, - válaszolt hideg tartózkodással a herceg.

Hanglajtása mutatá, hogy nem kívánja folytatni e tárgyat.

Pár perczig csak az evőeszközök csendes nesze hallatszott a teremben, s a szolgálattevő inasok ide s tova suhanó léptei. Senki sem tudta, miről kezdjen beszélni.

Azután erőltetett, unalmas társalgás kezdődött, mit majdnem egyedül Selika és Cabaldos marquis vittek, a társaság két legifjabb és legelfogulatlanabb tagja, kiket legkevesebbet érdekelt a történet.

Kevéssel tíz óra előtt visszatértek a nagy társalgó terembe, hol Olympia Peruggia grófnéval külön ült a többiektől és halk társalgást folytatott. Fulvió meg volt győződve, hogy Ithaka hollétét találgatják.

Alig volt éjfél s a hölgyek fáradtaknak mondván magukat, szobáikba vonultak. A férfiak lemenve a földszinten lévő dohányzóba, billiárdoztak, Selika pedig lakosztályába érve, nyitott ablakoknál zongorához ült s édes szavú, bájos zengésű olasz dalokat énekelt, melyek olvadékonnyan hangzottak szét az illatos esti légben s a tárt ajtajú billiard-szobába is behallatszottak.

- Selika neked való feleség lenne, - mondá Ossimó Fulviónak.
  - Ha várna reám még vagy hat évig, - válaszolt a herczeg nevetve.
  - Ha biztos volna, hogy nőül veszed, bizonynyal megtenné.
  - Aztán dispenczió is kellene a pápától s ez sok alkalmatlansággal jár.
  - Én kieszközölném számodra, - mondá élénken a gróf.
- Fulvió meglepetve tekintett reá.
- Mily nagy érdeklődéssel beszélsz házasságomról, - jegyzé meg Fulvió csodálkozva.
  - Szeretnék egy netaláni ballépéstől megmenteni.
  - Légy nyugodt. Fragóni Fulvió sohasem tesz oly valamit, mi állása és rangjával ellenkezésbe jönne.

Ossimó gondolkozva vizsgálá arczát, azt a halvány bőré átláthatatlan arcot, melynek napfényes mosolya, szemének tekintete, homlokának tiszta fénye minden asszonyt magával ragadott, de mely nem takart egyebet önző hideg szívnél, mit elkényeztetett gyermekség, a világ csodálata, arany fénye tett kérgessé, s az az elbűvölő mosoly, megnyerő báj, behizelgő kellem, nem volt egyéb külső máznál, s az olasz természet tulajdonságánál. Jaj volt annak a nőnek, ki mindezt igaznak vette.

Ossimó nem ismerte annyira Fulviót, hogy mindezt tudta volna, de felelete megnyugtató, s elhatározta, hogy vele többé nem fog Ithakáról beszélni, de annál többet akart kérdezni nejétől, kit soha sem látott annyira ügyetlenül viselni magát, mint ez este. E viseletnek okát akarta tudni.

HUSZADIK FEJEZET.

Olympia grófnő szobáiba érve, hosszasan járkált föl és alá alvó-termében s nem gondolt a lefekvésre.

Mély gondolatokba volt merülve, s koronkint a kandallón álló díszes, XIV. Lajos korabeli rococó-órára pillantva, nyugtalanul látszott várni az órák letűntét. Oly terve volt, a melyet csak akkor lehetett foganatosítani, midőn a kastélyban már mindenki lefeküdt.

De ez meglehetősen sokáig nem következett be, mert az urak úgy a billiárd-szobában, mint a cselédség a folyosókon késő éjjelig főnt maradtak. Olympia kitartó türelemmel, természetének makacsságával várakozott...

Komornáját elbocsátotta. Pompás esteli öltözkését csipkepongyolával váltotta fel, s egyedül maradt mindaddig, míg minden elcsendesült a várkastélyban.

Ekkor gyertyát vett kezébe és halk, nesztelen léptekkel az előszobán át a folyosóra ment, mely sötét volt; csak a hosszú sötét tér legvégén pislogott egy félig kioltott lámpa.

Siető léptekkel suhant tova a vastag szőnyegen, míg céljához érve, egy már jól ismert ajtó előtt állott meg s kilincsére tette kezét, remélvén, hogy az, mint előtte való este, nyitva lesz.

Nem csalódott.

Könnyedén felnyílt az ajtó s ő Ithaka szobájának előtermében volt, mely a háló-szobába nyílt, az oldalajtón pedig az öreg Mája lakásába lehetett jutni.

Nem habozott. Jól ismert a kastélyban minden zeget-zúgot, nem először járt e helyen, évek előtt ő lakott itt vendégként. Gyorsan oldalt fordulva megnyitá Mája ajtaját.

Teljes világosságot talált Mája szobájában. Az öreg nő még ágyon kívül volt s csomagolással tölté az éjet; három-négy darab málha volt körülötte elszállításra készen.

- Jézus Mária József! - kiáltott fel Mája a belépő zaját hallva. Midőn visszafordult, Olympiát látta maga előtt.

- Csendesen, - mondá parancsolólag a grófné, eloltva a kezében tartott gyertyát, s letéve az éji szekrényre.

- Exellenza! - suttogá Mája, megismerve őt. - Ily késő éjjel nálam, szegény szolgálónál!

Ossimó grófné maga is olasz volt, ismerte az olasz természetben rejlő ravaszságot. Jól tudta, hogy e csodálkozás nem őszinte, s meg volt győződve, hogy az öreg asszony tegnapi ittlétéről is tudott s mai jövetelének okát az első perczben kitalálta.

Egy közel álló régi kopott székre ült s magához inté Máját.

- Mi czélból készíted e málhákat? - kérdé. - Ki fog elutazni?

- Én, - felelt habozva Mája.

- Ithakához mégy?

- Nem tudom.

Olympia grófnő türelmetlen mozdulatot tett.

- Mondj igazat... Nem fogod megbánni, ismered bőkezűségemet.

- Esküszöm...

- Ne terheld lelkedet hamis esküvel. Hol van Ithaka?

- Nem tudom, Exellenza.

- Azt is tagadod, hogy készülsz valahová?

- Azt nem. Fulvió herczeg ma este egyedül lépett szobámba s én rémülten tudakozódtam Ithaka hollétéről. Azt hittem, baja történt.

- Mit felelt a herczeg?

- Szórol-szóra ezeket mondá: Ithaka jól van, ne aggódjál miatta. Ő nem jön vissza többé Jónára. Te hozzá fogsz menni holnap reggel. Készülj el az utazásra, vidd magaddal, a mire Ithakának szüksége lehet. Indulásod előtt meg fogod tudni, hová mégy s ma még készen légy a pakkolással, hogy bármely perczben indulhass.

Olympia figyelmesen hallgatta, hogy egyetlen szót se veszítsen el a mondottakból.

- Meg mersz esküdni, hogy többet nem tudsz?

- Minden szentekre, - felelt Mája, keresztet vetvén magára.

- Jó, - mondá határozottan a grófné s elhagyta helyét. - Holnap a vár bástyájának kapuján kívül foglak várni s ott meg fogod nekem mondani, hová mégy. A herczegnek pedig egyetlen szót sem szólsz arról, a mit most beszélünk, sem pedig arról, hogy ma este nálad voltam.

Mája némán intett fejével.

- Megigéred?

- A mint parancsolja, Exellenza, kivéve, ha...

- Nos, mit kivéve?

- Ha a herczeg megtiltaná, hogy szóljak.

- Ő ezt nem fogja tenni, mert eszébe sem jut, hogy valaki kérdezhetné. Őrizkedjél rólam szólni.

Az öreg Mája fürkésző szemekkel nézett reá.

- Mi önnek Ithaka, Exellenza, hogy oly nagyon érdeklődik iránta? Hisz ő csak egy szegény árva leány, kit az útszélien találtak, s annyi értéke és jelentősége sincs, mint az arany fácskáknak vagy a papagálynak, mely szobáját díszítheti.

Olympia büszkén hátra veté fejét.

- Ne tünődjél ezen, jó Mája. Hiába mondanám el neked, mi köt engem Ithakához. Tudni akarom hollétét, tartózkodási helyét s ezt *meg is fogom tudni* általad vagy nélküled, de jaj neked, ha meg találnál csálni.

E szavak után megfordult és elhagyta a szobát.

Midőn becsapódott utána az ajtó, Mája észrevette, hogy égő gyertyáját az éjjeli szekrényen feledte; felkapta hát és utána futott.

A grófné ekkor már a folyosón volt, hol oly nagy volt a homály, hogy nem ismerte meg azt a magas, fekete alakot, ki feléje közeledett.

Ekkor lépett ki az öreg Mája az égő gyertyával az előszobából.

- Gyertyáját nálam feledte, Exellenza, - mondá halkan, mert ő is látta a közeledő sötét árnyat s ijedtében keresztet vetett magára. Azt hitte, kísértet.

Férj és nő álltak egymással szemközt.

- Róbert! - kiáltá Olympia észrevehető nyugtalan hangon.

Ossimó gróf némán vette ki Mája kezéből a gyertyatartót, ki sietett eltűnni a házastársak közeléből.

- Megengedi, hogy lakosztályába kísérem? - kérde gúnyos udvariassággal a gróf.

- A mint akarja, - válaszolt elfojtott hangon a grófné.

Szó nélkül indultak meg egymás mellett s haladtak végig a hosszú, sötét folyosón, mely néma volt, mint a temető.

A hold rézsutosan önté be halvány világát a folyosó végén levő keskeny góth ablakon s kísérteties fényt árasztott az egymás mellett haladó grófi párra.

A terembe érve, Ossimó eloltá a gyertyát.

A lakásban még minden fényesen ki volt világítva, mintha minden perczben társaságot vártak volna.

- Lesz szíves nekem felvilágosítást adni, Olympia, e késő időben tett kirándulásáról? - kérde a gróf egy székre vetve magát, mi mutatá, hogy nem egyhamar szándékozik távozni.

Olympia ajkába harapott, észrevehetően ideges volt. Sérté őt e kérdés, de még inkább a hang, melyen az hozzá intézte volt.

- Tartozom számolni önnek azzal, ha egyik szobából a másikba megyek? - kérde éles gúnnyal, erőltetett mosollyal.

- Mit keresett Ithaka szobáiban, ki nincs a kastélyban s mit kívánt az öreg Májától?

Dolgom volt vele. Nappal távol lévén, nem volt időm elvégezni s tudja, hogy két-három óráig sohasem tudok elaludni.

- Ez nem felelet, a valót akarom tudni, különben Májához megyek s tőle kérdelem meg beszédük titkát és ez, beláthatja, különös színben tünteti föl a *cseléd* előtt házasetünket.

Olympia semmi esetre sem óhajtá e fenyegetés végrehajtását.

- Ha éppen kívánja tudni, Róbert... A mit igen különösnek talállok. Ithaka hollétéről tudakozódtam nála.

- Mit érdekli önt oly nagyon ez a leány?

- Különös kérdés! - felelt Olympia s szép gömbölyű vállát könnyedén felvonta. - Hogyan magyarázzuk meg, miért érdekel ez vagy az a dolog bennünket. Mert érdekesnek, különösnek, szokatlannak találjuk s azt hiszem, ez a leány önben is keltett érdeket.

- Az egészen más. Férfi és nő e tekintetben nem hasonlíthatja össze magát. Én párszor megnéztem Ithakát s beszéltem róla, mert szép; és szokatlan módon jutott e vidékre, van rajta, létezésén valami titokszerű: ennyi volt az egész érdek. De ön, a büszke Olympia, ki alig méltatja egyetlen pillantásra is a legszebb, legelőkelőbb hölgyeket, futkos éjnek idején egy alatt álló leány után, elejti kését, midőn róla beszélnek, halálsápadt lesz, megtudva, hogy eltávolíták közeléből... Mind ez oly csodálatos, hogy engem, ki ismerem önt, méltán bámulatba ejt s természetes, ha magyarázatát kérem e különös viseletnek.

- Ha Ithaka férfi volna, bizonynyal féltékeny lenne Róbert, legalább annak vehetném e vallatást.

A gróf heves mozdulatot tett helyén.

- Féltékeny vagyok arra, a mi sajátom s ez nőm és nevem becsülete.

- Mi jut eszébe?

- A legkézenfekvőbb dolog.

- És ez? - kérdezé elfojtott lélekzettel Olympia.

- Kettő lehetséges, a mi önt mind e különösségekre vezet: az egyik, hogy Fulvióba szerelmes, a másik...

- Nos, a másik?

Ossimó habozott. Gyűlöletes volt neki a föltevés, mit neje szemébe akart dobni, de keserősége, s talán a kihívó, büszke pillantás okozta, hogy dühvel felkiáltott:

- Ithaka az ön leánya!...

Olympia megrázkódott.

- Milyen gondolat! - nevetett föl Olympia, de arcza kékes-halvány, ajkai ijesztő fehérek lettek.

Ossimó Róbert sötét kifejezéssel tekintett reá. Nejének ijedtsége, halványsága nem kerülték el figyelmét.

- Az igazat megvallva, - kezdé Róbert komor, elfojtott hangon, - már az első perczben, midőn az Ithaka nevet hallám s a leány különös körülményeit beszéltek előttem, egy csodálatos érzés támadt bennem iránta. Mi volt az? Nem tudom. Ösztönszerű eszme, mely összeköttetésbe hozta e leány származását és nevét Ithaka szigetén való tartózkodásunkkal, az ön hosszú ottlétével, kiszámítván az időt, úgy találtam, hogy tizenhét éve annak, s nem tudtam menekedni egy gyűlöletes eszmétől...

- Ön valóban örültséget beszél.

- Nem oly örültség ez, mint ön elhitetni szeretné. Nem mondom, hogy így van és Istenemre, ne is legyen így! De most hozzájárult az ön csodálatos érdeklődése, viselete, újra erősebb gyanú kelt bennem a multat illetően, mit már nem egyszer fojtottam el magamban, de most újabb erővel rohant meg.

- Nem hittem volna önt ily képzelődőnek, Róbert.

- Ne keressen kitéréseket... Mondja el őszintén a valót.

- Nos, hát elmondom. Ithaka érdekelt, nagyon szépnek találtam s tegnap óta azzal az eszmével foglalatostkodom, hogy elvesztvén egyetlen gyermekünket, őt leányommá fogadom.

- Valóban? - kérde meglepetve Ossimó. - Ön akarna egy ilyen leányt felfogadni, ki már bebarangolta a világot s Fragóni Fulvió födele alatt élt az ő pártfogása alatt?

- Miért ne? Ez a leány még ártatlan és mindent lehetne belőle alkotni.

- De hát miért nem mondta ezt meg Fulvióknak? Miért nem kérdezte, hajlandó-e a leányt önnek átengedni?

- Azt hiszi, hajlanék ő kérésemre? - felelt élénken Olympia, látva, hogy férje kezd hitelt adni szavainak. - A herczegnek valószínűleg céljai vannak vele, s azokról semmi áron sem akar lemondani.

- De hát akkor miféle célból tudakozza a leány hollétét, s mit szándékozik vele tenni?

Olympia halkan suttogá:

- El akarom őt rabolni!

Ossimó visszahökkent, s mintha kigyó csipte volna meg, úgy húzódott vissza nejétől.

- Hülyének tart engem, hogy ily mesebeszédeket akar elhitetni velem? - kérde sértődve.

- Esküszöm, hogy ez a szándékom.

Ossimó a legnagyobb haraggal ugrott fel helyéről.

- Ön vagy az örültség szélén áll, vagy a legnagyobb tettető, - mondá megvetéssel.

- Róbert!

- Hallgasson meg és figyeljen jól arra, a mit mondani fogok. Megtiltom, hogy Ithaka hollétét fürkészze. Hogy e dologban csak egyetlen lépést is tegyen tovább. Hogy bárkivel érintkezésbe és összeköttetésbe tegye magát Ithaka miatt. Felejtse el és ne törődjék vele, ha nem akarja iszonyú gyanúmat táplálni, s ha ezt megteszi, én is ígérem, hogy nem gondolok többé a multra. Ellenkező esetben a legközelebbi napokban Ithaka szigetére utazom s addig kutatok ott, míg megtudom, a mit tudni akarok. Megigéri ezt?

Olympia lesütött fővel gondolkozott.

- Megigérem, - mondá aztán. - Nagy örömtől fosztott meg, Róbert, de ha kívánja, lemondok Ithakát illető tervemről.

Ossimó lecsendesedett, de nem volt egészen megnyugodva.

- Jó éjt, - mondá szokatlan hidegen s elhagyta a szobát.

- Jó éjt! - kiáltá gúnyosan Olympia utána. Az ajtóhoz sietett, bezárta férje után s a következő perczben csengetett.

Komornája lépett a mellékajtón a terembe.

- Még nem feküdt le, Barba? - kérde, kellemesen lepetve meg gyors megjelenése által a grófné.

- Nem, Exellenza, - felelt zavarral a komorna. - Vendégem van s azzal theáztunk.
  - Oly csendesek a folyosók, - mondá egy székre ereszkedve a grófné. - Azt hittem, mindenki alszik a házban.
  - Mindenki, rajtunk kívül.
- Olympia nem kérdezte őt tovább vendégéről.
- Maga későn szokott felkelni Barba, nemde?
  - Exellenzának nincs reám szüksége.
  - Rendesen nincs, de holnap korán kell elhagyni ágyát.
  - A hogy parancsolja, Exellenza.
  - Tudom, hogy maga nemcsak hű, hanem ügyes leány is, Barba, s egy igen kényes dolgot akarok reá bízni.
- A komorna kérdőleg nézett asszonyára.
- Az öreg Mája holnap hajnalban elutazik...
  - Az öreg Mája! Senki sem tud erről a kastélyban semmit.
  - Ugy látszik titokban akarják ő és a herceg tartani... Nos hát én okvetetlen tudni akarom, hová megy, s ezt kell magának nekem hírül hozni, Barba.
  - Ez nem könnyű feladat.
  - Tudom, de a jutalom sem lesz csekély.
- A leány habozott.
- Szabad egy ajánlatot tennem, grófné? - kérdé bátortalanul.
  - Beszéljen!
  - Előbb vendégemről beszéltem, ki az estét nálam tölti. Plinius az, a herceg vadásza, vőlegényem és halálosan szerelmes belém. Szabad reá biznom Exellenza kívánságát?
  - Megbízható egyén?
  - Mint én magam, s a mellett férfi, ügyes, a házhoz tartozik. Májával jól van, s előtte könnyebben nyílik meg az öreg asszony bizalma.
  - Ebben igaza van, Barba, de bizhatunk-e hallgatásában, mert erről a dologról senkinek sem szabad tudni.
  - Ügyes, ravasz és hallgató, mint a sár. Eddig ura volt előtte az istenség, kit imádott... most én vagyok.
- Olympia elmosolyodott.
- Ezt kevés nő mondhatja kedveséről... Nem csalódik-e benne, Barba?
  - Jót állok róla.
  - De ha megtudja, hogy ura titkát kell nekem elárulnia? Hajlandó lesz-e arra?
  - Mindenre, a mit én kívánok tőle.
  - Jó! Bizza meg őt a teendőiddel. Ha ügyesen végez s hallgató lesz, a tőlem nyert jutalommal mindketten meg lesznek elégedve.
  - Köszönöm, grófné. Parancsol még valamit velem?

- Ma nem. Holnap reggel elvárom a tudósítással.

- Meg fogja kapni Exellenza, - szólta a komorna s elhagyta a szobát.

Olympia helyén maradt még egy ideig s lehajtott fővel gondolkozott.

Azután felugrott. Nagy izgatottság látszott rajta.

- Dobsiádónak adott ígéretemet meg kell tartanom, különben el vagyok veszve! - kiáltá hálósobájába sietve. Azután elbátortalanodva suttozta: Mégis van nemezis e földön!

Lefeküdt, de a hajnal még ébren találta. Nyitott szemekkel töltötte az éjszakát...

A multak emlékei, s a jövő félelme gyötörték lelkét és nem hagyták pihenni.

HUSZONEGYEDIK FEJEZET.

A következő napot Ossimó grófné a legnagyobb nyugtalanságban tölté.

Dél felé arról tudósította komornája, hogy Plinius eltűnt a kastélyból és senki sem tudja, hová lett. Merton komornik többször kérdezősködött hollétéről, de senki sem látta őt tegnap este óta.

- És maga mit gondol, Barba, ez eltűnés felől? - kérde heves izgatottsággal a grófné.

- Én nyugodt vagyok. Plinius nagyon ügyes ember. Bizonyosan az után jár, a mit reá bízunk, s ha megjön, biztos hirt hoz. Addig nem nyugszik, míg végére nem jár a titoknak.

- Meg van erről győződve, Barba?

- Mint az örök életről!

Ez a biztatás némileg megnyugtatta Olympiát, ki bizott a komornában. Ezentúl csak attól félt, vajjon nem lesz-e feltűnő a vadász eltűnése s nem vonják-e kérdőre holléte miatt.

Fulvió herceg egész nap vendégeivel volt. Nem hagyta el a kastélyt s rendkívül jó kedve volt. Már régen nem látták őt ily szellemesnek. Peruggia grófné azt mondá Olympiának, hogy itt időzése óta, ma először ismer fivérére. Eddig mintha ki lett volna cserélve.

Ossimó gróf is derültnek látszott, bár Olympia jól tudta, hogy nem mind valóság, a mit mutat, valamint azt is észrevette, hogy az ő lépteit s hollétét figyelemmel kíséri, s hogy éppen úgy tudja, mint ő maga, hogy az öreg Mája elhagyta hajnalban a kastélyt.

Az egész nap kellemesen telt el. Új vendégek érkeztek a vidékről, kik alkonyatkor ismét eltávoztak. Midőn a hölgyek estefelé szobáikba vonultak az ebédhez öltözködni, Olympia már öltöző szobájában találta komornáját, ki örömtelt arczczal várt reá.

- Jó hírt mondhatok Exellenza.

- Nos, nos, beszéljen!

- Plinius egy óra előtt visszajött a kastélyba. Mindent megtudott, a mit reá bízam tegnap este s itt várakozik, hogy asszonyomhoz vezessem.

- Jöjjön minél előbb.

Barba kisietett s pár pillanat múlva Pliniussal jött vissza.

- Hol és merre járt ma egész nap Plinius? - kérde a grófné, ki régen ismeré Fulvió vadászát, s gyakran csodálkozott magában, hogy e ravaszképű ficzkót, hogy tarthatja maga mellett a herceg. Kancsal szeme és vörös haja visszataszító külsőt adtak neki. Meglátva őt, Barba izlésén elmosolyodott.

- Exellenza azt kívánta tudni, hová utazik az öreg Mája? - kérde alázatos tartással, hízelt hanglejtéssel a vadász, szemeit nem merte Olympia arczára emelni a tisztelettől.

- Megtudta? - kérde élénken Ossimóné.

- Alig virradt, a bástya hidjára mentem, melyen Májának gyalog vagy kocsin keresztül kellett menni és nemsokára láttam a fogatot közeledni, melyen az öreg dajka ült.

- Tovább, tovább...

- A kocsihoz léptem s megszólítám őt. Kérdezém, van-e mellette hely a kocsiban, vagy a bakra üljek, mert a herceg azt rendelte, hogy én is vele menjek.

- Ez nagy vakmerőség volt, - kiáltott fel a grófné.

- Más módon lehetetlen volt valamit megtudnom. Mája, ha megölik, sem beszél egy szót sem arról, a mi neki el van tiltva.

- Mit felelt ő e kérdésére?

- Kissé csodálkozni látszott, de nem gyanakodni, s azt felelte, hogy üljek a kocsis mellé, mit én azonnal meg is tettem.

- Hova mentek?

- A tengerre vezető útról jobbra fordultunk a Hekata barlang felé, melyen túl rengetegebb a vidék s ős erdőbe jut az ember, hol én hercegemmel gyakran megfordultam, s már a kezdet irányából eltaláltam, hova visz utunk.

- És csakugyan úgy volt?

- A hegység keleti részén fekszik a legszebb vadász-terület, hol nemes vadakra szoktunk vadászni és ugyanott emelkedik egy kis vadászkastély. Homlokzatára e szó van írva: «La Vestale». Itt szoktuk tölteni az éjet, ha szürkületkor már az erdőben akartunk lenni, vagy ha késő estig maradtunk.

- Lakik ott rendszeren valaki?

- Egy öreg vadász a feleségével. Nyugdíjazott cselédek. Ezek szokták a herceget ott időzésében kiszolgálni.

- E kastélyba ment Mája ma reggel?

- Oda, mert mint a vadász beszélte, a herceg tegnap este egy gyönyörű leányt vitt oda gondjaikra bízva. Mindjárt tudtam, hogy az a «hegység tündére», ki egy ideig itt Jónán lakott. Ezért kellett Májának ma odamenni s azt hiszem, nem is térnek többé ide vissza, sem Ithaka, sem Mája.

Olympia grófné ragyogott az örömtől.

- Ime, - monda, szekrényéből egy csomó aranyat véve elő. - Ez legyen jutalma Plinius, a hozott tudósításért. A napokban el fog engem ama helyre vezetni és akkor még kétszer ennyit kap, s ugyanennyit Barba is.

Mindketten hálálkodni kezdtek.

- Holnap vagy holnapután egy fogatot rendel nekem az istállókban, kint a bástyán fogok felülni reá, maga velem jön, s megmutatja ama vadászkastély hollétét.

- A herczeg tudtával?

- Lehetetlen volna a nélkül?

- Sőt igen könnyen megtörténhetik. Midőn a herczeg még alszik vagy a tengeren tesz kirándulást. A távolság kocsin egy óra, én gyalog is megtenném ennyi idő alatt.

- Gyalog jött vissza onnét?

- Azon a kocsin, mely Máját vitte.

- Láttá Ithakát?

- Nem. A vadászpár azt mondta, az erdőben barangol, s a herczeg azt rendelte, hogy semmiben sem kell őt korlátozni.

- Jól van, mehet Plinius. A többi tudtára fogja adni Barba.

A szolga mély hajlongások között távozott. A komorna kikisérté.

Most Dobsiádót kell tudósítanom, - gondolá Ossimó grófné, s az asztalhoz ülve néhány futó sort vetett egy levélpapírosra, melyet borítékba tett s a «Dobsiádó» nevet irta reá.

Ismét álmatlanul tölté az éjet.

Érezte, hogy sokat kockáztat, de bizott határtalan szerencséjében, mely életének változatos és zajos éveiben sohasem hagyta el. Másnap a levelet Barba adta postára, ki Jerichóba ment e végből, mert a levélhordóra nem merték rábízni.

Olympia kevés időt töltött e napon a társaságban, azt monda, rosszul érzi magát. Csakis a második reggelinél jelent meg; az esteli ebédet szobáiba vitette.

Későn este Plinius által megtudta, hogy reggelre a herczeg vadászatot rendelt, tehát nem szándékozik Ithakát meglátogatni, s ez a tudat gyors elhatározásra bírta őt. Barbával tudatta, hogy korán reggel legyen készen, s a herczeg és a férfi társaság távozása után fogasson be számára; kirándulást fognak tenni a hegységbe.

Minden úgy történt, a hogy előre kiszámíták. Alig hangzott el a vadászatra jelt adó trombitaharsogás, alig hagyta el a vadásztársaság a kastélyt, előállott a fogat s Ossimó grófné és Barba a kocsira ültek és a La Vestale nevű vadászházhoz hajtottak.

Egy gondolat nyugtalaníthatta volna csak Olympiát: hogy a vadásztársaság talán a kis vadászházat választja déli pihenő és reggeliző helynek. De tudva, hogy Fulvió titokban akarja tartani Ithaka tartózkodási helyét, Olympia biztosra vette, hogy a herczeg nem vezeti oda vendégeit. E föltevés tehát minden nyugtalankodást kizárt. Olympia mély gondolatokba merülve ült hátra dőlve a nyitott kocsiban, míg komornája érdeklő nézte a magas sziklákat, mik két felől az út mellett jelentékeny magasságban nyúltak fel mellettök. Alig egy órai ügetés után, a fogat a vadászház udvarára kanyarodott, melynek fekvése meglepően regényes volt, a szikláktól óva, repkénynyel befutva hátterét cziprus és myrtus képezé; olajfák árnyékában zöld oázshoz hasonlított. Valóságos szerelmi idyllnek való hely volt.

A kocsizörgésre a ház tulajdonosa, Turnus vadász sietett ki a házból.

Ősz hajú, barna bőrű, eleven szemű olasz volt. Mozdulatain, udvariasságán meglátszott, hogy hosszú ideig nagy urak szolgálatában állt.

Az érkezők kívánságát, jövetelőknek okát kérdezé.

- Ithakával szeretnék beszélni, - monda Olympia.

- Ott bent van nőmmel a szobában, - felelt Turnus, s megnyitá a grófné előtt a ház ajtaját, ki sem jobbra, sem balra nem tekintve, a kis négyszögű előszobán át, az ezt követő szobába sietett, hol Ithaka nyitott ablaknál egy bőr karszékben ült; vele szemben Turnusné ült, kapcsos bibliából olvasván fel neki. Mindketten megriadva ugrottak fel helyökről, midőn a grófnét megpillantották.

Olympia a vadász nejéhez fordult.

- A kastélyból jövök és Ithakával akarok beszélni, hagyjon magunkra.

Turnusné láthatólag habozott, de a grófné parancsoló tekintete, büszke tartásának nem állhatva ellent, letette könyvét s lassan elhagyta a szobát.

Olympia elhagyott helyére ült.

Ithaka észrevehető kellemetlen érzéssel, sőt nyugtalansággal tekintett reá.

- Miért hagytad el Jónát? - kérdé tőle Olympia.

- Mert nem akarok látni téged, - felelt rá minden tartózkodás nélkül a leány.

- Félsz tőlem?

- Gyűlöllek!

- Miért?

- Nem tudom. Az apró szárnyasok is kerülnek a sast és az ölyvet. Én is kerülök téged.

- Te akartál ide jönni vagy a herceg hozott ide? - kérdé feszülten Olympia.

- Megmondtam neki, hogy addig nem akarok ott lenni, míg te ott vagy, s ő ide hozott.

A grófné észrevehetően megzavarodott e feleletre. Soha az életben így még nem beszéltek vele.

- Félsz tőlem? - ismétlé előbbi kérdését, Ithakára szögezvén szemeit.

- Nem tudom, mit tesz az félni, mert még sohasem féltem. Nem értem, mit kérdesz tőlem, - mondá elfordulva a leány.

A grófné reá szögezte szemeit, s arcza különös változáson ment keresztül. Ithakát látva, egy *más* arcz tűnt föl előtte. Forrón szeretett vonások, mik ma már enyészetbe mentek. Az ég büntetése volt ez; szíve összeszorult fájdalomában s habozás szállta meg. Oly eszme fogamzott meg agyában, mire eddig sohasem gondolt.

Hozzá járult ennek élesztéséhez Ithaka nagyszerű szépsége, melyet sohasem látott még ily ragyogónak.

A leány fölmagasodva állt előtte, félre fordított fejjel, úgy, hogy csak nemes klasszikus profilját láthatá. A legrégibb, tiszta olasz stílusú képekhez hasonlított, Angelico vagy Fillippino rajzaiból, s az angyali tisztaságú homlok, az eszményi kifejezésű szem és a vérpiros ajkak komoly mosolya egy egész jövő és jelen titkát sejteté.

A máskor mosolygó ajkakon most öntudatlan megvetés ült, s az az édes vonás, mely őt Carlo Dalec képeihez hasonlítja, teljesen eltűnt onnét. Hosszan leomló vöröses, bronz színű haja gyűrűkben vette körül arcját, mint a szentek feje fölött lévő fénykarikák, s ragyogó simaságú tiszta bőrén az üde erdei lég és a tengeri szellő lehellelte látszott.

- Hát ha bevallanám az igazat, - gondolá habozva; de ismervé férje szigorú elveit, a következő perczben visszariadt e gondolattól. - Vagy örökre fogadnám, s megmenteném őt a veszélytől, mely Fulvió közelében környezi. Visszavonnám a szemtelen Dobsiádónak tett ígéreteimet, ki

elég vakmerő volt kételkedni szavamban s elég bátorsága volt ezt nekem meg is mondani, nekem, Ossimó Olympiának!...

Egy pillanatra minden büszkesége föllázadt, Dobsiádó kételyeire emlékezve vissza, de a másik perczen keserű érzés vett rajta erőt. - Hisz egész élete egy nagy hazugság volt, minden tette egy folytatott csalás. Egyik tétével a másikat kellett takarnia, s talán a ravasz Dobsiádó ezt olvasta le arczáról és ezért merte ama szavakat szemébe mondani.

Gyorsan letett a perczig felvillanó szándékról.

- Nem, - suttogá szomorúan. - Nem mondhatom meg a valót, mert akkor bizonyos leleplezéseket is kellene tennem; ez teljesen *lehetetlen*, ez rám nézve ki van zárva örökre.

- Ithaka! - mondá halkan, majdnem elfogultan, a mi nem volt szokása. - Megvettem neked a Leticzia házát s oda kell visszamenned lakni, ha az öreg Leticziát szeretted.

A leány gyorsan visszafordult.

- Megvetted a kedves öreg kunyhót, s azt visszaadod nekem? - kérdé örömmel.

- Azért jöttem, hogy magammal vigyelek oda, hogy ezentúl ott maradhass és szabad légy.

- Menjünk, - mondá örvendő hangon Ithaka, de a következő pillanatban arcza ismét elborult.

- Tudja ezt a herczeg? - kérdé elfogultan.

- Ő megegyezett ebben s engem küldött, hogy tudtadra adjam.

- Menjünk! - ismétlé Ithaka s kifelé sietett. Olympia utána ment.

A fogat a ház ajtaja előtt állt, Barba mellette várakozott.

Ithaka felugrott a kocsira, Olympia mellé ült, Barba a kocsis mellett foglalt helyet, s midőn Turnus és neje elősiettek a kocsi zörgésére, az már gyors ügetésben messze volt a vadászháztól.

- Hova megyünk? - kérdé Barbától a kocsis.

- Jerichóba, - sugá az halkan, kinek a kocsiba ülésakor asszonya mondá fülébe azt a szót, nehogy Ithaka meghallja.

HUSZONKETTEDIK FEJEZET.

A következő napon Fulvió herczeg tudatta vendégeivel, hogy halaszthatlan dologban a délelőttöt távol kell töltenie, s kéri a társaságot, hogy mentsék ki jelen nem létét a reggelinél.

Ezt a parancsot este adta ki a komornyiknak, s megrendelte, hogy hajnalban álljon elő ponny-fogata a groommal, mert kirándulást akar tenni a hegységbe. De már éjszaka erős fájdalmakra ébredt fel, mit hetek előtt megsérült és megerőltetett lábában érzett, melyet hajnal felé nem is birt megmozdítani. Felkelésről tehát szó sem lehetett.

Alig hogy a nap első sugarai megaranyozták a hegyek csúcsait, csengetett, hogy visszavegye a befogásra kiadott rendeletet.

Jerdán lépett a szobába.

- Minden rendben van, mondá, a ponny-fogat öt percz alatt előáll. Kegyelmes úr, - folytatá a komornyik, - most jövök az istállóktól, hol egy különös esemény foglalkoztatja a cselédséget.

- Mi az? - kérdé élénken Fulvió.

- Bippó, a szürke fogat kocsisa, tegnap este eltávozott s azóta nem tért vissza.
- A fogattal együtt?
- Egyedül. Tegnap este visszatért a fogattal. Mindent rendbe hozva, egy szíjat, ostort, vagy szeget sem vitt magával, sőt ruháit is mind itt hagyta. Társai öngyilkosságtól félnek.
- Bement Sansovinóba s leitta magát, - mondá a herczeg.
- Nem szokása. Még sohasem tette.
- Minden megtörténik egyszer, talán szeretője van a faluban, s ahhoz ment.
- Talán! Én is mondtam ezt, de nem hiszik az istállóiban.

Fulvió kijelenté, hogy tervezett kirándulása elmarad lába miatt, s hogy ágyban kell töltenie a napot. Hideg borogatást tétetett lábára s Jerdán által tudatta vendégeivel, hogy beteg.

Délig olvasott, rossz kedvű volt, bosszantotta, hogy otthon kellett maradnia. Ithakát akarta meglátogatni, kit negyvennyolcz óra óta nem látott, s kinek láthatása már azelőtt való napi vadászaton is legfőbb vágya volt.

Nővére, Peruggia grófnő, hallván Fulvió megújult lábfájását, sietett őt felkeresni, ki ugyan nem volt elbájolva e látogatás által, de midőn a komornyik bejelenté, nem mondhatott ellent jövetelének.

- Neked orvost kellene hivatnod, Fulvió, - mondá belépve a grófné. - Az ilyen bajt nem jó elhanyagolni, különösen a te korodban, midőn az embernek nincs türelme pihenni, hanem napról-napra fárasztó kirándulásokkal késlelteti a javulást.

- Nemsokára hosszabb időre Rómába megyek, s ott tanácskozni fogok valamelyik orvossal.

- Az udvar most ott időz, a jövő hónapban egymást fogják érni az ünnepélyek és akkor ismét nem lesz nyugalom.

- De hát mit tegyek? - kérdé észrevehető türelmetlenséggel Fulvió.

- Nősülj meg, akkor pár évig legalább nyugalomban élhetsz.

- Ugy látszik, Julia, hogy te a házasságot kriptaszerű csöndnek és nyugalomnak tartod, - szólt nevetve a herczeg.

- Az első években legalább nálunk nem szoktak a fiatal házasok semmiben sem részt venni.

- Szerinted hát azért nősüljek, hogy lábam meggyógyuljon. Ez kissé drága ár volna az orvoslásért!

- Azért, hogy véget vess majdnem botrányos életmódodnak.

Fulvió figyelni kezdett.

- Miféle botrányról beszélsz? - kérdé meglepetve.

- Hogy ilyen leányokat tartasz magadnál, mint ez az Ithaka, nővéred, húgod és növendégeid szemeláttára.

- Ismét Ithaka! - tört ki a herczeg.

- Nincs-e igazam?

- Ithaka már nincs a kastélyban.

- De itt van a közelben, alig egy órányira, s mindenki tudja, hogy...

- Az nem igaz, a mit mondani akarsz, de ha úgy volna is, kinek van köze hozzá?

- Ez az életmód teljesen s nem méltó hozzád.
  - Ki mondja ezt?
  - Én, Olympia, sőt meg vagyok győződve, a férfiak is, s mondaná az egész világ, ha tudná.
  - Miért nem hagyja el Olympia a kastélyt, ha nem helyesli életmódját?
  - Ez tehát vonatkozik minden vendégedre és így reánk is?
  - Nem tűröm, hogy házámban oktatást adjanak arról, mit kell tennem.
- Peruggia grófné látta, hogy ezen a hangon nem éri el célját. - Meg kellett változtatnia az irányt.
- Nem illik hozzád így beszélni nővéreddel, ki nálad tizenöt évvel idősebb, - mondá érzékenyen.
  - Nem akartalak sérteni, te nem vagy vendég Jónán, maradhatsz, a meddig mulattat.
  - Nem multságért jöttünk, hanem mert hallottuk, hogy beteg vagy, s én ápolni, Selika pedig szórakoztatni akart.
  - Köszönöm, de Selika, úgy látszik, Cabaldos marquis társaságában jobb és hozzá illőbb szórakozást talált.
  - Csak nem hiszed, hogy a marquis tetszenék neki?
  - Miért ne? Ez hozzá illő kérő lenne.
  - Sem az egyik, sem a másik nem gondol erre.
  - Van valaki más, a kit Selikának óhajtanál férjül?
  - Van.
  - Ah! És ki az? Cabaldos igen csinos ember és elég gazdag.
  - De Selika mást szeret.
  - Szabad tudnom kit? - kérde Fulvió kíváncsian.
  - Téged!
- A herczeg nevetésbe tört ki.
- Engem, a botrányos életű embert? Vajjon, mi reménye lehetne egy ily férjjel a jövőben?
  - Már évek óta szerelmes beléd.
  - Hisz alig húsz éves. Korán kezdte... De hagyjuk ezt, Julia. Ha reám számítottatok, akkor kénytelen vagyok megmondani, hogy csalódtatok, mert én nem szándékozom nősülni.
- Peruggia grófné elhalványodott.
- Te, az utolsó Fragóni herczeg! Tudod-e, hogy neved, vagyond ez esetben halálod után egy mellékágra száll?
  - Mit törődöm azzal, mi történik halálom után.
  - Így a te rangoddal, neveddel és állásoddal csak romlott erkölcsű ember felelhet.
  - Én pedig nem vagyok az, s hogy te sem tartasz annak, mutatja, hogy leányodat nőül akarod hozzám adni.
- A grófné érezte, hogy meg van fogva.
- A Selikával való házasság még segíthetne rajtad.
  - Add őt férjhez Cabaldoshoz, s ne gondoldj többé reám.

- Kétségbe ejtesz... Hová vezet az az út, a melyen haladsz?

- Valószínűleg sehová! Rajta maradok, a míg élek... Nem tűztem ki célom magam elé.

E perczben Jerdán lépett a szobába.

- Mája van itt, kegyelmes úr. Rögtöni bebocsáttatást kér.

- Mája? - kérdé meglepetve Fulvió s önkéntelen nővérére pillantott, ki alkalmatlan volt neki e perczben.

- Megyek, - mondá ez megértve fivére pillantását és azonnal elhagyta a szobát.

A másik perczben Mája lépett be.

- Ithakát keresem, kegyelmes úr! - mondá az öreg asszony látható izgatottsággal.

- Gondjaidra bízom. Hová lett? - kérdé megrémülve, haragtelt hangon Fulvió.

- Tegnap délelőtt eltűnt s azóta nem tért vissza.

- Hová ment? A hegyek közé, vagy a tengerre.

- Egy hölgy jött érte kocsin, ki magával vitte. Én nem láttam e nőt, de Turnusék leírásából Ossimó grófnéja ismerék.

- Olympia! - kiáltá a herczeg. De hová vitte volna? Ő maga itt van a kastélyban... Nem ő lehetett az a hölgy. Tévedsz, Mája. Talán csak saját gondatlanságod mentségére találtad ki ezt a regét.

- Ezt könnyen megtudhatjuk, - mondá Mája majdnem dadogva a félelemtől. - Beppó, a szürke fogat kocsisa, hozta a vadászházba azt a hölgyet. Őt kell kikérdezni a hölgy kilétéről, az ő kocsiján vitték el Ithakát.

- Beppó! - kiáltott fel meglepetve a herczeg. - Jerdán, nem Beppóról mondta, hogy eltűnt az istállókból?

- Tegnap este nem látták őt, kegyelmes úr.

Fulvió percz alatt kiugrott ágyából, mint már oly gyakran, nem törődve lábával s Jerdánnak megparancsolta, hogy hozza el ruháit. A komornyik sietett felöltöztetni gazdáját.

- Mondd el, hogy történt Ithaka távozása - kiáltott hevesen, haraggal Májára, ki reszkető hangon kezdé beszélni a részleteket.

- Tegnap délelőtt, - dadogá, - Ithaka Turnusnéval a kert felőli szobában volt s hallgatá a vadász nejének felolvasását, ki a bibliából olvasott neki.

- Tovább, tovább...

- Én a ház tulsó felén voltam elfoglalva, s nem hallék semmi kocsizörgést, csak akkor tudtam meg Ithaka távozását, midőn a vadászpár hozzám futva, elbeszélte a történeteket, hogy Ithakát egy előkelő, magas, rendkívüli szépségű úri hölgy vitte magával a herczeg rendeletére. Beppó hajtotta a lovakat, s komorna kísérte az úri hölgyet.

Fulvió szitokba tört ki. Jerdánt majdnem félre lökte haragjában, midőn az botját kezébe adta.

- Várj reám szobádban, Mája! - kiáltá neki és botjára támaszkodva kisietett, elfelejtván fájdalmát, mely reggel még nem hagyta őt ágyából kikelni.

A nagy társalgóterembe ment.

A társaság még nem gyűlt oda, senki sem volt ott, de a nyitott ajtón Fulvió fehér csipke-pongyola uszályát pillantotta meg és sejté, hogy éppen az időzik ott, a kit keres.

Ossimó grófné ült az erkélyen és olvasott. Megpillantva a kastély urát, mosolyogva üdvözlé, mialatt félre tette könyvét. A legnagyobb nyugodtság látszott arcán és mozdulatain. Hangja nyájas, enyelgő volt, midőn Fulvió hogylétét tudakolá.

- Hová tette Ithakát? - kérdé a herczeg elfojtott dühvel.

- Tartozom önnek e kérdésére felelni?

- Feleljen, grófnő, kitérés nélkül. Látja, mily kedélyállapotban vagyok.

- Nos, hát nem fogja megtudni Ithaka hollétét, kinek legjobb helye van ott, a hol jelenleg van...

- Ön vitte el a vadász-házból?

- Én!

- Hová lett Beppó, a kocsis?

- Azt nem tudom.

- De azt nem tagadja, hogy Itha önnel távozott a vadász-házból?

- Nem! Én vittem el.

- Mi jogon?

- Arra nem tartozom felelni.

- Mi a szándéka e leánynyal?

- Önt elválasztani tőle, mert önnek közelebbé veszélyes volt reá nézve.

- Mit törődik ön Ithakával, mit érdeklí ez a szerencsétlen, elhagyatott árva leány, kit már eléggé sujtott a sors azzal, hogy szülői vadállathoz hasonlóak lehettek.

- Megmentem őt attól a jövőtől, a mely az ön házában várna reá.

- Mióta lett erkölcsbiróvá, grófné? Még nem elég idő erre a szerepre!

- Sértegethet, a mennyit akar, Ithaka hollétét nem fogja megtudni.

- Úgy majd máshoz megyek, ki nekem ha választ nem is, de elégtételt fog adni, - mondá Fulvió s az ajtó felé sietett.

- Hová megy?

- Róberthez. Az ön tetteiért ő is felelős. - Majd elmondom neki és akkor tudni fogja, hogy mire kell felelni.

- Megálljon, Fulvió! Gondolja meg, mit akar tenni. Ön sokkal lovagiasabb, mint hogy férjemet akarhassa felharagítani. Jőjjön vissza, üljön ide velem szembe és mondja el kívánságát.

- Az három szóban rejlik s már megmondtam önnek: Hol van Ithaka?

- Én pedig egy kérdést intézek ezzel szemben önhöz: Mi célja vele?

Fulvió megfordult s menni akart. Lázás érzés, örületes félelem lepte meg, hogy Ithakát elvesztette, s az a tudat, hogy minden mulasztott percz távolabb viheti azt tőle, a legmagasabb fokig felizgatta idegrendszerét. Majdnem önkivületi állapotban volt.

- Nem felel? - kiáltá utána Olympia. - Megálljon... Tisztában van-e azzal, a mit elkövetni akar?

Fulvió még egyszer visszafordult és gyors léptekkel közeledett Olympiához.

- Az Istenre kérem, mondja meg, miért akar megfosztani Ithakától?

- Szeretem önt s féltékeny vagyok reá.

A herczeg megdöbbenve tekintett reá. Nem a szavak lepték meg őt, azoknak nem adott hitelt, de egy vonás, a tekintet e szép szemekből, a gyorsan felmagasló termet, a királynői tartás, a hang komor, elfojtott mély tompasága hatott reá. Egy pillanat alatt gondolatban mást, egy ismert, csodált, bálványozott alakot látott maga előtt, mely hajszálra hasonlított az előtte állóhoz, s majdnem felsikoltott izgatottsága, ijedtsége és bámulatában.

- Ithaka az ön leánya! - kiáltá fékét vesztve minden önuralkodásnak.

- Mi jut eszébe?

- Esküszöm, hogy az, ezt nem vitathatja el tőlem senki. Az ön leánya ő. Ithaka szigetén született... De ki az atyja?

Mély csend követte e felkiáltást.

Kínos, baljóslatú csend.

Másodszor mondták ezt rövid pár nap alatt Olympia szemébe és most oly erélylyel és meggyőződéssel, hogy majdnem elvesztette bátorságát a tagadásra.

- Menjen és mondja meg ezt Róbertnek! - sziszegé komoran, keserűen.

Fulvió habozva, megzavarodva állt előtte.

- De hát ön volt az a hiénaszívű anya, ki így bánhatott gyermekével, ezzel a csoda szépségű leánynyal, kire bármely ország, bármely koronás fő büszke lehetett volna! - kiáltott kitörve, föllázadva, megvetéssel pillantva végig Olympián.

- Igaza van, - mondá az megtörve, bármely *koronás fő* büszke lehetett volna reá. Nos, tehát, tudjon meg annyit e mélyen eltemetett titokból, hogy most oda küldtem őt, a hol igazi és méltó helye van, a korona árnyékába. Ott keresse, ha fel akarja találni...

E szavak után felugrott helyéről és elfojtott zokogással hagyta el a szobát.

Fulvió bámulva nézett utána. Nem érté tisztán, a mit mondott, de elhatározta, hogy Ossimó Róbertnek nem fog e dologról szólni.

Visszasietett szobáiba, hol a komornyiknak megparancsolá, hogy útra készen legyen, mert nem tudja, melyik órában hagyják el Jónát, még pedig hosszabb időre.

Máját akarta fölkeresni, midőn a lépcsőház előtt elhaladva, kocsizörgést hallott. Új vendég érkezett, ki már elhagyva kocsiját, melyen jött, gyorsan futott föl a lépcsőkön.

Peruggia gróf volt, ki Rómából érkezett Jónára, nejét, mostoha leányát és sógorát fölkeresni, valószínűleg üres zsebekkel, mint mindig.

Csak ilyenkor jutott eszébe, hogy nő ember, kinek gazdag felesége s még sokkal gazdagabb sógora van.

Zajos üdvözléssel ölelte meg Fulviót, ki őt hidegen fogadta.

Haragudott reá a testvérével való bánásmódja miatt.

- Te érkezel, én pedig elutazom, - mondá a herczeg, rögtön felvilágosítani akarva sógorát a helyzetről.

- De Julia itt van, nemde? - kérdé Peruggia.

- Ő is utazni készül, talán ma még, vagy legkésőbb holnap.

- A vadásztársaság azonban még itt marad, nemde? Mert én vadászni jöttem.

Fulvió az egyik közelükben álló inashoz fordult.

- Vezesd a grófot a délen fekvő lakások egyikébe s jelentsd Julia grófnőnek megérkezését.

- Már korán reggel itt lettem volna, - mondá Peruggia, - ha egy különös kaland meg nem zavarja s nem késlelteti utamat.

Fulvió menni készült, nem érdekelte sógora kalandja.

De Peruggia gróf igen vidám, bőbeszédű ember volt s nem hatott reá sógorának sem hideg fogadása, sem egykedvűsége s folytatá:

- Tegnap este láttam életemben a legszebb leányt.

E szavakra Fulvió élénken kapta fel fejét.

- Hol? - kérdé feszülten. - Ki volt az?

- De fájdalom, a mily remek volt külseje, éppen oly mély részvétet keltett bennem egyénisége. A leány örült volt. Erőszakkal kellett a vasúti kocsiba tenni. Bátyja volt vele s alig birtak a tomboló leánynyal, ki semmiképpen sem akart a kupéba ülni, melyet számára kibéreltek, hogy a milánói híres «La Farneze» tébolydába szállítsák.

- Hol történt ez? - kérdé lélegzetét visszafojtva a herczeg.

A jerichói állomáson, hol azért késtem tovább mint rendesen, mert nem birtam megválni a gyönyörű leány látásától, s míg a vonat el nem indult, nem távoztam a perronról.

- Nem tudtad meg a leány nevét?

- Nem, senki sem ismerte őt a körülálló összecsődült tömegben, de bátyját Dobsiádónak hívják; mint mondják, czirkusz-igazgató, ki hónapokon át Jerichóban élvezteté mutatványait, s kinek társasága két hét előtt utazott el Párisba.

A herczeg most már tisztában volt a leány kilétéről. A Dobsiádó név mindent megmagyarázott neki, s oly lázas izgatottságba hozta, különben is halvány arcza oly halálsápadt lett, hogy Peruggia gróf bámulva tekintett reá.

- Mi bajod? - kérdé tőle. - Rosszúl vagy, szobádba vezetlek, jer! - mondá aggodalommal.

- Nem, nem. Menj lakosztályodba. Nekem sietnem kell, mert lekésem a vonatról, Isten veled.

E szavak után oly gyorsan, a mint sérült lába birta, sietett Mája szobája felé.

Oda érve egy székre rogyott.

Mája rémulten futott hozzá; látta, hogy a herczeg oly kedélyállapotban van s oly kimerült a nagy izgatottságtól, hogy igen közel volt az ájuláshoz.

- Rosszul van, herczeg? - kérdé tőle, mint pár percz előtt Peruggia gróf tette.

- Iszonyú fájdalmaim vannak lábamban, de mind a mellett el kell utaznom, ha nem akarom Ithakát örökre elveszíteni.

Az utolsó szavakat csak nehezen, majdnem önkivületben ejté ki s élettelenül hanyatlott vissza székébe, szemei lecsukódtak.

Mája rémületében kiabálni kezdett s futott a csengetyűhöz, hogy segítséget hívjon urának...

HUSZONHARMADIK FEJEZET.

Ezt az ájulást hosszú és veszélyes betegség követte.

Orvost hozattak; a vendégek egymás után hagyták el a kastélyt, mely fölé, úgy látszott, a sötét halál terjeszté ki fekete szárnyait. A fényes nap égető sugarai megvilágíták a vidéket; a kastély ablakainak a függönyei majdnem mind leeresztve, a termek némák, ridegek és szomorúak voltak... Nem maradt más Jónán, mint a Peruggia-család, melynek két női tagja egymást felváltva s az öreg Mája által támogatva, örködtek a beteg felett.

Hetek múltak, míg a vészes betegséget legyőzték. Hónapok, míg Fulvió ereje lassanként visszatért. Peruggia gróf kétszer is távozott azóta Jónáról és ismét visszatért, mint rendszeren szokta tenni, ha pénze elfogyott, de miután látta, hogy ott folyton egyforma unalom és egyhangúság uralkodik, nem sokáig bírta kiállni. Sógorát koronként fölkereste a betegszobában, a mi igen unalmas és csendes volt neki s végre hosszú időre búcsút vett tőle, mondván, hogy a keleten akar évekig tartó utazást tenni.

Midőn Fulvió ezt hallá, szavakba önté azt, a mivel jobbanléte óta folytonosan tépelődött.

- Emlékezel még - kérdé sógorától - ama csodaszép leányra, kiről nekem a mult évben beszéltél?

- Hogyne, kit a jerichói pályaudvarban láttam s valami...

- Dobsiádó kíséretében vittek Milanóba.

- Igen, Dobsiádó! A nevét már elfelejtém; hallottál róla valamit?

- Fájdalom, semmit! - sóhajtá Fulvió.

- Miért hozod őt elő? Miért gondolsz reá? - kérdé Peruggia élénken, kinek most eszébe jutott a herczeg nagy izgatottsága, midőn ő a perronon látottakat neki előadá.

- Szeretnék erről a leányról valamit tudni.

- Kivánod, hogy Milanóba menjek miatta?

- Kérlek arra. Én még sokáig nem mozdulhatok innét, de a vágy nem hagy nyugodni, hallani ama leány felől kit Ithakának hívnak s kit halálosan szeretek.

- Te? - kérdé bámulva a gróf. - Hát ismered?

- Itt volt nálam, de elrabolták tőlem, mit tőled tudtam meg akkor; erőszakkal vitték el, örültnek állítva őt. Fel kell találnom, különben agyonlövöm magam.

Peruggia gróf ámulva, bámulva nézett reá.

- De hát nem Selikát, mostoha leányomat szereted? - kérdé mintegy a felhőkből esve alá.

- Mi vitt e gondolatra? - kérdé meglepetve Fulvió.

- Nőmnek és leányomnak hosszú itt időzése és azon körülmény, hogy Cabaldos marquisnak kosarat adtak, ki pár hét előtt kérte meg Selika kezét, s ki igen jó parthie lett volna.

- Betegségem előtt beszéltem erről Juliával, - mondá a herczeg. - Én is ezt mondtam Cabaldosról nővéremnek és nagyon csudálom, hogy kosarat adtak neki. Reám nem gondolhattak, soha egy perczig sem voltam hajlandó a házasságra.

- Kivánod, hogy tudakozódjam ama leány holléte iránt?

- Kérlek arra. Igen nagy szívességet teendesz nekem azzal, ha megtudod, hogy csakugyan a milánói tébolydába zárták-e őt, kit megszabadítani onnét legfőbb törekvésem leendő, mihelyt megerősödöm.

- Szívesen, - viszonzá Peruggia, - azonban...

- Tudom, hogy pénzre van szükséged. Ime egy utalvány tizezer lirára, váltsd be Milánó, Florencz vagy Rómában, a hol szükséged lesz reá.

Peruggia meghatottan nyújtott sógorának kezét. Mindig meg volt hatva, ha nem várt pénzt kapott.

- Köszönöm. Még ma elutazom s hirt hozok, vagy küldök ama leányról, kinél szebbet és elragadóbbat soha sem láttam.

Ez ígéret után rövid idő múlva távozott Peruggia, s a következő nap elhagyta Jónát.

Fulvió várva várta tudósítását, mely Milánóból pár nap múlva meg is érkezett. A levél így hangzott:

Kedves Fulvió!

Ide érkezésem után azonnal a La Farnere tébolydába hajtatték, hol Dobsiádónak soha nevét sem hallák. Fiatal leányt évek óta nem vettek fel ápolásra, s így nem tudtam, hol keressem a nyomát annak, kinek hollétét tudni óhajtod. Add ezt mielőbb tudtára szerető sógorod

Peruggiónak.

Fulvióknak újabb levertséget okozott ez a tudósítás. Két sorban felelt sógorának, csak annyit, hogy: ne keresse tovább Ithakát, kit ő, mihelyt Jónáról elutazhatik, fel fog keresni és fel fog találni.

De fájdalom, gyengélkedése hosszabban tartott, mint hitte; fél évet vett az még igénybe. Végre elhatározhatta elutazását és kitűzte a napot az indulásra.

Éppen a farsang kezdete volt, s ő tudva, hogy a királyi udvar Rómában van, legelőször oda szándékozott menni.

Nem mulatási vágyból, hanem mert hagyományos szokása volt a Fragóni hercegeknek, hogy az udvarnál legalább egyszer évenként megjelenjenek. Neki jelenleg semmi más célja nem volt, mint Ithaka fölitalálása, kit nem tudott feledni.

Mindegy volt tehát, bárhol kezdi meg útját, s miután nővére, Peruggia grófné, időközben elhatározta magát, hogy Selikát Cabaldos marquisnak adja és szintén Rómába utazott, hogy a mátkapárt a királynak bemutatthassa, Fulvió legjobbnak tartá velök menni és így egyszerre hagyták el Jónát.

Rómába érkezve, megtette látogatásait, s részt vett az első udvari bálon, hol a patricius családok színe-java megjelent. Ez ünnepély az érdekes történetek hőseit, a szép Fragóni Fulviót nagyon megváltozva találta.

És valóban úgy is volt. Testben, lélekben megváltozott. Hosszú betegségének nyomai még láthatók voltak arczán, szemei tekintetében pedig gond és bú voltak kifejezve, és bánat az után, a kit elveszített, a kit alig remélt valaha feltalálni, s ha igen, mily körülmények között?

Az olasz társaság Fragóni herceget bálványozta, de hiú és önzőnek tartották, mert a mily gyorsan ragadta őt valami bámulatra, vagy gyújtotta fel szenvedélyét, épp oly hamar lett az semmivé. És ha semmivé lett az érzés, nem sokat törődött többé annak tárgyával. Ez volt bűne a világ előtt, de ez nem egy asszonytól, leánynál tette őt érdekessé.

Hosszas falun időzéséről különböző hírek szárnyaltak. Azt beszéltek, nővére leányát, Peruggia Selikát jegyezte el, s most annál nagyobb feltűnést keltett, hogy az mint másnak a menyasszonya jelent meg a Quirinálban, Fulvió herczeg pedig halványan, bánatos külsővel érkezett be faluról, s egészen másként viselte magát, mint azelőtt.

Nem közeledett a hölgyekhez, kiknek mindig leghűbb kísértője volt, s midőn a király egy cercle alatt megszólította őt, azt kérde tőle, hogy egészen meggyógyult-e betegségéből, oly halkán, elfogulva és szomorú hangon felel: «Még nem, felség», hogy a körülállók meglepetve pillantottak reá. Vonásain és hangján őszinte fájdalom volt kifejezve.

Találgatni kezdték az okát.

Más nem lehetett, mint szerelmi bánat.

De hát ki miatt?

Az olaszok minden titokszerűen szerelmet keresnek, s Fulvió viselete semmi kétséget sem hagyott az iránt, hogy szerencsétlen szerelmes...

Az 186*-iki Carneval különös vig volt Rómában, egymást érték a bálók, estélyek; az udvarnál három bál volt kitűzve, s a második különös ünnepélynek tekintetett. Mint mondák: a királynak egy keresztleánya és pártfogoltja, sőt rokona lesz ez este a társaságnak bemutatva.

Szépségéről mesés hírek keringtek.

Csak igen kevesen látták őt eddig, de azok el voltak ragadtatva, megbűvölve általa, nem győzték szépségét magasztalni.

Mars és Rhea Sylvia ivadéka lehet csak, mondák, Romulus ivadéka, az elűzött Numitor király sarja. Tartása, arczkifejezése fejedelmi, a szemében ülő fel-felvillanó komor dacz Numitor, Albalonga elűzött királyaa haragjának maradványa.

Az olaszok képzelődő tehetsége semmivel össze nem hasonlítható s ha valami megragadja azt, a rajongással párosul és a fellengzésig emelkedik.

Igy volt ez a még nem látott nagy szépségű leánynyal is, kiről csak annyit tudtak, hogy Egéria grófnőnek hívják, a király rokona és a főudvarmester neje, Marcassi grófné felügyelete alatt áll.

A második udvari bálra Ossimó Róbert gróf és neje is megérkeztek Rómába. Megnyitották fényes palotájukat a társaságnak, ünnepélyeket adtak, de sokaknak feltűnt, hogy Fragóni Fulvió herczeg, ki mindenhova járt, sohasem jelent meg az Ossimó-palotában.

Hajlandók voltak ezt a herczeg szomorúságával hozni összeköttetésbe.

Olympia grófnő még mindig igen szép asszony volt, s azok közé tartozott, kiknek múltó ifjúságát s talán tünedezni kezdő szépségét szellemi tehetsége kárpótolta. Nemcsak kellemes társalgása, de meglepő ötletei, nagy műveltsége és multjának nimbusza is lekötötték a vele érintkezők figyelmét s mindenki természetesnek találta, hogy a hosszasan Jónán időző Ossimó grófnő Fulvió herczeg szívét elrabolta.

Sokan figyelemmel kísérték Olympia és Fragóni egymás iránti viseletét, ha azok valamely társaságban összejöttek s nem egynek tűnt fel, hogy a fiatal herczeg sohasem közeledett Ossimó grófnéhoz, sőt - a mit szinte észrevettek a patriczius társaságban - Olympia még egyszer sem jelent meg az udvari ünnepélyeken, holott a király egy magánkihallgatáson fogadta őt, s ha visszaemlékeztek a mult időkre, nem bírták maguknak ezt megmagyarázni, mert egykor sokat suttogtak Olympia kitüntetéséről az udvarnál, melylyel szemben ez a hideg magatartás most kétszeresen feltűnő volt. Ily megjegyzések és beszédek között érkezett el a második udvari bálra kitűzött nap.

Mindenki kíváncsi volt, megjelenik-e azon Ossimó grófné?

Ugyanezen évben a farsang szokatlan hosszú volt, s az olasz éghajlat már teljes tavaszt mutatott a természetben. Enyhe, harmatos levegő árasztá el az udvari bál estéjén Róma városát; a tündéri fénynyel megvilágított királyi palota ablakai tárva voltak, bő látványt nyújtva a lent ácsorgóknak, kik egymás után látták a pompás fogatokat a Quirinál elé robogni.

Fönt a bálteremben, melynek kupoláját egykor Rafael örökíté meg ecsetjével, tündöklött az örök városnak fényes társasága. Pont tíz órakor hangzott föl a jel az udvar megjelenésére, és az élénk csevegés, mely addig a nagy terem minden részét betölté, hirtelen elnémult.

Megnyíltak a királyi lakosztály szárnyas ajtói s elől a főudvarmester jött hagyományos botjával, utána a király, kit az udvari személyzet követett, fényes egyenruhákban, és mindjárt a kíséret után Marcassi grófné egy csodaszép leánynyal az oldalán.

E két hölgy nem tartozott közvetlen a kísérethez, de a király belső lakosztályából lépve ki, mindenki tudta, hogy ki az az ifjú hölgy, a még soha nem látott fejedelmi tartású alak: Egéria Itha grófnő, a fejedelem rokona.

Mély csend fogadta a király megjelenését, ki mindjárt a vendégsor kezdeténél megállt, s majd az egyik, majd a másik jelenlévőt tüntette ki megszólításával, mialatt Marcassi grófné oldalt előre menve, az együtt álló hölgyeknek mutatta be védenczét, Egéria grófnőt.

Daczára a király jelenlétének, majdnem mindenkinek szeme az ismeretlen fiatal leányra volt szögezve. Különösen a férfiak bámuló tekintete tapadt reá őszinte csodálattal. Beléptekor azonban a csodálkozás halk moraja közé egy különös felkiáltás is vegyült, mely öröm, ijedség, meglepetés és bámulat vegyüléke volt és Fragóni Fulvió ajkairól hangzott fel.

Azok a hölgyek, kiknek Egéria grófnő be lett mutatva, pár kérdést intéztek hozzá, melyekre ő korához alig illő komolysággal felelt. Sem zavar, sem elfogultság nem látszott rajta; tartása és modora olyan volt, mintha leereszkednék feleleteivel azokhoz, kik őt megszólítják.

A király ezalatt folytatta sétáját a hosszú sorban s itt-ott megállva, beszélgetett. Ossimó grófot is megszólítá, míg Olympia grófnő előtt elhaladva, észre sem látszott őt venni.

A kik a közelben álltak, látták, hogy elhalványodott és ajkait szenvedélyesen harapdálta.

Ugyanígy tett Marcassi grófné is, ki Ossimó grófnénak nem mutatta be ifjú védenczét.

Végre megkezdődött a táncz. Ekkor közeledtek az ifjak Egéria grófnőhöz; a főudvarmester mint tánczosát vezette hozzá Fragóni herceget az első négyesre és bemutatta őt neki. A herczeg némán, de elragadtatva hajta meg magát Itha előtt.

Itha végig pillantott rajta, s bár arcza mozdulatlan, komoly volt, szemében egy felvillanó sugár melegebb kifejezést adott vonásainak.

Az adott jelre a párok kiálltak a terem közepére, a király többektől környezve, félrevonult, s a zene megszólalt.

Minden szem Fragóni herczegre és Ithára volt szögezve, mindenki őket nézte. Soha szebb párt nem látott a Quirinál s mindenki észrevette, hogy a király pillantása is gyakran és hosszasan fordult feléjük s mindannyiszor enyhe, meleg kifejezés ült arczára.

De hát ki volt ez a titokzatos leány, a kiről soha senki sem hallott s most egy ismeretlen grófi név, grófi korona címével mutatják be a római előkelő társaságban a főudvarmester neje védnöksége alatt?

Az udvari bál egész közönsége ezen a megoldhatatlan kérdésen törte fejét.

Ossimó grófnét határozottan kegyvesztettnek tartották s nemcsak őt sujtotta le, hanem haragra lobbantotta férjét is, ki nem tudta magának megmagyarázni a király magaviseletét.

Ha lehetséges lett volna, idejekorán elhagyják a bált, de az ajtók be lévén zárva, az ünnepély vége előtt senki sem távozhatott.

Fulvió herczeg az első alkalmat felhasználva, az izgatottságtól majdnem remegő hangon szólítá meg tánczosnéját.

- Emlékezik-e reám, grófnő, emlékezik-e a Hekata-hegységben töltött időre? - kérdé áradózó hévvel.

Ithaka egy perczig némán tekintett reá, mintha habozna a felelettel.

- Reám ismert? - kérdé halk, elfojtott hangon.

- Lehet-e önt feledni?

- Előbbi kérdésére e feleletben rejlik a válasz, - viszonzá Ithaka oly hangon, oly modorban, hogy Fulvió megnémult a csodálkozástól.

A külső ugyanaz volt, a mibe örülten beleszeretett, de a hang, a modor, az ismeretlen volt előtte. Ez az Ithaka-é az, kit alig másfél éve, hogy nem látott, ugyanaz-e valóban, kit tőle Dobsiádó elrabolt s ki ma e fényes gyülekezet legfénylőbb csillaga, valóságos királynője, ki oly modorban beszél vele, a minő díszére válnék a szellem, ész és műveltség bármely kiváltságosának?

Mindegy! Bárki legyen is... - gondolá még inkább elbűvölve általa. - Itt van mellettem, megtaláltam s boldog vagyok már láthatására is.

- Tehát nem felejté Jónát, a tengert és a bárkát, a miket szeretett? Gondol-e néha a hegység aranyos csúcsaira, melynek ön tündére volt?

- Lehetséges volna mindazt nekem elfeledni? - kérdé meghatva, hálás pillantással. Azután erőt vett magán, elkomolyodott s majdnem hidegen mondá: - Rajtunk a sor, herczeg, ne zavarjuk a tánczosokat.

Átmentek a másik oldalra, felváltva vis-a-vis-jukat. Fulvió mint álomlátó állt a leány mellett.

- Hogy van Mája? - kérdé halk, elfojtott hangon Ithaka.

- Még mindig kedvenczét siratja.

- Ki őt sohasem fogja látni! - mondá mély szomorúsággal a leány, s most teljesen a régi Itha volt. Az erdők búsongó madara, komor, mély zengésű hangjával, elborult szemével.

Fulvió szeretett volna térdre esni előtte.

- Oly biztosan, oly minden lehetőséget kizáró határozottsággal mondja ezt? - kérdé leveretve.

- Sorsom ide köt örökre.

- Szabad egy kérdést kockáztatnom?

- Ha lehetséges, felelek.

- Ki ön valósággal, miféle rejtély fedi születését?

Itha vállat vont, szomorú mosoly ült ajkaira.

- Egész életemben ezt kérdezték tőlem s én sohasem tudtam reá felelni.

- És ma sem?

- Ma talán kevésbé, mint bármikor, mert sorsom egy meseszerű talány, minek csodálatos esélyeit csak most tudom megítélni, miután hosszú szellemi alvás után életre, öntudatra ébredék.

Fulvió mindnagyobb bámulattal nézett reá. Alig hihetett füleinek.

Mi történt e leánynyal így rövid idő alatt? Hogyan, mi módon vették el eredetiségét, ki tanította meg így válogatottan beszélni? Gyönyörű volt a hang, ékesek, szellemdúsak a szavak, tökéletes a modor, de nélkülözte azon varázshatású illatot, mely azelőtt a természet e csodagyermekén előmlött; nem volt rajta többé az erdő friss fuvallata, mely mámorító hatást gyakorolt Fulvióra, ki már megútálta az üvegház zárt levegőjében felnőtt halvány növényeket s lelkesült a természet remek virágáért.

De Itha szépsége még megvolt. Azt nem vehették el. Kissé halványabb, mint azelőtt, de szeme tündöklött, bronzszínű haja hullámozott, termete telt és deli volt, ajkai kicsattanni látszottak s ragyogó bőrén a halványságon áttört a meleg vér, melyet minden csekély fölindulás hullámszába hozott.

- Jó! - mondá gondolkozva a herczeg. - Nem ismétlem többé e kérdést, ha úgy sem nyerhetek arra feleletet, de mondja legalább azt, hol és mikor láthatom viszont, mert e remény nélkül nem is élhetek.

Itha szomorúan pillantott rajta végig.

- Nem tudom!

- Meg akar ölni e két szóval?

- Forduljon kérdésével Marcassi grófnéhez, én rab vagyok, mint a kalitkába zárt madár.

Fulvió mereven reá szögezett tekintettel hallgatá szavait s meglepetve látta, hogy e felelet alatt Ithaka tekintete gyorsan elborult, arcza megváltozott, a békés, enyhe, szelid kifejezést komoly, vészjósló vonás váltotta fel, fejét magasra emelte s szemei villámokat szórtak.

Fulvió önkéntelen körütekintett, megtudandó, mi idézhette nála elő e csodálatos változást.

Ossimó grófné haladt el mellettök s fürkészve, vizsgálódva tekintett reájuk.

- Olympia grófnő! - suttogá önkéntelenül.

- Ő! - viszonzá az izgatottságtól reszketve Itha. - Ő vette el tőlem az erdőt, a tengert, szabadságomat és az - életet!

E perczen vége volt a négyesnek s vége volt az ifjú pár együttlétének is, mert Itha a következő táncokban más tánczosokat kapott és nem beszélhetett többé Fulvióval.

HUSZONNEGYEDIK FEJEZET.

Fragóni herczeg mint az álomlátó tölté a következő napokat. Nem tudta mire határozza magát, csak azzal volt tisztában, hogy Ithakát látnia kell, földeríteni annak titokszerű kilétét és azután...

A többivel még nem volt tisztában. Nyílt lap volt előtte a jövő, melyre mindenféleképpen lehetett írni.

Mindenek előtt Marcassi grófnét akarta felkeresni, ki saját palotájában lakott, a Piazza Monte Cavallón, valószínűnek tartván, hogy Itha nála, vagy legalább közelében van.

Három nappal az udvari bál után, bejelentette magát s a grófné elfogadta.

Marcassi Viktória idős, ősz hajú hölgy volt. Feszes, merev, kiszámított modora éppen nem keltett bizalmat.

Fragóni herceget régóta ismeré, anyjának egykor jó barátnője volt és őt, kire még mint gyermekre emlékezett, mindig rokonszenvében részesíté.

Belépve hozzá, a grófné, nővéréről Peruggia Juliáról tudakozódott. Megemlíti, hogy várta, hogy az új mátkapár már a mult bálban be lesz mutatva a királynak, s kérdezte, mért halasztották el a bemutatást.

Fulvió megmondta az okot és azt, hogy a jövő bálban jelenik meg nővére Selikával, Cabaldos marquis leendő nejével, de beszéd közben oly szórakozott volt, hogy ez a grófnénak feltűnt.

- Önt bizonynyal fontos ok vezette hozzám, kedves Fulvió, - mondá végre kissé tartózkodóbb modorban a grófné.

- Igaza van, grófné, egy rám nézve igen fontos ok vezérelt ma ide, bár alig remélhetem, hogy jövőtelem célhoz vezet; de mindegy, elhatároztam megkísérteni...

- Szóljon, kíváncsivá tesz.

- Az utolsó udvari bálon egy ifjú hölgy lett bemutatva a társaságnak...

- Ah! Egéria Itha! - szólt a grófné hidegen, - róla akar tudakozódni? Igaza van, herceg, fáradsága hasztalan.

- Csak annyit grófné, - mondá kezeit kérően összetéve Fulvió, - hogyan jutott ő ide?

- Nem tudom. Nekem közel egy éve, hogy átadatott nevelés, gondozás végett. Azóta felügyeletem alatt áll. Többet nem mondhatok.

- Kihez kell fordulnom, ha ön elutasít?

- Mily célból akarja tudni azt, a mit kérdez?

- Abból az egyszerű és természetes okból, mert mielőtt idejött, nálam volt Jónán, hol nővérem és Ossimó grófné is időztek akkor és...

- Ossimó Olympia? - kérde meglepetve Marcassiné, félbe szakítva Fulviót, ki alig hallgatott reá nagy izgatottságának hevében.

- És tölem elrabolták, - folytatá hévvel. - Azóta itt van s akarom tudni, miért, mily címen? Ki hozta ide, miért van elzárva s mily szándéka van vele a királynak?

A grófné gúnyos mosolylyal nézett reá s oly hideg tartással ült helyén, mintha percz alatt megfagyott volna.

- Kedves Fulvió, - mondá lassan, vontatva s minden szavára súlyt fektetve, - ön nagy hevében elfelejti, hol van, kivel beszél és mindenek fölött, a mi a legfontosabb: *kit* akar kérdőre vonni.

- Bocsánatot, grófné.

- Egéria Itha *grófnő* ma az udvarhoz tartozik. Ő felsége a király pártfogása alatt áll, s hogy ki volt, hol tölté idejövetele előtt idejét, mi van róla határozva a jövőben, mind azt nem tudom, de nem is tartozik reám, s ha ezt tudni akarja, herceg, úgy csak *egyetlen* ember van a földön, ki arra felelhet.

Fulvió kalapját vette.

- Úgy hozzá fogok fordulni, - mondá határozottan, s hidegen meghajtva magát, elhagyta a termet és pár pillanat mulva a Marcassi-palotát s nagy felindulásában nem tudva mit tenni, lassan gondolkodva ment végig a Piazza Monte Cavallón, hol szemben a palotával a Quirinál

impozáns épülete emelkedett, melynek ablakaira önkéntelen felpillantott, a multkori ünne-
pélyre gondolva és Ithát látva képzeletében.

Révedező szemekkel haladt végig a téren, egy pillantásra sem méltatva a piacz közepén álló
hires obeliszket. Azon törte a fejét, mi módon kérhetne felvilágosítást és kitől azon az *egyen*
kívül, kit a főudvarmester neje értett.

Különös, csodálatos gyanú szállta meg lelkét a Marcassi-palotában folytatott társalgás után...

Önkéntelen eszébe jutottak bizonyos régen elhangzott hírek, mik húsz év előtt keringtek a
társaságban, sőt az országban, miket ő már csak utólagosan hallott mint nagyon fiatal ember,
midőn azok már csak a mult történetéhez tartoztak és senkit sem érdekeltek többé.

A Piazza Monte Cavallónál a Pincióra jutott, hol föl s alá hullámozott a sétálók serege s a nap
utolsó sugarai világították meg Rómát.

Fátyolos hölgyek suhantak el mellette, fekete szemekkel, kihívó mosolylyal. Ő nem látott
semmit. Egymást érték a címerez fogatok, végig robogva a korzón, s ő egyikben megismeré
Ossimó Olympiát, ki hátra dőlve pompás fogatában, feltűnő halvány volt és komor tekintettel
bámult maga elé, nem véve észre a kocsija mellett elhaladó ismerősöket.

Ossimó grófné!

Éppen vele foglalkozott gondolataiban. Kitől tudhatná meg e nőnek a multját, kiről annyit
suttogott a világ, de soha bizonyost nem tudtak róla? Vagy nem merték kimondani, a mit
gondoltak? Miért?

Fontos ok lehetett erre a mende-mondát vadászó társaságban.

Egy különös eszméje támadt. Nővére, Julia, tudhat valamit, ki majdnem egy idős volt Olympiá-
val. Jó barátnők voltak leánykorukban, ő bizonyynyal tud valamit mondani róla. Igen, ez jó
gondolat volt... Elhatározta meglátogatni nővérét s a Piazza Pantheon felé fordult, hol a
Peruggia-palota emelkedett.

Otthon találva rokonait, egyenesen nővéréhez ment s vele hosszú beszélgetést folytatott. Náluk
maradt ebédre, melyen részt vett Peruggia gróf is, ki éppen Rómában időzött és Cabaldos
marquis, mint félig már a családhoz tartozó tag.

Peruggia gróf mentegette magát sógora előtt, hogy megbizásának és ígéretének Itha feltalálását
illetőleg még mindig nem birt eleget tenni.

- Most már ne fáradj tovább, - mondá Fulvió, - én megtaláltam, de örökre el is veszítém.

A gróf bámulva nézett reá.

- A czirkusz tagjai közé tartozik? - kérdé feszülten.

- Az utolsó udvari bálban láttam mint Egéria grófnőt. Marcassi Viktória vezette és mutatta be.

- Lehetetlen, csalódol!

- Biztosíthatlak. Beszéltem vele, kérdezősködött Jónáról s az öreg Májáról.

- De hisz akkor...

- Csitt! - mondá Julia grófnő, ki férjét képesnek tartá a legmeggondolatlanabb szavak kiejtésére.

- Ne beszéljünk e tárgyról.

- Kivánod, hogy tudakozódjam ez átváltozásról? - kérdé sógorától Peruggia.

- Egyetlen lépést se tégy, egy szót se ejts ki ez irányban, - szólta majdnem ijedten Fulvió, ki
ismerte sógora szelességét és meggondolatlanságát.

- A mint kívánod. De a jövő udvari bálon ott leszek és látni fogom Ithakát, most Egéria grófnőt, kinek ez álneve és címe lehet.

- A királytól függött neki nevet és címet adni, - mondá Julia grófnő hidegen.

- Igaz! De hát ki volt ő azelőtt?

- Erre gondolni, ezen tünődni *ma* már nem dolgunk. Ily magas pártfogás mellett mindent úgy kell vennünk, a mint van.

És nem beszéltek többé róla.

Lassan múltak a napok Fulvióra nézve, ki csak azért ment társaságokba, azért kereste fel a bálakat és ünnepélyeket, hogy találkozhasék Ithakával.

De hasztalan volt minden fáradsága.

Ithakát nem találta sehol. Így mult el tizennégy nap lázas várakozás, remény és csalódás között, míg végre elérkezett az udvari bál napja.

A bál fényes és majdnem túltömött volt. Az arisztokrácia, irodalom, művészet és katonaság egyaránt képviselve volt. Megjelent Peruggia grófné is leánya és Cabaldos marquis-val, kiket bemutatnak a királynak mint új mátkapárt s közcsodálkozásra Ossimó gróf is eljött nejével, kit általánosan kegyvesztettnek tekintettek s ki feltűnően komor és halvány volt.

Marcassi grófné már az udvar megjelenése előtt megérkezett Ithakával, ki ez este halvány rózsaszínű ruhát viselt, bronzszínű haja négyszeres fonatban vette körül fejét, koronát képezve kissé meghalványult arcza fölött, melyen egykedvűség s szomorúság tükröződék.

Némán állt Marcassi grófné mellett, nem közeledett senkihez, s majdnem megdöbbenve kapta, fel fejét merengéséből, midőn Ossimó gróf megszólítja őt.

- Emlékezik még rám, grófnő? - kérdé Róbert, ki úgy első ízben, mint most, alig hitt szemeinek, itt látva őt ez átváltozásban.

- Emlékezem.

- Hogy tetszik önnek Róma?

- Keveset láttam belőle.

- Nem szokott kikocsizni?

- A templomba, s onnét a Marcassi-palotába, és némelykor ide... - tevé igen halkan előbbi szavaihoz.

Ossimó meglepetve vizsgálá arczát, mely ésbontóan szép volt, s melyről hiányzott bár az erdők friss fuvalatának színe, de csak azért, hogy helyet adjon annak a rózsahalvány átlátszó pírnak, mi eszményivé tette.

- Ide a Quirinálba? - kérdé csodálkozva.

- Ide, - felelt Itha, megvetően pillantva végig a kérdezősködőn, s elfordult.

A gróf nem tudta levenni róla szemeit.

Fulvió messziről kísérté tekintetével a társalgás alatti mozdulatok és mindkettőjük arczjátékát. Midőn látta, hogy Ithaka elfordult társától, hozzá sietett s midőn köszönté őt, elragadtatva vette észre Itha arczán a félreismerhetetlen örömet.

- Egész örökkévalóság, hogy nem láttam, - mondá bensőségteljes hangon Fulvió.

- Gondolt reám? - kérdé egyszerűen, régi természetességével, de kissé elfogultan, Itha.

- Élhetünk-e napsugár nélkül, nélkülözhetjük-e a levegőt?... Nekem több az ön láthatása mindkettőnél.

A leány nem felelt, mélyen hosszan fürkészsze nézett reá.

- Találjon ki valamit, hogy innét elmehessek, - sugá halkan pár percnyi szünet után.

Fulvió megdöbbsent e szavakra.

- Innét? - kérdé habozva, leverten, - az lehetetlen.

- Itt meg kell halnom!

- Miért, boldogtalannak érzi magát?

- Nem érzem a friss fuvallatot, nem szívhatom a nap melegét. Az erdők madarait kalitkába zárva látom szobámban, s ha a tenger, ah, az oly messze van, hogy még moráját sem hallok soha... Meg fogok halni.

- Hová szeretne menni?

Ithaka arczán vágyó, reményteljes öröm villant át.

- A Hekata hegység bércei közé.

Fulvió gondolkozott.

- Egy mód volna, - mondá habozva.

- És az?

- Ha a királylyal beszélnek.

A leány arcza elhalványult.

- Így sohasem távozhatom innét, - mondá leverten.

Fulvió ijedten nézett reá.

- Szokta őt látni? - kérdé elfojtott lélekzettel.

- Olykor...

A herczeg megrendült. Nem volt bátorsága folytatni e társalgást.

Némán álltak egymás mellett.

Ekkor megnyíltak a belső termek szárnyas ajtai, megadatott a jel, s megjelent a király kíséretével.

Végig ment a vendégek során. Mindenki észrevette, hogy sasszeme átszárnyalta a termet és egy pillanatig Ithán pihent meg, majd Fragóni herczegre pillantott, ki mellette állt. Csak ezután kezdte meg vendégeivel a társalgást, kik minden mozdulatát figyelemmel kísérték. Elhaladt Ossimó grófné előtt, s arczán komor, megrovó kifejezés ült. Pár percz mulva Ossimó grófhoz közeledett, ki mélyen hajtva meg magát előtte, várt a megszólításra.

- Nemsokára tavasz lesz, - mondá a király hangosabban a szokottnál, - meddig szándékozik még Ossimó gróf Rómában tartózkodni?

Ossimó elhalványodott.

- Néhány nap mulva el... uta... zom, - dadogá.

- Természetesen a grófnéval együtt.

- Igen felség, ő... is... velem... jön.

- Jó utat, - mondá a király s tovább ment.

Elfojtott suttogás követte lépteit.

Minden fej Olympia grófné felé fordult, mindenki gúnyos mosolylyal tekintett a letűnt csillag felé, s ő nem hallva bár a király szavait, az arczokból eltalálta azok értelmét.

Semmivé volt téve.

A király végig haladt az egész hosszú soron, azután Fragóni herczeghez lépett és kitűntető nyájassággal beszélt vele, mialatt szeme több ízben Ithaka szép arczán pihent, ki lesütött fővel állt előtte.

- Mily eredménye volt a mult őszön a vadászatnak, Jónán? - kérde Fulviótól.

- A legjobb felség. Hosszú és szép őszünk volt a hegyek között.

- Sok év óta nem láttam ama szép vidéket, a jövő őszszel fölkeresem a Hekata hegység nemes vadjait.

- Nagy ünnep lesz ez az idő vidékünkre, - felelt Fulvió, magát mélyen meghajtva, s a király tovább ment másokat tüntetve ki szavaival.

A következő napon Fragóni herczeg levelet kapott a főudvarmester nejétől.

«Beszélnem kell önnel, kedves Fulvió, keresse föl mielőbb, öreg barátnőjét,

Marcassi Viktóriát.»

Fulviót majdnem kellemetlenül érinté ez a levél.

Nem tudott egy különös gondolatról, csodálatos gyanútól szabadulni, mely szívébe vette magát az utolsó udvari bál óta és ez a gyanú kétségbe ejté...

A levél vétele után befogatott s a korzóra ment kocsikázni.

Elmerülve ült fogatában, midőn egy pillanatra fölvetvén szemeit, Ossimó Olympia fogata robogott el mellette; csodálkozva látta, hogy az még Rómában van, a királyi kegyvesztés után.

«Mire vár, mit akar?» kérde magában Fulvió, de a másik perczen egy más kérdés merült föl lelkében. Miért bántak így e még *ma* is szép asszonynyal a Quirinálban, még férjét sem kimélve, ki egyike volt Olaszország leggazdagabb, legbecsültebb főurainak?

Erre lehetetlen volt megfelelni, ezt csak maga Olympia mondhatná meg, deríthetné föl ezt a titkot.

- A Marcassi-palotába! - kiáltá a kocsisnak nagy izgatottságban, s ez ki is volt fejezve halvány arczán, égő szemeiben, midőn a grófnéhoz belépett.

- Köszönöm, hogy ily gyorsan eljött, - mondá a belépőnek Marcassiné, egészen más mozdulattal nyujtva neki kezét, mint midőn utóljára elváltak.

- Levelét parancsnak vettem.

- Csak kérelem volt.

Fulvió némán hajtá meg magát.

- Kértem arra, hogy hozzám jöjjön, - folytatá a grófné, szemeit az átelleni, napsugaraktól tündöklő ablakra függesztve; - de az, a mit önnek mondani akarok *magas*, sőt a *legmagasabb* óhajtás. Hallgassa meg és feleljen reá.

A herczeg majdnem tiltakozó mozdulatot tett, de erőt vett magán, mereven ült helyén.

- Ön a multkor ugyan ezen a helyen Ithakáról beszélt velem, - folytatá önkéntelen halkabban, mint beszéde kezdetén a grófné, s kissé megzavarodva vendége merev tartása és némasága fölött, mi megfoghatatlan volt neki.

- Kérdést intézett hozzám minap, - kezdé Marcassi grófnő, - melyre én nem felelhettem, sőt ma is csak egy kérdéssel válaszolhatok és ez: akarja-e nőül venni Ithakát?

Fulvió a meglepetéstől fölugrott.

Mily boldog lett volna csak pár nap előtt is e kérdésre felelhetni. *Ma* nem tudott arra válaszolni. Ajkai zárva voltak.

Marcassiné meglepetve szemlélte.

- Nos? - kérde türelmetlenül, megrovó hangon.

- A nem várt kérdés annyira meglepő... - dadogá a herceg, - hogy...

- Nem tud, vagy nem akar arra e perczen felelni, - vágott szavába Marcassi grófné. - Jó. Negyvennyolcz óráig gondolkozzék, azután hozza el a választ, mely csak *egyféleképen* hangozhatik.

- Szabad egy kérdést kockáztatnom, mielőtt elhagyom a termet? - kérde Fulvió kalapját véve.

- Kérdezzen, a felelet tölem függ.

- Miféle összeköttetésben áll Ithaka a királylyal.

Marcassiné felállt, fejével némán intett búcsút s a herceg gyors léptekkel hagyta el a szobát.

HUSZONÖTÖDIK FEJEZET.

A következő nap alkonya már Jónán, a hegységben találta Fulviót. Sietve hagyta el Rómát, mintha veszély környezné ott. Nem bizott saját erejében.

Legjobbnek tartotta távozni és Ithakát sohasem látni többé.

De ezt könnyebb volt föltenni magában, mint kivinni. Leirhatatlanul szenvedett. Még rokonának sem szólt elutazásáról, csupán egy levelet hagyott hátra nővérenek, egy másikat Marcassi grófnénak küldött, melyben kimentetni kéri gyors elutazását. Feleletül előtte való napi kérdésére pedig azt hozza fel, hogy ő fogadalmat tett, miként sohasem nőül, s ezt a fogadalmat meg is tartja.

Levert kedélylyel, fájó szívvel érkezett Jónára. Behúnyta szemeit, midőn a hegyszoros torkolatához ért, hol Leticzia kunyhója állt, s az egész hosszú sziklaúton nem tekintett sehova; mégis mindenütt Ithakát látta, fehér gyapot öltözetében, leomló bronzsínű hajával, szoborszerű lábaival.

Az udvari bálban talált hölgyet szintén Ithakának hívták - eszébe sem jutott. Azt megvetette. Más kedvesének tartá, kit vele akartak elvetetni. Vele! Olaszország egyik legelőkelőbb főnemesével. Ehhez nem adta oda magát.

Igy érkezett az ősi kastélyba, hol kétségbeejtő némaság fogadta.

Az első napot úgy tölté, mint ki egy nehéz hosszú öntudatlan betegségből jön magához. Azon törte a fejét, nem volna-e legjobb agyon löni magát?

Ezt azonban gyávaságnak tartá. Nem tette, de nem volt bátorsága arra gondolni, mit fog tenni a legközelebb jövőben.

Nagy útra határozta magát. Afrikába készült menni, évekig távol maradni; azt remélte, hogy messze távol Jónától elfelejti Ithát és csalódásait.

A következő napon idegen érkezett a kastélyba. Fulvió ablakából látta a meredek úton felkúszó kocsit. Bár ismerős alak volt az idegen, ki a kocsi belsejét elfoglalta, nem emlékezett annak kilétére.

Nemsokára signor Dobsiádót jelenték be nála.

A herczeg meglepetve fordult a belépő felé, kit mielőbb bevezetni parancsolt.

A sima képű, ravasz szemű olasz mély hajlongásokkal közeledett a herczeg felé.

- Mi hozá Jónára, signor Dobsiádó? - kérdé hideg kimértséggel a herczeg.

- Igen fontos ügy, kegyelmes úr, - felette fontos.

- Beszéljen gyorsan. Miféle ügy?

- Kegyelmes úr most Rómából jött Jónára? - kérdé Dobsiádó, vizsgálódó szemeit Fulvióra szegezve.

- Tegnapelőtt alkonyatkor érkeztem.

- Az udvari bálokban is részt vett?

- Kétséggkívül.

- Látta Egéria Itha grófnőt?

- Beszéltem vele, - viszonzá szívének lázas dobogását elfojtani igyekezve Fulvió.

- Elmondta ő herczegségednek, hogy jutott Rómába, a Quirinálba, a *király közelébe*?

- Az már oly régen volt, hogy nem is beszéltünk róla.

- Igaz. Régen volt, de mindig érdekes és csodálatos marad. Elmondjam herczegségednek?

- Honnét tudná ön azt, signor Dobsiádó?

- Én vittem Ithakát Rómába.

- Ön? Ugyan ne beszéljen ilyen badarságokat.

- De hát hogy jutott volna ő innét oda?

- Ossimó grófné segítségével.

- Igaz, ő hozta le a tengerpartra Ithát, hol bárkába ültették, melyen ő nem gyanítva semmit, vidáman evezett, csak akkor riadt meg, midőn minden ismerős helytől távol a partra szálltunk, kocsira ültünk s a vasúti állomáshoz hajtatánk.

- Ki adott önnek erre engedélyt? - kiáltott dühvel Fulvió, ki nem tartóztathatta tovább szenvedélyes haragját.

- Ossimó grófné.

- Mi köze volt neki a leányhoz?

- Azt nem tudom. Nem kérdeztem és ő nem mondta. Tény az, hogy ő nekem azzal a megbizással adta át Ithát, hogy én őt feleségül vegyem.

Fulvió az olaszhoz ugrott s megragadta torkát.

- És ön, mit tett ön? - kiáltá dühvel.

- Sem feleségül nem vettem, sem soha egy hajszálát sem érintém, hanem elvittem a királyhoz, ki akkor Monte di Capón időzött udvarával, - viszonzá az fuldokolva.

A herczeg elereszté martalékát.

- Mily célból vitte őt a királyhoz? - kérdé komor, mogorva hangon.

- Nem rossz célból. Erre esküszöm!

- Tovább, beszéljen, esküjének nem hiszek.

- Ez sértés, herczeg, én becsületes ember vagyok.

- Tovább, tovább...

- Mindjárt a vasúti állomásnál egy idős nőt rendeltem Ithakához, ki egy külön szakaszban utazott vele. Őszintén megvallom, Párisba akartam őt vinni a Hippodrom számára.

- Nyomorult!

- Mi rossz van ebben? Egy elhagyatott, árva, majdnem kóborló leányt nagy összegek árán kiképeztetni s művésznővé tenni?

- Ellopni, elrabolni... férfihoz, becsületes emberhez illő tett volt ez? Pfuj, Dobsiádó, így csak rabló cselekedhetik!

- De kinek a tulajdona volt Ithaka? Ossimó grófné rendelkezett fölötté s ő nekem adta.

Fulvió majdnem tajtékozott dühében ez okoskodásra.

- Szerencsésen Párisba értünk. Én az egész úton alig láttam Ithakát, s nem hittem a mellette levő, olasz nőnek, midőn a fogadóba megszállva, Ithakáról kezdett beszélni, még pedig hihetetlen dolgokat.

- Miféle dolgokat?

- Azt állítá, hogy a leány gyönyörű szoborszerű karján egy királyi korona van tötövírozva s alatta ez a szó Ithaka, úgyszintén év, hó és nap mind csodálatos épen s olvashatóan s valószínűleg oly régóta, mióta Itha a világra jöhetett.

Fulvió bámulva hallgatá a beszélőt.

- Ez nem igaz, - mondá végre határozottan és csengetett.

A komornyik lépett be a csengetésre.

- Küldje ide Máját, - mondá neki izgatottan Fulvió. - De gyorsan, egy percet se mulasztson.

Dobsiádó csodálkozva nézett reá.

- Ki az a Mája? - kérdé rosszat sejtve.

- Öreg dajka, ki Ithaka mellett volt, midőn az Jónán időzött, sőt a vadászházba is vele ment. Ha igaz, a mit beszél Dobsiádó, úgy Májának is kell arról tudni.

Pár pillanat múlva az öreg Mája futott a terembe.

- Hol van Itha, az én kedvenczem? - kérdé berohanva. - Hol van, hol van! - kiáltá könnyes szemekkel.

- Csendesülj, Mája, - mondá Fulvió, vállára téve kezét. - Itha nincs itt, de róla akarok veled beszélni. Szedd össze emlékező tehetségedet.

- Kérdezzen, herczegem, - mondá, igyekezve erőt venni nagy felindultságán az öreg nő.

- Láttad valamikor Itha karjait? - kérde a herczeg.

- Gyakran, ruha nélkül, fedetlenül. Olyanok, mint az alabástrom, vagy a...

- Jól van, Mája, nem azt akarom tudni, - folytatá Fulvió, kinek vér szállt halvány arczába a társalgás alatt. - Ez az úr azt állítja, hogy Ithakának egyik karja tätovirozva volt, úgy, mint némelyik pórleánynak a savoyai vidéken is szokott lenni, karján vagy nyakán. Vettél-e te ilyfélét észre rajta?

Mája élénken kapta föl fejét.

- Hogyne, herczegem! Ennek az úrnak igaza van. Csak azt nem tudom, honnan láthatta ő, mert Itha szemérmes, mint a mimóza virág. Igaz, igaz! Jobb karján korona, név, évszám van bevésve. Gyönyörű egyformaságban, nem úgy, mint a savoyai leányoknak, hanem művészi kézzel, s oly piczi számok és betűk, hogy az én öreg szemem csak a koronát vehette ki rajta.

- Nem mondtam? - kiáltá diadalmas hangon Dobsiádó.

Fulvió nem hallgatott reá s folytatta kérdéseit Májánál.

- Beszéltél Ithakával e dolgról?

- Kérdeztem: fájt e neki, midőn azt bevésték karjára, de ő nem emlékezett reá. Nagyon kicsiny lehetett még akkor.

- Jól van, Mája, elmehetsz, - mondá türelmetlenül a herczeg.

- Fogom még látni az én aranyos madaramat? - kérde Mája könybe lábadt szemekkel.

- Azt nem tudom. Menj, menj, Mája, hagyj ez úrral magunkra.

Az öreg nő szomorúan hagyta el a termet.

- Nos, herczeg úr, mit mond most ahhoz, a mit mondtam. Igaz, vagy koholmány volt-e állításom?

- Megfoghatatlan!

- Most megengedi, hogy tovább beszéljek?

- Folytassa, signor Dobsiádó.

- E különös tényből következtetéseket vontam le. A királyi korona szeget ütött fejembe; Ithakával nem mentem a Hippodrom műszaki vezetőjéhez, hanem ismét útra kelve, Nápolyba vittem, melynek közelében - mint már szerencsém volt mondani - időzött Monte di Capón a király.

Fulvió arcza majd halvány, majd piros lett ez elbeszélés alatt.

- Mi tartóztatta önt, hogy mindezeket tudva, nőül ne vegye Ithakát? - kérde társától.

- Borzadok a nősüléstől... Aztán az igazat megvallva, én jó családból származom. A Dobsiádók Piemontba valók, mind vagyonos, tisztességes emberek, s végre is ez az Ithaka ki volt akkor... Egy csatangoló, tudatlan pór leány, kiről azt sem tudta az ember, hogy...

A következő szavakat elnyelte s csak taglejtésekkel fejezte ki kételyeit és föltevéseit, mi Fulviót fellázítá.

- Ön nem akart messalliancet kötni? - mondá gúnyosan.

- Herczegséged mondja... Valóban így volt.

Fulvió szánakozva nézett rajta végig, azután elfordult.

- Végre is, mily cél hozta önt hozzám? - kérde türelmetlenül.

- Mindjárt elmondom, herczeg, csak még egy kis rövidke türelmet kérek.

Fulvió kezével intett, hogy folytassa.

- Nápolyban elszállásoltam Ithakát kísérőjével együtt az «Arany kereszt» fogadóba a tengerparton, én meg az nap kirándultam a király tartózkodási helyére, hol névjegyemre felírva ezt a szót: *Ithaka*, kihallgatásért esedeztem. Hosszú ide s tova való kérdezősködés után meg is kaptam azt, s végre a király előtt álltam, csak most rémülve meg attól, a mit mondani akartam. - Összeszedtem bátorságomat, s előadtam mindazt, a mit Ithakáról tudtam, a karjaira vésett királyi koronát, a különös körülményeket, melyekben az Sansovinóba jutott, hogyan került hozzám, hogyan adta el öt évek előtt az öreg Leticzia Orlandónak stb. A király mindezt a legnagyobb figyelemmel végig hallgatta s végre azt kérdezte tőlem, miként jutott Ithaka birtokomba. Én tétovázás nélkül megneveztem Ossimó Olympia grófnét s e név kiejtésékor láttam először változást a király nyugodt arczán. Fel volt az háborodva, indulva, s lábával, talán öntudatlanul, de haragosan dobantott. Azután elbocsátott. Visszamentem Nápolyba, hol másnap tudósítást kaptam, hogy Ithakát kísérjem Monte di Capóra, a mit meg is tettem s a hol Ithaka maradt, én pedig egy szép összeg pénzzel végleg elbocsáttatám.

- És Ithaka mindezt szó nélkül tűrte, meg sem kísérté ellenszegülni?

- Eleinte tombolt. Alig birtuk beültetni a vasúti kocsiba. Nagy embercsődületet vonzott oda a viaskodás, mert azt folytatni kellett vele. De én örültnék mondtam őt, magamat bátyjának adva ki, s végre elutaztunk. Azontúl egykedvű, néma, levert volt és soha sem próbált ellenszegülni.

- Alávalóság, - mondá dühvel Fulvió.

- Miért? Ithaka sohasem jutott volna oda, a hol most van. Ez csak így s általam történhetett.

- Mit akar itt, miért jött Jónára? - mondja el gyorsan, azután távozzék!

- Azért esedezem, kegyelmes úr, hogy szóljon mellettem néhány szót Ossimó grófnénak, ki haragudni látszik reám, hogy Ithakát nőül nem vettem, s nem válaszol leveleimre, melyben irántam való kötelezettségére emlékeztetem. Sem pedig maga elé nem bocsát.

- Pénzben alkudtak meg? - kérde undorral a herczeg.

- Ő nagy hozományt ígért leendő nőmnek.

- De ön nem vette nőül Ithakát.

- A mit a grófné kívánt, megtettem, eltávolítám innét, s azt hiszem, reá nézve ez volt a fő dolog.

- Mit kíván tőle?

- Hogy az ígért hozománynak legalább egy részét, felét, adja meg, különben...

- Mit fog tenni?

- Nyilvánosságra hozom az egész dolgot. Beszélek és iratok róla... Ez majd reá kényszeríti arra, hogy adja, a mit kérek tőle, - még pedig jogosan.

- Tudja, signor Dobsiádó, mi fog akkor történni?

Az olasz kérdőleg nézett a herczegre.

- Egy szép napon meg fogja önt két férfi látogatni. Fölkéri, hogy kövesse őket. Udvariasan beültetik egy kocsiba és elviszik olyan helyre, honnét többé sohasem kerül napvilágra.

Dobsiádó elhalványodott.

- De ez a legnagyobb önkény és igazságtalanság lenne.

- Meglehet, de azt nem kérdik öntől. Azért vigyázzon! Ne tegyen semmit e dologban és mindenekfölött hallgasson. Mert saját élete biztonsága forog kockán.

- Majd gondolkozom még rajta, - mondá habozva Dobsiádó.

- Most pedig, miután elvégeztük együtt dolgunkat, - mondá a herceg - s nincs több mondani valónk, arra kérem, vezettesse magát a kastély alsó éttermébe, adasson magának reggelit és azután hagyja el Jónát örökre. Sohase jusson eszébe ide visszatérni. Kerüljön engem, Ossimó grófnét, az udvar közellétét; szóval mindazt, a mi e gyalázatos tette emlékeztetne, mert... Ez az egyedüli lehetőség, mely megmentheti önt attól, hogy mint mondtam, örökre elveszítse a napvilágot.

Dobsiádó gyorsan meghajtá magát és rohant ki. Alig pár percz múlva tova robogó kocsi zaja verte föl a kastély udvarának csöndjét. Dobsiádó még reggelit sem kért magának, alig várta, hogy kívül legyen a bástyákon. Fulvió pedig egy közeli székbe omlott. Arczára tapasztá kezeit és azon gondolkozott, mi a valóság e sötét titokban. Miért van Ithaka az udvarnál s miért akarják őt neki feleségül adni?

Egyetlen lény volt, ki mind erre felelhetne neki: Ossimó Olympia!

De ez nem akar válaszolni. Ő pedig jobban gyűlöli őt, mint hogy képes volna könyörögni neki a való, az igazság földerítéséért.

Inkább szenved, boldogtalan lesz, talán föbe lövi magát, mint ennek az asszonynak a kegyeihez folyamodják.

Ezzel az elhatározással látta letűnni a Hekata hegység bércei mögött a napot.

HUSZONHATODIK FEJEZET.

Igy tölté Jónán létének első két napját és ehhez hasonlóan a többieket... Levert volt, egykedvű minden iránt, nem érdekelte semmi. Egyedül emlékeinek élt. Meglátogatta a tengerpart mindazon helyeit, hol Ithakával együtt volt, beleveté magát a bárkába, melyet számára készített. Nézte a letűnő napot, melynek utolsó sugarai a tengerben haltak el, s nem egyszer történt, hogy szemeit nedvesnek érzé ez emlékekre, szíve dobogását elhalni vélte, ha a kietlen jövőre gondolt.

Sohasem jutott eszébe a mesterséges világításnál látott Itha. Reá nézve csak az erdei virág volt, a természet remeke, a napfény és harmatban nevededett borostyán, a hegység tündére, kit elveszített s ki nélkül pusztá, kietlen, sivár volt reá nézve e gyönyörű vidék.

Igy teltek el a téli hónapok, melyek e vidéken csak névről ismeretesek, hol tulajdonképen örök tavasz van s hol a kikelet rögtön forró nyárba megy át. - A napok oly hosszúk lettek, hogy sohasem volt éjszaka s az est alkonyát kétes világítással váltá fel a reggel. Fa és fű telve volt éneklő madárral, a sziklák gerléi fölszálltak a levegőbe s a fecskék átutaztukban eláraszták a vidéket.

Egy reggelen sürgős levelet hoztak Fragóni Fulvió hercegnek Rómából, a király privát kabinetjéből. - Marcassi főudvarmester volt aláírva.

Hivatalos bevezetés után kérdés intéztetett hozzá, hogy nem tud-e Egéria Itha grófnő hollétéről, mert ez csodálatos módon tűnt el nyolcz nap előtt a Marcassi-palotából s azóta nem sikerült őt feltalálni.

- Meghalt! - kiáltott fel szívből szakadó hangon Fulvió. - Meghalt, s én öltem meg, ki boldoggá tehettem volna.

Leborult a szék karjára, melyen ült és keserves könnyek áztatták arcát. - De rögtön felelni kellett, mert a válaszra vártak. Összeszedve minden erejét, tudatta, hogy nem hallott Egéria Itháról semmit, de a következő napon ő maga is keresésére indul.

E választ lepecsételve, útnak indíttatá vissza Rómába Marcassi küldöttjét.

E nap hátralevő részét majdnem önkivületben tölté. Elhatározta, hogy másnap nyakába veszi a világot és felkutatja Ithakát, ha mindjárt a föld nyelte is el, vagy a felhők szárnyain repült el egy más világrészbe.

Mi célból? Azt maga sem tudta. Mert hisz az övé lehetett volna, csak egy szavába kerül akkor, midőn Rómából megfutott Marcassi grófnő ajánlata elől. Most... Most úgy érzé, nem élhet Ithaka nélkül. Talán mert azt hitte, most már igazán örökre elveszíté.

Gyönyörű meleg alkony volt s majdnem öntudatlanul, ösztönszerűleg vánszorgott le a tengerpartra és egy a habok közé benyúló sziklához támaszkodva, szemlélte a mozgásában soha nem szűnő tengert.

A kékes-ezüstös fényű, dagadó hullámokra szegzett tekintettel ült és gondolkodott.

Lassan leszállt az est, apródonkint besötétedett, a csillagok egymás után bukkantak elő és gyúltak fel a láthatáron. Fulvió mély tünődésbe merülve, nem hallotta a közeledő csolnak lubiczkolását, csak akkor riadt föl, midőn az majdnem egészen mellette volt.

Meglepetve tekintett felé. A csolnak elég nagy volt arra, hogy két-három ember elférjen rajta, de csak egyetlen lény ült annak közepében, két kezében evezőt tartva s hatalmas és mégis nyugodt s rendszeres csapásokkal szelve kétfelől a vizet, mely oly csendes volt ez est alkonyán, mint egy nagy tó sima, mozdulatlan tükre.

Fulvió megismerte a csónakban ülőt, hangosan felsikoltott, felugrott és futott a közeledő elébe...

Ithaka volt.

Teljes szépségében, teljes erejében. Úgy ült a zöld fű és galyakkal megrakott járműben, mint egy vízi nympa. Hosszú, bronzszínű haja leomolva vállaira, arcza égett az evezés fáradtságától, szeme tündöklött az örömtől, midőn Fulviót megpillantá.

- Végre itt vagyok! - kiáltá már messziről búskomor, fuvolaszerű hangján s eleresztve az egyik evezőt, a másikkal a parthoz kanyarodott csónakjával.

- Végre, végre!... - kiáltá még egyszer s odadobta Fulviónak a lánczot, melyet az megragadott és a parthoz erősített. Itha kiugrott a csónakból s pillanat alatt szemközt állott azzal, kiről hetek, hónapok óta álmodott, csak az ő emlékével foglalkozván.

A herczeg még mindig nem hitt szemeinek.

- Hogy jöttél ide? - kérdé felé tárva elragadtatásában karjait és újra tegezve őt, mintha a Rómában történetek nem is léteztek volna. - Hogy jutottál ide, ki mutatta meg az utat, hogy merted otthagyni Rómát?

Ithaka mosolyogva, ragyogva, sugárzó arczczal állt előtte, mint egy viruló rózsató. Tartása büszke, öntudatos volt, mint mindig: szemeiben bátorság, elhatározás tükröződött, mintha azt akarta volna mondani:

- Hozzád akartam jönni és ime itt vagyok!

Pár pillanatig egymás szemébe nézett tekintetök.

- Megszöktem, - mondá aztán a leány, s arcza percz alatt halott sápadt lett a viszontagságokra gondolva, miket kiállt. - Sokszor múlt le azóta a nap és ugyanannyiszor jött fel, mióta elhagytam Rómát, de soha egy pillanatra sem bántam meg, a mit tettem. Itt fogok élni, vagy itt halok meg.

- Elfognak és visszavisznek, - mondá reszketve Fulvió.

- El fogsz rejteni, mint a hogy elrejtettek eddig mindenütt. Meg fogsz védeni, ha kell, s megölni, ha el akarnak hurczolni tőled.

- Ithaka!

- Megteszed? - kérdé remegés nélküli hangon Itha, míg szeme kérdően esdekelve nyugodott rajta. - Vagy félsz a *nagyok* hatalmától?

- Nem. Istenemre mondom, nem leszek kisebb és gyávább, mint te voltál. De el kell rejtőznöd, senki se tudja, hogy itt vagy. El kell veszíteniök nyomodat.

- Fönt a sziklák tetején fogok élni, - folytatá örvendő arczczal Itha. - Hol más nem jár, mint a napsugár és a bércek őze, madara és...

- Folytasd... - kéré őt Fulvió esdekelve.

- Te! - kiáltá elragadtatva Itha. - Te, kiért elhagytam mindent, ki nélkül nem akartam élni s ezt meg akartam mondani neked, azután meghalni...

A herceget megremegtette ez a vallomás, ezek a mély érzéssel kiejtett szavak, de nem ragadták el annyira, mintha Itha ezt Rómában léte előtt mondta volna.

Megragadta kezét és mélyen tekintett szemébe.

Volt közöttük egy fekete árny, mely Ithaka fejről elúzá a fénykarikát, s ez Fulviót visszatartá, hogy szívére ölelje őt.

- Jer! - mondá a herceg s megfogta kezét. - El kell vezetnem innét, még pedig olyan helyre, a hol lehetetlen megtalálniok. Mert keresni fognak, keresnek már elmeneteled óta mindig. Ma kaptam reggel a tudósítást, hogy eltüntél, kérdést intéztek hozzám, hogy nem jöttél-e ide.

Ithaka megdöbbenve hallá e nem várt tudósítást.

- Itt kerestek? - kérdé elfojtott hangon.

- Jónán. De már eltávoztak. Holnap én is keresésedre akartam indulni.

- Te? - kérdé csodálkozva Itha. - Hát nem sejtetted, hogy ide jövök?

- Miből gyaníthattam volna ezt?

A leány meglepetve, megdöbbenve szemlélte, mialatt arczát, nyakát égő láng önté el.

- Nem tudtad, hogy szeretlek? - kérdé oly hangon, oly gyöngéden, a mint csak az az ártatlanság beszélhet, mely megelőzi a legnagyobb szenvedélyt.

- Honnét tudhattam volna?

- Igaz. Nem tudtam beszélni, - mondá elszomorodva Itha. - Csak éreztem és azt hittem, te kitaláltad.

- Menjünk, - mondá Fulvió a sziklaút felé vezetve őt. Nem válaszolt neki, mert attól félt, hogy lábaihoz fog borulni. - El kell rejtőzködnöd, még pedig a várkastély lakatlan részén, - mondá előbbi szavaira felelet helyett. - Siessünk, Jóna messze van s a bástyákon este örök állnak, alkonyat előtt kell ott lennünk.

Itha kirántá kezéből kezét.

- Nem megyek, - mondá szeliden, de határozottan.

- Miért nem?

- A sziklákra megyek, vagy a tengeren maradok, nem félek senkitől. Nálam van ez, - mondá kését elővonva ruhája ránczából. - Nem félek meghalni.

- Megnehezteltél reám?

- Nem parancsolhatsz szívednek?

- Mit kellene parancsolnom neki?

- Semmit, - mondá Itha s visszafordult az útról és a tenger felé sietett.

Fulvió utána futott.

- Megállj! - kiáltott utána esdekelve. - Beszéld el, miért hagytad el Rómát, miért nem mondtad ott, hogy szeretsz, miért mondod ma, a nélkül, hogy kérdeztelek?

Itha megállt, csodálkozva függeszté reá szemeit, nem érté, a mit Fulvió kívánt tőle. A féltékenység és a tettetést nem ismeré.

- Mondtam, hogy ide akartam jönni.

- Miért most és miért nem régen tetted ezt?

- Nem volt alkalmam, hogy megszökhessem.

- Igaz ez?

Itha összerázkódott e kérdést hallva.

- Nem hiszed, a mit mondok? - kérdé szenvedélyes kitöréssel.

Fulvió lesütött fővel állt mellette.

- Isten veled, - mondá szomorúan Itha, azután megindult s még egyszer susogta: - Isten veled!

- Fulvió megragadta karját.

- Ki vagy te? - kérdé tőle remény és kétség között vergődve.

Itha felrántá fekete ruhájának bő ujját s karján a jegyre mutatott.

- Nézd ezt és találd ki, miért voltam Rómában?

Fulvió lábaihoz borult.

- Szeretlek... - mondá remegő hangon ajkaihoz értetve ruháját. - És hiszem, a mit mondasz.

Itha lehajolt hozzá és hajára tette kezét.

Ezalatt a nap végleg beburkolódzott a tenger felett úszó sötét felhőkbe és egyszerre sötét lett.

- Elkésünk, - mondá felugorva Fulvió. - Ha nem sietünk, meg fognak látni.

- Maradjunk itt a parton az éjjel, alig három óra hosszat tart a sötétség s harmatban érkezik meg a reggel.

- Nem, nem, - mondá Fulvió és magával vonva őt, sietve mentek fel a hegyi úton, mely még sötétebb volt a nyílt partnál, hol a láthatárt megvilágítja a végtelen síkság titokzatos fénye.

Gyorsan haladtak egymás mellett. - Talán mindkettőjüket ugyanaz az eszme foglalkoztatta, de nem beszéltek róla.

Mi lesz most? Mi fog történni? Mit rejt magában reájuk nézve a jövő?

Teljes sötétség vette őket körül, itt-ott az égen keresztül csikázott egy villám. Nem jelentett zivatart, csak az erős légnyomás okozta, de Fulvió mind a mellett aggódva tekintett a magasba.

Gyorsan sietve előre, végre a bástyákon voltak. A kapu még tárva, seholsem lehetett az öröket látni.

- Hála Istennek - suttogá a herceg. - Gyorsan lépjünk be. A kastély hátulsó felén megyünk be, mert a vestibulben lehetetlen volna nem találkozunk valakivel.

A park lombos útjain haladva megkerülték a kastélyt s egyik melléklépcsőn mentek fel. Fulvió a hosszú sötétes folyosón végig vezetve társnőjét, Mája szobája előtt állt meg s a kilincsre téve kezét, halkan mondá:

- Májától nincs mit félnünk. Ő inkább meghal, mint hogy eláruljon.

Itha szó nélkül intett fejével.

Beléptek.

Az öreg olasz nő homályos lámpavilágnál üldögélt, olvasót tartva kezében, de felriadt midőn a herceget belépni látta, s utána a magas női alakot, mely ismeretlennek látszott előtte.

- Mája! - mondá örvendő hangon Itha.

- Aranyos madaram! - kiáltott az öreg, azonnal megismerve hangját, s felé futott, de a herceg csendre inté.

- Ithaka titokban van itt. Senkinek sem szabad tudni jöveteléről. Életünk forog kockán, az enyém és az övé, ha ittléte kitudódik. Vigyázz, Mája, hogy öreg fejed és nyelved ezt a veszélyes titkot megőrizze.

- Esküszöm a szűz anyára.

- Jól van! Tudom, hogy nem árulsz el. Most itt hagyom neked kedvenczedet. Ha minden csendes lesz a kastélyban, eljövök.

Ithaka egy mély és bensőségteljes tekintettel vett búcsút tőle, midőn elhagyta a szobát.

Végig menve a hosszú folyosón saját lakosztályába lépett be, s Jerdánt ott találva lerendelé a pakolást.

- Hagyja abba, - mondá a csodálkozó komornyiknak, ki urát sohasem tapasztalta szeszélyesnek eddig. - Nem utazom. Időváltozás lesz, a tengerparton a Bórát éreztem emelkedni, s a mult őszön megsérült lábam fáj. Nem megyek útra ily fájdalommal.

Azután tovább ment. Ebédhez ült, de majdnem minden ételt érintetlenül hagyott, alig várta, hogy vége legyen az estének. Tizenegy órakor már minden gyertya el volt oltva. Jerdánnak tudtára adta, hogy nincs reá szüksége, szobájába megy és olvasni fog, s majd levetkőzik maga. Ő mehet aludni.

Mind e rendeletek kiadásánál a legnagyobb erőre volt szüksége, hogy belső izgatottságát el ne árulja. Úgy volt, mint az ittas, ki annyira még öntudatnál van, hogy titkolni akarja állapotát, de minden perczen attól kell félnie, hogy észreveszik azt rajta. Nyugodt csendes modorban beszélt öreg komornyikjával, s midőn azt távozni látta és léptei elhangzottak a folyosó távoli

visszhangjában, már nem volt ereje tovább időzni. Elfújta hálósobájában a gyertyákat, kiosont az ajtón és saját házában, mint tolvaj lopódzott a sötét folyosón Mája szobája ajtajához, s ott a legcsendesebb módon lépte át a küszöböt. A legvonzóbb látvány fogadta, midőn oda belépett.

Ithaka megváltoztatta iszaptól, víztől, sártól összemocskolt ruháját s Mája ráadta volt régi fehér gyapot öltözkének egyikét, miben ő oly költőien szép volt. Hosszú haja lebontva, végig dülve feküdt a pamlagon, karját a vánkosra s fejét kezére támasztva, hallgatta Máját ki lábainál ült és regélt neki azon hosszú másfél év eseményeiről, napjairól, mialatt óráról-órára várta őt, s mialatt soha egy perczig sem tudta feledni.

Ithaka mosolyogva hallgatá.

Szemei az átelleni ajtóra voltak szögezve, melyen Fulviónak kellett jönni, s mely végre megnyílt és ő belépett.

Az öreg nő elhagyta helyét, hogy átadja azt urának, s a mellékszobába vonult.

Fulvió megállt pár lépésnyire Ithától, hogy jól megnézhesse. Sem a tengerparton, sem útlejtők alatt nem volt arra elég ideje.

Meg volt lepetve a változáson, mely rajta végbe ment, mióta utolszor látta.

Mély pillantású szemei a nap égő sugarait foglalták magukban. Ajkain öntudatos mosoly ült. Homlokán az ész és fejlettség jele tündöklött s termete erőteljes deliségében a görög mondákban szereplő fiatal istennőkre emlékeztetett.

Fulvió meg volt bűvölve így látva őt, elszédülve omlott le a pamlag mellé és kezét kezébe vette.

- Beszélj! - mondá neki gyengéden, szenvedélylyel, forró lázban reszketve. Beszélj soká, mindig, örökre, hogy én... hogy én hallgathassalak.

Itha mosolyogva nézett reá.

- Elmondom, a mit tudni akarsz, - kezdé halkán, komoly hangján, mely a műveltség és tanulmány által édes zengzetűvé vált. - Éltelmet és sorsomat az udvarnál s azt, a miért Rómát elhagytam.

Fulvió arczára felhő szállt. Még mindig nem volt megnyugtató, de Ithaka látása elszédíté, lecsillapítá kételyeit. Most, hogy arról kezdett beszélni, újabb, kellemetlenebb érzés szállt lelkébe, mint valaha.

- Dobsiádó vitt az udvarhoz, kinek Ossimó grófné adott át, - kezdé pillanatig felvillanó szemekkel.

Azután elhallgatott. Kezét ökölbe szorítá, mintha valakit le akarna ütni.

Ez a valaki Olympia grófnő volt.

- Nem tudom, mit beszélt Dobsiádó a királylyal, de annak következtében Monte di Capóra vittek, onnét vissza Nápolyba, azután Rómába, hol Marcassi grófné palotájában laktam s hol jól bántak velem. Tanultam mindenfélét, nyelveket, zenét és tudományt s kivéve, hogy elvették tőlem szabadságomat, Jónát és téged: eléggé boldog voltam.

Nemsokára egy nagy pecsétes pergamenre irt levelet adtak át s azontúl mindenki grófnőnek hítt és Egéria Ithakának kellett magamat neveznem.

- A királytól nyerte, gyermekem, ezt a kedvezményt, - mondá Marcassi grófné, - ha Rómába jön, meg kell neki köszönni.

Pár hét múlva a Quirinálba mentem s a királyhoz vezettek, ki nagyon kegyes volt irántam. Hosszasan beszélgetett velem, kikérdezett múltam eseményei felől, azután elbocsátott és visszavezettek a Marcassi-kastélyba.

- Nem szorította meg kezedet, vagy nem csókolta meg homlokod? - kérde Fulvió.

- Nem. Midőn először vezettek hozzá Monte di Capón, - folytatta pirulva Itha, - fel kellett húznom ruhám ujját karomon s a király rápillantott az ott lévő jelekre és komoly pillantással, szeretettel simította meg hajamat.

- Gyakran láttad őt? - kérde lázas érdeklődéssel Fulvió.

- Nagyon ritkán, - viszonzá Itha csodálkozva pillantva rá. - De tudtam, hogy tudakozódik rólam, s hogy az ő kegye az, a miért oly jól bántak mindenütt velem.

- Ki beszélt veled ez összeköttetésről?

- Maga a grófnő is és a hozzám járó mesterek, mesternők, kiktől tanultam. Azt mondák, közeli rokona vagyok a királynak.

- És te boldog voltál sorsod e változásán.

- Eleinte megnyugodtam abban, azután megszállt a vágy elvesztett szabadságom visszaszerzése után. Tudtam, hogy nem távozhatom s ez bússá, levertté, beteggé tett, csak akkor kezdtem újra élni, midőn veled az udvari bálban összejöttem. Szívem azt kiáltá: Itt van a szabadság!

- Szegény Itha. Örültél látásomnak s mégis hideg, tartózkodó voltál irántam.

- Vigyáznom kellett. Minden tettemre, szavamra, mozdulatomra ügyeltek.

- Sohasem mentél ki Róma utcáira?

- Zárt kocsiban, nagyon ritkán. A misét mindig a palota kápolnájában hallgattuk.

- Szomorú életed volt? - kérde kezét ajkaihoz szorítva Fulvió.

- Ha csak szomorú lett volna! De szökésem előtt már kiállhatatlan volt.

Egy napon Marcassi grófnő azt mondta, a király kívánja, hogy férjhez menjek s kiválasztotta számomra a férjet.

- Valóban?! - kiáltá meglepetve Fulvió. - Ki volt az... megmondták nevét?

- A grófné szalonjában találkoztam vele, de egyetlen szót sem szóltam hozzá.

- Hogy hívják?

- Hallottam nevét, de elfelejtém. Elhatároztam, hogy meghalok, de neje nem leszek.

- Most már tudod, mi a halál?

- Megsemmisülés, - mondá komoran Itha. - Nem létezni, eltemettetni mint Leticzia és porrá lenni mint a tenger fővénye.

- És lelkünk... mi lesz lelkünk ből a halál után?

- Feltámadunk, kik jók voltunk, mint a vallás mondja. A bűnösök lelke elég a gyehennában.

- Ki tanított mindezt?

- Péter Lorenzo, a ki gyóntatott.

A herczeg elragadtatva hallgatá. Alig hitt szemeinek, füleinek, e változást látva Ithán.

- Pár nap múlva ismét találkoznom kellett, ekkor már vőlegényemmel. Megdermedve mentem vissza szobámba s elhatároztam, hogy megszököm.

- Ezt rosszul tetted. Mindkettőnket elveszítél e terveddel.
- Te nem vagy oka annak, a mi történt, - mondá karjaival átfonva az ifjú nyakát Itha.
- Miért ne tenném ügyedet a magamévá? Szeretlek és együtt halunk.
- Nem, nem, te élni fogsz, én pedig örömmel halok meg, mert hallottam ajkaidról, hogy szeretsz.
- Folytasd, - kéré Fulvió.

HUSZONHETEDIK FEJEZET.

Szobámba érve e találkozás után, szökési tervemmel foglalkoztam.

Ablakaim a kertre nyíltak. Az emelet alacsony volt. A falak vastag indájú zöld borostyánnal befutva, valóságos lajtorját képezték, és én, ki fákon és sziklákon növekedtem, tudtam, hogy lekúszni ez indákon nekem könnyű játék. Elhatároztam, hogy ezen az úton távozom.

Bevártam, míg a palotában minden csendes lett. A grófné színházba, onnét társaságba ment. A cselédség szintén eltávozott vagy lefeküdt, s én sötétre csinálva szobámat, kimásztam az ablakon és biztos kézzel ragadva meg a borostyán indáit, fokról-fokra alább és alább ereszkedém, míg végre lábaim a kert puha pázsitján nyugodtak.

Semmi sem volt nálam, mint késem és néhány arany.

- Vakmerő bátorság!
- Mitől féltem volna?
- A büntetéstől, ha megtalálnak és visszavisznek.
- Nem is gondoltam arra! Nem szoktam félni semmitől, bár...

Elakadt és szomorúan függeszté szemét a herczegre.

- Miért akadsz el? - kérde Fulvió, - miről gondolkozol?
- Az az idő, mely alatt nélkülöztem a friss levegőt, a tenger szelét és a szabadságot, - mondá leverten, - nagyon rosszul hatott reám; majdnem félénkké tett; elvette önbizalmamat; gondolatban támaszt, védőt kerestem, mit sohasem tettem az előtt és ez a támasz - te voltál!

Fulvió gyönyörrel viszonzá kérdő pillantását.

- És nem csalódtál! Reám számítanod mindig lehet. Én nem hagylak el, de egyben biztos akarok lenni!
- Biztos, miben?
- Hogy szeretsz engem, s hogy e kezét soha nem szorítja meg senki, ez ajkat soha nem érinté még férfi-ajk.

Itha arcát újólá bibor pir önté el.

- Mit értesz ez alatt? - hebegé zavarral, csodálkozással.
- Neked adom életemet, de úgy akarok birni, a mint a természet alkotott, - mondá szenvedélylyel, - úgy, a hogy Isten kezéből kikerültél, tisztán, ártatlanul egészen!

Itha meglepetve húzódott vissza tőle, ösztönszerűleg veszélyt gyanított.

- Nem értem, mit beszélsz, - mondá lehangoltan. - Csak annyit sejtek, hogy kételkedel bennem.
- Mióta érezed, hogy szeretsz? - kérdé a herceg.
- Mióta itt valék először, s Leticzia háza miatt könnyörögtem.
- Soha sem mutattad.
- Sohasem kérdezted és én alig tudtam beszélni.
- Igaz... folytasd elbeszéléseidet, hogy jutottál Rómából idáig?

Itha hátra simítá haját, mely arczába hullott, s folytatá.

- A sötét kertben voltam. Gyorsan mentem a kapu felé. Tájékozni mindig jól tudtam magam, mint mindenki, ki a szabad ég alatt neveddik; ösztönszerűleg a legközelebbi irányt választám, s néhány perc alatt a kapunál voltam.

Az még szerencsére nyitva volt, de ha nem lett volna is, a vaskerítésen átmásztam volna.

A Piazza del Monte Cavallón voltam, szemben a Quirinállal, hol örök sétáltak föl és alá, de nem törődve velök, átosontam a téren s befordultam a legközelebbi utczába, melyen majdnem végig futottam, hogy mielőbb távol lehessek onnét, hol reggel keresni fognak.

A Laterán templomhoz jutottam, hol késő esti mise volt s beléptem oda és imádkoztam.

Lassanként eltávozott a közönség és senki sem maradt, mint a templomszolga, ki oltogatni kezdé a gyertyákat és távozni készült.

Hozzá léptem és megszólítám.

- Faluról jöttem Rómába, - mondám. - A Tiber mentében lakom. Elkéstem és nincsenek Rómában ismerőseim. Nem adnál az éjszakára szállást?

Végig nézett rajtam. Talán jó hatást tett reá kérő hangom, mert késznek nyilatkozott óhajtasom teljesítésére, s midőn elvégzé dolgát, családjához vezetett, mely fiatal asszonyból s egy kis gyermekből állt.

Az asszony betegen feküdt s én egész éjjel ringatám a gyereket, hajnalban egy aranyat tettem a vánkosára, s megcsókoltam, mielőtt távozáim.

A templomszolga megmondá az irányt, melyben haladnom kell, ha a Tiber mentén ki akarok jutni Rómából s én útnak indultam és délre elérkeztem a legközelebbi helységbe, hol ismét jó emberek hajlékában pihentem meg, kik eleinte gyanúval fogadtak, de meggyógyítva egyetlen beteg tehenőket, gyorsan kegyeikbe jutottam.

- Nem is tudtam, Itha, hogy te orvosi tudományyal is bírsz, - mondá mosolyogva Fulvió.
- Ismerem a füveket és azok hatását; nem egy elalélt nyulat, zergét vagy kecskét gyógyítottam meg, midőn még köztük volt lakásom, s ezt nem felejtém el.
- Folytasd, folytasd, - mondá a herceg. - Élvezet hallgatni beszédedet.

- Az egész napot e jó embereknel töltém. Öreg földművesek voltak. Szegények, de hálából adtak reám csinos paraszt ruhát, minőt Róma környékén hordanak a pór leányok. A férfi egyetlen lovát befogva, kocsin vitt a szőlőhegyeken és erdőn keresztül a legközelebbi helységig, hol pásztor embereknel, rokonainál szállásolt el, s hol ismét egy egész napot tölték.

Fulvió lélekzetét visszafojtva hallgatta.

Itha hátraveté magát fekvő helyzetében, a szoba kupolájára függeszté szemeit s útjának emlékeit, részleteit kutatta. Mindent híven, a legcsekélyebb apróságig kívánt előadni.

- Innét másnap gyalog indultam el és nagyon sokáig mentem, este érkeztem a tengerpartra, hol egy város kikötőjébe jutottam. Itt a hajók között elbújva vártam, míg egy üres csónakot megpillantok, melyen a sík tengerre jutok. Ez volt reám nézve a szabadság.

Kissé fölemelkedett e szavak alatt s arcza még ma is sugárzott az akkor érzett reményre. Mint egy fiatal istennő, úgy tűnt föl Fulvió előtt bátorságában, reménységében. Arcza e perczben visszanyerte ragyogó színét, szeme felvillámlott, mint a sasé, mely keresztülszeli a levegőt.

- Lassú evező csapásokat hallék s délről egy öreg halászt láttam közeledni. Bárkája hallal volt megrakva és a jármű orrában halvány mécs pislogott.

Szemügyre vettem. Nagyon jó, becsületes képe volt. Kibújtam a nagy hajók közül s hozzá léptem.

- Tudod-e, bátya, merre fekszik a Hekata-hegység? - kértem tőle.

- Onnét jövök, Sansovinóban voltam.

Erre a névre rezgésbe jött szívem, minden rossz és jó a multból emlékembe tolult.

- Nem vinnél el engem oda? - kértem tőle.

- Mikor? - kérde ő, vizsgálódva függesztve reám szemeit.

- Most, mindjárt e perczben indulhatunk.

- Honnét jössz és kihez akarsz ott menni?

- Juliánóhoz, a ki nagybátyám, s a ki az öreg Leticzia házát vette meg a hegy torkolatánál.

- Juliánóhoz? - kérde vizsgálódva. - Igaz ő a Hekata aljában lakik. Tehát hozzá mégy, s nem vagy az, a kinek gondoltalak?

- Kinek gondoltál?

- Olvasd ezt, - mondá ő egy nagy ív papirost szétbontva, melyen vörös betűkkel a következők voltak írva:

«A római hatóság részéről mindenkinek tudtára adatik, hogy folyó hó 12-én este tíz órakor a Marcassi palotából csudálatos és megfoghatatlan módon tűnt el Egéria Ithaka grófnő, s azóta semmi nyoma sem mutatkozik. Felszólítatik mindenki, a ki föntnevezettnek hollétéről vagy tartózkodási helyéről tud valamit, azt haladék nélkül tudassa a hatósággal, hol gazdag jutalomban fog részesülni.»

Alább a személyleírás következett.

Fulvió összecsapta kezeit.

- És az öreg halász nem ismert reád? - kérde lélekzetet is alig véve a feszültség és felindulástól.

- Ez a nagy haj lehetett volna árulóm, - mondá búskomoly mosolylyal Itha, - de fekete csipkekendő fedte s az öreg ember nem képzelte Egéria grófnőt parasztöltözékben.

- És te nem rezzentél össze e kiáltvány olvasásakor?

- Nem! Összeszedtem minden bátorságomat s felkaczagtam.

- Azt hitted, én vagyok az eltűnt grófnő? - kértem tőle.

- Nagyon szép vagy... - mondá ő, reám bámulva s én ekkor kezdtem nyugtalankodni.

- Nos, megyünk a bárkán? - kértem félre fordítva fejemet.

- Ma nem, holnap reggel, ha tetszik és ha tudsz fizetni, mert ingyen nem megyek.

- Mit kívánsz?

Megmondta az összeget, mire már nem emlékezem s én megigértem neki.

- De itt kell hálnod, - mondá a halász. - Maradj a bárkán, hogy pitymallatkor indulhassunk. Én bemegyek a városba élelmiszerért, te pedig vigyázz a bárkára. E halakat magammal viszem s eladom.

- Mindent megigértem és beugrottam a bárkába. Boldog voltam. Az volt egyedüli vágyam, hogy ne kelljen a városba mennem vagy a parton maradnom, hol a kiáltvány minden árboczon ki lehetett ragasztva, s rettegнем kellett, hogy rám ismernek.

Midőn a hajós távozott, térdemre hajtott karral s kezembe nyugtatott fejjel ültem a bárkában és gondolkoztam. Véghetetlen vágy szállt meg előbb a Hekata hegységben lennem és különösen itt. Félelem szállt meg. Ha elfognának és vissza vinnének innen - gondolám - meghalok, mert elhatároztam, hogy megölöm magamat, mintsem a Marcassi-palotába visszatérjek, és ez a félelem vitt reá, hogy feloldjam a bárka lánczát, eltaszítsam azt a parttól s összeszedve régi erőmet, az evezéshez lássak és kiiramodjak a sík tengerre.

Fulvió ijedten nézett reá.

- Egyedül, irány, tájékozás és ismeret nélkül indultál útnak? - kiáltá bámulva.

- Az irányt tudtam, mert láttam a halászt megérkezni, azután a jó sorsra bízam magamat és mentem egyenesen előre.

Fulvió megcsóválta fejét.

- Ez este volt s én egész éjjel utaztam a holdvilág fénye mellett. Ezüstös sávok úsztak kétfelől mellettem, csendes szél emelkedett utánam, mi gyorsítja a menetelt és könnyíté az evezést, de hajnalban már halálosan kimerültem.

- Szegény Itha, szegény gyermekem.

- Oh, ne szánakozzál rajtam, - mondá megragadva Fulvió kezét a leány. - Oly boldog voltam. Körülöttem víz, fölöttem a csillagos ég, távolban a Hekata-hegység kékes bércei, előttem a reménység, távol és közel a szabadság.

- De hisz nem a bárkán, hanem egy parányi lélekvesztőn érkeztél ide.

- Hallgass tovább... Még nem jött föl a nap, midőn éreztem, hogy a part felé kell tartanom és valahol megpihennem, mert erőm elhagyni készült.

Kikötöttem. A Hekatát már ködös körhajzokban láttam. Szívem előre vitt volna, de karjaim nem bírták tovább vinni testemet. Oh, mily kín volt ez! Először sírtam életemben keservesen.

Fulvió felemelte hozzá karjait és magához akarta ölelni, de Itha szeliden eltolta magától s csak arczát hajtá az ifjú tenyerébe, ki összerázkódott forró lehelletétől.

- A parton, - folytatá halkan, mintha tétovázna a további szavakkal, - egy hajós-gyereket pillanték meg, ki ama kis csónakban himbálódzott.

- Cseréld el lélekvesztődet bárkámmal, - mondám a fekete szemű, boglyas hajú fiúnak.

Az hajlandó volt az előnyös cserére. Egymás mellé ültünk a hajnal sugaraitól megaranyozott kavicsoson. A fiú megosztá velem reggelijét, én pedig egy aranyat nyomtam kezébe, melynek láttára fölsikoltott örömeiben.

Délig kipihentem magamat. Beppó - így hívták kis barátomat - feldíszíté a kis csónakot, füvet, kagylót és vízi babot hintett le s én beszálltam. Isten hozzádot mondva neki, útnak indultam, ő kendőt lobogtatott utánam s én a tenger védszentjének nevével ajkamon, megindultam a távolban kékellő bérczek irányában és szerencsésen megérkeztem...

- Isten vezérlett, - mondá elragadtatva Fulvió. - De mi lesz most? Mindenütt nyomot hagytál magad után. A lélekvesztőt mielőbb meg kell semmisíteni, korán hajnalban lemegyek és a víz alá szorítom.

Ekkor Mája lépett a szobába ezüst tálczával, melyen bor, hideg hús és sütemény volt. Ithakának hozta, de a herczeg ijedten kiáltott fel:

- Mit tettél Mája, tudtad, hogy a kastélyban idegen van...

- Azt mondtam, hogy a születésnapomat ünneplem ma este s a szakács ezt a kis vacsorát küldte számomra.

- Okosan tetted, Mája, köszönöm - mondá örvendő arczczal Itha. - Valóban éhes vagyok, ma egész nap csak azt a pár falatot ettem, mit a halászfű, Beppó, adott, sült halat és fekete száraz kenyeret.

Mája egy kis asztalt húzott a chaise-longue közelébe, melyen Itha feküdt, reá helyezte a tálczát, azután ismét magukban hagyta őket.

Itha előbb egy pohárka bort ivott s utána valamit evett.

- Mennyi fáradságot, mennyi nélkülözést okozott neked az idejövetel, - mondá gyengéden Fulvió s gondolatban utána tette: Én ettől mind megmenthettelek volna.

- Nekem a nélkülözés és fáradság nem új nem is szokatlan. Boldog vagyok, hogy itt lehetek.

- Utközben és Rómában léted alatt sokan láttak, - folytató a herczeg. - Nem voltál kellemetlenségeknek kitéve?

- Miféle kellemetlenségeknek?

Fulvió zavarba jött. Oly őszinte, ártatlan és csodálkozó volt e kérdés, hogy elhalt ajkán minden oly szó, mi magyarázatot adhatott volna. - Nem, nem, - gondolá bűnbánóan. - Ithához még a gyanú sem férhet s őrzőgő voltam, midőn eldobtam magamtól a boldogságot és ezerszeres büntetését érzem most kételyeimnek.

A leány csodálkozva szemlélte, meg nem foghatta mért nem felel kérdésére. Mind a mellett elhatározta teljesen meggyőződni.

- Soha sem akart senki megölelni vagy megcsókolni? - kérdé, gyorsan ejtvén ki a szavakat, hogy mielőbb túl essék rajtok.

Itha leejtő kését, villáját tányérjára, s fejét büszkén hátra vetve mondá: - Engem megölelni, megcsókolni... Minek?... Nincs nekem sem rokonom, sem atyám és anyám, a kik ezt tehetnék.

- Igaz, - mondá Fulvió, közelebb húzódva hozzá s megragadta karját. - Édes Ithám, kit szeretsz s ki szeretlek! Nekem sem engeded, hogy keblemre szorítsalak?

A leány fajdalmasan nézett reá.

- Nem, - mondá gondolkodva. - Neked sem! Szeretlek, de te sem vagy nekem semmim.

- Te pedig nekem mindenem vagy e földön, - szólt elragadtatva Fulvió.

Itha ölébe eresztett karokkal ült helyén. Hasonlított azokhoz a művészi szobrokhoz, melyekben a régi klasszikus görög nők maradtak megörökítve. Egész alakján végig omló haja vöröses barna fátyolba látszott őt betakarni, s csak egy kissé kellett volna mélyebben lehajolnia, hogy Fulviónak eszébe juttassa Márhát a feszület lábainál.

- És mégis el fogunk válni, - mondá halkan, vontatva, gondolkodva Itha. - Ellenségeim nem fognak nyugodni, míg el nem szakítanak innét.

- Ellenségeid? kik azok?

- Ossimó grófné!

- Olympia! honnét tudod ezt?

Itha szeme felvillámlott e névre.

- Gyűlöltem, midőn még nem tudtam e gyűlöletet szavakba önteni, gyűlölöm most, midőn elmondhatom, hogy ő volt az, a ki engem állattá aljasított.

Fulvió megnémult a bámulattól.

- Olympia?... Hát emlékezel reá a multból? - kérdé egyidei hallgatás után.

- Mióta élek, mióta emlékezem.

- Miért nem mondtad ezt nekem azelőtt?

- Mondtam, hogy nem akarok vele egy földél alatt lakni. Pedig jobb lett volna itt maradnom, mint a vadászházba mennem, a honnét elcsalt, hogy Dobsiádónak adjon.

- Beszélj nekem a multról, Itha, - könyörgött a herczeg, ki világrajöttének első perczétől kezdve szerette volna őt ismerni.

- Emlékszem, de mindenre csak homályosan; egy virágos szigetre, nagy erdőségre, hegyekre és a tengerre, hol gyermekségemet töltém. Azután elvittek egy nagy pompás kastélyba, hol nagy kertben szaladgáltam. Lóra ültettek. Jól bántak velem. Jobb czipőt és ruhát adtak, mint azelőtt. Hajamat megfésülték, de beszélni nem tanítottak meg, alkalmasint hogy el ne tudjam mondani, ki vagyok.

- Szegény Itha! Verd ki fejedből a multat, szenvedéseidet és azt, hogy valaki elvihetne innét. Az én házamban, az én védelmem alatt vagy s nincs erő és hatalom, mi elszakíthatna tőlem.

A leány hálásan viszonzta szerelemtől áradozó pillantását. - És ha mégis kényszeríteni akarnának a távozásra, - mondá erélyes, szenvedélyes, majdnem a régi vadsággal, - megölöm magamat!

Fulvió megdöbbenve szemlélte. Tudta, hogy a mit Itha e perczben mondott, az szóról-szóra úgy van.

Tétovázás, gondolkodás nélkül döfné saját szívébe a mindig magánál hordott kést, melylyel egykor Juliánót akarta megölni s melyet oly ügyesen tudott elrejteni, hogy még Marcassi grófné házában sem vehették el tőle.

Mája e perczben betekintett a mellékajtón.

- Nagyon későre jár az idő, herczegem, - mondá alázatos, de figyelmeztető hangon. - Itha fáradt lehet, engedd őt lepihenni.

Fulvió kedvetlenül, vontatva hagyta el helyét.

- Májának igaza van, - mondá a leány kezeit csókjaival halmozva. - Jó éjszakát, Isten veled holnapig!

- Nem is tudod még, - mondá mosolyogva Itha, nem bocsátva el a herceg kezét, - hogyan lettem grófnővé és hogyan kaptam az Egéria nevet?

- Igaz! Ezt még el kell ma mondanod.

Mája fejcsóválva húzódott vissza és megszámitá az órát, mely a toronyban e perczben egyet ütött éjfélt után.

Fulvió visszaült helyére.

Itha vállára hajtá fejét.

- Tudom, hogy egyikünket sem különösen érdekel az, a mit elmondani akarok, - kezdé Ithaka. - De nem akartam még elválni tőled... Valami különös belső szózat mondja nekem, hogy ez az utolsó együttlétünk.

- Itha, kedvesem!

- Nem félek a haláltól, nem is tudom mi az. Még mindig Leticziára gondolok, ha a megsemmisülés jut eszembe, ki néma, mozdulatlan lett. Nem tudott felelni kérdéseimre, pedig szeretett élni és nem akart meghalni.

- Leticzia öreg volt, te az élet hajnalán vagy!

E felkiáltást felelet nélkül hagyta Itha, ajkán szomorú mosoly repült át. Neki nem volt tapasztalása, kevés ideje volt tanulni, de oly hatalmas ösztönnel birt, a mi mindent kárpótolt nála.

- Egy napon Marcassi grófné nagy papiros tekercset hozott szobámba, melyről sárga szalagon királyi pecsét függött. Fölbontván az iratot, felolvasta annak tartalmát, mely királyi kegyről szólt, s az Egéria nevet, grófi rangot és Toskanában nagy birtokot adományozott.

- Tehát gazdag vagy? - kérdé enyelegve Fulvió.

- Nem tudom, mire való a pénz, a gazdagság, a név, s nem is törődöm velök. Rám nézve csak kettő bir értékkel: a szabadság és az élet, de ez utóbbi csak - veled.

Fulvió meg volt részegedve.

Felugrott helyéről. - Holnap Rómába utazom, - mondá - és megkérem kezedet a királytól, - mondá lelkesülten.

- Elárulod ittlétemet? - kiáltá rémulten Itha.

- Nem lesz semmi bántódásod. Örömmel veszik ajánlatomat.

- Ne tedd! ne tedd! - kiáltá könyörögve Itha és kétségbeesésében Fulvió karjaiba veté magát.

Minden, a mi zsarnoki, makacs és vad volt természetében, ama nagy szenvedélybe olvadt fel, mit Fulvió iránt érzett. Ő érte akart élni, tűrni, elrejtőzködni, csak el nem szakadni tőle, s ő, ki sohasem kért az életben senkitől semmit, ki még a lehelettől is ösztönszerűen visszahúzódott, mely tiszta arcát érhetne volna, átkarolá könyörgésében Fulvió nyakát, oda engedé magát csókjainak, öleléseinek és könyes szemekkel esdekelt neki, hogy szándékáról lebeszélje.

- Jó, - mondá szakadozottan, mámoros érzéssel a herceg. - Jó, maradj itt titokban, a meddig valamely véletlen fel nem deríti itt létedet és akkor kérem meg kezedet s akkor fogunk az oltár elé lépni, addig - szeress, mert én imádlak.

- Igéred ezt, esküszöl reá? - kérdé mohó örömmel Itha.

- Esküszöm a jövő boldogságára!

- Most menj és hagyj aludnom, - mondá a leány s félig behunyt szemmel hullott a chaise-longue puha párnái közé.

Nagyon ki volt merülve.

Fulvió habozott. Gyönyörtelen szemlélte őt, de e perczen Mája lépett be a mellékajtón, s ő sóhajtva hagyta el a szobát.

HUSZONNYOLCZADIK FEJEZET.

Alig hajnalodott, midőn Fulvió elhagyta ágyát és sietett le a tengerpartra, hogy elsülyeszse a csónakot, melyen Itha előtte való este Jónára érkezett.

El kellett tüntetni a nyomot, hogy meg ne találják Ithakát s ő ezt nem bizhatta senkire. Gyors léptekkel sietett a part felé, alig várta, hogy ismét visszamehessen s Ithaka közelében legyen.

Nem remélte, hogy Itha Jónán léte sokáig titokban maradjon, de oly boldog volt s annyira átadta magát a szerelem varázsának, hogy rá sem gondolt, mi fog történni akkor, ha Ithát nála megtalálják.

Meg volt győződve, hogy az egyedüli helyes tett részéről az volna, ha tudósítást küldene Rómába, hogy Itha nála van s egyszersmind megkérné kezét. De megígérte neki, hogy nem teszi s így azt nem tehette. Megmondani azt, hogy Marcassi grófné megkínálta őt a leány kezével s ő visszautasítá, nem akarta. Az okot, a miért tette és gyanúját úgy sem közölhette volna vele. Jobbnak tartotta egészen hallgatni arról s rábizni a sorsra és véletlenre a jövőt. A mi legfőbb volt neki, hogy Itha közelében legyen, az megtörtént. A többivel nem törődött, az egész világ közönyös volt reá nézve.

A bércek tetején már tündöklött a fölkelő nap, de a völgyben még minden szunnyadt. Magas dagály volt. A tenger messze kidobta hullámain s vad morajjal csapkodta a habokat a sziklákhoz.

Fulvió nyitott ajkakkal szívta be az erős, üde tengeri levegőt, miközben megragadta a csónak lánczát, kihúzta, telerakta kavicscsal, fenekén két nagy lyukat fűrt s hatalmas lökéssel dobta be a hullámok közé. Azután utána nézett.

Eleinte majd le, majd földobálták azt a hullámok. Lassankint megtelt vízzel, fölfordult és elmerült s Fulvió nem látta többé... Szerencsésen eltűnt a láthatárról. Elsülyedt, még nyoma sem látszott.

Megnyugtatra fordult vissza az úton és sietett fölfelé a sziklák között. Képzelete messze előre szárnyalt, megelőzte lépteit s gondolatban már Ithánál volt, mielőtt a bástyák kapuját elérte volna.

Alig érkezett szobáiba, midőn Jerdán egy idegen lovas ember érkezését jelenté, ki már az éjszaka jött, de az örök nem eresztették be a kapun s kívül tölté az éjet.

Fulvió megdöbbsen e hírré. Önkéntelen összeköttetésbe hozta azt Itha ittlétével, s alig birta nyugodt hangon kiejteni:

- Vezesse be hozzám az idegent.

A komornyik távozott s ő fel és alá járkálva tölté azt a rövid időt, mely Jerdán távozta s az idegen jövetele közé esett.

Komor aggodalommal tünt e néhány perc. Fulvió élénken fordult vissza, midőn az ajtó feltárult és az idegen belépett.

Soha nem látott alak állt előtte. Öreg marcziális kinézésű ember volt. Idegenszerű öltönyben minőt a herczeg még sohasem látott, s mely olasz viselet bár, de igen messze vidékről való lehetett.

Jerdán bevezette őt s visszavonult.

- Bocsánat, kegyelmes úr, - kezdé mély hajlongással az idegen, süvegét kezében tartva s mellére szorítva, - bocsánat, hogy bátorságot vettem magamnak magas színe elé kerülni.

- Mit kíván és ki részéről jön? - kérdé feszült várakozással Fulvió. Nyugtalan volt, mert az öreg ember külseje és arcza nem tetszett neki.

- A magam ügyében, kegyelmes herczeg. Nevem Sanctis Péter, s messze innét Ithaka szigetén lakom.

Fulvió önkéntelenül megrázkódott.

- A Neion hegy tövében, a Korakapetra nevű szikla árnyékában, - folytatá Sanctis szomorú hangon és szomorú arczczal.

- De hát hogy jön oly messziről ide... és mi célból, hozzám... ki soha sem jártam arra?

- Nem először vagyok e vidéken, uram. Évek előtt a novemberi vásáron jártam Sansovinóban, akkor - évekkel ezelőtt egy ifjú leány is volt velem.

Fulvió feszült figyelemmel hallgatá, de nem felelt, félt elárulni nagy felindulását. Az idegen némán nézett a földre, süvegét görcsösen forgatta ujjai között, gondolkozni látszott, miként folytassa megkezdett beszédét.

- Nagy bűnös vagyok, - folytatá azután töredelmes hangon. - De megbántam, a mit tettem és esküszöm, ha feltalálhatnám azt a leányt, a kit ocsmányul elhagytam Sansovinóban, nyugodtan halnék meg, bocsánatot kérnék tőle, s a mim van, pedig szép vagyonnal bírok, reá hagynám.

- Miért beszél mindezt nekem, Sanctis Péter? Mit tehetek én ügyében?

- Hetek óta járok e vidéken valami nyomát találni Ithakának. Sok kérdezősködés után ide utasítottak, mondván, hogy a leány egykor mintegy két év előtt, itt lakott.

- Leánya ő magának, Sanctis?

- Nem, uram, de nagy részben én neveltem.

- És miért dobta ki a világba?

- Ez egy irtóztató történet, - felelt arczát kezeibe temetve az öreg ember.

- Beszélje el nekem őszintén, mintha gyóntatója előtt állna. A vallomás meg fogja könnyíteni lelkét.

- Nem tud herczegséged arról a leányról? - kérdé siralmas hangon Sanctis.

- Addig nem felelek, míg nem mondja meg, miért keresi őt. Előbb tudnom kell, nincsen-e ismét rossz szándékkal iránta?

- Oh, uram, ha még egyszer láthatnám őt, boldog volnék. Nem tudja herczegséged, mi van nekem Ithaka feltalálásához fűzve.

- Alig bir lábain állni. Üljön le és beszéljen.

Sanctisnak valóban reszkettek lábai. Örömmel kapott az engedélyen, hogy leülhessen. Betegnek, kimerültnek látszott, s midőn helyet foglalt, egy percze lehúnyta szemeit, mintha elszédült volna.

- Epirusban születtem, a tengerparton, ott töltém ifjúságomat, - kezdé az öreg ember halkán, gondolkozva, azután hirtelen elhallgatott, mintha félne folytatni beszédét.

- Miért hallgat el?... Nincs mit félnie. Szavamat adom, hogy az, a mit előttem beszél, soha e négy fal közül ki nem hatol.

- Köszönöm, kegyelmes úr, most már nyugodtabban folytatom, mert bizom hercegi ígéretében. Nehéz szólni oly dologról, melyben az ember életével játszik.

- Életével? - kérdé csodálkozva a herceg.

- Alig voltam huszonkét éves, midőn a tengerpart legszebb leányába beleszerettem, egy halász gyermekébe, ki úgy mutatta, hogy viszonzozza érzelmeimet, de ez csak csalfaság volt tőle; nem-sokára meggyőződtem, hogy hazugság volt minden szava, ámítás minden ígérete. Arra használt fel, hogy egy másikkal való viszonyát takarja velem, s míg rólam nyilvánosan beszéltek mint vőlegényéről, addig éjszakánként mással találkozott, mást szeretett. Többen mondták ezt nekem, de nem akartam hinni, míg végre meglestem őt. Meggyőződtem csalfaságáról, nem mutattam neki, hogy tudok álnokságáról, de egy este kistestvérével, ki nála tizenöt évvel fiatalabb volt, lement a tengerpartra atyja bárkájáról hazavinni a halakat; utánuk mentem, beugrottam a bárkába, fülébe ordítám csalfaságát s betaszítám a tenger hullámai közé.

Itt elhallgatott Péter. Megtörülte homlokát, mintha az egykori verejték emlékét akarná arról letörölni.

- A gyermek, a kisebbik testvér, ki vele volt a bárkán, látva, hogy nénjét elnyelik a habok, hangosan sírni kezdett. Torkon ragadtam, egy perczig őt is utána akartam hajítani. De valami emberi érzés támadt fel bennem, mi azt kiáltá: Ne bánts! És nem bántottam. De azt mondtam neki, ha valakinek el meri mondani, a mit látott, megölöm. Esküdött égre-földre, hogy sohasem szól senkinek s bár csak nyolcz éves volt, meg is tartá, sohasem árulta el a titkot és én már azt hittem, el is felejté.

Mindenki elfelejté a gyönyörű halászleányt Epirusban, csak én nem, ki gyilkosa voltam... Megöltem, de nem szüntem meg szeretni, gyászoltam egész életemben, gyászoltam azon tizenkét év alatt, miközben felnevedett az a gyermek, ki jelen volt testvére halálánál s ki egy napon eljött hozzám, hogy viszontszolgálatot kérjen hallgatásáért és ez nem volt kisebb, mint hogy másodszor is gyilkos legyek.

Fulvió mind nagyobb érdeklődéssel hallgatá e különös történetet, meg nem foghatva, mi összefüggésben áll ez Ithakával.

- Igen, másodszor is! - folytatá borzadozva Sanctis. - Elmondá, hogy szeretője megcsalta, elhagyta s ő azt kívánja, hogy öljem meg, mint a hogy megöltem az ő testvérnénjét, ha nem teszem, elárulja titkomat.

Megigértem neki. Mit tehettem volna? Rettegtem a büntetéstől, de húztam-halasztottam a dolgot, míg egyszer azt hallottam, hogy Máriának gyermeke született s halálos betegen fekszik. E közben nagy urak érkeztek Ithaka szigetére. Ossimó gróf és grófné, kik a télnek egy részét akarták a tengerpartnak e gyönyörű helyén tölteni s villát béreltek ki és cselédek fogadtak a sziget lakói közül, kiknek egyike én is valék. A grófné gondoláján, melyet Velenczéből hozatott, a tengeren kirándulásokat tett; én azon evezős voltam. Ily alkalmakkor én mindig közvetlen közelében voltam.

Gyakran beszélgetett velem. Nagyon szép volt s én csodáltam őt, boldog voltam, ha szavára méltatott... Ő pedig, azt kell hinnem, hogy felismerte homlokomon a Kain-jelt, mert különben nem mert volna velem arról beszélni, a mit pár hónapi szolgálatom után egy napon meg-

pendített előttem. Ossimó gróf időközben elutazott, még pedig, mint a cselédség mondá, hosszú időre. Megnyílt a parlament s ő képviselő lévén, kötelessége elszólítá.

Egy napon a grófné gondolkodva ült a gondolán s én lopva vizsgáltam gyönyörű arcát. Nagyon szomorúnak látszott.

Egyszerre hozzám fordult.

- Nem tudsz a szigeten olyan asszonyt, Péter, - kérdé, - kinek mostanában gyermeke született?

- De igen, exellenza. Alig pár hete, hogy egy jó ismerősöm lebetegedett, de halálos beteg s így tudom, hogy a gyermek meghalt.

- Tudakold meg: jobban van-e s nem volna-e hajlandó egy újszülött gyermeket jó pénzért, gazdag jutalomért ápolásba venni?

Megigértem, hogy megteszem s még aznap felkerestem Máriát, ki jobban volt s lassan felépült bajából; gyermeke meghalt. Szemrehányásokkal fogadott, hogy nem tartottam meg ígéretemet. Előadtam neki Ossimó grófné megbízását.

- Itt a percz, Mária, hogy vagyont szerezhess. Mint gazdag leány jobb férjre tehetsz szert, mint hűtlen kedvesed volt. Sőt talán még ő is visszatér hozzád s ekkor az legyen bosszúd, hogy elutasítod őt és más férjet választasz magadnak, - mondtam neki.

Hallgatott szavamra és én másnap azzal a hírral érkeztem a grófnéhoz, hogy a mit kíván, teljesítve lesz; ennek ő nagyon örülni látszott és meg is jutalmazott pénzzel. Néhány nap mulva azt mondták cselédjei, hogy asszonyuk beteg, nem fog csónakázni, hanem azt üzeni nekem, hogy küldjem el hozzá azt az asszonyt, a kiről beszélt velem.

Futottam Máriához és a villába küldtem, honnét egy kis leánygyermekkel érkezett haza és annyi pénzzel, a mennyit sem ő, sem én nem láttunk életünkben.

Én a ház előtt vártam őt, s kérdeztem, kinek a gyermekét bízták reá, de ő nem tudta vagy nem akarta megmondani. Sem pedig azt, mit beszélt a grófnéval. Megköszönte, hogy őt ily jó segítséghez juttatom, s csak annyit közölt velem a rejtélyes dologból, hogy a gyermek hosszú ideig nála marad és sok pénzt fog érte kapni.

Hetek múltak. Ossimó grófné ismét megjelent a tengerparton és kirándulásokat tett, mint azelőtt a gondolán.

Egy napon másod magával érkezett a tengerpartra, ismeretlen férfi kísérte, hosszú fekete köpenyegbe burkolva. Alkony volt, sötétes árny borult a vidékre, s a grófné azt parancsolá nekem, hogy vigyem őket Mária házához, mely a tengerparton feküdt.

Teljesítém parancsát. Mária háza előtt kötöttem ki és ők mindketten bementek oda. Mintegy fél órai bent időzés után visszatértek s a gondolára ülve visszaeveztek az Ossimó villa közelébe.

Többé nem láttam a fekete köpenyeges urat. A Mária ápolására bizott gyermek mintegy nyolcz hetes lehetett, midőn különös dolgot vittek rajta véghez. Orvos, vagy mi volt, nem tudom, a grófné megbízásából, a kisdud karjára, a sziget nevét, év- és nap-számot szurkált be ékes formában, a mint a régi barbarok szokták, s Olaszországnak némely részében a parasztok között még ma is megtörténik.

Ossimó grófné azután elutazott és egy egész évig nem hallottunk róla semmit. Máriának annyi pénzt adott, a mennyiből az nemcsak bőven élt, de földet vett és szép házat építtetett.

Sanctis itt elhallgatott. Megtörülte homlokát, mintha neheze esnék azt elmondani, a mi most következik.

Fulvió herczeg türelmetlenül látta e megszakítást, tudva, hogy a gyermek, a kiről beszél, Ithaka volt.

- Mintegy másfél éves lehetett a gyermek, - folytatá azután, - midőn egy napon váratlanul megérkezett Ossimó grófné szigetünkre s engem magához hivatott.

- A gyermeket magammal viszem, - mondá - és te is velem jössz, Péter, szükségem van reád.

Oly különösen mondá ezt, hogy meghűlt ereimben a vér.

- A Kain-jegy homlokomon, - gondolám, - vajjon mit akarhat velem?

Másnap elutaztunk.

Csak annyit mondok, hogy olyan vidékre mentünk, a melyet én nem ismerék, sőt hírét sem hallám. Nem messze innét, nagy erdőségben laktam ezentúl a gyermekkel s mindazt, a mi történt, a grófné rendeletére tettem. Nem szabad volt őt beszélni tanítanom. Csupán azt az egy szót hallotta tőlem, a mit tudott, midőn Sansovinóban a vásáron hagytam: «Ithaka».

Ez volt születése helyének neve és az övé is. Így neveztem őt, mert hiszen valahogy csak kellett őt hívnom, ha eltévedt, vagy a fákra mászott. Ezt az egyetlen szót megtanulta.

Mintegy tíz éves lehetett, midőn a grófné pár hónapra elvitte tőlem. Ezt az időt valami nagy kastélyban tölté. Jelekkel megértetvé velem, hogy lovagolt, fényesebb ruhákban járt, mint nálam stb., szóval nagyon bánkódott, midőn visszakerült hozzám. Sokáig sem enni, sem inni nem akart, már féltem, hogy meg fog halni.

Ossimó grófné olykor-olykor eljött hozzám, megnézni a gyermeket. Kérdeztem, hogy miért vitte el Ithakát és miért hozta vissza, ki bánkódék elveszített sorsán.

- Megboszultam ez által valakit, - mondá a grófné szikrázó szemekkel, - ki nagyon rosszul bánt velem. Megmutattam neki gyermekét, azután eltüntetem örökre, mert Ithakának itt az erdőben kell élni és halni.

Megborzadtam e szóra.

- Ő nagyon erős, egészséges, grófné! - mondám. - Sokáig fog élni.

- Majd meglátjuk, - mondá ő gondolkozva, s midőn másnap elutazott, elhatároztam, hogy Ithakát megmentem tőle és novemberben ott hagytam a sansovinói vásáron, s azt mondám neki, hogy elszőkött tőlem és alkalmasint elveszett a rengetegben. El is mondtam neki és e hírre nagy örömet láttam rajta. Gazdag jutalomban részesített, s visszatértem az epirusi partokra, ott élve csendesen hosszú évekg, míg most ismét felbomlott nyugalmam.

- Mi történt? - kérdé feszülten a herczeg.

- Mintegy két hete, hogy e sorokat vettem Ossimó grófnétól, ime olvassa herczeg úr.

Fulvió átvette a nyújtott papirost.

«Jöjjön rögtön hozzám, különben fölfedezem azt, mit Máriától tudok. O....ó grófné».

Az az álnok leány elmondta neki titkomat, s én lóhalálában futottam Róma közelébe, hol a grófné lakik.

- És miféle parancsot kapott tőle?

- Hogy Ithakát keressem meg s vigyem el hozzá élve vagy halva, különben a hóhér keze által végzem életem.

- És e miatt jött hozzám, Sanctis? - kérdé gondolkodva a herczeg.

- Láthatja, kegyelmes úr, hogy nagy bűnös vagyok, de a hóhértól rettegek. Inkább saját kezemmel oltom ki életemet.

- Ithakát nem fogja megtalálni!

Sanctis összerázkódott.

- Úgy el vagyok veszve! - kiáltá.

- Menjen, adasson magának a bástyán egy szobát, pihenjen, a többiről majd később beszélünk. - Az öreg ember nem mondott ellent. Tántorogva hagyta el a szobát.

Most már minden világos volt Fulvió előtt. Kételyei teljesen megszűntek. Meggyőződött, hogy gyanúja alaptalan volt, mert Sanctis Péter elbeszéléséből megtudta, kik voltak Ithaka szülői, valamint azt is, hogy a leány bosszúeszközüül szolgált anyja kezében atyja ellen, ki szokása szerint, rövid szerelmi mámor után meghidegült iránta, de ő ezt nem tudva neki megbocsátani, a gyermekek is bosszút akart állni.

De ez nem sikerül neki, gondolá Fulvió, s az öreg olasz távoztása után asztalhoz ült és pár sort vetve egy darab papirosra, azt leküldte Sansovinóba a plébánoshoz...

HUSZONKILENCZEDIK FEJEZET.

Sanctis Péter történetének elmondása már fél órát vett igénybe s a nap már egész pompájában terjeszté ki sugarait a Hekata-hegység fölött, midőn Fulvió végre Mája szobái felé sietett.

Az ajtó be volt zárva, mint a hogy ő azt Májának előtte való este meghagyta, hogy csak bizonyos kopogtatási jelre nyissa ki. Ezt a jelt ő most halkán megadta. Az ajtó belülről gyorsan felnyílt s Ithaka, mint a májusi reggel, oly üdén, oly virulóan állt előtte.

- Régóta várlak, - mondá a belépőnek mosolyogva.

- Én pedig alig vártam e percet, - felelt Fulvió. Bezárta maga után az ajtót s Itha kezét ajkaihoz szorítá.

A nyitott ablak mellett lévő kis asztalon friss tej, vaj és kenyér volt hófehér abroszra felrakva és két pohár, de még minden érintetlenül állt.

- Vártalak a reggelivel, - mondá gyengéd, mély érzésű hangján Itha. - Nem akartam nélküled asztalhoz ülni.

- Ne is történjék ez soha többé, - szólt Fulvió, - és most meg kell mondanom, mi tartóztatott. Emlékezel Sanctis Péterre?

Leirhatatlan a hatás, mit e név előidézett. Itha perc alatt azzá lett, a mi volt, midőn, az öreg parasztot torkon ragadta Leticzia háza előtt, az, kit Fulvió egykor nőtény oroszlánhoz hasonlított.

- Sanctis Péter! - kiáltá magán kívül. - Ő, a ki engem állattá tett s ki a sansovinói vásáron hagyott, mert nem mert megölni. Hol van? Látni akarom és beszélni vele.

Fulvió megragadta karját.

- Nem láthatod őt, - mondá csendesítőleg. - Titokban vagy itt, senkinek sem szabad tudni itt-étedet, különben elragadnának tőlem.

- Nem, nem! - kiáltá lecsendesülve s megrémülve Itha. - Inkább a halált, mint elhagyni Jónát, elhagyni téged...

- Ülünk reggelihez, - mondá a herceg, karján vezetve az asztalhoz Ithakát, - és beszéljünk egy fontos ügyről.

Leültek.

Fulvió habozott azzal, a mit mondani akart.

- Tudod te, mi a házasság, a férjhez menetel? - kérde aztán gyorsan s megragadta társnője karját.

- Marcassi grófné azt mondá egyszer a házasságról, hogy az oly szövetség, melynek kölcsönös bizodalmon kell alapulni.

- És szerelmen, - folytatá hévvel a herceg.

Ithaka hallgatott.

- Szerelem nélkül nincs házasság, vagy nem nevezhető annak. Két ember összeolvadását, egygyé létét csak a szerelem idézheti elő, csak ez képezi e szövetség valódiságát, szentségét, poétikus értelmét.

Itha nyitott ajkakkal figyelt reá.

- Megértetted, a mit mondtam? - kérde Fulvió.

- Azt kérdezed tőlem, hogy szeretlek-e?

- Azt, és hogy kívánsz-e nőm lenni, hozzám csatolni magadat örökre?

- És te? Mit óhajtasz te, herceg?

A mellékszobában léptek és beszéd hallatszottak.

Fulvió felállt, az ajtóhoz sietett s kitárta azt.

A Sansovinóból hívott lelkész lépett be.

- Ime, - mondá a herceg, Ithához fordulva. - Ez a feleletem kérdésedre. A kastély kápolnájának oltára feldíszítve vár... A pap megérkezett, hogy összeadjon. Tőled függ, Ithaka, akarsz-e enyém lenni?

Itha megdöbbenve állt helyén. Majd a papra, majd a hercegre nézett s a nagy felindulástól észrevehetőleg reszketett.

- Igen... - suttogá azután halkán, de oly hangon ejtve ki e szót, a hogy csak a legmélyebb szerelem beszélhet.

Az öreg lelkész csodálkozva állt az ajtóban, mind abból nem értve semmit, a mit hallott és látott.

- Tisztelendő atya, - szólt Fulvió. - A körülmények kényszerítenek, hogy e fiatal hölgyel gyorsan, titokban lépjek házasságra. Azért hívtam tisztelendőségedet, hogy most rögtön, haladék nélkül esküdtessen össze.

- Kegyelmes úr...

- Tudom, hogy ez egyház- és törvényellenes, de ígérem, hogy három hétig nem fog e dologról senki tudni. Addig megtörténnek a szükséges formaságok, ha pedig a házasság idő előtt kitudódnék, én magam fogom tudatni illetékes helyen, hogy mint a sansovinói helység és egyházának kegyura, reá kényszerítém, a mit tett s a mit elkövetni kénytelen volt.

- De tanúk, kegyelmes uram, tanúk csak lesznek.

- Kettő. Mint a hogy szükséges. Jerdán komornyikom és egy Sanctis Péter nevű ember.

Az öreg lelkész nem mert ellent mondani, lehajtva fejét, megadván magát, állt, várva a további parancsokat.

Fulvió herczeg Ithához sietett s megragadta kezét.

- Menjünk a kápolnához. Addig, míg az esküvő meg nem történt, nincs nyugtom. Nem tudlak biztonságban. Minden perczen elszakíthatnak tőlem.

Ithán remegés futott át e szavakra. Inkább bármit óhajtott, mint a Jónáról való távozást, mit, úgy érzi, hogy elviselni nem volna képes.

Fulvió herczeg kezébe tette a leány kezét, ki karjába ölté azt; kihaladtak a szobából, követve a lelkésztől s a nagy terembe mentek.

Jerdán bámulva nézte őket. Ithaka Jónán létéről fogalma sem volt.

A herczeg Sanctis Pétert hivatta.

E név kiejtését hallva, Ithaka arcza lángolni kezdett.

- Ó! - sziszegé égő szemekkel. - Ez az ember!

- Neki jelen kell lenni esküvőnkön, hogy megvigye hírét *Ossimó grófnénak*, - sűgá a herczeg.

Itha nem felelt, némán intett fejével, de midőn Sanctis belépett, Fulviónak meg kellett fogni karját, hogy rá ne rohanjon.

Sanctis, kalapját alázatosan kezében tartva, alig merte átlépni a küszöböt, s látva a herczeget és a mellette álló hölgyet, földig hajtogatta magát.

- Jőjjön, Sanctis, - mondá a herczeg, ki látta, hogy az nem ismerte meg Ithát, vagy jobban mondva, reá sem mert tekinteni. - A templomba megyünk...

- A templomba? - kérdé csodálkozva Sanctis Péter.

A herczeg Ithával elől ment; utána a lelkész azután Sanctis, kit urának egy intésére Jerdán követett.

A kápolnába mentek.

Az oltár fenyőgallyak és üvegházi növényekkel volt díszítve, mert a herczeg már hajnalban kiadta arra a parancsot, bár elhatározva még nem volt, de szívének jól esett az a tudat, hogy az oltár díszben készen áll az esküvőre.

Jerdán és Sanctis álomlátókként foglalták el helyeiket a mátkapár háta mögött, hová a herczeg rendelte őket. Egyik sem tudta, mi történik vele.

A lelkész reszkető hangon mondta el az eskü formáját és szavait. Tíz percz alatt megtörtént a szertartás és a két tanú bejegyezte nevét az anyakönyvbe Fragóni herczeg és herczegnő aláírása után.

Ez volt az első két polgári hangzású név e tradícióval bíró anyakönyvben, mely lapjain eddig csak Olaszország legnagyobb családtagjainak kézírását birta. Szerényen és alázatosan félrevonulva hagyták távozni a herczeget és nejét, kik elhagyva a kápolnát, a három férfit magukra hagyták s Jerdán a lelkészhez sietett.

- Vezessen kocsimhoz, barátom, - mondá az, a komornyikra támaszkodva. - Ha ma estig meg nem üt a guta, úgy örökké fogok élni.

Sanctis némán, még mindig bámulva, kullogott utánuk s kísérte volna őket a kocsihoz, ha egy inas útját nem állja.

- A herczeghez kell önt vezetnem, uram, - mondá neki s a nagy terembe mentek.

Itha egyik pamlagon ült, férje mellette állt, midőn Sanctis belépett.

- Nézze meg jól a hercegnét, Péter, - mondá neki a herceg.

Sanctis félve emelte reá szemeit s midőn tekintete találkozott amaz előtte ismeretes ragyogó szempárral, önkéntelen térdre esett.

- Kegyelem, - dadogá összetett kézzel.

- Kelj fel és távozzál, - mondá megvetéssel Itha. - Vagy nem, mondd meg előbb, ki volt az a fekete köpönyeges férfi, ki olykor meglátogatott nálad az erdőben s mindig kegyes és jó volt irántam, de kinek arczára nem emlékszem.

- Azt nem tudom, hercegné, - dadogá Sanctis. - Esküszöm.

- Jól van, - vágott közbe Fulvió. - Mehetsz. Elhagyhatod Jónát. Elmehetsz Ossimó grófnéhez, de ha huszonegy nap előtt elmondod azt a mit itt láttál, úgy számíthatsz arra, hogy titkodat elárulom én.

- Néma leszek, mint a sír... És ha eltelt a huszonegy nap?

- Akkor megmondhatod, hogy azt az Ithakát, a kit a sansovinói vásárban hagytál, nem találtad sehol, de Jónán lakik egy Fragóni Itha hercegné, kit, ha beszélni kíván vele, bármikor felkereshet Ossimó grófné.

Sanctis távozott és sietve hagyta el a kastélyt, ügetve rohant le a bástyákról, mintha tüzet kiáltottak volna utána.

Fulvió herceg tudta, hogy három hétig kerülni fogja Olympiát és azt, a mit Jónán látott, egyetlen szóval vagy pillantással sem árulja el.

HARMINCZADIK FEJEZET.

Fulvió herceg az első nyolcz napot nejével tölté, azután egy napra Rómába utazott.

Magánkihallgatást kért a királynál, a ki el is fogadta. Majdnem két hosszú órán keresztül nála maradt. Hogy mi volt e párbeszéd tartalma, azt soha sem tudta meg senki, de midőn Fulvió keresztül ment az előtermeken, arcza sugárzó volt s midőn visszaérkezett Jónára, nem volt nála boldogabb ember a világon.

Napok teltek bele, míg a titkár szétküldözte a herceg házasságának megtörténtét Egéria Itha grófnővel, és ismét napok, mialatt özönlött a számtalan szerencse- és üdvkivánat e frigyhez.

Senkisem beszélt arról nyilvánosan, de mindenki tudta Ithaka történetét és *bizonyos okok miatt*, mindenki sietett Fragóni hercegné kedvében járni...

Egy napon Ossimó Olympia grófné érkezett Jónára.

A hercegi pár a kastély nagy társalgó termében fogadta s mindketten feltűnő hidegen köszönték, midőn belépett. Olympia halálsápadt volt és annyira felindultnak látszott, minőnek, a ki ismerte rendes nyugalmit és önuralkodási tehetségét, sohasem hitte volna.

- Ön elveszített, semmivé tett engem, Fulvió, - mondá majdnem magánkivül.

- Mivel vádol, grófné, mit tettem ön ellen?

- Tudja ön, ki az, kit oltárhoz akar vezetni?

- Kétségkívül.

- És ezt elmondta Rómában is!

- Csupán *annak*, kinek azt tudnia kellett.

Olympia arczára szorította kezeit.

- Ön nagy bűnösnek tart engem, nemde, Fulvió?

A herczeg félre fordult felelet helyett.

Ossimó grófnén nagy küzdés, azután komor elhatározás látszott.

- Meg akartam halni e titokkal, de most látva önt és Ithakát, meg vagyok ingatva elhatározásomban. Kivánom, hogy megbocsássonak.

Mindketten hallgattak.

- Megértik azt, ha elmondom, hogy oly nagyon, oly szenvedélyesen és ész nélkül szerettem, a mi már meghaladja a józanság határát.

Itha és Fulvió egy meleg pillantást váltottak.

- Nos hát, igen. Úgy szerettem, a hogy csak emberi szív képes szeretni. Minden reményemet az örület e sajkájába dobtam... és ez a sajka elmerült. Csalódtam!

El lettem hagyva, úgy mint előttem és utánam annyian, de kiket talán a hiúság, érdek vagy más valami vezérelt. Engem csak a szerelem, s a mily dúsgazdag voltam egy rövid ideig, oly szegény lettem, oly nyomorult, mindenemből kifosztva.

Csalódásomat nem tudtam bosszú nélkül elviselni, megtorlás nélkül túrni. Azon, a ki semmivé tett, nem állhattam bosszút, ő nagyon magasán állt fölöttem. Szívének tehát egy parányi részét öltem meg, egy kis gyermeket, kitől ő távol élt, alig látta néhányszor, de kihez csodálatos módon, habár csak képzeletben is, ragaszkodott.

Eltűntettem ezt a gyermeket. Azt mondtam, elrabolták. Aztán ismét megmutattam neki. Játsszani akartam szívével, kínozni szeretetében. - Megengedtem, hogy lássa, csak azért, hogy emlékében maradván a gyermek ragyogó szépsége, jobban fájjalja annak újból való eltűnését. Vissza akartam őt hódítani jóval, rosszal, örült voltam. Mit tudtam én, mit cselekszem? Végre, látva, hogy minden hiába, a gyermek ellen fordult bosszúm és kilöktem őt a világba.

- Mindezt tudjuk, - mondá Fulvió szárazan, - és fölösleges volt elmondani.

Olympia nem hallgatott reá.

- E tett után irtózatoss büntetés ért... Elveszítém egyetlen gyermekemet. Egyetlent a világ előtt, mert csak ő viselte a férjem nevét, övé lett volna a vagyon. Szép volt, majdnem oly szép, mint Itha, nagy boldogság várt reá az életben, mindennel birt, a mivel e világon birni lehet, hogy boldogok lehessünk, s egy napon, egy óra, egy perc alatt mindez semmivé lett.

Mély csend követte e szavakat, csak Olympia elfojtott zokogása hallatszott.

- Azt hittem, mindennek vége van rám nézve az életben, meg voltam törve, midőn Jónára jöttem, hol Ithát találtam.

Ekkor már nem a bosszú vezérelt arra, a mit tettem, hanem a félelem. Férjem gyanakodni kezdett, sőt szemembe mondá gyanúját s ő olyan ember, a ki megcsalattatását tudva, megölne és én féltem meghalni.

Dobsiádó útamba került. Azt hittem, ha ő nőül veszi Ithakát, örökre eltűnik közelünkben, míg itt maradván, minden perc veszélylyel fenyeget engem, sőt... az igazat megvallva, féltem, hogy ön, Fulvió, komoly szenvedélyében nőül veszi őt és ekkor...

- Az meg is történt, - mondá gúnyos diadallal nézve reá a herceg. - Ithát bemutatom önnek mint Fragóni hercegnőt.

Olympia megnémult a rémülettől és a bámulattól.

- Örültté akar tenni? - kérdé fuldokolva.

- Csak a valót kívántam tudatni.

Ossimó grófné megtántorodott és eszméletlenül hullt végig a szőnyegen.

Mindketten hozzá siettek.

Ithaka szeretettel vette ölébe fejét és fájdalmas szemekkel szemlélte a gyönyörű arcot, melynek lehúnyt szempillái annyi gyászos titkot rejtettek.

E perczben kocsirobaj verte fel alatt az udvar csendjét s Fulvió az ablakhoz futva, Ossimó grófot látta megérkezni.

Valóságos ijedség fogta el mindkettőjüket.

- Megöli őt! - kiáltá Itha - ha itt találja.

- Megtudott mindent, - tevé hozzá Fulvió, - s azért jön. Mit tegyünk, hová rejtsük el? Vagy átengedjük-e a megérdemlett büntetésnek?

- Bármit tett is, ő anyám, testemmel fogom megvédeni a gróf bosszúja ellen! - kiáltá reá borulva Itha.

Fulvió hozzá futott, fölemelte az élettelen testet s a mellékszobába futott vele, reá zárta az ajtót és zsebébe rejtve a kulcsot, várták a gróf jövőtelét.

Ajtók csukódása, siető léptek hangzottak fel az előteremben s Jerdán kívülről feltárta az ajtó szárnyát és Ossimó Róbert lépett be rajta.

Arcza halálsápadtsága, szemének sötét tüze, baljóslatú kifejezése mutatá, hogy mindent tud.

- Hol van Olympia? - kérdé, megfélekezve minden illemről, minden köszöntésről vagy udvariasságról, körültekintve a teremben.

- Nincs itt, - felelt Itha, férjét megelőzve.

- Jerdán azt mondá, itt találom, - folytatá emelt hangon Ossimó. - Hol van?

- Mit akarsz tenni? - kérdé Fulvió.

- Azt majd megmondom neki.

- Gondold meg. Ne hagyd elragadtatni magadat.

A gróf büszkén vetette hátra fejét.

- Olyan embernek tartasz, a ki becsületét pellengérre engedi állítani?

- Mit vetsz szemére, miért akarod büntetni? - kérdé a legnagyobb izgatottságban a herceg, ki Ossimó fogalmait a becsületről nagyon is jól ismerte.

- Régen gyanítottam valamit s a Rómában történtek majdnem bizonyossá tették gyanúmat. Meg lettem szégyenítve ott az egész világ előtt. Kegyvesztett én, ki az életben sohasem tettem semmi rosszat, vagy becstelenséget... Elküldtettem az udvar közeléből. Miért? Erre csak Olympia adhatott okot.

- De nem oly mérvben, mint gondolod.

- Megtudtam, hogy ide jött. Utána jöttem. A sziklaúton Sanctis Péterrel találkozom, kit Ithaka szigetéről ismertem. Megfogtam és torkon ragadva, elmondattam vele mindent. Most már csak Olympia van hátra, hogy vele számoljak. Megölöm!

Csendes nesz, fájdalmas nyöszörgés hallatszott a bezárt ajtó mögül, melynek kulcsa Fulvió zsebében volt rejtve. Mindhárman odanéztek.

Ossimó az ajtóhoz futott s be akart rohanni, de nem nyílt fel.

- Betöröm! - kiáltá magán kívül.

Fulvió az ajtóhoz közeledett.

- A kulcs nálam van, de míg le nem csendesülsz, nem nyitom ki.

- Ne ingerelj!

- Igérd meg, hogy nem bántod Olympiát.

- Nyisd ki az ajtót, Fulvió, - szólalt meg Itha. - Én megvédem *anyámat*!

Ossimó végig pillantott a remek szépségű alakon, ki az életben először mondta ki ezt a szót. De annyi érzéssel, annyi melegséggel s oly erős elhatározással és annyira bízva erejében, hogy Ossimó elfordult és arcára szorítá kezzeit.

Fulvió, látva meghatottságát, fölnyitá az ajtót, melyen halott halványan, tántorogva lépett ki Ossimó grófné.

- Ne ölj meg, - dadogá, férjéhez támoiyogva. - Már nincs arra szükség. Ime, e kis üveg tartalma véget vetett mindennek; megittam és érzem már hatását.

Egy közel álló székbe omlott.

Mindhárman megrendülve álltak körülötte.

Igy végezte életét ez a természet, sors és nagy világ elkényeztetett kedvencze, ki azt hitte, neki minden szabad, minden meg van engedve, de kinek volt egy hatalmas mentsége is, mint annyi asszonynak lehetne: a - szerelem.

Haldokolni kezdett.

Itha elébe térdelt. Most már tudta, mi a halál. Nem úgy, mint midőn Leticzia haldoklott. Örök válás, örök sötétség, megsemmisülés. Az örök élet és feltámadásról kevesebb fogalma volt. Nem talált vigaszt a reményben, keservet okozott neki a bűnhődés, mi örökre elválasztá őt anyjától, kinek vétkéről nem volt igaz fogalma.

Vad fájdalommal szorítá a haldoklót karjaiba és fülébe súgá: Megbocsátok!

Olympia hálás tekintettel pillantott reá, szenvedő arcán örömsugár villant át s ezzel a fényes sugárral hunyta le örökre szemeit.

Ossimó grófnak nem volt többé mit tennie. Fájdalma úzé őt tova. Kirohant a halott közeléből és el a kastélyból, hol pár nap múlva nagy pompával temettetett el a megbűnhődött halott. A világ nem érté a történeteket. Miért nyugszik Ossimó Olympia grófné a jónai sírbolt közelében myrthus- és cyprus-bokrok alatt. Miért tartott Fragóni herceg Egéria Itha grófnővel még egy második esküvőt, melyen a király is jelen volt. Miért zárkózott el örökre mindentől Ossimó gróf és mondott le minden hivatalos állásáról, miért viselé a Fragóni hercegi pár elsőszülött leánya az Olympia nevet Itha hercegnő egyenes kíváratára stb...

Mindez örökös titok maradt a nagy világ előtt, mely a mások fájdalmán és szégyenén szokott mulatni.

De a kik sejtették az összefüggést, azok legalább egy érdemét nem tagadhatták meg a különös véget ért Ossimó Olympiának. Azt, hogy oly lényt hozott a világra, a minő Ithaka, ki testi bájai mellett oly kitűnőséggel volt megáldva, mit sem az elhanyagolt nevelés, sem a váratlan magasra emelkedés nem birt benne megölni. Nő volt a szó legmagasztosabb értelmében, s míg élt, sohasem szűnt meg az lenni minek vadsága és tudatlanságában elnevezték: a hegység tündére...

(Vége.)